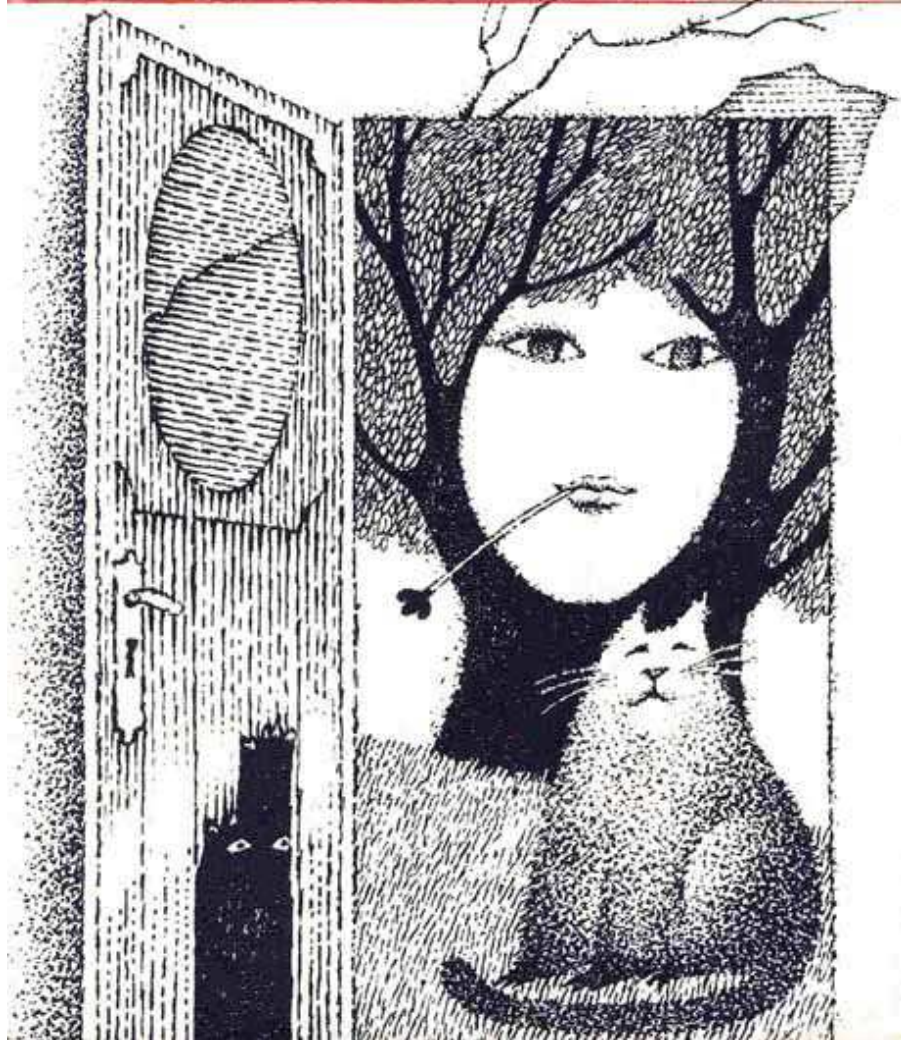

ROBERT
HEINLEIN

DVEŘE
DO LÉTA

ROBERT HEINLEIN

(nar. 1907 ve státě Missouri) se řadí k špičkovým autorům sci-fi literatury a obecně dnes platí za „žijícího klasika“ tohoto žánru. Když ze zdravotních důvodů musel odejít z amerického námořnictva, cele se věnoval literární tvorbě. Vyzbrojen studiem matematiky a fyziky napsal Heinlein dosud víc než 30 románů a 50 povídek pro mládež i pro dospělé, jež charakterizuje bohatá invence a velký vypravěčský talent a v nichž se zamýšlí nad rozvojem civilizace a budoucností lidstva. Heinlein je několikanásobným nositelem Huga (ceny SF). Dveře do léta jsou humorně laděným vyprávěním o trampotách s hypotermií a s cestováním časem.

VĚNOVÁNO
A. P. A PHYLLIS,
MICKOVI A ANNETTE
AELUROPHILOVÝM

KAPITOLA 1

Kdysi v zimě nedlouho před šestinedělní válkou jsme já a můj kocour Petronius Arbitr bydleli na jedné staré farmě v Connecticutu. Pochybuji, že by tam ještě byla, protože stála nedaleko okraje oblasti zasažené atomovým výbuchem, který jen o málo minul Manhattan, a tyhle staré dřevěné domy hoří jako papír. A i kdyby snad ještě existovala, vzhledem k radioaktivnímu spadu by tam asi o nájemníky byla spíš nouze, ale Petovi a mně tehdy vyhovovala. Nájemné bylo díky neexistenci vodovodní instalace nízké a místnost, která kdysi sloužila jako jídelna, měla dobré severní osvětlení pro moje rýsovací prkno.

Jedinou nevýhodou bylo, že z domu vedlo ven jedenáct dveří.

Vlastně dvanáct, když počítáte Petovy. Vždycky jsem hleděl, aby Pete měl svoje vlastní dveře — v tomto případě to bylo prkno v okně jedné nepoužívané ložnice, do něhož jsem vyřízl kočí sklopná dvířka široká přesně pro Petovy vousy. Příliš velkou část života jsem už strávil tím, že jsem otevíral kočkám dveře — jednou jsem vypočítal, že od počátku civilizace tahle činnost zabrala celkem devět set sedmdesát osm člověkostaletí. Mohl bych vám ty výpočty ukázat.

Pete obvykle užíval vlastních dveří kromě případů, kdy se mu podařilo donutit mě, abych mu otevřel některé z lidských — tomu dával přednost. *Nikdy* však svých dveří nepoužil, když venku ležel sněh.

Když byl ještě kotě, samé chmýří a pomňoukávání, vypracoval si jednoduchou filozofii. Já jsem měl na starosti ubytování, stravu a počasí, on sám se staral o všechno ostatní. Zvlášť jsem mu ale musel skládat účty za počasí. Connecticutské zimy jsou dobré jedině pro vánoční pohlednice; tu zimu Pete pravidelně zkontroloval svoje dveře, odmítl vyjít ven kvůli tomu nepříjemnému bílému svinstvu za nimi (nebyl to žádný hlupák) a pak na mě dorážel, abych mu otevřel některé lidské.

Byl skálopevně přesvědčen, že přinejmenším jedny z nich musí vést do letního počasí. Pokaždé to znamenalo, že jsem byl nucen

obejít s ním všech jedenáct dveří, podržet je dokořán, dokud se nepřesvědčil, že je tam venku taky zima, a potom jít k dalším, zatímco jeho kritika mé neschopnosti byla s každým dalším zklamáním o něco roztrpčenější.

Potom zůstal uvnitř, dokud ho hydraulický tlak bezpodmínečně nepřinutil jít ven. Když se vrátil, led na jeho packách cvakal na prkenné podlaze jako maličké dřeváky; vyčítavě se na mě díval a odmítal příst, dokud se nevytrucoval — pak mi až do příště odpustil.

Nikdy se však nevzdal a nepřestal hledat dveře do léta.

3. prosince 1970 jsem je hledal i já. Moje snažení bylo právě tak beznadějně jako Petovo v connecticutském lednu. Ta trocha sněhu, která v jižní Kalifornii napadla, zůstávala na horách pro lyžaře a ne v centru Los Angeles — nejspíš by tam smogem stejně ani nepropadla. Zimní počasí ale vládlo v mém srdci.

Zdravotně jsem na tom nebyl špatně (až na delší dobu narůstající kocovinu), stále ještě mi chybělo pár dní do třicátky a ani zdaleka jsem nebyl na mizině. Nehledal mě nikdo od policie, žádný manžel ani doručovatel soudní obsílky; nebylo mi nic, co by nevyléčil lehký případ ztráty paměti. V srdci jsem ale měl zimu a hledal jsem dveře do léta.

Jestli vám připadám jako člověk, který propadl akutnímu záchvatu sebelítosti, máte pravdu. Na téhle planetě muselo být hodně přes dvě miliardy lidí, kteří na tom byli hůř než já. Přesto jsem hledal dveře do léta.

Většina z těch, které jsem v poslední době zkontroloval, byly létací dveře jako ty, před kterými jsem právě stál — nápis nad nimi hlásal „Bar Sans Souci“. Vešel jsem, vybral jsem si box na poloviční cestě k zadní stěně, cestovní brašnu jsem opatrně položil na sedadlo, protáhl jsem se vedle ní a zavolal jsem číšníka.

„Vrrrrr?“ ozvala se cestovní brašna.

„Nerozčiluj se, Pete,“ odpověděl jsem.

„Aaarrrrr!“

„Nesmysl, byls před chvilkou. Buď zticha, jde sem číšník.“

Pete se odmlčel. Když se číšník naklonil nad stolem, vzhlédl jsem a objednal jsem si: „Dvojitou skotskou, co máte u baru, sklenici vody a malou láhev zázvorové limonády.“

Číšník se zatvářil vyděšeně. „Zázvorovou limonádu, pane? Se skotskou?“

„Máte ji nebo ne?“

„Ale ovšem, samozřejmě. Jenom ...“

„Tak ji přineste. Nebudu ji pít, chci se na ni jen šklebit. A přineste taky talířek.“

„Jak si přejete, pane.“ Přeleštil desku stolu. „Co byste řekl malému řízečku, pane? Nebo ústřice jsou dneska velice dobré.“

„Podívejte, kamaráde, dám vám spopitné i za ty ústřice, když slíbíte, že mi je nepřinesete. Potřebuju jen to, co jsem si objednal... a nezapomeňte na ten talířek.“

Sklapl a odešel. Znovu jsem domluvil Petovi, aby zůstal zticha — námořnictvo se právě vylodilo. Číšník se vrátil, jeho hrdost našla zadostiučinění v tom, že malou láhev zázvorové limonády přinesl na talířku. Požádal jsem ho, aby ji otevřel, zatímco jsem si míchal skotskou s vodou.

„Přejete si ještě jednu sklenici na tu limonádu, pane?“

„Jsem drsnák, piju ji přímo z láhve.“

Zmlkl a nechal mě, abych zaplatil a dal mu spopitné, přičemž jsem nezapomněl přidat za ústřice. Když zmizel, nalil jsem limonádu na talířek a poklepal jsem na vrch cestovní brašny. „Pete, podává se polévka.“

Zip nebyl zatažený; nikdy jsem ho nezatahoval, když byl Pete uvnitř. Roztáhl ho tlapkami, vystrčil hlavu, rychle se rozhlédl, potom se přední částí těla vznesl a přední tlapky položil na okraj stolu. Zdvihl jsem sklenici a podívali jsme se na sebe. „Připijeme si na ženské plemeno, Pete — pohrát si a zapomenout na ně!“

Přikývl; dokonale se to shodovalo s jeho vlastním životním názorem. Upejpavě sklonil hlavu a začal hltat zázvorovou limonádu.

„Jestli to totiž dokážeš,“ dodal jsem a pořádně jsem se napil. Pete neodpověděl. Zapomenout na samičku pro něj nepředstavovalo žádný problém, byl to od přírody pravý staromládenecký typ.

Naproti sobě jsem oknem baru viděl neónový nápis, který se neustále měnil. Nejdřív na něm bylo: PRACUJTE VE SPÁNKU. Potom se objevilo: A ZASPĚTE VŠECHNY SVOJE STAROSTI. Nakonec se rozsvítila dvojnásobně velká písmena:

POJIŠŤOVNA MUTUAL

Několikrát jsem si všechny tři nápisy přečetl, aniž bych o nich přemýšlel. Moje znalosti hibernace byly právě tak velké — a právě tak malé — jako znalosti kohokoliv jiného. Když se poprvé objevila, přečetl jsem si jeden nebo dva populárně vědecké články a dvakrát až třikrát týdně jsem v ranní poště dostával letáky některé pojišťovny; obvykle jsem je vyhazoval bez čtení, protože se mi zdálo, že se mě týkají stejně málo jako reklamy na rtěnky.

Za prvé bych si až do nedávna nebyl mohl dovolit za studený spánek zaplatit; je to drahé. Za druhé, proč by měl člověk, kterého baví práce, který dost vydělává a má naději, že vydělá ještě víc, který je zamilovaný a chystá se oženit, spáchat poloviční sebevraždu?

Jestliže někdo trpěl nějakou nevyléčitelnou chorobou, čekal, že stejně zemře, a myslel si, že o jednu generaci později ho snad lékaři budou umět vyléčit — a jestliže si mohl dovolit zaplatit hibernaci, zatímco by lékařská věda šla kupředu a zjistila, co s ním — pak bylo logické na studený spánek vsadit. Nebo jestliže bylo jeho největším přáním udělat si výlet na Mars a myslet si, že když ze svého osobního životního filmu vystřihne jednu generaci, umožní mu to koupit si lístek, uznával jsem, že i to může být logické — noviny psaly o jednom páru z lepší společnosti, který měl svatbu a přímo z radnice šel do útulku spánku pojišťovny Western World s prohlášením, že nechali instrukce, aby nebyli probuzeni dřív, než budou mít možnost strávit líbánky v meziplanetární raketě... i když jsem měl podezření, že to byl jen reklamní trik zorganizovaný pojišťovnou a že utekli zadními dveřmi pod nějakým jiným jménem. Strávit svatební noc studený jako zmrzlý slaneček, to zní dost nepravděpodobně.

A pak tady byla obvyklá přímočará přitažlivost finančního zisku, kterou pojišťovny tak zdůrazňovaly: „Pracujte ve spánku!“ Prostě nic nedělejte a počkejte, až vaše úspory narostou v bohatství. Jestli vám je pětadesát a peníze, které máte na důchod, vám vynášejí dvě stovky měsíčně, proč si pár let nepospat, neprobudit se zase v pětadesáti a nedostávat měsíčně tisícovku? Nemluvě o tom,

že se probudíte v krásném novém světě, který vám pravděpodobně zabezpečí mnohem delší a zdravější stáří, v němž si budete své tisícovky měsíčně užívat. Na tomhle argumentu si všechny pojišťovny skutečně dávaly záležet a každá z nich nevyvratitelnými výpočty dokazovala, že její výběr akcií pro svěřenecký fond přináší víc peněz a rychleji než u kterékoliv jiné. „Pracujte ve spánku!“

Nikdy mě to nepřitahovalo. Nebylo mi pětapadesát, nechtěl jsem jít do důchodu a na roce 1970 jsem neviděl nic špatného.

Přesněji řečeno — až do nedávná. Teď jsem v důchodu byl, ať se mi to líbilo nebo ne (nelíbilo se mi to), místo líbánek jsem seděl v druhořadém baru a pil jsem skotskou čistě jako anestetikum, místo manželky jsem měl jednoho pořádně zjizveného kocoura s neurotickou zálibou v zázvorové limonádě, a pokud jde o to, jak se mi líbila přítomnost, klidně bych ji byl vyměnil za bednu ginu a všechny láhve potom roztřískal.

Na mizině jsem ale nebyl.

Sáhl jsem do kabátu, vytáhl jsem obálku a otevřel ji. Obsahovala dvě věci. Jednou z nich byl potvrzený šek na víc peněz, než jsem měl najednou kdykoliv předtím, druhou byl certifikát o vlastnictví akcií firmy Hired Girl. Obojí už bylo trochu pomačkané — nosil jsem je s sebou od té doby, co jsem je dostal.

Proč ne?

Proč prostě nevypadnout a svoje problémy nezaspat? Bylo by to příjemnější než dát se k cizinecké legii, ne tak nechutné jako sebevražda a dokonale by mě to odloučilo od událostí a věcí, které mi zkazily život. Tak proč ne?

Možnost zbohatnout mě nijak zvlášť nevzrušovala. Samozřejmě, četl jsem *Až spáček procitne* od H. G. Wellse a to ne až tehdy, když začaly pojišťovny vydávat výtisk zadarmo, ale ještě předtím, když to byl jen jeden z klasických románů; věděl jsem, co dokáže složený úrok a znehodnocení akcií. Nebyl jsem si ale jistý, jestli mám dost peněz, abych si koupil dlouhý spánek a ještě zřídil fond, který by stál za to. Druhý argument mě přitahoval víc: dát si dvacet a probudit se v jiném světě. Možná ve světě o hodně lepším, aspoň podle toho, o čem vás přesvědčují pojišťovny... nebo možná v horším. Ale každopádně v jiném.

Jeden důležitý rozdíl jsem si mohl pojistit: mohl jsem spát tak dlouho, abych si zabezpečil, že to bude svět bez Belle Darkinové — taky jistě bez Milese Gentryho, ale především bez Belle. Kdyby byla Belle pod drnem, mohl bych na ni zapomenout, zapomenout na to, co mi provedla, zrušit ji... místo abych se užíral při pomyslení, že je jenom pár kilometrů ode mne.

Tak tedy, jak dlouho by to muselo trvat? Belle teď bylo třiadvacet nebo to aspoň o sobě prohlašovala (vzpomněl jsem si, jak jí jednou zřejmě uklouzlo, že pamatuje Roosevelta jako prezidenta). No nic, každopádně jí ještě nebylo třicet. Kdybych prospal sedmdesát let, zbyl by po ní jen nekrolog. Nebo řekněme pro jistotu pětasedmdesát.

Potom jsem pomyslel na pokroky, které probíhaly v geriatrii; mluvilo se o sto dvaceti letech jako o dosažitelné „normální“ délce života. Možná bych musel prospat sto let. Nebyl jsem si jistý, jestli vůbec některá pojišťovna tak dlouhou dobu nabízí.

Pak jsem dostal příjemně škodolibý nápad, inspirovaný rozlévajícím se teplem skotské. Nebylo nutné spát, dokud Belle neumře; úplně stačilo — víc než stačilo a vůči ženě to byla ta nejvhodnější pomsta — být *mladý*, až ona bude *stará*. Jen o tolik mladší, abych jí to mohl předhazovat — řekněme tak o třicet let.

Pocítil jsem na rameni dotek tlapky, jemné jako sněhová vločka. „Dáááál!“ ohlásil se Pete.

„Nenasyto!“ napomenul jsem ho a nalil jsem mu další talířekázvorové limonády. Poděkoval mi tím, že chvilku zdvořile počkal, a začal ji chlemtat.

Přerušil ovšem hřejivě zlomyslný sled mých myšlenek. Co bych si hrome počal s Petem?

Kočku nemůžete dát pryč tak jako psa; nesnese to. Někdy ji prodáte spolu s domem, ale to nebyl Petův případ. Pro něj jsem já byl jedinou stálou věcí v proměnlivém světě už od té doby, co ho před devíti lety vzali jeho matce... dokonce se mi podařilo udržet si ho blízko sebe i v armádě, což rozhodně nebyla hračka.

Těšil se dobrému zdraví a zdálo se, že tomu tak bude i v budoucnosti, i když pohromadě ho držely jen zacelené jizvy. Kdyby se dokázal zbavit zlovyku vyřázet pravačkou moc dopředu, mohl

vyhrávat rvačky a plodit potomstvo přinejmenším dalších pět let.

Mohl jsem mu zaplatit pobyt v nějakém útulku, dokud by nezemřel (nemyslitelné!), mohl jsem ho nechat odpravit chloroformem (právě tak nemyslitelné) — nebo jsem ho mohl opustit. S kočkou to prostě jinak nejde: buďto splníte ten čínský závazek, který jste na sebe vzali, nebo ubožáka opustíte, necháte ho zdivočet a zničíte jeho víru ve věčnou spravedlnost.

Tak jako Belle zničila mou víru.

Takže, kamaráde, nejlepší bude rovnou na to zapomenout. Vlastní život se ti sice třeba zkazil jako ryba na sluníčku, jenže to tě ani v nejmenším nezbavuje povinnosti splnit svou smlouvu s tímhle nadmíru rozmazleným kocourem.

Právě když jsem dospěl k téhle filozofické pravdě, Pete kýchnul; bublinky mu vystoupily do nosu. „Ať slouží,“ popřál jsem mu, „a přestaň to tak hltat.“

Pete mě ignoroval. Jeho chování u stolu bylo v průměru lepší než moje a byl si toho vědom. Náš číšník postával u pokladny a klábosil s pokladním. Byla zrovna mrtvá hodina po obědě a jediní další zákazníci seděli u baru. Když jsem řekl „ať slouží“, zdvihl číšník hlavu a něco pošeptal pokladnímu. Oba se na nás podívali, potom pokladní zvedl sklopnou desku v baru a zamířil k nám.

„Vojenská policie, Pete,“ řekl jsem tiše.

Rozhlédl se kolem sebe a skočil zpátky do brašny; okraje jsem stáhl k sobě. Pokladní došel ke mně, opřel se o stůl a rychle přejel očima po sedadlech na obou stranách boxu. „Je mi líto, příteli,“ prohlásil rozhodně, „ale tu kočku odtud budete muset odnést.“

„Jakou kočku?“

„Tu, co jste ji krmil tady z toho talířku.“

„Já žádnou kočku nevidím.“

Tentokrát se sehnul a podíval se pod stůl. „Máte ji v té tašce,“ obvinil mě.

„V tašce? Kočku?“ odpověděl jsem nedůvěřivě. „Kamaráde, mám dojem, že nevíte, co mluvíte.“

„Cože? Tyhle řečičky na mě nezkoušejte. V té tašce máte kočku. Otevřete ji.“

„Máte povolení k prohlídce?“

„Co? Nemluvte hlouposti.“

„Hlouposti mluvíte vy, když chcete vidět vnitřek mé tašky bez povolení k prohlídce. Čtvrtý dodatek ústavy — a už je několik let po válce. Takže když jsme si tohle vyjasnili, řekněte prosím číšníkovi, aby přinesl ještě jednou to samé. Nebo to přineste sám.“

Zatvářil se ublíženě. „Kamaráde, v tom není nic osobního, ale musím si dávat pozor na licenci. ‚Psům a kočkám vstup zakázán‘ — zrovna támhle to máte napsané na zdi. Chceme, aby tenhle podnik byl zdravotně nezávadný.“

„To se tedy musíte víc snažit.“ Zdvihl jsem sklenici. „Vidíte ty zbytky rtěnky? Měl byste dohlížet na umývače nádobí a ne prohledávat zákazníky.“

„Žádnou rtěnku tam nevidím.“

„Už jsem jí většinu utřel. Můžeme to ale vzít na zdravotní komisi a nechat zkontrolovat počet bakterií.“

Povzdechl si. „Máte průkaz?“

„Ne.“

„Tak jsme si kvít. Já vám nebudu prohledávat tašku a vy mě nepotáhnete před zdravotní komisi. A teď jestli chcete ještě napít, pojdte k baru a dejte si... na účet podniku. Ale ne tady.“ Obrátil se a zamířil dopředu.

Pokrčil jsem rameny. „Stejně jsme už chtěli jít.“

Když jsem na cestě ven procházel kolem pokladny, zdvihl hlavu. „Nezlobíte se, že?“

„Vůbec ne. Chtěl jsem si sem ale přivést na skleničku koně. Teď už to neudělám.“

„To klidně můžete. O koních v tom nařízení není ani slovo. Ještě mi ale něco řekněte — ta kočka vážně pije zázvorovou limonádu?“

„Zapomněl jste na čtvrtý dodatek?“

„Já to zvíře nechci vidět, jenom se ptám.“

„No,“ připustil jsem, „má ji raději s kapkou hořčáku, ale když musí, vypije ji jen tak.“

„Zničí si ledviny. Podívejte se sem na chvilku, kamaráde.“

„Na co?“

„Nakloňte se dozadu, abyste měl hlavu blízko mě. A teď se podívejte na strop nad každým boxem... na ta zrcadla, co jsou v

ozdobách. Věděl jsem, že tam máte kočku, protože jsem ji viděl.“

Zaklonil jsem se a podíval jsem se. Na stropě lokálu byla spousta laciných dekorací a mezi nimi i řada zrcadel. Ted' jsem viděl, že mnohá z nich — skrytá v celkovém dekoru - byla natočená v takovém úhlu, který pokladnímu dovoloval užívat jich jako periskopů, aniž by přitom opustil svoje stanoviště. „Je to potřeba,“ vysvětloval mi omluvně. „Asi by vás šokovalo, kdybyste viděl, co všechno se v těch boxech děje... totiž kdybychom je neměli pod dohledem. Je to smutný svět.“

„Amen, bratře.“ Vypadl jsem ven.

Jakmile jsme byli venku, otevřel jsem brašnu a nesl jsem ji za jedno ucho. Pete vystrčil hlavu. „Slyšels, co říkal ten chlapík, Pete. Je to smutný svět? A horší než smutný, když se spolu dva kamarádi nemůžou v klidu napít, aby je přitom nikdo nešpehoval. Tím se to rozhodlo.“

„Ted'?“ zajímal se Pete.

„Když myslíš. Jestli do toho půjdeme, nemá cenu to odkládat.“

„Ted'!“ ujistil mě Pete důrazně.

„Jednomyslně. Je to hned naproti.“

Sekretářka v pojišťovně Mutual byla vynikajícím příkladem krásy funkčního dekoru. Přestože byla aerodynamicky tvarovaná asi tak pro čtvrtý stupeň Machovy stupnice, vystavovala čelně umístěná radarová pouzdra a všechno ostatní, co potřebovala pro své základní poslání. Připomněl jsem si, že až se zase probudím, bude z ní šeredná stará baba, a řekl jsem jí, že chci mluvit s někým z prodeje.

„Posaďte se, prosím. Podívám se, jestli je volný některý z našich zástupců pro styk s klienty.“ Než jsem se stačil posadit, dodala: „Náš pan Powell vás přijme; tudy, prosím.“

Náš pan Powell seděl v kanceláři, podle níž to vypadalo, že si Mutual vede zatraceně dobře. Podal mi zavhlou ruku, posadil mě, nabídl mi cigaretu a pokusil se vzít mi brašnu. Nedal jsem ji z ruky.

„Tak tedy, čím vám můžeme posloužit, pane?“

„Chci dlouhý spánek.“

Obočí mu vystřelilo nahoru a začal se chovat ještě uctivěji. Mutual by s vámi bezpochyby sepsala třeba pojistku na fotoaparát za

sedm dolarů, ale dlouhý spánek jí umožňoval shrábnout pod svou kontrolu *všechna* klientova aktiva. „Velice moudré rozhodnutí,“ pronesl nábožně. „Přál bych si, abych sám měl možnost takhle se rozhodnout. Jenže... znáte to, rodinné závazky.“ Vztáhl ruku a zdvihl nějaký formulář. „Klienti, kteří chtějí spánek, mají obvykle naspěch. Ušetřím vám čas i námahu a vyplním to za vás... a hned taky zařídíme lékařskou prohlídku.“

„Ještě moment.“

„Ano?“

„Mám jednu otázku. Máte možnost zařídit studený spánek pro kočku?“

Díval se nejdřív překvapeně a pak uraženě. „To si děláte legraci?“

Otevřel jsem brašnu a Pete vystrčil hlavu. „Seznamte se s mým partnerem. Prostě mi laskavě odpovězte na mou otázku. Jestli mi řeknete, že ne, chci se hned vyvézt nahoru k pojišťovně Central Valley. Mají kanceláře ve stejné budově, co?“

Tentokrát se díval přímo zděšeně. „Pane ... hm, jak že se jmenujete?“

„Dan Davis.“

„Pane Davisi, jakmile někdo překročí práh našich dveří, ocitá se pod laskavou ochranou pojišťovny Mutual. Ani bych vám *nemohl* dovolit, abyste šel k Central Valley.“

„A čím byste mě chtěl zastavit? Judem?“

„Prosím vás!“ Rozhlédl se kolem sebe a vypadal rozčileně. „Naše firma hledí na etiku.“

„Čímž chcete říct, že Central Valley ne?“

„To jsem neřekl, řekl jste to sám. Pane Davisi, nechci vás nijak ovlivňovat...“

„To by se vám ani nepodařilo.“

„... ale vypůjčte si vzorové smlouvy od obou firem. Najměte si právníka nebo ještě líp kvalifikovaného sémantika. Podívejte se, co nabízíme a skutečně taky poskytujeme my, a porovnejte to s tím, co údajně nabízí Central Valley.“ Znovu se rozhlédl a naklonil se ke mně.

„Ani bych vám to neměl říkat a doufám, že mě nikde nebudete

citovat, ale nepoužívají dokonce ani standardních pojistně matematických tabulek.“

„Možná že místo toho berou ohled na zákazníka.“

„Cože? Milý pane Davisi, my rozdělujeme veškerý nashromážděný zisk. Naše stanovy to předepisují, zatímco Central Valley je akciová společnost.“

„Třeba bych si měl koupit pár jejich akcií... Podívejte, pane Powelle, maříme čas. Přijme Mutual tady mého kamaráda nebo ne? Jestli ne, už jsem tady až moc dlouho.“

„Chcete říct, že jste ochoten zaplatit, abychom tohle zvíře uchovali naživu v hypotermii?“

„Chci říct, že chci, abyste nám oběma zařídili dlouhý spánek. A neříkejte mu ‚tohle zvíře‘, jmenuje se Petronius.“

„Promiňte, zeptám se jinak. Jste ochoten zaplatit dva opatrovnické honoráře, abychom vás oba — tedy vás a ... hm ... Petronia — přijali do svého útulku?“

„Ano. Samozřejmě ne dva standardní honoráře. Jistě něco navíc, ale můžete nás oba nacpat do stejné rakve. Přece si vážně nechcete za Peta počítat stejně, jako si počítáte za člověka.“

„To je velice neobvyklé.“

„Pochopitelně. O ceně se ale budeme dohadovat až později... nebo se budu dohadovat s Central Valley. Teď chci nejdřív zjistit, jestli to dokážete.“

„Hm...“ zabubnoval prsty na desku stolu. „Počkejte chvíličku.“ Zdvihl telefon a řekl: „Opal, spojte mě s doktorem Berquistem.“ Zbytek rozhovoru jsem už neslyšel, protože si zapojil osobní rušičku. Za okamžik však položil sluchátko a usmál se, jako by mu zemřel bohatý strýček. „Mám pro vás dobré zprávy, pane! Chvilku jsem úplně zapomněl na skutečnost, že první úspěšné pokusy se prováděly s kočkami. Metody a kritické faktory jsou pro kočky přesně vypočítány. V laboratoři námořního výzkumu v Annapolisu mají dokonce jednu kočku, která je už v hypotermii naživu přes dvacet let.“

„Myslel jsem, že laboratoř námořního výzkumu byla zničená, když dostali Washington.“

„Jenom budovy na povrchu, pane, ale ne hluboké podzemní

schránky. Což je jen další důkaz dokonalosti naší metody — to zvíře bylo víc než dva roky bez jakékoliv péče kromě té, kterou mu poskytovalo automatické zařízení, a přesto stále ještě žije, nezestárla, nezměnilo se. Stejně jako budete žít vy, pane, jakkoliv dlouhou dobu, na kterou se budete chtít firmě Mutual svěřit.“

Měl jsem dojem, že se pokřikuje. „Dobře, dobře, snad abychom se začali bavit o penězích.“

Bylo třeba vyřešit celkem čtyři otázky: za prvé, jak zaplatíme za péči, která se nám bude v hibernaci věnovat; za druhé, jak dlouho chci, abychom spali; za třetí, jak chci investovat svoje peníze, zatímco budu ležet v mrazicím boxu; a konečně co se stane, jestli nevydržím a vůbec se neprobudím.

Rozhodl jsem se nakonec pro rok 2000 — pěkně kulaté číslo a vzdálené pouhých třicet let. Měl jsem strach, že kdybych si to prodloužil ještě víc, nedokázal bych se už vůbec orientovat. Změny, které proběhly za posledních třicet let (během mého vlastního života), byly dost velké, aby nad nimi člověk vyvaloval oči — dvě velké války a tucet malých, velká panika, umělé satelity, přechod k atomové energii — když jsem byl kluk, neexistovaly dokonce ještě ani multikrystaly.

Mohlo se stát, že pro mě rok 2000 bude pěkně nesrozumitelný. Kdybych ovšem neskočil tak daleko, neměla by Belle dost času vypěstovat si roztomilou sbírku vrásek.

Když jsme se dostali k tomu, jak investovat můj kapitál, vůbec jsem neuvažoval o vládních obligacích a podobných konzervativních investicích; náš fiskální systém má v sobě zabudovanou inflaci. Rozhodl jsem se nechat si svoje akcie firmy Hired Girl a hotové peníze vložit do dalších základních akcií se zvláštním přihlédnutím k některým trendům, o nichž jsem si myslel, že se budou dál rozvíjet. Bylo mi jasné, že se bude rozvíjet automatizace. Vybral jsem si také jednu firmu ze San Franciska vyrábějící umělá hnojiva, která experimentovala s kvasinkami a jedlými řasami — lidí každoročně přibývalo a nedalo se počítat, že by řízky zlevnily. Zbytek peněz jsem mu přikázal vložit do řízeného svěřeneckého fondu pojišťovny.

Skutečné dilema však spočívalo v tom, co dělat, kdybych v hibernaci zemřel. Pojišťovna tvrdila, že mám lepší šanci než sedm ku

třem, že vydržím třicet let studeného spánku... a pojišťovna měla vsazeno na obě eventuality. Šance nebyly vyrovnané, což jsem ani nijak nečekal; při každém poctivém hazardu jdou procenta na ruku podniku. Jenom podvodní hráči prohlašují, že dávají křenovi nejvýhodnější šanci, a pojišťovnictví je vlastně zákonem schválený hazard. Nejstarší a nejváženější pojišťovnická firma na světě, Lloyd v Londýně, se tím nijak netají — Lloyd si klidně při každé sázce přisadí na kteroukoliv stranu. Jenom nesmíte čekat větší šanci než na dostizích; někdo musí platit za obleky, které si náš pan Powell dává šít na míru.

Rozhodl jsem se, že kdybych zemřel, půjde všechno do posledního centu do svěřeneckého fondu pojišťovny. Pan Powel mě téměř zlíbal a já jsem zapochyboval, jak optimální ta šance sedm ku třem vlastně je. Rozhodnutí jsem však nezměnil, protože jsem se tak stal dědicem (v případě přežití) všech ostatních, kteří se rozhodli stejně (v případě jejich smrti). Ruská ruleta, kde žetony sebere ten, kdo přežije... a pojišťovna, jako obvykle, shrábne svoje procento.

Vybral jsem si všechny alternativy vedoucí k nejvyššímu zisku bez možnosti úniku, kdybych hádal špatně. Pan Powell mě miloval, asi tak jako krupíer miluje křena, co bez přestání sází na nulu. Když jsme projednali všechno ohledně mého majetku, překypoval ochotou dívat se rozumně na Petův případ; dohodli jsme se, že za Petovu hibernaci zaplatím 15 procent lidského honoráře, a sepsali jsme pro něj zvláštní smlouvu.

Zbýval už jen soudní souhlas a lékařská prohlídka. Prohlídka mi nedělala starosti — měl jsem takový dojem, že jakmile jsem si přisadil na stranu pojišťovny, přijali by mě i v posledním stadiu černého moru. Domníval jsem se ale, že přimět k souhlasu nějakého soudce by mohlo trvat dost dlouho. Udělat se to muselo, protože klient ve studeném spánku byl z právního hlediska v opatrovnictví živý, ale bezmocný.

Staral jsem se zbytečně. Náš pan Powell nechal sepsat čtyřnásobné originály devatenácti různých formulářů. Podepisoval jsem, až jsem dostal do prstů křeče, a poslíček s nimi někam odběhl, zatímco já jsem šel na lékařskou prohlídku. Soudce jsem vůbec neviděl.

Prohlídka se skládala z obvyklé únavné rutiny s výjimkou jediné věci. Vyšetřující lékař se mi ke konci přísně podíval do očí a zeptal se: „Chlapče, jak dlouho už táhneš tenhle flám?“

„Flám?“

„Flám.“

„Jak jste na tohle přišel, doktore? Jsem zrovna tak střízlivý jako vy. Tři sta třiatřicet stříbrných stříkaček ...“

„Nechte si to a odpovězte mi.“

„Hmm... řekl bych tak dva týdny. O něco víc.“

„Pijete pravidelně? Kolikrát jste si už v minulosti takhle vyrazil?“

„No, abych řekl pravdu, ještě nikdy. Víte...“ Začal jsem mu vykládat, co mi provedli Belle a Miles a proč se cítím tak, jak se cítím.

Vyrazil proti mně otevřenou dlaní. „Prosím vás. Mám dost vlastních problémů a nejsem psychiatr. Vlastně mě zajímá jen to, abych se přesvědčil, jestli vaše srdce vydrží ten šok, až vás ochladí na čtyři stupně Celsia. Což vydrží. A za normálních okolností se nestarám, proč je někdo tak uhozený, že *zaleze* do díry a pak ji za sebou zahrabe; prostě si říkám, že se bude lidem plést pod nohy o jednoho zatraceného blázna míň. Jakýsi zbytkový záchvív profesionálního svědomí mi ovšem nedovoluje připustit, aby kdokoliv — ať je na tom jak chce mizerně — vlezl do jedné z těch rakví s mozkem nasáklým alkoholem. Otočte se.“

„Proč?“

„Otočte se, dám vám injekci do levé hýždě.“ Otočil jsem se a on mi dal injekci. Zatímco jsem si to místo mnul, pokračoval: „Teď vypijte tohle. Asi tak za dvacet minut budete střízlivější, než jste byl za celý minulý měsíc. Potom, jestli vám zbylo trochu rozumu — o čemž bych pochyboval — se můžete zamyslet nad tím, jak si stojíte, a rozhodnout se, jestli před svými problémy utečete nebo jestli se jim postavíte jako chlap.“

Vypil jsem to.

„To je všechno, můžete se obléct. Vaše papíry podepíšu, ale varuju vás, že svůj souhlas můžu až do poslední minuty odvolat. Rozhodně už nepijte žádný alkohol, dejte si lehkou večeři a

nesnídejte. Přijďte sem zítra v poledne na poslední kontrolu.“

Odvrátil se a ani mi nedal sbohem. Oblékl jsem se, vypadl jsem ven a překypoval jsem vztekem. Powell měl všechny moje papíry přichystané. Když jsem si je bral, ozval se: „Jestli chcete, můžete je nechat tady a vyzdvihnout si je zítra v poledne... tedy tu sadu, která s vámi jde do schránky.“

„A co se stane s těmi ostatními?“

„Jednu sadu si necháváme pro sebe a potom, když už jste v naší péči, předáme jednu sadu soudu a jednu archivu v Carlsbadu. Mimochodem, upozornil vás doktor na dietu?“

„To tedy upozornil.“ Zadíval jsem se do papírů, abych zakryl vztek.

Powell po nich natáhl ruku. „U mě budou přes noc v bezpečí.“

Přisunul jsem je k sobě. „U mě taky. Budu třeba chtít něco změnit v tom výběru akcí.“

„Hm, na to už je trochu pozdě, pane Davisi.“

„Jenom na mě nespěchejte. Jestli nějaké změny udělám, přijdu sem dřív.“ Otevřel jsem cestovní brašnu a papíry jsem zastrčil do postranní kapsy vedle Peta. Nechával jsem tam cenné dokumenty už předtím; i když tam snad nebyly tak bezpečné jako ve veřejném archivu v carlsbadských jeskyních, byly tam bezpečnější, než si asi myslíte. Nějaký ničema se při jedné příležitosti pokoušel z té kapsy něco vytáhnout — určitě bude mít ještě jizvy po Pelových zubech a drápech.

KAPITOLA 2

Auto jsem měl zaparkované na Pershingově náměstí, kde jsem ho dřív ten den nechal. Hodil jsem peníze do parkovacího automatu, nastavil jsem řízení na západní výpadevku, vytáhl jsem Peta, posadil jsem ho na sedadlo a udělal jsem si pohodlí. Nebo spíš jsem se snažil udělat si pohodlí. Doprava v Los Angeles byla příliš rychlá a vražedně nebezpečná, než abych se mohl při automatickém řízení cítit skutečně pohodlně; byl bych rád přebudoval veškerou instalaci, protože nebyla doopravdy moderní a „bezporuchová“. Když jsme dojeli západně od Western Avenue a mohl jsem převzít ruční řízení,

byl jsem nervózní a měl jsem chuť na něco k pití. „Támhle vidím oázu, Pete.“

„Mrrrrr?“

„Hned před námi.“

Zatímco jsem však hledal místo k zaparkování — Los Angeles se nemuselo bát invaze, protože útočníci by neměli kde zaparkovat — vzpomněl jsem si na doktorův příkaz, že se nemám alkoholu ani dotknout.

Takže jsem mu důrazně vysvětlil, co může se svými příkazy udělat.

Potom jsem se zamyslel nad tím, jestli skoro o celý den později dokáže poznat, zda jsem měl něco k pití nebo ne. Matně jsem si vzpomínal, že jsem viděl nějaký odborný článek, který jsem však nečetl, protože se netýkal mé specializace.

Hrome, ten doktor byl docela schopný *zakázat* mi, abych se uložil ke studenému spánku. Bude lepší hrát na jistotu a nechat pití stranou.

„Ted?“ vyptával se Pete.

„Až za chvíli. Najdeme si místo toho nějaký zájezdní lokál.“ Najednou jsem si uvědomil, že se vlastně vůbec nechci napít; potřeboval jsem se najíst a pořádně vyspat. Doktor měl pravdu — byl jsem střízlivější a cítil jsem se líp než celé týdny předtím. V té injekci do zadnice možná nebylo nic jiného než vitamín B; jestli to tak bylo, měl raketový pohon. Takže jsme našli zájezdní restauraci. Objednal jsem si kuře jako minutku a čtvrtkilový hamburger s trochou mléka pro Peta; zatímco jsme čekali, vzal jsem ho na krátkou procházku.

Pete a já jsme v zájezdních restauracích jedli často, protože jsem ho nemusel pašovat dovnitř a zase ven.

Půl hodiny nato jsem s autem pomalu vyjel z rychlého proudu, zastavil jsem, zapálil si cigaretu, poškrábal jsem Peta pod bradou a zamyslel jsem se.

Dane, hochu zlatá, ten doktor měl pravdu; snažíš se skočit po hlavě do láhve a utopit se v ní. Ta tvoje špičatá hlava by se tam snad vešla, ale pro ramena je to už moc úzké. Ted' jsi úplně střízlivý, břicho máš nacpané jídlem a poprvé za spoustu dnů tam to jídlo

příjemně odpočívá: Cítíš se líp.

A co dál? Měl doktor pravdu i v tom ostatním? Jsi jenom rozmazlené děcko? Nemáš odvahu vyrovnat se s něčím, co se ti nevede? Proč vlastně tohle podnikáš? jde ti o dobrodružství? Nebo se jenom snažíš schovat sám před sebou a strkáš hlavu do písku jako pštros?

Ale já to *chci* udělat, přesvědčoval jsem se — rok 2000, to je přeci něco!

Dobře, tak to chceš udělat. Musíš ale prásknout do bot a nechat tady svoje resty bez vyřízení?

Jistě, jistě! — jenže *jak* je můžu vyřídit? Belle už zpátky nechci, po tom, co mi provedla, rozhodně ne. A co mi zbývá jiného? Zažalovat je? Nebuď hlupák, nemáš žádné důkazy — a kromě toho soudní pře nikdy nevyhrává nikdo kromě právníků.

Pete se ozval: „Nooooo?“

Podíval jsem se dolů na jeho zjizvenou hrbolatou hlavu. Pete by nikdy na nikoho nepodával žalobu; když se mu nelíbilo, jak měl nějaký jiný kocour zastřižené licousy, vyzval ho prostě, aby s ním šel ven a porval se s ním jako kocour. „Máš asi pravdu, Pete. Půjdu se za Mílesem podívat, utrhu mu pracku a budu ho s ní mlátit přes hlavu tak dlouho, dokud nezačne mluvit. Dlouhý spánek si můžeme zařídit potom. Nejdřív se ale musíme dozvědět, co nám vlastně všechno provedli a čím to byl nápad.“

Vzadu za odpočívadlem byla telefonní budka. Zavolal jsem Mílesovi, zastihl jsem ho doma a řekl jsem mu, aby počkal, že za ním přijedu.

Otec mi dal podle legendárního zálesáka jméno Daniel Boone Davis, což byl jeho způsob hlásání zásad osobní svobody a samostatnosti. Narodil jsem se roku 1940, v roce, kdy každý prohlašoval, že jednotlivci mají odzvoněno a budoucnost patří masovému člověku. Táta tomu odmítal věřit a moje pojmenování bylo výrazem jeho vzdoru. Zemřel při výplachu mozku v Severní Koreji, když se svou tezi snažil dokázat až do samého konce.

Když vypukla šestinedělní válka, měl jsem diplom strojního inženýra a byl jsem v armádě. Nesnažil jsem se využít titulu k získání důstojnické hodnosti, protože jedna z věcí, které jsem po otci

zdědil, byla neodolatelná touha být svým vlastním pánem, nedávat příkazy, neposlušat příkazy a neřídit se žádnými předem určenými plány — chtěl jsem si prostě odkroutit svoje a vypadnout. Když se přihnala studená válka, sloužil jsem jako technik v hodnosti seržanta ve zbrojním středisku Sandia v Novém Mexiku, ládoval jsem atomy do atomových bomb a přemýšlel, co budu dělat, až přijde civil. Ten den, co Sandia zmizela, jsem byl v Dallasu pro čerstvou zásobu těch ohavností. Mrak spadu šel k Oklahoma City, takže jsem přežil a mohl si užívat veteránských dávek.

Pete to přežil z podobného důvodu. Měl jsem kamaráda Milese Gentryho, veterána, kterého povolali zpátky do služby. Oženil se s vdovou s jedním děckem, žena mu však zemřela asi v té době, kdy ho povolali. Bydlel mimo kasárna u jedné rodiny v Albuquerque, aby měl nějaký domov pro nevlastní dceru Frederiku. Malá Ricky (nikdy jsme jí neříkali Frederica) si vzala na starost Peta. Díky kočičí bohyni Bubastidě byli Miles, Ricky a Pete ten strašný víkend pryč na třídní dovolence — Ricky vzala Peta s sebou, protože nemohl jet se mnou do Dallasu.

Překvapilo mě zrovna tak jako každého jiného, když se ukázalo, že jsme měli skryté divize v Thule a na jiných místech, kde by je nikdo nečekal. Už od třicátých let se vědělo, že lidské tělo je možné ochladit, až se jeho činnost prakticky úplně zastaví. Až do šestinedělní války to však byl jen laboratorní trik nebo krajní možnost terapie. Jedno se musí vojenskému výzkumu přiznat: když na to stačí lidé a peníze, pak se výsledky dostaví. Je třeba jen natisknout další miliardu, najmout dalších tisíc vědců a techniků a pak se jakýmsi neuvěřitelným, nemožným a neefektivním způsobem objeví odpovědi. Stáze, studený spánek, hibernace, hypotermie, zpomalený metabolismus, říkejte si tomu, jak chcete — výzkumné týmy týlového lékařství našly způsob, jak uložit lidi jako konzervy do ledničky a použít jich až v případě potřeby. Subjekt se nejdříve nakrmí drogami, zhypnotizuje, ochladí a pak se udržuje přesně v teplotě čtyř stupňů Celsia, to znamená při maximální hustotě vody, kdy se ještě netvoří ledové krystaly. Když ho pak hodně rychle potřebujete, můžete ho pomocí diatermie a posthypnotických příkazů vzbudit za deset minut (v Nome to dokázali za sedm), jenže při

takové rychlosti obvykle stárnou tkáně a váš subjekt může být od té doby trochu přihlouplý. Když tolik nespěcháte, je lepší počítat minimálně se dvěma hodinami. Rychlejší metoda je to, čemu profesionální vojáci říkají „kalkulované riziko“.

Celá ta záležitost představovala riziko, s nímž nepřítel nekalkuloval, takže když bylo po válce, místo likvidace nebo zajateckého tábora jsem dostal svůj žold a založili jsme společně s Milesem vlastní firmu přibližně ve stejné době, kdy začaly pojišťovny prodávat studený spánek.

Utáhli jsme se do Mojavské pouště, v jedné budově odkoupené ze zásob vojenského letectva jsme si zařídili malou továrnu a společným úsilím mého technického talentu a Milesových právnických a obchodních zkušeností jsme začali vyrábět Děvče v domácnosti. Přesně tak, to já jsem vynalezl Děvče v domácnosti a všechny její příbuzné — Čističe Charlieho a další — i když na nich moje jméno nenajdete. Za služby v armádě jsem hodně přemýšlel o tom, co může dělat jeden strojní inženýr. Jít pracovat pro firmy, jako je Standard, du Pont nebo General Motors? Za třicet let pro vás uspořádají večírek na rozloučenou a dají vám penzi. Nikdy vám nechybí oběd ani večeře a spoustu času strávíte v podnikových letadlech. Nikdy ale nejste vlastním pánem. Další velká poptávka po technicích je ve státní správě — dobrý počáteční plat, dobrá penze, žádné starosti, třicet dní dovolené ročně a spousta dalších výhod. Jenže já jsem právě jednu dlouhou vládní dovolenou skončil a chtěl jsem být svým vlastním pánem.

Co by se našlo dost malého pro jednoho strojaře a nepotřebovalo by to šest miliónů pracovních hodin, než by se první model dostal na trh? Ford a bratři Wrightové s konstrukcí začínali v dílně na jízdní kola se zanedbatelným kapitálem — lidé prohlašovali, že ty dny už dávno minuly, ale já tomu nevěřil.

Automatizace byla na postupu — chemicko-technologické provozy, které vyžadovaly jen dva kontrolory a jednoho hlídače, stroje, které v jednom městě natiskly lístek a v šesti dalších městech orazily příslušné okénko jako prodané, oceloví krtci, kteří rubali uhlí, zatímco hoši z United Mine Workers jen seděli a přihlíželi. Takže zatímco jsem byl na výplatní listině strýčka Sama, nastudoval jsem o

elektronice, spojovací technice a kybernetice všechno, co mi dovoľovalo prověření „Q“. Co je poslední věc, která se kdy zautomatizuje?

Odpověď: domácnost každé hospodyňky. Vůbec jsem se nepokoušel vymyslet účelně vědeckou domácnost; ženy ji nechtěly, přály si prostě líp polstrovanou jeskyni. Hospodyňky si ovšem stále stěžovaly na problémy se služebnictvem i v době, kdy služebnictvo dávno odešlo za mastodonty. Sotva jsem se kdy setkal s hospodyňkou, která by v sobě neměla něco z otrokáře; všechny si zřejmě myslely, že by doopravdy *měla* existovat boubelatá venkovská děvčata, vděčná za možnost drhnout čtrnáct hodin denně podlahu a jíst zbytky od oběda za mzdu, nad kterou by se ošklíbl i instalatérův pomocník.

Proto jsem také svoje monstrum nazval Děvče v domácnosti — vyvolávalo to představu polootrocké přistěhovalecké dívky, kterou kdysi komandovala babička. V podstatě to byl jen vylepšený vysavač a chtěli jsme ho prodávat za cenu, která by obyčejným luxům konkurovala.

Děvče v domácnosti (první model, ne ten polointeligentní robot, kterého jsem z ní vyvinul později) umělo jediné čistit podlahy... jakékoliv podlahy, po celý den a bez dozoru. A nikdy ještě neexistovala podlaha, která by nepotřebovala vyčistit.

Zametalo, vytíralo, vysávalo nebo leštilo — rozhodovalo se po konzultaci s páskami ve své idiotské paměti. Všechny předměty větší než špendlíková hlavička zdvihlo a položilo na podnos na svém horním povrchu, aby někdo chytřejší rozhodl, jestli je schovat nebo vyhodit. Tiše celý den pobíhalo a hledalo špínu v pátracích křivkách, kterým nemohlo nic uniknout; klouzalo po čistých podlahách v nekonečném hledání špinavých podlah. Když byli v místnosti lidé, vypadlo ven jako dobře vycvičená služka, pokud k němu majitelka nedošla a nepřepnula vypínač, který tomu ubožákovi řekl, že může zůstat. Kolem večere se vrátilo na své stanoviště a v rychlosti se nabilo — to bylo předtím, než jsme instalovali věčnou baterii.

Mezi prvním modelem Děvčete v domácnosti a vysavačem nebyl velký rozdíl. Avšak existující rozdíl — že totiž uklízelo bez dohledu — stačil; šlo na odbyt.

Základní hledači schéma jsem převzal z „elektrických želv“, o nich vyšel koncem čtyřicátých let článek v časopise *Scientific American*, okopíroval jsem paměťový obvod z mozku řízené střely (to je sympatické na těch přísně tajných hračkách, že se nedávají patentovat) a čisticí zařízení a spojovací články jsem vzal z tuctu různých věcí včetně leštiče podlah užívaného v armádních nemocnicích, automatu na limonády a „rukou“, které se užívají v atomových továrnách pro *zacházení* se vším „horkým“. Nebylo v tom nic doopravdy nového; nový byl jen způsob, jak jsem to všechno dal dohromady. Ta „jiskra génia“, kterou naše zákony požadují, spočívala jen v zajištění dobrého patentového právníka.

Skutečný génius byl ve výrobní technice; celá ta věc se dala vyrobit ze standardních součástek objednaných podle Sweetova katalogu s výjimkou dvou trojrozměrných vaček a jednoho tištěného obvodu. Výrobu obvodu jsme zadali jedné firmě, zatímco vačky jsem vyráběl sám v kůlně, které jsme říkali naše „továrna“, za pomoci automatických nástrojů, odkoupených z válečných zásob. Ze začátku jsme celou montážní linku obstarávali Miles a já — od šroubků až po povrchovou úpravu. Prototyp stál 4317 dolarů a 9 centů, první stovka vyšla něco málo přes 39 dolarů za kus — nechávali jsme je za šedesát dolarů jednomu obchodnímu domu v Los Angeles, který je prodával za pětasmadesát. Museli jsme je dát do prodeje v komisi, abychom se jich vůbec zbavili, protože jsme si nemohli dovolit propagaci, a málem jsme umřeli hladem, než začaly chodit první peníze. Potom *Life* o Děvčeti v domácnosti uveřejnil dvoustránkový článek... a museli jsme hledat pomoc, abychom to monstrum stačili montovat.

Belle Darkinová se k nám přidala brzy potom. Miles a já jsme do té doby tūkali dopisy na underwoodce z roku 1908; najali jsme Belle jako písáčku a účetní, půjčili jsme si elektrický psací stroj s ozdobným písmem a karbonovou páskou a já jsem nakreslil na dopisní papíry hlavičku. Všechny peníze jsme strkali zpátky do podniku a já s Petem jsme spali v dílně, zatímco Miles a Ricky měli nedaleko domek. Akciovou společnost jsme založili v sebeobraně. Pro založení jsou potřeba nejmíň tři účastníci — dali jsme Belle podíl z akcií a udělali jsme z ní tajemnici a pokladnici. Miles byl

prezident a generální ředitel, já jsem byl hlavní inženýr a předseda správní rady... s jedenapadesáti procenty akcií.

Rád bych vysvětlil, proč jsem si podržel kontrolu v rukou. Nebyl jsem hamoun; prostě jsem chtěl být svým vlastním pánem. Miles se dřel jako čert — to mu musím přiznat. Ale víc než 60 procent úspor, s nimiž jsme začínali, patřilo mně a 100 procent vynálezavosti a tvůrčí techniky taky. Miles by nikdy nebyl dokázal postavit Děvče v domácnosti, zatímco já ho mohl postavit s kterýmkoliv z tuctu různých partnerů nebo možná úplně bez partnera — i když by se mi snad nebylo podařilo vydělat na něm nějaké peníze. Miles byl obchodník, zatímco já nejsem.

Chtěl jsem si však zabezpečit, že dílna zůstane pod mou kontrolou. Milesovi jsem ponechal stejnou svobodu na obchodním úseku — a ukázalo se, že až příliš velkou svobodu.

První model Děvčete v domácnosti šel na odbyt jako pivo na fotbale a já jsem měl nějakou dobu dost práce s jeho zdokonalováním, se zařizováním opravdové montážní linky a se sháněním mistra, který by se o ni staral; potom jsem se s klidnou myslí dal do vymýšlení dalších přístrojů pro domácnost. Je překvapivé, jak málo skutečné snahy se do té doby věnovalo domácím pracím, přestože představují přinejmenším padesát procent veškeré práce na celém světě. Ženské časopisy sice mluvily o „úspoře práce v domácnosti“ a o „funkčních kuchyních“, ale to bylo jen žvanění; jejich krásné obrázky předváděly obytné a pracovní prostředí, které v podstatě nebylo o nic lepší než v Shakespearových časech. Revoluční přechod od koní k tryskáčům ještě do domácnosti nedošel.

Držel jsem se svého přesvědčení, že hospodyňky jsou reakcionářky. *Žádné* komplikované stroje — prostě jen přístroje, které by nahradily vyhynulé domácí služebnictvo, to znamená uklízely, vařily a staraly se o děti.

Začal jsem přemýšlet o špinavých oknech a o tom pruhu špíny na vaně, který se tak těžko čistí, protože se musíte zlomit v pase, abyste se k němu dostali. Ukázalo se, že elektrostatické zařízení může nechat špínu v minutě zmizet z jakéhokoliv hladkého křemíkatého povrchu, z okenních skel, van, toaletních mís — z

čehokoliv podobného. Tak vznikl Čistič Charlie a je jenom zázrak, že na něj někdo nepomyslel dřív. Držel jsem ho pod palcem, dokud jsem ho nedostal na cenu, kterou lidé prostě nedokázali odmítnout. Víte, kolik se dřív platilo za hodinu mytí oken?

Nechal jsem Charlieho jít do výroby mnohem později, než vyhovovalo Milesovi. Chtěl ho začít prodávat hned, jakmile byl dost levný, ale já jsem trval na jedné další podmínce: Charlie se musel dát jednoduše opravovat. Velkým nedostatkem většiny přístrojů pro domácnost byl fakt, že čím byly lepší a čím víc práce zastaly, tím bylo jistější, že se porouchají, až je budete nejvíc potřebovat — a pak budete muset sehnat odborníka za pět dolarů na hodinu, aby je znovu rozhýbal. Potom se stejná věc stane příští týden, když ne s myčkou nádobí tak s topením ... obyčejně v sobotu večer, když venku zuří sněhová bouře.

Chtěl jsem, aby moje přístroje fungovaly, nerozbíjely se a nezpůsobovaly svým majitelům žaludeční vředy.

Přístroje se však občas porouchají, dokonce i ty moje. Dokud nepřijde ten velký den, kdy se budou všechny přístroje konstruovat bez jakýchkoliv pohyblivých součástí, budou s nimi potíže. Když si naplníte dům přístroji, budou vždycky některé z nich mimo provoz.

Vojenský výzkum však doopravdy přináší výsledky a vojáci se s tímhle problémem vyrovnali už před lety. Nemůžete prostě prohrát bitvu, ztratit tisíce nebo milióny životů a možná prohrát celou válku jen proto, že se porouchá nějaká hračka, velká jako váš palec. Pro vojenské účely se užívalo celé řady fint — bezpečnostních zařízení, záložních obvodů, trojnásobného jištění a tak dál. Jednou z nich, která se hodila pro zařízení v domácnosti, byl princip vyměnitelných součástí.

Je to idiotsky jednoduchá myšlenka: neopravujte, ale vyměňujte. Chtěl jsem každou součástku Čističe Charlieho, která se mohla poškodit, vyrobit jako vyměnitelnou jednotku a potom ke každému Charliemu přidat sadu náhradních dílů. Některé součástky by se vyhodily a jiné zaslaly do opravy, ale samotný Charlie by se nikdy nepoškodil na delší dobu, než jaká byla potřebná k zapojení náhradního dílu.

Miles a já jsme se poprvé pohádali. Tvrdil jsem, že rozhodnutí,

kdy přejít od prototypu k výrobě, je záležitostí konstrukce, zatímco on prohlašoval, že jde o rozhodnutí obchodní. Kdybych si nebyl podržel kontrolu, byl by šel Charlie na trh ve stavu, kdy podléhal akutním záchvatům slepého střeva právě tak k zbláznění často jako všechny ostatní kulhavé, polodokončené „práci šetřící“ přístroje.

Belle Darkinová naši hádku urovnala. Kdyby na mě byla zatlačila, byl bych možná nechal Milese začít s prodejem Charlieho dřív, než jsem došel k názoru, že je doopravdy hotový, protože jsem byl do Belle zpitomělý tak, jak to jen chlap dokáže.

Belle nebyla jenom dokonalá sekretářka a vedoucí kanceláře, měla také tělesné míry, nad nimiž by zajásal i Praxiteles, a vůni, která na mě působila tak, jako působí pach samičky na Peta. Za situace, kdy byly perfektní kancelářské síly tak vzácné jako tehdy, když se ukáže, že jedna z nejlepších je ochotná pracovat pro firmu sotva se držící nad vodou za plat nižší než kdekoliv jinde, měl by si člověk doopravdy položit otázku „proč“ — my jsme se jí však ani nezeptali, kde pracovala předtím, tak jsme byli šťastní, že nás vyhrabe ze záplavy papírů, kterou vyvolalo uvedení Děvčete v domácnosti na trh.

Později bych byl rozhořčeně protestoval proti jakékoliv narážce, že jsme si měli Belle prověřit, protože tou dobou už její míra přes prsa vážně zkreslila můj úsudek. Dovolila mi, abych jí vysvětlil, jaký jsem vedl osamělý život, než se objevila, a jemně mi odpovídala, že mě musí nejdřív líp poznat, ale že jí připadá, že její pocity jsou úplně stejné.

Krátce potom, co srovnala hádku mezi mnou a Milesem, souhlasila, že spojí svůj život s mým. „Dane, drahoušku, z tebe bude jednou velký člověk... a já doufám, že jsem ta pravá žena, která ti pomůže.“

„To rozhodně!“

„No tak, miláčku, nechci se za tebe provdat hned teď, nadělat ti děti a spoustu starostí. Budu s tebou pracovat a nejdřív pomáhat rozšířit podnik. Potom se vezmeme.“

Protestoval jsem, ale byla neústupná. „Ne, miláčku. Dotáhneme to spolu daleko, ty a já. Firma Hired Girl bude zrovna tak slavné jméno jako General Electric.“

Ale až se vezmeme, chci zapomenout na obchod a věnovat se jenom tomu, abys byl co nejšťastnější. Nejdřív se ovšem musím věnovat tvému blahobytu a tvé budoucnosti. Věř mi, drahoušku.“

Tak jsem jí věřil. Nedovolila mi, abych jí koupil drahý zásnubní prsten, který jsem měl vyhlédnutý; místo toho jsem na její jméno jako zásnubní dar nechal přepsat část svých akcií. Samozřejmě jsem hlasoval za ni. Když na to teď myslím, nejsem si jistý, kdo vlastně na tenhle dárek přišel.

Pracoval jsem potom ještě usilovněji než dřív, přemýšlel jsem o odpadkových koších, které by se samy vyprazdňovaly, a o tom, jak uklízet nádoby, když je s ním hotová myčka. Všichni byli spokojení... totiž všichni až na Peta a Ricky. Pete Belle ignoroval, jako ignoroval všechno, s čím nesouhlasil, ale co nemohl změnit; Ricky ovšem byla doopravdy nešťastná.

Mohl jsem za to sám. Ricky byla „moje děvče“ už od té doby, kdy jí bylo v Sandii šest let, ve vlasech nosila mašle a měla velké vážné tmavé oči. Čekali jsme, až vyroste, pak „jsem si ji chtěl vzít“ a oba bychom se spolu starali o Peta. Myslel jsem si, že je to jenom hra, kterou spolu hrajeme, a možná to tak taky bylo a malá Ricky ji brala vážně jen z toho důvodu, že jí nakonec dovoľovala převzít plné opatrovnictví našeho kocoura. Jenže jak můžete říct, co se odehrává v dětské mysli?

Co se týká dětí, nejsem rozhodně sentimentální. Jsou to většinou malá zvířata, která se nezcivilizují, dokud nevyrostou, a někdy ani potom ne. Malá Frederica mi ale připomínala mou sestru, když byla stejně stará, a kromě toho měla ráda Peta a uměla s ním zacházet. Mě měla myslím ráda proto, že jsem s ní nikdy nemluvil jako s malou (sám jsem to jako děčko nesnášel) a bral jsem vážně všechno její skautské snažení. Ricky byla prima — měla jakousi klidnou důstojnost, nebyla hysterická, ubřečená ani rozmazlená. Byli jsme kamarádi, sdíleli jsme spolu odpovědnost za Peta, a pokud jsem věděl, ta záležitost s „mým děvčetem“ byla jen složitá hra, kterou jsme spolu hráli.

Já sám jsem s touhle hrou přestal v den, kdy nás bombardovali a zabili mi matku i sestru. Nebylo to žádné vědomé rozhodnutí — prostě jsem neměl náladu na žerty a nikdy jsem se k tomu už

nevrátil. Ricky bylo tehdy sedm; když k nám přišla Belle, bylo jí deset a asi tak jedenáct, když jsme se zasnoubili. Intenzitu, s jakou Belle nenáviděla, jsem si myslím uvědomoval jen já, protože navenek se projevovala pouze jako neochota mluvit s ní — Belle tomu říkala „stydlivost“ a Miles to myslím považoval za totéž.

Já jsem ovšem věděl, co to je, a pokoušel jsem se to Ricky vymluvit. Zkoušeli jste někdy prodebatovat s dítětem něco, o čem ono samo mluvit nechce? Dopadnete líp, když budete křičet z okna. Řekl jsem si, že se to poddá, až Ricky zjistí, jak hrozně je Belle roztomilá.

S Petem to bylo něco jiného, a kdybych tehdy nebyl zamilovaný, byl bych to poznal jako jasné znamení, že Belle a já si spolu nikdy nebudeme rozumět. Belle měla mého kocoura „ráda“ — samozřejmě, jak by ne! Zbožňovala kočky, milovala mou začínající pleš, obdivovala můj výběr restaurací a vůbec se jí líbilo všechno, co se mnou souviselo.

Jenže předstírat, že máte rádi kočky, před někým, kdo je má rád doopravdy, není legrace. Existují lidé, kteří kočkám rozumějí, a pak ti ostatní, pravděpodobně většina, kteří obyčejnou neškodnou kočku prostě nesnesou. Když se ze zdvořilosti nebo z jakéhokoli jiného důvodu snaží předstírat, je to vidět, protože nevědí, jak s kočkami zacházet — a kočičí protokol je přísnější než diplomatický.

Je založený na sebeúctě a vzájemné úctě a je zabarvený podobně jako *dignidad de hombre* v Latinské Americe, při jejíž urážce dáváte v sázku vlastní život.

Kočky nemají smysl pro humor, přemrštěně si váží vlastní osobnosti a jsou hrozně nedůtklivé. Kdyby se mě někdo zeptal, proč vlastně mařit čas a starat se o ně, byl bych nucen mu odpovědět, že žádný logický důvod neexistuje. Raději bych vysvětloval někomu, komu se protiví štiplavé sýry, proč „by měl mít rád“ syrečky. Přesto ale plně sympatizuji s mandarínem, který si odstříhl drahocenný vyšívaný rukáv, protože na něm spalo kotě.

Belle se snažila ukázat, jak má Peta „ráda“ tím, že s ním zacházela jako se psem... takže ji poškrábal. Potom, protože je to rozumný kocour, vypadl a dlouho zůstal venku — což bylo dobře, protože jinak by byl dostal výprask a Pete nikdy výprask nedostal,

alespoň ne ode mne. Uhodit kočku je víc než zbytečné; kočku můžete vychovat jen trpělivostí, nikdy ne ranami.

Natřel jsem tedy Belliny škrábance jódem a pak jsem se jí snažil vysvětlit, co udělala špatné. „Mrzí mě, že se to stalo, hrozně mě to mrzí. Ale jestli to uděláš znova, bude se to opakovat.“

„Vždyť jsem se s ním jenom mazlila!“

„Hm, to ano, jenže ses s ním nemazlila jako s kočkou, ale jako se psem. Kočku nesmíš nikdy popleskávat, jenom hladit. Když jsi v dosahu jejích drápů, nesmíš nikdy dělat žádné překotné pohyby. Nikdy se jí nesmíš dotknout, když jí předem nedáš možnost vidět, že se to chystáš udělat... a pořád se musíš dívat, jestli se jí to líbí. Když se s tebou nebude chtít mazlit, bude to chvíli ze zdvořilosti snášet — kočky jsou velice zdvořilé —, ale musíš poznat, že tě jen tak trpí, a přestat, než jí trpělivost dojde.“ Zaváhal jsem. „Ty nemáš kočky ráda, vid’?“

„Cože? To je přece hloupost! Samozřejmě mám ráda kočky.“ Dodala však: „Asi jsem s nimi nepřišla moc do styku. Tahle je hodně nedůtklivá, co?“

„Tenhle. Pete je kocour. Ne, vlastně vůbec není nedůtklivý, protože se s ním vždycky zacházelo dobře. Budeš se ale muset naučit s kočkami jednat. Nesmíš se jim třeba nikdy smát.“

„Cože? Proboha proč?“

„Ne snad proto, že by nebyly směšné; jsou hrozně komické. Jenže nemají smysl pro humor a uráží je to. Kočka tě sice nepoškrábe, když se jí budeš smát, ale prostě někam zmizí a těžko se s ní budeš smířovat. To ale není tak moc důležité, mnohem důležitější je vědět, jak kočku zdvihnout. Ukážu ti to, až se Pete vrátí.“

Pete se ale nevrátil, alespoň tehdy ne, a já jsem jí to už nikdy neukázal. Belle se ho potom už nikdy nedotkla. Mluvila s ním a chovala se, jako by ho měla ráda, ale udržovala si od něj odstup a stejně tak on od ní. Přestal jsem na to myslet; nemohl jsem dovolit, aby ve mně tak nicotná věc vyvolala pochybnosti, jestli je Belle ženou, která pro mě v životě znamená víc než cokoli jiného.

Petova otázka však téměř vyvolala krizi později. Diskutovali jsme s Belle o tom, kde budeme bydlet. Stále ještě nechtěla určit

datum, ale projednáváním podobných detailů jsme strávili spoustu času. Chtěl jsem nějaký malý venkovský dům blízko továrny, Belle dávala přednost bytu ve městě, dokud bychom si nemohli dovolit sídlo v Bel-Airu.

Řekl jsem: „Miláčku, to není praktické. Musím být blízko továrny. A kromě toho, zkoušelas někdy starat se o kocoura v městském bytě?“

„Ach tak, tohle. Podívej, miláčku, jsem ráda, žeš o tom začal. Hodně jsem se toho teď o kočkách naučila, vážně. Necháme ho vykastrovat. Bude pak mnohem hodnější a v bytě bude úplně spokojený.“

Zíral jsem na ni a nevěřil jsem svým uším. Udělat z toho starého válečníka eunucha? Změnit ho v dekoraci ke krbu? „Belle, ty nevíš, co mluvíš!“

Snažila se mě uklidnit starým známým stylem „maminka to ví nejlíp“ a uváděla všechny argumenty lidí, kteří si pletou kočky s majetkem... jak ho to nebude bolet, že to bude vlastně pro jeho dobro, že ví, jak si ho cením a v životě by jí ani nepřišlo na mysl připravit mě o něj, že je to vlastně hrozně jednoduché a docela bezpečné a lepší pro všechny.

Přerušil jsem ji: „Proč to nezařídíš pro nás pro oba?“

„Cože, miláčku?“

„Pro mě taky. Byl bych mnohem poslušnější a nikde bych se po večerech netoulal a nikdy bych se s tebou nehádal. Jak říkáš, nebolí to a byl bych pravděpodobně mnohem spokojenější.“

Zčervenala. „Mluvíš nesmysly.“

„Ty taky!“

Už se o tom nikdy nezminila; Belle nikdy nedovolila, aby rozdílné názory překypěly v hádku. Sklapla a čekala na svou příležitost. Nikdy se ale taky nevzdávala. V jistém smyslu byla hodně podobná kočce ... což byl možná důvod, proč jsem jí nedokázal odolat.

Byl jsem rád, že ta záležitost utichla, protože jsem byl až po uši zahrabaný ve Flexibilním Frankovi. Charlie a Děvče v domácnosti nám rozhodně vynášeli dost, ale mně se pořád hlavou honila představa dokonalého všestranného domácího automatu —

univerzálního sluhy. Dobře, říkejte mu třeba robot, i když je to hodně zneužívané slovo a já jsem rozhodně neměl v úmyslu sestrojít mechanického člověka.

Chtěl jsem přístroj, který by dokázal udělat v domácnosti cokoli — samozřejmě uklidit a uvařit, ale kromě toho i opravdu složité úkoly, jako třeba přebalit dítě nebo vyměnit pásku v psacím stroji. Místo plné stáje, kde by byla Děvčata v domácnosti, Čističi Charlieové, Vychovatelky Velmy, Poslíčci Paulové a Zahradníci Zandyové, jsem chtěl, aby si manželé mohli koupit — řekněme za cenu dobrého automobilu — jediný stroj, který by se vyrovnal čínskému sluhovi, o jakém se sice dočtete v knížkách, ale jakého nikdo z mé generace nikdy neviděl.

Kdyby se mi to podařilo, bylo by to druhé prohlášení emancipace, osvobozující ženy z odvěkého otroctví. Chtěl jsem zrušit tu starou pravdu, že „ženská práce není nikdy hotová“. Práce v domácnosti je jednotvárná a zbytečná dřina; jako technika mě to uráželo.

Aby takový problém dokázal vyřešit jediný inženýr, bylo nutné, aby se téměř celý Flexibilní Frank skládal ze standardních součástí a neobsahoval žádné nové principy. Základní výzkum není práce pro jednoho člověka; musel to být vývoj dřívějších poznatků, nebo jsem neměl naději.

V mém oboru naštěstí existovala dřívějších poznatků obrovská spousta a já jsem nemarnil čas, když jsem měl prověření „Q“. To, co jsem chtěl, nebylo tak složité jako věci, které musí umět řízená střela.

Co jsem vlastně chtěl, aby Flexibilní Frank uměl? Odpověď: veškeré práce, které dělá člověk v domácnosti. Nemusel hrát karty, milovat se, jíst nebo spát, ale musel umět po partii karet uklidit, vařit, stlát a starat se o děti — přinejmenším musel hlídat dýchání dítěte a někoho zavolat, kdyby se změnilo. Rozhodl jsem se, že není třeba, aby bral telefony, protože telefonní společnosti už na to jednu hračku pronajímaly. Nemusel ani chodit otevírat dveře; většina nových domů už byla vybavena automatickými otevírači.

Aby však dokázal tu spoustu věcí, které jsem po něm chtěl, musel mít ruce, oči, uši a mozek... dost dobrý mozek.

Ruce jsem si mohl objednat od firem dodávajících zařízení pro

atomové provozy, které už dodávaly ruce pro Děvče v domácnosti, jenomže tentokrát bych potřeboval ty nejlepší s velkorozsahovými servomechanismy a přesnou zpětnou vazbou, jaká se vyžaduje při mikroanalýze a při vážení radioaktivních izotopů. Stejně firmy mohly dodávat i oči — ty ovšem mohly být jednodušší, protože Frank nepotřeboval pro svou manipulaci vidět za metry betonových krytů, jako tomu je v reaktorových provozech.

Uši jsem mohl koupit od kterékoliv z tuctu elektronických firem — i když jsem počítal, že budu muset vymyslet nějaké nové obvody, aby se jeho ruce řídily současně vizuální, zvukovou i dotekovou zpětnou vazbou jako lidské ruce.

S tranzistory a tištěnými obvody ovšem dokážete i v malém prostoru spoustu věcí.

Frank nepotřeboval lézt po žebřících. Krk se mu měl protahovat jako pštrosovi a ruce vysouvat jako teleskopické kleště. Měl bych ho zkonstruovat tak, aby mohl chodit nahoru a dolů po schodech?

Existovalo přece poháněné invalidní křeslo, které to dokázalo. Možná bych měl jedno koupit a použít ho jako podvozku, čímž by se mi prototyp omezil na velikost invalidního křesla a jeho váha by nesměla být větší, než jakou takové křeslo unese — došel bych tak k základním parametrům. Pohon a řízení bych napojil na Frankův mozek.

S mozkem byly největší problémy. Můžete sestrojit přístroj s konstrukcí podobnou lidské kostře nebo dokonce o hodně lepší. Můžete ho vybavit dostatečně dobrým systémem ovládání a zpětných vazeb, aby dokázal zatloukat hřebíky, drhnout podlahy, rozbíjet vajíčka — nebo nerozbíjet vajíčka. Pokud ale nemá mezi ušima tu věc jako člověk, není to člověk a není to ani mrtvola.

Naštěstí jsem nepotřeboval lidský mozek; chtěl jsem jenom poslušného hlupáka, schopného vykonávat většinou stále stejné domácí práce.

A tady právě přišly ke slovu Thorsenovy paměťové elektronky. Interkontinentální střely, kterými jsme zasadili svůj odvetný úder, „myslely“ Thorsenovými elektronkami a systémy řízení dopravy ve městech, jako je Los Angeles, užívají jakési jejich přitroublé varianty. Nemá smysl zabývat se teorií elektronky, které nijak moc

nerozumějí ani Bellovy laboratoře, stačí říct, že Thorsenovu elektronku můžete napojit na řídicí obvod, pomocí ručního řízení provést se strojem nějakou operaci a elektronka si „zapamatuje“, co se udělalo, a podruhé — nebo kolikrát pak chcete — může celou operaci řídit *bez* lidského dozoru. Pro automatický obráběcí stroj to stačí; pro řízené střely a pro Flexibilního Franka přidáte kmenové okruhy, které stroji dodávají „úsudek“. Není to doopravdy úsudek (podle mého názoru stroj nikdy úsudek mít nemůže); kmenový okruh je vlastně hledací obvod, jehož naprogramování říká: „hledej to a to v rámci těch a těch omezení; až to najdeš, proved' svou základní instrukci.“ Základní instrukce může být tak složitá, kolik se vám toho podaří nacpat do jedné Thorsenovy paměťové elektronky — což je tedy *hodně* velký rozsah — a můžete ji naprogramovat tak, že „úsudkové“ obvody (taková přitomělí kibicové) přeruší základní instrukci pokaždé, když se cyklus neshoduje s tím, který byl původně do Thorsenovy elektronky vložen.

To znamená, že jste Flexibilního Franka potřebovali naučit uklidit se stolu, seškrabat zbytky jídla a nastrkat nádobí do myčky jenom jednou a od té doby si uměl poradit se vším špinavým nádobím, jaké mu kdy přišlo do cesty. A co bylo ještě lepší, mohli jste mu do hlavy strčit elektronicky okopírovanou Thorsenovu elektronku a pak si uměl se špinavým nádobím poradit hned, když ho poprvé uviděl... a nikdy nic nerozbil.

Zastrčte vedle první paměťové elektronky druhou a může hned napoprvé přebalit mokré děcko a nikdy, absolutně nikdy do něj nevrazí špendlík.

Do Frankovy hranaté hlavy se lehce vešlo sto Thorsenových elektronek — každá s elektronickou pamětí jiné domácí práce. Přidejte potom kolem všech „úsudkových“ obvodů jeden bezpečnostní obvod, který by mu přikazoval, aby se zastavil a křičel o pomoc, když narazí na něco, co jeho instrukce nepředvídají — a nepřijdete o děti ani o nádobí.

Sestrojil jsem tedy Franka na kostře poháněného invalidního křesla. Vypadal, jako když se věšák na klobouky miluje s chobotnicí... ale, vážení, měli byste ho vidět leštit přístroje!

Miles si prvního Franka prohlédl a díval se, jak míchá a servíruje martini, pobíhá kolem, vysypává a leští popelníky (prázdných se ani nedotkl), otevírá a zajišťuje okno a potom přejíždí k mé knihovně, oprašuje a urovnává v ní knihy. Usrkl martini a prohlásil: „Je tam moc vermutu.“

„Já to tak mám rád. Můžeme mu ale nařídit, aby tvoje míchal jinak a moje taky jinak; má v sobě spoustu prázdných elektronek. Prostě flexibilní.“

Miles se znovu napil. „Za jak dlouho může být technicky hotový pro výrobu?“

„No, rád bych si s ním hrál asi tak deset let.“ Než stačil zasténat, dodal jsem: „Ale měli bychom být schopni zahájit výrobu omezeného modelu za pět.“

„Nesmysl! Poskytneme ti všemožnou pomoc a první model budeme mít hotový za šest měsíců.“

„Tak to tedy ne. Tohle je moje životní práce. Nepustím ho mezi lidi, dokud z něj nebude umělecké dílo... asi tak třikrát menší, všechny součástky kromě Thorsenových elektronek vyměnitelné a nahraditelné a tak celkově přizpůsobivý, že bude umět nejen vyvenčit kočku a vykoupat dítě, ale dokonce si zahraje ping-pong, když si zákazník bude chtít připlatit za programování navíc.“ Podíval jsem se na něj; Frank poklidně utíral prach na mém stole a každý papír ukládal přesně zpátky tam, kde ho našel. „Jenže hrát s ním ping-pong by nebyla velká zábava, nikdy by netrefil vedle. Vlastně ne, snad bychom ho obvodem s namátkovou volbou mohli naučit minout. Hm ... ano, to bychom mohli. Uděláme to tak, byla by to pěkná předváděcí reklama.“

„Jeden rok, Dane, a ani o den víc. Najmu někoho od Loewyho, aby ti pomohl s kreslením.“

„Milesi,“ přerušil jsem ho, „kdy si konečně uvědomíš, že v konstrukci jsem šéfem já? Až ti ho předám, bude tvůj... ale ani o vteřinku dřív.“

„Stejně je tam moc vermutu,“ odpověděl Miles.

S pomocí dílenských mechaniků jsem si s Frankem hrál tak dlouho, dokud nevypadal míň jako karambol tří aut a spíš jako něco, čím byste se chtěli vychloubat před sousedy. Vyřešil jsem mezitím i spoustu nedostatků v jeho řídicím systému. Naučil jsem ho dokonce hladit Peta a škrábat ho pod bradou tak, že se to Petovi líbilo — a to mi věřte, že k tomu potřebujete negativní zpětnou vazbu zrovna tak přesnou jako všechno, co používají v atomových laboratořích. Miles na mě nenaléhal, i když čas od času za mnou zašel a pozoroval, jak práce pokračuje. Většinou jsem pracoval v noci, když jsem předtím byl na večeři s Belle a odvezl jsem ji domů. Potom jsem většinu dne prospal, přijel jsem až pozdě odpoledne, podepsal jsem všechny papíry, které pro mě měla Belle přichystané, podíval jsem se, co se v dílně přes den udělalo, a pak jsem zase vzal Belle na večeři. Do té doby jsem se nesnažil moc pracovat, protože tvůrčí práce způsobí, že člověk páchne jako kozel. Po celé noci v dílenské laboratoři mě nedokázal vystát nikdo kromě Peta.

Právě když jsme jednoho dne dojíдали večeři, Belle se mě zeptala: „Jedeš zpátky do dílny, drahoušku?“

„Jistě. Proč ne?“

„To je dobře. Miles tam na nás totiž bude čekat.“

„Cože?“

„Chce svolat schůzi akcionářů.“

„Schůzi akcionářů? Proč?“

„Nebude to trvat dlouho. Po pravdě řečeno, drahoušku, poslední dobou ses o firemní záležitosti moc nestaral. Miles chce dát pár věcí dohromady a dohodnout nějaké zásady.“

„Staral jsem se o konstrukci. Co jiného mám ještě pro firmu dělat?“

„Nic, nic, drahoušku. Miles říkal, že to nebude trvat dlouho.“

„Co se děje? Neví si Jake rady s montážní linkou?“

„No tak, drahoušku. Miles mi neřekl, o co jde. Dopij si kávu.“

Miles na nás čekal v továrně a potřásl si se mnou rukou tak slavnostně, jako bychom se měsíc neviděli. „Co se tady děje, Milesi?“ zeptal jsem se.

Obrátil se k Belle. „Dojdi pro agendu, prosím tě.“ Už jen tohle mi mělo prozradit, že Belle lhala, když tvrdila, že jí Miles neprozradil, o co mu jde. Nemyslel jsem však na to — já jsem přece Belle věřil, hrome! — a mou pozornost upoutalo něco jiného, protože Belle přešla k sejfu, otočila knoflíkem a otevřela ho.

„Mimochodem, miláčku,“ ozval jsem se, „včera v noci jsem to chtěl otevřít a nepovedlo se mi to. Změnilas kombinaci?“

Vytahovala papíry a ani se neotočila. „Neříkala jsem ti to? Hlídka mě požádala, abych ji změnila, po tom poplachu s lupiči minulý týden.“

„Ach tak. Měla bys mi ta nová čísla dát nebo budu muset jednomu z vás někdy v noci volat v nějakou otravnou hodinu.“

„Samozřejmě.“ Zavřela sejf a na stolek, kterého jsme užívali k poradám, položila složku papírů.

Miles si odkašlal a promluvil: „Tak začneme.“

„Dobře,“ odpověděl jsem. „Miláčku, jestli je tohle formální schůze, měla bys asi raději udělat nějaký zápis ... takže středa 18. listopadu 1970, 21 hodin 20 minut, všichni akcionáři přítomni — napiš tam jména. Schůzi řídí předseda správní rady D. B. Davis. Máme něco z minula?“

Nic nebylo. „Fajn, Milesi, je řada na tobě. Něco nového?“

Miles si znovu odkašlal. „Chci zrevidovat finanční politiku, předložit program do budoucnosti a přednést správní radě ke zvážení návrh na financování.“

„Na financování? Nemluv hlouposti. Peněz máme dost a každý měsíc je to lepší. Co se s tebou děje, Milesi? Nestačí ti tvůj běžný účet? Můžeme tam něco přidat.“

„Na ten nový program bychom dost peněz neměli. Potřebujeme rozšířit investice.“

„Jaký nový program?“

„Prosím tě, Dane. Dal jsem si tu práci, že jsem to všechno podrobně sepsal. Nech Belle, ať nám to přečte.“

„No... dobře.“

Když přeskočím veškeré zbytečné blábolení — jako všichni právníci si Miles liboval v mnohoslabičných slovech —, chtěl Miles udělat tři věci: (a) odebrat mi Flexibilního Franka, předat ho výrobně

technické skupině a bez meškání ho dát na trh; (b) — jenže v tomhle okamžiku jsem ho zarazil. „Ne!“

„Počkej přece chvíličku, Dane. Jako prezident a generální ředitel mám rozhodně právo přednést svoje návrhy uspořádaně. Nech si připomínky na později a dovol Belle, aby to dočetla.“

„Dobře ... ať čte. Stejně ale říkám ‚ne‘.“

Bod (b) v podstatě říkal, že bychom si měli přestat hrát na svém malém písečku. Měli jsme velkou věc, právě tak velkou, jako byl kdysi automobil, a přišli jsme s ní první; měli bychom se tudíž okamžitě rozšířit, vybudovat organizaci pro celonárodní a celosvětový prodej a distribuci s odpovídající výrobou.

Začal jsem prsty bubnovat do stolu. Už jsem se viděl jako hlavní inženýr takovéhle organizace. Nejspíš bych ani nesměl mít vlastní výšovací prkno, a kdybych vzal do ruky pájku, vyhlásily by odbory stávkou. To už jsem mohl zůstat v armádě a zkoušet to dotáhnout na generála.

Nepřerušoval jsem však. Bod (c) spočíval v tom, že na to všechno nám nestačí pár centů; budeme potřebovat milióny. Firma Mannix Enterprises by převzala financování — v podstatě to znamenalo, že by nás Mannix koupil se vším všudy i s Flexibilním Frankem a že bychom se stali podřízenou korporací. Miles by zůstal ve funkci ředitele filiálky a já bych zůstal jako hlavní inženýr výzkumu, ale staré dny svobody by byly pryč; byly by z nás obou jen námezdné síly.

„To je všechno?“ zeptal jsem se.

„Hm ... ano. Prodiskutujeme to a budeme hlasovat.“

„Mělo by tam být ještě něco, co by nám zaručovalo právo sedět večer před chatrčí a zpívat spirituály.“

„Tohle není vtip, Dane. Musíme to tak udělat.“

„Já taky nedělám vtipy. Otrok musí mít nějaká privilegia, aby se nevzbouřil. Dobře, teď je řada na mně?“

„Jen mluv.“

Předložil jsem protinávrh, o kterém jsem už delší dobu přemýšlel. Chtěl jsem, abychom zastavili výrobu. Jaké Schmidt, vedoucí naší výrobní dílny, byl dobrý odborník, přesto mě ale někdo věčně vytrhoval z teplé tvůrčí mlhy, abych urovnával nějaké nesnáze

ve výrobě - a to je, jako když vás někdo z teplé postele vyklopí do ledové vody. To byl také skutečný důvod, proč jsem tolik práce dělal v noci a ve dne jsem se od dílny držel stranou. Za situace, kdy jsme přivázeli další budovy z válečných přebytků a uvažovali jsme o zavedení noční směny, jsem viděl, že přijde čas, kdy nebudu mít ani chvíli klidu na tvůrčí práci, i kdybychom tenhle naprosto nesmyslný plán soutěžení s General Motors a Consolidated zamítli. Rozhodně jsem se nemohl rozpůlit — nemohl jsem být zároveň vynálezcem i výrobním ředitelem.

Takže jsem navrhl, abychom místo rozšíření svou činnost omezili — abychom prodali licenci na Děvče v domácnosti i na Čističe Charlieho a nechali je vyrábět a prodávat někoho jiného, zatímco sami bychom jen shrabovali licenční poplatky. Až by byl hotový Flexibilní Frank, zase bychom prodali licenci. Když bude Mannix ty licence chtít a nabídne víc než ostatní, fajn! Mezitím bychom si změnili jméno na Výzkumnou korporaci Davis a Gentry a zůstali bychom jenom my tři s jedním nebo dvěma mechaniky, kteří by mi pomáhali dávat dohromady nové věci. Miles a Belle by si mohli udělat pohodlí a počítat, jak se k nám kutálejí peníze.

Miles pomalu zavrtěl hlavou. „Ne, Dane. Licence by nám nějaké peníze přinesly, to uznávám. Ale rozhodně ani zdaleka ne tolik, kolik bychom vydělali, kdybychom do toho šli sami.“

„Hrome, Milesi, právě že bychom to toho nešli sami. Prodali bychom duši lidem od Mannixe. A pokud jde o peníze, kolik jich chceš? Můžeš používat najednou vždycky jen jednu jachtu nebo jeden bazén... a když budeš chtít, do roka můžeš mít obojí.“

„Já je nechci.“

„Tak co vlastně chceš?“

Zdvihl hlavu. „Dane, ty chceš vynalézat. Tenhle plán ti to dovoluje se všemi vymoženostmi, se vši pomocí a se všemi penězi na výdaje, kolik jich jen na světě je. A já, já chci řídit velkou firmu. Opravdu velkou firmu. Mám na to talent.“ Podíval se na Belle. „Nechci strávit celý život tím, že bych seděl tady uprostřed Mojavské pouště a dělal obchodního ředitele jednomu samotářskému vynálezci.“

Vyvalil jsem na něj oči. „Takhle jsi v Sandii nemluvil. Chceš

vypadnout, tatíku? Belle a já bychom tě neradi viděli odcházet... ale jestli se na to díváš takhle, mohl bych počítat tady na to všechno sehnat hypotéku nebo něco a vyplatit tě. Nechtěl bych, aby měl kvůli mně někdo dojem, že má svázané ruce.“ Pořádně mě to šokovalo, ale jestli staroušek Miles dostával roupy, neměl jsem právo nutit mu svou životosrávu.

„Ne, nechci vypadnout, chci, abychom se rozrostli. Slyšels můj návrh. Je to formální návrh pro činnost korporace. Dávám hlasovat.“

Nejspíš jsem vypadal udiveně. „Trváš na tom, abychom to udělali po zlém? Tak dobře, Belle, hlasuju proti. Zapiš to. Svůj protinávrh už ale dneska večer k hlasování předkládat nebudu. Popovídáme si o tom a každý řekne svoje. Chci, abys byl spokojený, Milesi.“

„Udělejme to podle pravidel,“ trval Miles tvrdohlavě na svém. „Spočítej hlasy, Belle.“

„Ano, pane. Miles Gentry, hlasující za akcie číslo ...“ Přečetla řadu sériových čísel. „Jak hlasuješ?“

„Pro.“

Zapsala to do knihy.

„Daniel B. Davis, hlasující za akcie číslo...“ Znovu přečetla řadu telefonních čísel; neposlouchal jsem je jako pouhou formalitu. „Jak hlasuješ?“

„Proti. A tím to hasne. Je mi líto, Milesi.“

„Belle S. Darkinová,“ pokračovala, „hlasující za akcie číslo ...“ Ještě jednou zarecitovala řadu čísel. „Hlasuju pro.“

Brada mi padla, pak jsem s námahou přestal lapat po dechu a vyhekl jsem: „Ale, miláčku, to přece nemůžeš udělat! Jistě, jsou to tvoje akcie, ale moc dobře víš, že...“

„Oznam výsledek,“ zavrčel Miles.

„Většina je pro. Návrh se přijímá.“

„Zapiš to.“

„Ano, pane.“

Příštích pět minut panoval zmatek. Nejdřív jsem na ni křičel, potom jsem ji přesvědčoval, potom jsem vrčel a vysvětloval jsem jí, že to, co udělala, není poctivé — pravda, převedl jsem ty akcie na ni, ale věděla zrovna tak dobře jako já, že jsem za ně vždycky hlasoval,

že jsem rozhodně neměl v úmyslu vzdát se kontroly nad firmou, že to byl prostě zasnubní dar a nic jiného. Proboha, vždyť jsem za ně minulý duben dokonce zaplatil daň z příjmu. Když mi dokázala provést takovou lumpárnu, zatímco jsme jenom zasnoubení, jak potom bude vypadat naše manželství?

Podívala se mi do očí a její obličej mi připadal naprosto cizí. „Dane Davisi, jestli si myslíš, že po tom, jak jsi se mnou mluvil, jsme ještě zasnoubení, tak jsi ještě hloupější, než jsem si o tobě vždycky myslela.“ Obrátila se na Gentryho. „Odvezeš mě domů, Milesi?“

„Jistě, má drahá.“

Začal jsem něco říkat, potom jsem se zarazil a vyplížil jsem se odtamtud bez klobouku. Byl nejvyšší čas zmizet, jinak bych byl pravděpodobně zabil Milese, protože Belle jsem se dotknout nedokázal.

Pochopitelně jsem vůbec nespál. Asi ve čtyři ráno jsem vylezl z postele, zavolal na několik míst, souhlasil, že zaplatím přemrštěnou částku, a o půl šesté jsem zastavil před továrnou s malým nákladňákem. Sel jsem k bráně, chtěl jsem ji odemknout a zajet k nákladní rampě, abych mohl s Flexibilním Frankem najet zezadu na korbu — Frank totiž vážil osm set kilogramů.

Na bráně byl nový visací zámek.

Přelezl jsem a poškrábal jsem se o ostatný drát. Jakmile jsem byl uvnitř, nebyla už brána žádný problém, protože v dílně byly stovky nástrojů, které se s visacím zámkem dokázaly vypořádat.

Jenže zámek na předních dveřích byl také vyměněný.

Prohlížel jsem si ho a rozhodoval jsem se, jestli bude jednodušší rozbít okno montážní pákou nebo vytáhnout z nákladňáku hever a zapáčit mezi rámem dveří a klikou, když někdo vykřikl: „Hej, vy tam! Ruce vzhůru!“

Ruce jsem vzhůru nedal, ale otočil jsem se. Nějaký chlapík ve středních letech na mě mířil bouchačkou tak ohromnou, že s ní mohl bombardovat město. „Co jste k čertu zač?“

„A co jste zač vy!“

„Já jsem Dan Davis, hlavní inženýr tohoto podniku.“

„Aha.“ Trochu se uvolnil, ale svým minometem pořád mířil na mě. „Popis by odpovídal. Jestli s sebou ale máte nějaký průkaz,

raději mi ho ukažte.“

„Proč bych to dělal? Ptal jsem se, kdo jste vy.“

„Já? Mě nemůžete znát. Jmenuju se Joe Todd a jsem od Pouštní ochranné a hlídkové služby. Soukromá licence. Měl byste vědět, co jsme zač; už pár měsíců to tady pro vás v noci hlídáme. Dneska v noci mám ale zvláštní hlídku.“

„Vážně? Tak jestli vám dali od tohohle klíč, vytáhněte ho. Chci se dostat dovnitř. A přestaňte na mě mířit tou stříkačkou.“

Držel ji pořád namířenou na mě. „To dost dobře nemůžu udělat, pane Davis. Za první klíč nemám. A za druhé jsem ohledně vás dostal zvláštní instrukce. Nesmíte dovnitř. Pustím vás ven branou.“

„Tu bránu chci otevřít, to je v pořádku, ale taky chci dovnitř.“ Rozhlížel jsem se po nějakém kameni, kterým bych rozbil okno.

„Prosím vás, pane Davis ...“

„Co je?“

„Nerad bych, abyste na tom trval, to bych vážně nerad. Protože bych si nedovolil střelit vás do nohou; nejsem zrovna nejlepší střelec. Musel bych vás střelit do břicha. Mám v tomhle želízku kulky s měkkou špičkou, nadělalo by to pořádnou patálii.“

To byl nejspíš důvod, proč jsem si to rozmyslel, i když bych rád věřil, že to bylo něco jiného; když jsem se totiž znovu podíval oknem, viděl jsem, že Frank není tam, kde jsem ho nechal.

Když mé Todd pouštěl branou ven, podal mi nějakou obálku. „Řekli mi, abych vám to dal, kdybyste se tady objevil.“

Přečetl jsem si to v kabině nákladáku. Stálo tam:

18. listopadu 1970

Vážený

pane Davisi,

na řádné schůzi správní rady, konané tohoto dne, bylo odhlasováno přerušit veškeré Vaše spojení (kromě toho, které vyplývá z Vašeho postavení jako akcionáře) s naší korporací, jak to dovoluje paragraf tři Vaší smlouvy. Žádáme Vás, abyste se vyvaroval vstupu na firemní pozemky. Vaše osobní dokumenty a Váš majetek Vám budou zaslány bezpečnou cestou.

Správní rada Vám chce poděkovat za Vaše služby a lituje rozdílů v

názorech na firemní politiku, které nás přinutily k tomuto kroku.

S pozdravem Váš

Miles Gentry

předseda správní rady a generální ředitel

podepsána

Belle S. Darkinová,

tajemnice a pokladnice

Přečetl jsem si to dvakrát, než jsem si uvědomil, že jsem s korporací nikdy neměl žádnou smlouvu, z níž by bylo možno odvolávat se na paragraf tři nebo jakýkoliv jiný.

Později toho dne mi osobní doručovatel přinesl do hotelu, kde jsem si skladoval čisté prádlo, balík. Obsahoval můj klobouk, pero, moje druhé logaritmické pravítko, spoustu knih a osobní korespondence a celou řadu dokumentů. Neobsahoval však moje poznámky a výkresy Flexibilního Franka.

Některé dokumenty byly velice zajímavé. Tak třeba moje „smlouva“ — opravdu, paragraf tři jim dovoloval vyhodit mě bez předchozího upozornění s nárokem na tříměsíční plat. Ale paragraf sedm byl dokonce ještě zajímavější. Byla to nejnovější forma protikonkurenční doložky, podle níž se zaměstnanec zavazuje, že pět let nebude pracovat pro konkurenci; jeho dřívější zaměstnavatelé mu v hotovosti zaplatí za právo přednostní opce jeho služeb. Jinými slovy, mohl jsem se kdykoliv vrátit do práce prostě tak, že bych s kloboukem v ruce šel zpátky za Milesem a Belle a poprosil je o zaměstnání. Možná proto mi ten klobouk poslali.

Pět dlouhých let jsem však nesměl pracovat na přístrojích pro domácnost, aniž bych se jich předem dovolil. Raději bych si byl podřezal hrdlo.

Byly tam kopie převodů všech patentů, náležitě zaregistrovaných, z mého jména na firmu Hired Girl — na Děvče v domácnosti, na Čističe Charlieho a na pár dalších věcí. (Flexibilní Frank samozřejmě vůbec patentovaný nebyl — nebo jsem si aspoň *myslel*, že není patentovaný; později jsem se dozvěděl, jak to bylo.)

Jenže já jsem nikdy žádné patenty nepřeváděl, dokonce jsem ani formálně nedal licenci k jejich používání firmě Hired Girl; korporace

byla mým vlastním výtvorem a nezdálo se, že by na to byl nějaký obzvláštní spěch.

Poslední tři položky byly můj certifikát o vlastnictví akcií (těch, které jsem nedal Belle), potvrzený šek a dopis, vysvětlující všechny částky šeku — nashromážděná „mzda“ po odečtení výdajů z běžného účtu, tříměsíční mzda navíc vzhledem k výpovědi, opční částka pro uplatnění „paragrafu sedm“ ...a odměna tisíc dolarů jako výraz „ocenění poskytnutých služeb“. To poslední od nich bylo doopravdy milé.

Zatímco jsem tuhle úžasnou sbírku pročetl ještě jednou, měl jsem čas si uvědomit, že jsem pravděpodobně nebyl právě nejchytřejší, když jsem podepisoval všechno, co přede mě Belle položila. Nebylo pochyb o tom, že podpisy byly skutečně moje.

Druhý den jsem se uklidnil natolik, že jsem si o tom šel promluvit s právníkem — velice šikovným a peněz chtivým právníkem, kterému nevadilo, když musel v ringu štípat, kousat a sem tam dát nějakou tu ránu pod pás.

Ze začátku byl ochoten vzít můj případ a honorář si nechat vyplatit z peněz, které bych získal zpátky. Když však skončil s prohlídkou mých důkazů a vyslechl si podrobnosti, opřel se, sepal prsty na břicho a zatvářil se kysele. „Dane, dám ti jednu radu a nebude tě to nic stát.“

„Jakou?“

„Nedělej nic. Nemáš naději.“

„Říkals ale ...“

„Já vím, co jsem říkal. Podvedli tě. Jenže jak to můžeš dokázat? Byli příliš mazaní na to, aby ti ukradli tvoje akcie nebo aby tě vyhodili bez jediného centu. Jednali s tebou právě tak, jak by se dalo rozumně čekat, kdyby bylo všechno na rovinu a kdybys sám odešel nebo dostal výpověď — jak tomu říkají oni — kvůli rozdílům v názorech na firemní politiku. Dali ti všechno, co ti patřilo... a mizernou tisícovku navíc, jenom aby ukázali, že se na tebe nezlobí.“

„Ale já jsem žádnou smlouvu *neměl*! A tyhle patenty jsem nikdy nepřeváděl!“

„Ty papíry říkají, žeš to udělal. Přiznáváš, že je to tvůj podpis. Může to, co tvrdíš, dosvědčit někdo jiný?“

Zamyslel jsem se. Dosvědčit to rozhodně nikdo nemohl. Dokonce ani Jake Schmidt nevěděl nic o tom, co se dělo v kanceláři. Jediní svědkové, které jsem měl, byli... Miles a Belle.

„A teď k tomu převodu akcií,“ pokračoval, „to je jediná šance, jak tuhle motanici rozplést. Kdybys...“

„Ale to je z celé té kupy jediná transakce, která je opravdu legitimní. Ty akcie jsem na ni přepsal.“

„Jistě, ale proč? Tvrdíš, žeš jí je dal jako zasnubní dar pod příslibem manželství. Nezáleží na tom, jak za ně hlasovala; to je teď vedlejší. Jestli můžeš dokázat, žeš jí je dal jako zasnubní dar v plném očekávání sňatku a že ona to věděla, když je přijímala, můžeš ji donutit, aby si tě buď vzala, nebo aby je vrátila. Případ McNulty versus Rhodes. Pak budeš mít zase kontrolu v rukou ty a vykopeš je. Můžeš to dokázat?“

„Zatraceně, já se s ní už teď nechci oženit. Nechtěl bych ji ani za nic.“

„To je tvoje věc. Ale berme to jedno po druhém. Máš nějaké svědky nebo důkazy, dopisy nebo cokoliv jiného, které by ukazovaly, že ty akcie přijala a věděla o tom, že jí je dáváš jako své budoucí manželce?“

Zamyslel jsem se. Jistě, svědky jsem měl... starou známou dvojici Milese a Belle.

„Vidíš? Když nemáš nic jiného než svoje slovo proti slovu jich obou plus proti hromadě písemných důkazů, nejen že se nikam nedostaneš, ale může se ti stát, že tě pošlou někam do blázince jako paranoika. Radil bych ti, aby sis našel práci v nějakém jiném oboru... nebo přinejlepším aby ses pustil do té jejich protikonkurenční doložky a vykroutil se z ní tím, že si založíš vlastní konkurenční podnik — rád bych tu frazeologii nechal přezkoumat, pokud bych se proti ní nemusel sám soudit. Ale nežaluj je ze spiknutí. Vyhráli by to, potom by zažalovali oni tebe a vyžádali by z tebe i to, co ti nechali.“ Vstal.

Řídil jsem se jeho radou jen částečně. V přízemí budovy byl bar — zapadl jsem tam a dal jsem si pár nebo snad devět skleniček.

*

Zatímco jsem jel navštívit Milese, měl jsem spoustu času všechno tohle si připomenout. Hned když jsme začali vydělávat nějaké peníze, přestěhoval se i s Ricky, najal si pěkný malý domek v údolí San Fernando, aby se dostal z vražedného vedra Mojave, a začal dojíždět vlakem vojenského letectva. S úlevou jsem si uvědomil, že Ricky tam právě není; byla ve skautském táboře u Velkého medvědího jezera. Nechtěl jsem dát Ricky příležitost, aby přihlížela hádce mezi mnou a svým nevlastním otcem.

Jel jsem v koloně aut sepulvedským tunelem, když mě napadlo, že by možná bylo rozumné nějak se zbavit certifikátu na akcie *Hired Girl*, než Milese navštívím.

Nečekal jsem žádné násilí (pokud bych s ním nezačal sám), prostě mi to připadalo jako dobrý nápad ... jako kočka, které jednou zůstane ocas zamotaný v síťových dveřích, jsem byl neustále podezřívavý.

Nechat ho v autě? Co kdyby mě sebrali pro ublížení na těle? Nebylo by zrovna moudré mít ho v autě, které by mi odtáhli a zabavili.

Mohl jsem ho poslat sám sobě, jenže v poslední době jsem si pro dopisy chodil na hlavní poštu, zatímco sám jsem se stěhoval z jednoho hotelu do druhého pokaždé, když zjistili, že mám s sebou kocoura.

Lepší bylo poslat ho někomu, komu bych mohl věřit.

To byl ovšem zatraceně krátký seznam.

Pak jsem si vzpomněl na někoho, komu jsem věřit *mohl*.

Na Ricky.

Připadá vám to možná jako nenapravitelná lehkomyšlnost — rozhodnout se věřit jedné ženské hned potom, co vás druhá oškubala. Jenže tyhle dva případy nebyly paralelní. Znal jsem Ricky polovinu jejího života, a jestli někdy existovalo dokonale poctivé lidské stvoření, byla to ona... a Pete na to měl stejný názor. Kromě toho Ricky neměla fyzické míry schopné zkreslovat mužský úsudek. Ženskost se jí projevovala jen v obličeji, figuru ještě neovlivnila.

Když se mi podařilo uniknout z dopravní zácpy v sepulvedském tunelu, sjel jsem z magistrály a našel jsem obchod, kde jsem koupil

známky, velkou a malou obálku a pár listů papíru. Napsal jsem jí:

Milá Rikki-tikki-tavi,

doufám, že tě brzy uvidím, ale do té doby bych byl rád, kdybys mi u sebe nechala tuhle vnitřní obálku. Je to tajemství, jen mezi námi dvěma.

Zarazil jsem se a zamyslel. Zatraceně, kdyby se se mnou něco stalo... třeba dokonce dopravní nehoda nebo cokoliv jiného, co by mi zastavilo dech ... kdyby měla Ricky tohle, dostalo by se to nakonec do rukou Milesovi a Belle. Pokud bych nezařídil věci tak, abych tomu zabránil. Když jsem tak o tom přemýšlel, uvědomil jsem si, že jsem podvědomě dospěl k rozhodnutí ohledně té záležitosti se studeným spánkem; neudělám to. Vystřízlivění spolu s kázáním, které mi udělil doktor, mi zpevnilo páteř; nechtěl jsem utíkat, chtěl jsem zůstat a bojovat — a tenhle certifikát byl mou nejlepší zbraní. Dával mi právo přezkoumat účetní knihy, umožňoval mi strkat nos kompletně do všech firemních záležitostí. Kdyby se znovu pokoušeli prostě mě zadržet venku pomocí najatého hlídače, mohl jsem se příště vrátit s právním zástupcem, s náměstkem šerifa a se soudním příkazem.

Mohl jsem je s ním zatáhnout i k soudu. Možná jsem neměl naději vyhrát, ale mohl jsem rozvířit vodu; třeba by si to pan Mannix s tou koupí rozmyslel.

Možná bych ho neměl Ricky vůbec posílat.

Ale ne, pokud by se mi něco stalo, chtěl jsem, aby ho měla. Pete a Ricky byli jediná „rodina“, kterou jsem měl. Psal jsem dál:

Kdybychom se snad náhodou neviděli celý rok, budeš vědět, že se mi něco stalo. Kdyby k tomu došlo, postarej se o Peta, pokud ho dokážeš najít, nikomu nic neříkej a dones tu vnitřní obálku do některé pobočky Americké banky, dej ji někomu, kdo má na starosti svěřenecké fondy, a řekni mu, aby ji otevřel.

Vzpomíná a líbá

strýček Danny

Potom jsem vzal další papír a psal jsem: „3. prosince 1970, Los Angeles, Kalifornie. Za protihodnotu osobně převzatého jednoho dolaru a za další cenné služby převádím“ — tady jsem vypsál právní popis a sériová čísla svých akcií firmy Hired Girl — „Americké bance do úschovy pro Fredericu Virginii Gentryovou. Tyto akcie budou převedeny na její jméno v den jejích jedenadvacátých narozenin.“ Podepsal jsem se. Úmysl byl vyjádřen přesně a bylo to to nejlepší, co jsem dokázal na pultě v obchodě, kde mi do uší řinčela hrací skříň. Mělo by to zajistit, že Ricky akcie dostane, kdyby se mi cokoliv stalo, a zároveň zatraceně dobře pojistit, že ji o ně Miles a Belle neoberou.

Pokud by ovšem všechno šlo dobře, prostě bych Ricky požádal, aby mi obálku vrátila, až bych se k tomu někdy dostal. Tím, že jsem nepoužil převodního formuláře natištěného na zadní straně certifikátu, jsem se vyhnul všem nezbytným byrokratickým předpisům, kdyby je měla Ricky jako nezletilá převádět zpátky na mě; stačilo prostě roztrhat zvláštní list papíru.

Zalepil jsem certifikát spolu s příkazem k převodu do menší obálky, tu jsem s dopisem pro Ricky vložil do větší obálky, napsal jsem na ni její adresu ve skautském táboře, oznámkoval jsem ji a hodil do schránky před obchodem. Všiml jsem si, že se schránka bude vybírat asi za čtyřicet minut, a když jsem nastupoval zpátky do auta, cítil jsem se vysloveně bezstarostně — ne proto, že jsem zabezpečil akcie, ale protože jsem vyřešil svoje větší problémy.

Nebo snad možná ne „vyřešil“, ale rozhodl jsem se jim čelit a ne vzít nohy na ramena a zalézt do díry jako medvěd k zimnímu spánku... a také ne znova je vymazávat etylalkoholem s nejrůznější příchutí. Jistě, chtěl jsem vidět rok 2000, ale ten jsem *mohl* přece vidět i tehdy, kdybych si na něj v klidu počkal — v šedesátce, což je pravděpodobně ještě dostatečné mládí, abych mohl koukat po děvčatech. Žádný spěch. Skočit do příštího století jedním dlouhým vyspáním by pro normálního člověka stejně nebylo nic příjemného — něco jako vidět konec filmu a nevědět, co se dělo předtím. Nejlepší, co jsem mohl s příštími třiceti lety provést, bylo nechat je ubíhat a užívat si jich; potom budu roku 2000 rozumět, až se do něj dostanu.

Mezitím jsem se chystal k pořádné pranici s Milesem a Belle. Možná nevyhraju, ale každopádně budou vědět, že se s nimi někdo porval — jako když Pete chodíval domů, krvácel ze šesti různých ran, ale hlasitě se chlubil: „Měl bys vidět toho druhého kocoura!“

Od toho rozhovoru dnes večer jsem si moc nesliboval. Nešlo o nic jiného než o formální vyhlášení války. Chtěl jsem Milesovi zkazit spaní — třeba zavolá Belle a zkazí jí ho taky.

KAPITOLA 3

Když jsem přijížděl k Milesovu domu, hvízdal jsem si. Přestal jsem si dělat starosti s tím povedeným párkem a za posledních pětadvacet kilometrů jsem si v hlavě vypracoval dva úplně nové vynálezy, z nichž každý mi mohl přinést celé jmění. První z nich byl rýsovací stroj, který by pracoval na stejném principu jako elektrický psací stroj. Počítal jsem, že jen ve Spojených státech musí být nejmín padesát tisíc konstruktérů, kteří se denně sklánějí nad rýsovacími prkny a nenávidí to, protože si ničí ledviny a kazí oči. Ne že by snad nechťeli projektovat; chtějí, ale fyzicky je to příliš těžká práce.

Tahle hračka by jim dovolila posadit se do velkého pohodlného křesla, mačkat klávesy a dívat se, jak se na stojanu nad klávesnicí objevuje obraz. Zmáčknete současně tři klávesy a přesně tam, kde chcete, se vám objeví vodorovná přímková; zmáčknete jinou klávesu a přeškrtnete ji svislou přímkou; zmáčknete dvě klávesy a potom dvě další za sebou a nakreslíte přímkou v přesném úhlu.

Zatraceně, s docela malými dodatečnými náklady jsem mohl jako příslušenství dodat druhý stojan a nechat architektky projektovat izometricky (což je jediný snadný způsob projektování); druhý obraz by vycházel v dokonalé perspektivě, aniž by se na něj třeba jen podívali. Mohl bych to dokonce udělat tak, že by ta věčička přímo z izometrie kreslila půdorysná uspořádání a elevace.

Nejkrásnější na tom bylo, že se to skoro všechno dalo udělat ze standardních součástí, z nichž byla většina k dostání v prodejnách radiopřijímačů a fotoaparátů. Totiž všechno kromě ovládacího panelu a byl jsem si jistý, že bych pro to dokázal něco zaimprovizovat, kdybych koupil elektrický psací stroj, vykuchal ho a

napojil klávesy na ovládání těch dalších obvodů. Měsíc na výrobu primitivního modelu, dalších šest týdnů na vychytání much...

Tenhle plán jsem si ale jenom uložil někam dozadu do paměti s jistotou, že to dokážu udělat a že na to seženu dobrý odbyt. Co mě nejvíc potěšilo, byla skutečnost, že jsem přišel na způsob, jak překonat chudáka starouše Flexibilního Franka. Věděl jsem toho o Frankovi víc, než mohl zjistit kdokoliv jiný, i kdyby ho studovali třeba rok. Nemohli totiž vědět, protože to nebylo ani v mých poznámkách, že pro každou eventualitu, kterou jsem zvolil, existovala nejmíň jedna použitelná alternativa — a že můj výběr byl omezený, protože jsem se na něj díval jenom jako na domácího sluhu. Především jsem se mohl zbavit omezení daného tím, že musel žít v poháněném kolečkovém křesle. Potom už jsem mohl udělat cokoli, potřeboval jsem k tomu jen Thorsenovy paměťové elektronky — a v jejich použití mi Miles nemohl zabránit. Byly na trhu pro každého, kdo chtěl vyprojektovat nějakou kybernetickou sekvenci.

Rýsovací stroj mohl počkat; chtěl jsem se dát do práce na ničem neomezeném univerzálně použitelném automatu, který by bylo možno naprogramovat k *čemukoliv*, co dělá člověk, pokud to nevyžaduje opravdový lidský úsudek.

Vlastně ne, nejdřív dám dohromady rýsovací stroj a pak ho můžu použít při projektování Proteovského Peta. „Co tomu říkáš, Pete? Prvního opravdového robota na světě pojmenujeme po tobě.“

„Mrrrrr?“

„Nebud' tak podezřívavý, je to pro tebe čest.“ Když jsem si začátky vyzkoušel na Frankovi, mohl jsem Peta vyprojektovat přímo u svého rýsovacího stroje, doopravdy ho vyumělkovat a to všechno rychle. Udělám z něj zabijáka, trojnásobného démona, který Franka vyboxuje dřív, než ho vůbec dostanou do výroby. S trochou štěstí je přivedu na mizinu a přinutím je, že za mnou přijdou s prosíkem, abych se vrátil. Tak oni chtěli zabít husu, co snáší zlatá vejce, co?

V Milesově domě se svítilo a jeho auto stálo u chodníku. Zaparkoval jsem před ním a Petovi jsem řekl: „Bude lepší, když zůstaneš tady a budeš hlídat auto, kamaráde. Třikrát zavolej ‚Stůj!‘ a potom střílej.“

„Neeeee!“

„Když půjdeš dovnitř, budeš muset zůstat v tašce.“

„Brrrrr!“

„Nehádej se. Jestli chceš jít dovnitř, skoč si do tašky.“

Pete skočil do tašky.

Miles mě pustil dovnitř. Ani jeden z nás se nesnažil podat tomu druhému ruku. Zavedl mě do obývacího pokoje a ukázal na židli.

Byla tam Belle. Nečekal jsem ji, ale asi na tom nebylo nic zvláštního. Podíval jsem se na ni a ušklíbl jsem se. „To je ale náhodička, že se tady potkáváme! Neříkej, žes jela celou tu cestu z Mojave jen proto, aby sis popovídala s mou maličností.“ Tak tak, když se do toho dám, jsem komik k popukání. Měli byste mě vidět, když na večírcích nosím dámské klobouky.

Belle se zamračila. „Nedělej šaška, Dane. Řekni, cos nám přišel říct, jestli vůbec něco, a vypadni.“

„Nespěchej na mě. Myslím, že je to docela prima... můj bývalý partner... moje bývalá snoubenka. Chybí nám tady už jen můj bývalý podnik.“

Miles se smířlivě ozval: „No tak, Dane, takhle se k tomu nestav. Udělali jsme to pro tvoje vlastní dobro ... a kdykoliv chceš, můžeš se vrátit do práce. Byl bych rád, kdybys přišel zpátky.“

„Tak pro moje vlastní dobro? To zní jako to, co říkali tomu zloději koní, když ho věšeli. A pokud jde o ten návrat — co tomu říkáš, Belle? Můžu se vrátit?“

Skousla si ret. „Samozřejmě, když to říká Miles.“

„Vypadá to jako teprve včera, co to bývalo: ‚Samozřejmě, když to říká Dan.‘ Jenže všechno se mění, to už je život. A já se zpátky nevrátím, děťátka, můžete se přestat trápit. Přišel jsem dneska večer jen proto, abych si zjistil pár maličností.“

Miles se podíval na Belle. „Co třeba?“ zeptala se.

„Tak tedy, za prvé kdo z vás ten podvod ušil? Nebo jste to plánovali spolu?“

Miles pomalu pronesl: „To je ošklivé slovo, Dane. Nelíbí se mi.“

„No tak, no tak, přece si tady nebudeme brát servítky. Jestli je to slovo ošklivé, skutek je ještě desetkrát ošklivější. Mám na mysli

zfalšování protikonkurenční smlouvy, zfalšování převodu patentů — to je federální zločin, Milesi, ale mám dojem, že každou druhou středu na tebe pouštějí trochu sluníčka. Nevím to jistě, ale FBI mi to bezpochyby poví. Zítra,“ dodal jsem, když jsem viděl, jak se oťrásl.

„Dane, přece nebudeš takový hlupák a nebudeš kvůli tomu zkoušet dělat potíže.“

„Potíže? Pustím se do vás ze všech stran, v občanském i trestním právu, kde to jen půjde. Budete mít tak napilno, že se ani nestačíte poškrábat... pokud nebudete souhlasit s jednou věcí. Ještě jsem se ale nezmínil o vaší třetí taškařici — jak jste mi ukradli poznámky a výkresy Flexibilního Franka... a taky pracovní model, i když tam mě možná přinutíte zaplatit za materiály, protože jsem je účtoval firmě.“

„Krádež, to je nesmysl!“ vyštěkla Belle. „Pracovals pro firmu.“

„Vážně? Většinu jsem z toho udělal v noci. A nikdy jsem nebyl zaměstnancem firmy, Belle, jak oba víte. Prostě jsem si vybíral peníze na živobytí na konto zisku, plynoucího z mých akcií. Co tomu asi řekne Mannix, až na vás podám trestní žalobu a obžaluju vás z toho, že všechny ty věci, o jejichž koupi měli zájem — Děvče v domácnosti, Charlie a Frank — vůbec nepatřily firmě, ale že jste mi je ukradli?“

„Nesmysl,“ opakovala Belle vztekle. „Pracovals pro firmu a mělš smlouvu.“

Zaklonil jsem se a začal jsem se smát. „Koukejte, dětičky, teď nemusíte lhát, to si schovejte až na svědeckou lavici. Nikdo tady není, jenom my kuřátka. Vážně bych chtěl vědět tohle: kdo si to vymyslel? Jak jste to provedli, to vím. Belle, tys mi vždycky přinášela papíry, které jsem měl podepsat. Když bylo potřeba podepsat víc než jednu kopii, připnuláš ostatní kopie sponkou k originálu — samozřejmě pro moje pohodlí, bylas vždycky dokonalá sekretářka — a z těch kopií dole jsem neviděl nic jiného než místo pro podpis. Teď už vím, žeš do těch úhledných hromádek podstrčila pár legráček. Takže taky vím, žeš to byla ty, kdo zařizoval praktickou stránku toho podvodu; Miles by to nedokázal. Miles přece ani nedokáže pořádně psát na stroji. Kdo ale formuloval ty dokumenty, cos mi podstrčila k podpisu? Ty? To se mi nezdá...

pokud ovšem nemáš právní průpravu, o které ses nikdy nezmínila. Co ty na to, Milesi? Dokázala by pouhá sekretářka tak dokonale naformulovat ten báječný paragraf sedm? Nebo to chtělo právníka? Tebe, abych byl přesný.“

Milesův doutník už dávno vyhasl. Vyndal ho z úst, podíval se na něj a opatrně řekl: „Dane, kamaráde, jestli si myslíš, že nás nachytáš při nějakém přiznání, tak ses asi zbláznil.“

„No tak, nech toho, jsme tady sami. Ať je to jakkoliv, vinní jste oba. Rád bych si ale myslel, že tahle Dalila za tebou přišla s celou tou věcí kompletně hotovou a připravenou a pak tě ve slabé chvílce přesvědčila. Jenže vím, že to tak nebylo. Pokud Belle samotná není právnická, jedete v tom oba, jste spoluviníci před činem i po něm. Tys ty nesmysly sepsal, ona je přepsala na stroji a vylákala ze mě podpisy. Mám pravdu?“

„Neodpovídej, Milesi!“

„Samozřejmě, že neodpovím,“ souhlasil Miles. „Mohl by mít v té tašce schovaný magnetofon.“

„Měl jsem ho tam dát,“ přikývl jsem, „ale neudělal jsem to.“ Roztáhl jsem vršek brašny a Pete vystrčil hlavu. „Slyšels to všechno, Pete? Jazyk za zuby, lidičky, Pete má paměť jako slon. Ne, nepřinesl jsem si magnetofon — jsem jenom starý slabomyslný Dan Davis, co nikdy nemyslí dopředu. Jenom se tak potácím a věřím svým přátelům... jako jsem věřil vám dvěma. Je Belle právnicka, Milesi? Nebo ses ty sám posadil a chladnokrevně plánoval, jak bys mě mohl svázat, oloupit a přitom to zařídit tak, aby to vypadalo legálně?“

„Milesi!“ přerušila mě Belle. „Při té své šikovnosti by dokázal vyrobit magnetofon tak malý jako krabička cigaret. Nemusí ho mít v tašce; třeba ho má u sebe.“

„To je báječný nápad, Belle. Příště už ho budu mít.“

„Toho jsem si vědom, má drahá,“ odpověděl Miles. „A jestli ho má, tak mluvíš hrozně neopatrně. Dávej si pozor na jazyk.“

Belle odpověděla slovem, o němž jsem netušil, že by ho užívala.

Zdvihl jsem obočí. „Snad už se nehádáte? Že by rozepře mezi zloději?“

S potěšením jsem pozoroval, že Milesovi dochází trpělivost. „Ty si taky dávej pozor na jazyk, Dane, jestli chceš zůstat v pořádku.“

„Ale, ale. Jsem mladší než ty a taky to není zdaleka tak dávno, co jsem se učil judo. A zastřelit někoho, to bys ty nedokázal; zkoušel bys ho podrazit nějakým zfalšovaným právním dokumentem. Řekl jsem ‚zloději‘ a myslel jsem ‚zloději‘. Oba dva jste zloději a lháři.“ Obrátil jsem se k Belle. „Můj táta mě učil, že nikdy nesmím o dámě říct, že je lhářka, krasotinko, jenže ty nejsi dáma. Jsi lhářka... a zlodějka... a děvka.“

Belle zrudla a vrhla na mě pohled, v němž zmizela veškerá její krása a zůstalo jen skryté dravé zvíře. „Milesi,“ vykřikla chraptivě. „To tady chceš jen tak sedět a nechat ho...“

„Ticho!“ okřikl ji Miles. „Je hrubý z vypočítavosti. Zkouší to, aby nás rozčilil a přinutil říkat věci, kterých bychom litovali. Což ty už skoro děláš. Takže buď ticho.“ Belle zmlkla, ale v obličeji měla pořád ještě vztek. Miles se otočil ke mně. „Dane, doufám, že jsem za všech okolností praktický člověk. Pokoušel jsem se přimět tě k rozumu, než jsi od firmy odešel. Ve vyrovnání jsem se snažil všechno zařídit tak, aby ses smířil s nevyhnutelným.“

„Chceš říct, abych se nechal znásilnit bez křiku.“

„Jak myslíš. Pořád ještě dávám přednost mírumilovnému urovnání. Žádný proces bys nemohl vyhrát, ale jako právník vím, že je vždycky lepší zůstat mimo soud než vyhrát. Pokud je to možné. Před chvílí ses zmínil, že existuje něco, co bych mohl udělat, abych tě usmířil. Řekni mi, co to je; třeba se dohodneme.“

„Ach tak. Hned k tomu dojdu. Ty to udělat nemůžeš, ale třeba to můžeš zařídit. Je to jednoduché. Přemluv Belle, aby na mě převedla zpátky ty akcie, které jsem jí nechal připsat jako zasnubní dar.“

„Ne!“ prohlásila Belle.

„Říkal jsem, abys byla ticho,“ napomenul ji Miles.

Podíval jsem se na ni a pokračoval jsem. „Pročpak ne, moje bývalá láska? Sehnať jsem si ohledně téhle záležitosti odbornou konzultaci, jak tomu říkají právníci, a protože když jsem ti je dával, bral jsem v úvahu skutečnost, žeš slíbila provdat se za mě, je tvou nejen morální, ale i právní povinností mi je vrátit. Nebyl to ‚dar bez závazků‘, jak se tomu myslím říká, ale něco, co jsem ti předal za očekávanou a kontrahovanou protihodnotu, kterou jsem nikdy nedostal, jinými slovy za tvou roztomilou osobu. Tak co kdybys je

vyklopila, no? Nebo ses zase rozmyslela a jsi teď ochotná se za mě provdat?“

Vysvětlila mi, kde a jak můžu čekat, že by se za mě provdala.

„Belle, všechno jenom zhoršuješ,“ ozval se Miles unaveně. „Nechápeš, že se nám snaží dostat pod kůži?“ Obrátil se zpátky ke mně. „Dane, jestlis přišel jen kvůli tomuhle, můžeš zrovna odejít. Přiznávám, že kdyby byly okolnosti takové, jak tvrdíš, měl bys možná pravdu. Jenže to tak nebylo. Převvedls ty akcie na Belle za řádnou protihodnotu.“

„Ano? A za jakou? Kdepak je zrušený šek?“

„Žádný šek existovat nemusí. Bylo to za služby pro firmu mimo rámec jejích povinností.“

Zíral jsem na něj. „To je tedy překrásná teorie! Podívej, Milesi, kamaráde, kdyby to bylo za služby pro firmu a ne pro mě osobně, musel bys o tom přece vědět a jistě bys byl chtěl zaplatit jí stejnou částku — koneckonců jsme si dělili zisk na polovinu, i když já jsem si držel kontrolu... nebo jsem si to aspoň myslel. Nepovídej, žes dal Belle stejně velký balík akcií!“

Pak jsem viděl, jak se po sobě podívali, a zničehonic mě něco napadlo. „Možná žes to udělal. Vsadil bych se, že tě k tomu tady moje malá krasotinka přinutila, jinak by s tebou nejela. Nemám pravdu? Jestli to tak je, můžeš vsadit krk, že si ten převod hned nechala zaregistrovat... a data ukáží, že já jsem na ni ty akcie nechal přepsat, když jsme se zasnoubili — zatraceně, dokonce jsme zasnuby uveřejnili v *Desert Heroldu* — kdežto tys na ni svoje akcie přepsal, kdyžs mi hodil kolem krku provaz a ona mi podtrhla židli — a v záznamech se to všechno najde. Třeba mi soudce přece jen bude věřit? Co říkáš, Milesi?“

Dostal jsem je, vážně jsem je dostal! Podle toho, jak jim ztuhly rysy, jsem poznal, že jsem narazil na jedinou okolnost, kterou nemohli nijak vysvětlit a o níž jsem se vůbec neměl dozvědět. Takže jsem na ně přitlačil... a dostal jsem další divoký nápad. Divoký? Ne, logický. „Kolik těch akcií bylo, Belle? Tolik, kolik jsi jich vyrazila ze mě jen za to, že jsme se zasnoubili? Pro něj jsi toho udělala víc, tak bys jich taky měla dostat víc.“ Najednou jsem se zarazil. „Poslyš ... hned se mi to nezdálo, že Belle jela celou cestu až sem jen proto,

aby si se mnou promluvila, když vím, jak to cestování nenávidí. Možná jsi sem vůbec nejela, možná jsi tady celou dobu byla. Žijete vy dva na hromádce? Nebo bych tomu měl říkat, že jste „zasnoubení“? Nebo... nevzali jste se už náhodou?“ Zamyslel jsem se nad tím. „Vsadím se, že je to tak. Milesi, ty nejsi tak naivní jako já, vsadím svou poslední košili, že bys nikdy, rozhodně nikdy, nepřepsal na Belle akcie jen proto, že by ti slíbila manželství. Ale jako svatební dar bys to možná udělal — za předpokladu, že by sis na ně podržel hlasovací právo. Nemusíš mi odpovídat; hned zítra to začnu zjišťovat. O tom taky budou existovat záznamy.“

Miles pohlédl na Belle a ozval se: „Neplýtvěj časem. Seznam se s paní Gentryovou.“

„Vážně? To vám tedy oběma gratuluju. Zasloužíte si jeden druhého. A teď k těm mým akciím. Protože se za mě paní Gentryová očividně nemůže provdat...“

„Nebud' hlupák, Dane. Tu tvou směšnou teorii už jsem vyvrátil. Převodl jsem na Belle nějaké akcie zrovna tak jako ty. A ze stejných důvodů jako ty, za služby pro firmu. Jak říkáš, tyhle věci se dají najít v záznamech. Belle a já jsme se vzali právě před týdnem... ale když si dáš tu práci s hledáním, tak zjistíš, že akcie jsem na ni přepsal už před delší dobou. Nemůžeš to dávat do souvislosti. Kdepak, dostala akcie od nás obou, protože byla pro firmu tak neocenitelná. Kdyžs ji potom pustil k vodě a kdyžs odešel od firmy, vzali jsme se.“

To mě zarazilo. Miles byl příliš chytrý, aby mi lhal v něčem, co bych si mohl tak jednoduše ověřit. Bylo v tom však něco, co nebylo pravda, něco víc, než jsem zatím zjistil.

„Kdy a kde jste se vzali?“

„Minulý čtvrtek, u soudu v Santa Barbaře. Ne že by ti do toho něco bylo.“

„Možná není. Kdy se uskutečnil ten převod akcií?“

„To si přesně nevzpomínám. Jestli to chceš vědět, najdi si to.“

Zatraceně, vůbec se mi nechtělo věřit, že by dal Belle nějaké akcie dřív, než si ji pojistil. To byla právě taková pitomost, jakou jsem provedl já; jemu se to nepodobalo. „Rád bych něco věděl, Milesi. Kdybych si najal detektiva a nechal ho na tom pracovat, nezjistil bych náhodou, že vy dva jste se vzali už jednou o něco dřív?“

Třeba v Yumě. Nebo v Las Vegas? Nebo jste si třeba odskočili do Rena tenkrát, když jste oba jeli na sever kvůli daňovému vyšetřování? Možná by se ukázalo, že o takovém sňatku existují záznamy, a možná že datum toho převodu akcií a data, kdy byly moje patenty přepsané na firmu, dávají dohromady jeden pěkný obrázek. Co ty na to?“

Milesem to nepohnulo; dokonce se ani nepodíval na Belle. Pokud šlo o ni, nenáviděl v jejím obličejí nemohla být větší, ani kdybych čirou náhodou trefil do černého.

Zdálo se ale, že to všechno do sebe pěkně zapadá, a já jsem se rozhodl využít své inspirace až do samého konce.

Miles klidně řekl: „Dane, měl jsem s tebou trpělivost a snažil jsem se jednat s tebou po dobrém. Nepřineslo mi to nic než urážky. Takže mám dojem, že je čas, abys zmizel. Jinak tě namouduši vyhodím — tebe i tu tvou zblešenou kočku!“

„Olé!“ odpověděl jsem. „Tohle je poprvé, cos dneska večer promluvil jako chlap. Ale neříkej o Petovi, že je zblešený. Umí anglicky a mohlo by se stát, že by si z tebe kus ukousnul k večeři. Tak dobře, exkamaráde, vypadnu... ale rád bych pronesl krátkou závěrečnou řeč, velice krátkou. Je to pravděpodobně to poslední, co ti kdy řeknu. Můžu?“

„No ... prosím. Ale neprotahuj to.“

„Milesi,“ skočila nám do řeči Belle. „Chci si s tebou promluvit.“

Nepodíval se na ni, jen jí pohybem naznačil, aby byla zticha. „Tak do toho. A vezmi to zkrátka.“

Otočil jsem se k Belle. „Ty bys to asi nerada poslouchala, Belle. Radil bych ti, abys šla pryč.“

Pochopitelně neodešla, což jsem si právě chtěl pojistit. Podíval jsem se zpátky na něj. „Milesi, ani se na tebe moc nezlobím. Chlapi jsou ochotní pro podvodnickou ženskou dělat neuvěřitelné věci. Když byli zranitelní Samson a Marcus Antonius, proč bych měl čekat, že ty budeš imunní? Vlastně bych se na tebe neměl zlobit vůbec a měl bych ti být vděčný. A taky nejspíš trochu jsem. Rozhodně je mi tě ale líto.“ Podíval jsem se na Belle. „Teď ji máš ty a musíš si s ní pěkně poradit sám... mě to nestálo nic víc než trochu peněz a chvíli klidu. Co to ale bude stát *tebe*? Podvedla mě a

dokonce se jí podařilo přesvědčit tebe, důvěrného přítele, abys mě podvedl taky... kdypak se asi spřáhne s nějakým novým šejdířem a začne podvádět tebe? Za týden? Za měsíc? Nebo dokonce až za rok? Tak jistě, jako se pes vždycky vrací ke svým zvratkům..."

„Milesi!“ zaječela Belle.

„Vypadni!“ poručil mi Miles nebezpečně a věděl jsem, že to myslí vážně. Vstal jsem.

„Prostě jsme naletěli. Je mi tě líto, kamaráde. Oba dva jsme na začátku udělali jednu jedinou chybu a já za to můžu právě tak jako ty. Ale zaplatit za ni musíš ty sám. A to je zatracená škoda... protože to byla taková nevinná chybička.“

Zvědavost byla silnější než on. „Co tím chceš říct?“

„Měli jsme se zamyslet nad tím, proč je taková chytrá, krásná, schopná a vůbec všemožně vybavená ženská ochotná pracovat u nás za plat písárky. Kdybychom si vzali její otisky prstů, jako se to dělá u velkých firem, a nechali je proběhnout rutinní kontrolou, možná bychom ji vůbec nenajali... a my dva bychom pořád ještě byli partneři.“

Zase trefa! Miles najednou na svou manželku pohlédl a ta vypadala — no nedá se tomu říkat jako „krysa zahnaná do kouta“; krysy totiž nejsou tvarované jako Belle.

A já jsem se nedokázal spokojit s tím, čeho jsem už dosáhl; musel jsem do toho prostě ještě vrtat. Přešel jsem k ní a zeptal jsem se: „Co ty na to, Belle? Kdybych vzal tu skleničku, co stojí vedle tebe, a nechal zkontrolovat otisky prstů, copak bych asi zjistil? Prachy na poštách? Podvody? Nebo bigamii? Třeba ses vdávala za křeny kvůli penězům? Je Miles legálně tvůj manžel?“ Natáhl jsem se a zdvihl jsem sklenici. Belle mi ji vyrazila z ruky. A Miles na mě začal křičet.

A já jsem konečně zašel příliš daleko. Byl jsem idiot, když jsem vešel do klece s divokou zvěří beze zbraně i a pak jsem zapomněl na první pravidlo krotitele; ukázal jsem jim záda. Miles něco vykřikl a já jsem se obrátil k němu. Belle sáhla pro kabelku... a já si vzpomínám, jak jsem si pomyslel, že si vybrala zatraceně divnou chvilku na cigaretu.

Potom jsem ucítil píchnutí jehly. Vzpomínám si, že když mi

slábla kolena a začal jsem se skládat na koberec, cítil jsem jedinou věc — dokonalý úžas nad tím, že by mi Belle mohla něco takového udělat. Když se to tak vzalo, pořád ještě jsem jí věřil.

KAPITOLA 4

Ani na chvíli jsem úplně neztratil vědomí. Když na mě začala droga působit, zamotala se mi hlava a nevěděl jsem, co se děje — působí ještě rychleji než morfium. To bylo ale všechno. Miles něco zakřičel na Belle, a když se mi podlomila kolena, chytil mě kolem prsou. Když mě dotáhl ke křeslu a nechal mě, abych se do něj zhroutil, přestala se mi dokonce i motat hlava.

I když jsem ovšem byl vzhůru, částečně jsem byl mrtvý. Teď už vím, co to na mě použili: „bezduchou“ drogu, odpověď strýčka Sama na výplachy mozku. Pokud já vím, nikdy jsme ji na žádného zajatce nepoužili, ale přišlo se na ni při výzkumech výplachu mozku a tak tedy existovala — ilegální, ale velice účinná. Je to stejná věc, jaké se dnes používá pro jednodenní psychoanalýzu, ale mám dojem, že i psychiatři k jejímu použití potřebují soudní povolení.

Bůh ví, jak se k ní Belle dostala. Bůh sám ovšem taky ví, jaké další křeny měla ještě omotané kolem prstu.

Tehdy jsem o tom ale nepřemýšlel; nepřemýšlel jsem vůbec o ničem. Prostě jsem tam zhrouceně ležel, nehybný jako poleno, slyšel jsem, co se děje, viděl jsem všechno, co jsem měl před očima — ale kdyby kolem prošla lady Godiva bez koně, ani bych nepohnul očima, když by mi zmizela ze zorného pole.

Pokud by mi to někdo nepřikázal.

Pete vyskočil z brašny, přeběhl ke křeslu, do něhož jsem se zhroutil, a vyptával se, co se mnou je. Když jsem neodpovídal, začal se mi zuřivě otírat o lýtko a neustále se dožadoval vysvětlení. Když jsem ani potom nereagoval, vznesl se mi na kolena, přední tlapky mi položil na prsa, podíval se mi zblízka do obličeje a trval na tom, abych mu okamžitě a bez nějakých hloupostí vysvětlil, co se děje.

Neodpověděl jsem a Pete začal naříkat.

To Milese a Belle donutilo, aby si ho všimli. Jakmile mě Miles uložil do křesla, obrátil se k Belle a vztekle na ni vyjel: „Teď jsi

tomu dala. Zbláznila ses?“

„Jenom se nerozčiluj, kuličko. Vyřídíme si to s ním jednou provždy.“

„Cože? Jestli si snad myslíš, že ti budu pomáhat s vraždou ...“

„Neplácej nesmysly! Bylo by to logické... jenže ty na to nemáš nervy. Naštěstí to není potřeba, když má v sobě tohle svinstvo.“

„Jak to myslíš?“

„Teď je náš. Udělá všechno, co mu řeknu. Nebude už dělat žádné potíže.“

„Ale... proboha, Belle, nemůžeš ho přece držet nadopovaného věčně. Jakmile se z toho probere ...“

„Přestaň mluvit jako právník. Vím, co tahle věcička dokáže, a ty to nevíš. Až se z toho probere, udělá všechno, co mu předtím přikážu. Řeknu mu, aby na nás nepodával žalobu — nepodá na nás žalobu. Řeknu mu, aby přestal strkat nos do našich věcí — fajn, přestane se o nás starat. Řeknu mu, aby jel do Timbuktu — pojedete tam. Řeknu mu, aby na tohle všechno zapomněl — zapomene to... ale stejně udělá všechno, co budu chtít.“

Poslouchal jsem, rozuměl jsem jí, ale ani v nejmenším mě to nezajímalo. Kdyby někdo začal křičet, že je dům v plamenech, byl bych tomu rozuměl taky, ale stejně by mě to nebylo zajímalo.

„Tomu nevěřím.“

„Nevěříš, hm?“ Podivně se na něj podívala. „Měl bys tomu věřit.“

„Cože?“

„To nic, to nic. Tahle věcička funguje, kuličko. Nejdřív ale musíme...“

Právě v tomhle okamžiku začal Pete naříkat. Kočičí nárek neslyšíte příliš často; může se stát, že ho neuslyšíte za celý život. Kočky nenaříkají, když se poperou, ať jsou jakkoliv zle poraněné, a nikdy nenaříkají čistě jenom z nespokojenosti. Kočka naříká jen v dokonalé beznaději, když je situace naprosto nesnesitelná, ale není v jejích možnostech ji vyřešit, když nezbývá nic jiného než pohřební zpěv.

Takový nárek připomíná přízrak věstící smrt. A těžko se snáší — jeho frekvence vám drásá nervy.

Miles se otočil a vyhrkl: „Zatracená kočka! Musíme ji dostat ven.“

„Zabij ji,“ navrhla Belle.

„Cože? Jdeš na všechno moc drasticky, Belle. Prosím tě Dan by kvůli té mizerné potvoře nadělal víc povyku, než kdybychom ho odřeli dohola. Tady...“ Obrátil se a zdvihl Petovu cestovní brašnu.

„Tak ji zabiju *já!*“ prohlásila Belle vztekle. „Už celé měsíce chci tu zatracenou kočku zabít.“ Rozhlédla se kolem sebe po nějaké zbrani a našla ji — pohrabáč z krbové soupravy; přiběhla k němu a popadla ho.

Miles zdvihl Peta a pokoušel se ho dát do brašny.

„Pokoušel se“ je to správné slovo. Pete není zvědavý na to, aby ho bral do rukou někdo jiný než já a Ricky, a když nařiká, nebral bych ho do rukou ani já bez velice opatrného vyjednávání; emocionálně rozrušená kočka je nebezpečná jako třaskavá rtuť. Ale i kdyby nebyl rozčilený, Pete by nikdy rozhodně nepřešel bez protestu, kdyby ho někdo zdvihal za zátylek.

Zasekl Milesovi drápy do předloktí a zuby zabořil do masité části jeho levého palce. Miles zařval a pustil ho.

„Uхни se, kuličko!“ vykřikla Belle a rozehnala se po něm pohrabáčem.

Belliny úmysly byly dostatečně jasné a měla sílu i zbraň. Neuměla však se svou zbraní správně zacházet, zatímco Pete se svými zbraněmi zachází velice obratně. Proklouzl pod tím obrovitým rozmachem a dostal ji na čtyřech místech — dvě tlapky pro každou nohu. Belle zaječela a upustila pohrabáč. Z ostatního už jsem moc neviděl. Pořád ještě jsem se díval přímo před sebe a viděl jsem většinu obývacího pokoje, ale kromě tohoto úhlu jsem neviděl vůbec nic, protože mi nikdo nepřikázal, abych se podíval někam jina. Další události jsem proto sledoval většinou sluchem kromě jednoho případu, kdy dvakrát přeběhli přes moje zorné pole — dva lidé pronásledující kočku a za neuvěřitelně krátký okamžik dva lidé pronásledovaní kočkou. S výjimkou této jedné krátké scény mi celou bitvu přibližovaly jen zvuky nárazů, běhání, výkřiků, nadávek a úpění.

Myslím si ale, že se ho ani prstem nedotkli. Nejhorší, co se mi

ten večer přihodilo, byla skutečnost, že v Petově triumfální hodině, v hodině jeho největší bitvy a největšího vítězství, jsem nejenom neviděl všechny podrobnosti, ale byl jsem naprosto neschopný cokoliv z toho ocenit. Viděl jsem a slyšel jsem, ale vůbec nic jsem nepocítil; v jeho svrchované hodině pravdy jsem byl úplně k ničemu.

Dnes si na to vzpomínám a snažím se vybavit si pocity, které jsem tehdy nedokázal vychutnat. Není to však to pravé; jsem navždy ochuzen jako někdo, kdo o svatební noci trpí spavou nemocí.

Rány a nadávky náhle ustaly a krátce nato se Miles a Belle vrátili do obývacího pokoje. Belle lapala po dechu a ptala se: „Kdo nechal ty síťové dveře otevřené?“

„Ty. A už o tom mlč, už je pryč.“ Miles měl na obličeji i na rukou krev; ohmatával si čerstvé škrábance na tváři [a rozhodně je nijak nevylepšil. Při nějaké příležitosti zřejmě zakopl a upadl — jeho šaty na to vypadaly a kabát měl na zádech roztržený.

„Ani mě nenapadne mlčet. Máš tady v domě pistoli?“

„Co?“

„Já tu zatracenou kočku zastřelím.“ Belle na tom byla dokonce ještě hůř než Miles; měla víc odhalené kůže, ke které se Pete mohl dostat — nohy, holé paže a ramena. Bylo zřejmé, že si na sebe hned tak nevezme večerní šaty a že pokud si rychle nesežene odborné ošetření, zůstanou jí pravděpodobně jizvy. Vypadala jako harpyje, která se právě na život a na smrt porvala se sestřičkami.

„Sedni si!“ přikázal jí Miles.

Odpověděla krátce a — pokud se dalo soudit — odmítavě. „Já tu kočku zabiju.“

„Tak si neseď. Běž se umýt. Pomůžu ti s jódem a s ostatním a ty zase pomůžeš mně. Na tu kočku ale zapomeň; buď ráda, že jsme se jí zbavili.“

Belle odpověděla poněkud nesouvisle, ale Miles jí rozuměl. „Ty taky,“ odsekl, „třeba dvakrát. Podívej, Belle, kdybych měl pistol — netvrdím, že ji mám — a kdybys šla ven a začala střílet, ať bys tu kočku dostala nebo ne, během deseti minut by tady byla policie, čenichali by tady a vyptávali by se. Chceš, aby sem přišli, když máme na krku *jeho*?“ Ukázal palcem na mě. „A jestli dneska večer vyjdeš z domu neozbrojená, ta bestie tě nejspíš zabije.“ Zamračil se

ještě víc.

„Měl by existovat nějaký zákon, který by zakazoval takovéhohle zvíře chovat. Je to veřejné nebezpečí. Jen si ho poslechni.“

Všichni jsme slyšeli, jak Pete obchází kolem domu. Teď už nenaříkal; vyražel svůj válečný pokřik — vyzýval je, aby si zvolili zbraně a šli za ním ven, po jednom nebo po skupinách. Belle se zaposlouchala a otrásla se. „Neboj se,“ uklidňoval ji Miles, „dovnitř se nedostane. Zahákl jsem tu síť, cos nechala otevřenou, a ještě jsem zamkl dveře.“

„Já jsem ji otevřenou nenechala!“

„Jak myslíš.“ Miles obešel místnost a zkontroloval kliky u oken. Belle za chvíli odešla z pokoje a on za ní. Někdy během té doby, co byli pryč, se Pete utišil. Nevím, jak dlouho byli pryč; čas pro mě nic neznamenal.

Belle se vrátila první. Nalíčená a učesaná byla dokonale; oblékla si šaty s dlouhými rukávy a vysokým límcem a místo zničených punčoch si vzala nové. Kromě několika proužků náplasti na obličejí na ní bitva nezanechala žádné stopy. Nebýt toho, že se tvářila našťavaně, bych ji byl za jiných okolností považoval za rozkošnou podívanou.

Přešla přímo ke mně a poručila mi, abych vstal, takže jsem to udělal. Rychle a odborně mě prohledala, přičemž nezapomněla ani na kapsičku na hodinky, na kapsy na košili a na šikmou kapsičku na levé vnitřní straně saka, kterou většina obleků vůbec nemá. Kořist nebyla velká — moje peněženka s trochou peněz v hotovosti, osobní průkazy, řidičský průkaz a další papíry, klíče, trocha drobných, inhalační lahvička proti smogu, pár nejrůznějších zbytečností a obálka obsahující potvrzený šek, který sama vystavila a který mi poslala. Obrátila ho, přečetla si nepřevoditelný rubopis, který jsem tam napsal, a zatvářila se udiveně. „Co má tohle znamenat, Dane. Necháváš se pojistit?“

„Ne.“ Byl bych jí řekl i všechno ostatní, ale nedokázal jsem nic jiného než odpovídat na poslední otázku, kterou mi někdo položil.

Zamračila se a položila šek ke zbytku obsahu mých kapes. Potom si všimla Petovy brašny a očividně si vzpomněla na kapsu, již jsem užíval jako aktovky, protože brašnu zdvihla a kapsu otevřela.

Okamžitě našla všechny čtyři sady toho půl druhého tuctu dokumentů, které jsem podepsal pro pojišťovnu Mutual. Posadila se a začala je pročitat. Stál jsem tam, kde mně nechala, jako krejčovská panna, která čeká, až ji někdo uklidí.

Za chvíli vešel dovnitř Miles, na sobě měl koupací plášť, pantofle a značné množství obvazů a náplastí. Připomínal čtvrtoradého boxera střední váhy, kterého nechal manažer prohrát. Jeden obvaz měl na plešaté hlavě přilepený vepředu a vzadu jako indiánskou válečnou kadeř; bylo jasné, že se k němu Pete dostal, když ležel na zemi.

Belle vzhlédla, naznačila mu, aby byl ticho, a ukázala mu hromadu papírů, s níž už skončila. Posadil se a začal číst. Dohnal ji a poslední list jí dočetl přes rameno.

„Tohle staví všechno do jiného světla,“ prohlásila.

„To je slabě řečeno. Tenhle opatrovnícký příkaz je na čtvrtého prosince — a to je *zítra*. Belle, Dan je nebezpečnější než dynamit; musíme ho dostat pryč odtud!“ Podíval se na hodiny. „Ráno ho začnou hledat.“

„Tobě se vždycky začnou klepat kolena, když jde do tuhého, Milesi. To je naše šance, možná ta nejlepší šance, jakou jsme si mohli přát.“

„Jak si to představuješ?“

„Tahle bezduchá šťáva je sice báječná, ale má jednu vadu. Řekněme, že s ní někoho nakrmíš a vysvětlíš mu, co po něm chceš, aby udělal. Fajn, udělá to. Poslechne tvoje příkazy, protože prostě musí. Víš něco o hypnóze?“

„Moc ne.“

„Znáš vůbec *něco* kromě práv, kuličko? Nemáš v sobě žádnou zvědavost. Posthypnotický příkaz — což je v podstatě tady náš případ — může být a vlastně prakticky pokaždé je v rozporu s tím, co subjekt doopravdy chce. Může se stát, že se nakonec díky tomu dostane do rukou psychiatrovi. Když ten psychiatr za něco stojí, nejspíš přijde na to, v čem to vězí. Takže je tady malá možnost, že by Dan šel k psychiatrovi a ten by zrušil příkazy, které mu dám. Kdyby k tomu došlo, mohl by nadělat spoustu malérů.“

„Zatraceně, tvrdilas přece, že je ta droga spolehlivá.“

„Bože můj, kuličko, v životě musíš pořád riskovat. V tom je právě ta legrace. Nech mě myslet.“

Za chvíli se ozvala. „Nejjednodušší a nejbezpečnější bude, když ho necháme, aby šel pěkně spát, jak už se na to nachystal. Nemohl by nás obtěžovat o nic méně, ani kdyby byl mrtvý — a nemusíme přitom vůbec riskovat. Místo abychom mu museli dávat celou hromadu složitých příkazů a potom se modlit, aby se jich nějak nezbavil, stačí, když mu nařídíme, aby se uložil ke studenému spánku, pak ho necháme vystřízlivět a vyhodíme ho odtud... nebo ho nejdřív odtud vyhodíme a pak ho necháme vystřízlivět.“ Otočila se ke mně. „Dane, kdy se chceš uložit ke spánku?“

„Nechci.“

„Cože? A co je tohle všechno?“

„Papíry pro studený spánek. Smlouvy s pojišťovnou Mutual.“

„Nemá to v hlavě v pořádku,“ poznamenal Miles.

„Hmm ... samozřejmě, že nemá. Pořád zapomínám, že když to na ně působí, nemůžou doopravdy myslet. Slyší a můžou mluvit a odpovídat na otázky... jenže to musí být ty pravé otázky. Myslet nemůžou.“ Přešla blíž ke mně a zadívala se mi do očí. „Dane, chci, abys mi vyprávěl všechno o té záležitosti se studeným spánkem. Dej se do toho pěkně od začátku a všechno mi to pověz. Máš tady všechny papíry, které k tomu potřebuješ, a vypadá to, žeš je podepsal právě dneska. Teď tvrdíš, že to neuděláš. Vyprávěj mi to, protože chci vědět, proč jsi to chtěl udělat a proč teď říkáš, že to neuděláš.“

Tak jsem jí to pověděl. Když to takhle naformulovala, mohl jsem odpovídat. Vyprávění trvalo dlouhou dobu, protože jsem to udělal přesně tak, jak mi poručila, a vyličil jsem podrobně úplně všechno.

„Takže tys tam seděl v té zájezdní restauraci a rozhodl ses, že to neuděláš? Místo toho ses rozhodl jet sem a pustit se do nás?“

„Ano.“ Chtěl jsem pokračovat a vyprávět jí o své jízdě sem, vyprávět jí, co jsem řekl Petovi a co Pete řekl mně, vyprávět jí, jak jsem se zastavil v obchodě a postaral se o své akcie Hired Girl, jak jsem dojel k Milesovu domu, jak Pete nechtěl čekat v autě, jak...

Nedala mi příležitost. „Už ses zase rozmyslel, Dane,“ prohlásila. „Chceš se uložit ke studenému spánku. Uložíš se ke studenému

spánku. Nedovolíš, aby ti cokoliv na světě zabránilo uložit se ke studenému spánku. Rozumíš? Co uděláš?“

„Uložím se ke studenému spánku. Chci se uložit...“ Začal jsem se potácet. Stál jsem už jako strašák v poli myslím víc než hodinu a nepohnul jsem ani svařem, protože mi to nikdo nepřikázal. Pomalu jsem se na ni začal hroutit.

Uskočila a honem mi poručila. „Sedni si!“

Tak jsem si sedl.

Belle se obrátila na Milese. „A je to. Budu mu to vtlučovat do hlavy, dokud si nebudu jistá, že to nesplete.“

Miles se podíval na hodiny. „Říkal, že ho tam ten doktor chce mít v poledne.“

„To máme spoustu času. Měli bychom ho tam ale odvézt sami, jen pro jistotu ... Ne, zatraceně!“

„Co je?“

„Přece jen máme málo času. Dala jsem mu té šťávy koňskou dávku, protože jsem chtěla, aby ho to kleplo rychle — dřív než klepne on mě. V poledne bude dost střízlivý, aby to přesvědčilo většinu lidí. Ale ne doktora.“

„Třeba to bude jen formální. Vyšetření už tady má podepsané.“

„Slyšels, co říkal, že mu ten doktor povídal. Chce ho vyšetřit, aby se přesvědčil, že neměl nic k pití. To znamená, že mu bude zkoušet reflexy, měřit rychlost reakce, dívat se mu do očí a... zkrátka všechny ty věci, které nechceme. Věci, které nesmíme dovolit, aby mu doktor dělal. To nepůjde, Milesi.“

„A co příští den? Zavolat jim a říct, že došlo k malému zpoždění?“

„Bud' tiše a nech mě myslet.“

Po chvíli si začala prohlížet papíry, které jsem přinesl s sebou. Pak odešla z místnosti, okamžitě se vrátila s klenotnickou lupou, kterou si nasadila na pravé oko jako monokl, a velice pečlivě se dala do zkoumání každého listu. Miles se jí zeptal, co dělá, ale ani si jeho otázky nevšimla.

Konečně si vyndala lupu z oka a prohlásila: „Díky bohu, že všichni musejí používat stejné oficiální formuláře. Kuličko, sežeň mi firemní telefonní seznam.“

„Na co?“

„Sežeň ho a nestarej se. Chci si zkontrolovat přesné znění jména jedné firmy... vím, jak se jmenuje, ale chci si být jistá.“

Miles seznam s bručením přinesl. Chvilí v něm listovala a pak přikývla. „Ano. ‚Kalifornská pojišťovna Master‘ ... a na každém tom papíru je dost místa. Byla bych raději, kdyby to místo ‚Master‘ bylo ‚Motors‘; pak by to bylo úplně bez problémů. Jenže v pojišťovně Motors nikoho neznám a kromě toho ani nevím jistě, jestli zařizují hibernaci; mám dojem, že obstarávají jen auta a nákladáky.“ Vzhledla. „Kuličko, budeš mě muset hned teď odvézt do továrny.“

„Co?“

„Pokud ovšem nevíš o nějakém rychlejším způsobu, jak sehnat elektrický psací stroj s ozdobným písmem a karbonovou páskou. Nebo ne, jeď sám a přivez ho sem; já musím vyřídit pár telefonátů.“

Zamračil se. „Už začínám chápat, co máš v plánu. Jenže to je šílenství, Belle. Je to fantasticky nebezpečné.“

Zasmála se. „To si jenom myslíš. Říkala jsem ti ještě předtím, než jsme se dali dohromady, že mám dobré styky. Dokázal bys tu dohodu s Mannixem zvládnout sám?“

„No... to nevím.“

„Ale já to vím. A ty možná nevíš, že pojišťovna Master je součástí Mannixova koncernu.“

„Hm, ne, to jsem nevěděl. A nechápu, co na tom záleží.“

„To znamená, že mám pořád ještě dobré styky. Podívej, kuličko, ta firma, co jsem pro ni dřív pracovala, kdysi vypomáhala Mannixovi s jeho daňovými ztrátami... do té doby, než můj šéf zmizel ze země. Jak si myslíš, že jsme dokázali sehnat tak dobrý obchod, když jsme ani nemohli zaručit, že tady Daníček s tím bude souhlasit? Já vím o Mannixovi všechno. Teď si pospěš, přivez ten psací stroj a já tě nechám, aby ses díval, jak pracuje umělec. A dej si pozor na tu kočku.“

Miles něco zavrčel, ale sbíral se k odchodu; pak se vrátil. „Belle? Nezaparkoval Dan přímo před domem?“

„Proč?“

„Jeho auto už tam není.“ Vypadal ustaraně.

„No tak ho asi zaparkoval někde za rohem. Na tom nezáleží.“

Přivez ten psací stroj. A hod' sebou!“

Miles opět odešel. Mohl jsem jim říct, kde jsem zaparkoval, ale protože se mě nezeptali, nepřemýšlel jsem o tom. Nepřemýšlel jsem vůbec.

Belle zmizela v domě a nechala mě o samotě. Někdy v době, kdy se rozednívalo, se Miles vrátil, vypadal vyčerpaně a nesl náš těžký psací stroj. Potom jsem zase zůstal sám.

Jednou se Belle vrátila do místnosti a oslovila mě. „Dane, máš tam papír, kde nařizuješ pojišťovně, aby se postarala o tvoje akcie Hired Girl. To přece nechceš udělat, chceš je dát mně.“

Neodpověděl jsem. Podívala se rozzlobeně a pokračovala: „Řekněme to takhle. Ty mi je přece chceš dát. Víš, že mi je chceš dát. To přece víš, ne?“

„Ano, chci ti je dát.“

„Tak vidíš. Chceš mi je dát. Musíš mi je dát. Nebudeš mít chvilku klidu, dokud mi je nedáš. Tak kde jsou? Máš je v autě?“

„Ne.“

„Tak kde jsou?“

„V poště. Poslal jsem je poštou.“

„Cože?“ Začala ječet. „Kdy jsi je poslal? Komu jsi je poslal? Proč jsi to udělal?“

Kdyby mi položila tu druhou otázku až naposled, byl bych na ni odpověděl. Odpověděl jsem však jen na poslední otázku, protože víc jsem toho nezvládl. „Převědl jsem je.“

Miles vešel dovnitř. „Kam je dal?“

„Říká, že je poslal poštou... protože je na někoho *převědl*! Bude lepší, když najdeš jeho auto a prohledáš ho — třeba si jenom myslí, že je doopravdy poslal. V té pojišťovně je rozhodně měl u sebe.“

„Převědl je,“ opakoval Miles. „Bože můj! Na koho?“

„Hned se ho zeptám. Dane, na koho jsi převědl ty svoje akcie?“

„Na Americkou banku.“ Nezeptala se mě proč, jinak bych jí řekl o Ricky.

Svěsila jenom ramena a povzddechla si. „Tak to je v háji, kuličko. Na ty akcie můžeme zapomenout. Abychom je dostali z banky, na to bychom potřebovali něco lepšího než pilníček na nehty.“ Náhle se napřímila. „Jestli je ovšem doopravdy odeslal.

Pokud je neodeslal, vyčistím ten převod ze zadní strany tak krásně, že si budeš myslet, že byly v čistírně. A pak je převede znova... na mě. “

„Na nás,“ opravil ji Miles.

„To už je detail. Běž najít jeho auto.“

Miles se po nějaké době vrátil a oznámil: „V nejbližších šesti blocích nikde není. Projel jsem kolem všechny ulice a dokonce i průjezdy. Musel přijet taxíkem.“

„Slyšels ho říkat, že přijel autem.“

„Dobře, ale venku není. Zeptej se ho, kdy a kde ty akcie odeslal.“

Belle se mě tedy zeptala a já jsem jim to řekl. „Těsně předtím, než jsem přijel sem. Hodil jsem je do schránky na rohu Sepulvedy a Ventura Boulevardu.“

„Myslíš, že lže?“ zeptal se Miles.

„V tom stavu, v jakém je, lhát nemůže. A ví to příliš určitě, než aby se mýlil. Zapomeň na to, Milesi. Možná že až se ho zbavíme, ukáže se, že je ten jeho převod neplatný, protože už je předtím prodal nám ... přinejmenším ho nechám podepsat pár čistých papírů a budu připravená to zkusit.“

Pokoušela se získat můj podpis a já jsem se pokoušel jí vyhovět. Ale ve stavu, v jakém jsem byl, jsem nedokázal psát tak dobře, abych ji uspokojil. Nakonec mi vytrhla list papíru z ruky a vztekle vyjela: „Je mi z tebe nanic! To už tě dokážu líp podepsat i já.“ Pak se ke mně naklonila a pomalu řekla: „Mrzí mě, že jsem tu tvou kočku nezabila.“

Nějakou dobu mě pak nechali na pokoji. Potom Belle vešla dovnitř a prohlásila: „Danny, kamaráde, dám ti injekci a bude ti o hodně líp. Budeš moct vstát a chodit a chovat se tak, jak se chováš vždycky. Na nikoho se nebudeš zlobit a zvlášť ne na Milese a na mě. Jsme tvoji nejlepší přátelé. To přece jsme, ne? Kdo je tvůj nejlepší přítel?“

„Ty. Ty a Miles.“

„Ale já jsem víc než to. Jsem tvoje sestra. Řekni to.“

„Jsi moje sestra.“

„Dobře. Teď se spolu projedeme a ty potom budeš dlouho spát.“

Jsi nemocný, a až se vzbudíš, budeš zase v pořádku. Rozumíš?“

„Ano.“

„Kdo jsem?“

„Jsi moje nejlepší přítelkyně. Jsi moje sestra.“

„Tak je to správně. Vyhrň si rukáv.“

Vpich jehly jsem necítil, ale když ji vytahovala, štíplo to. Posadil jsem se, otřásl jsem se a řekl jsem: „No ne, sestřičko, to ale štíplo. Co to bylo?“

„Jen něco, aby ti bylo líp. Jsi nemocný.“

„Ano, jsem nemocný. Kde je Miles?“

„Bude tady za chvíličku. A teď mi ukaž druhou ruku. Vyhrň si rukáv.“

„Proč?“ zeptal jsem se, ale rukáv jsem si vyhrnul a nechal jsem ji, aby mi dala další injekci. Poskočil jsem.

Usmála se. „To přece doopravdy nebolelo, že ne?“

„Cože? Ne, nebolelo. Na co to je?“

„Abys byl ospalý, až pojedeme. A až tam dojedeme, tak se vzbudíš.“

„Dobře. Chce se mi spát. Chci se uložit k dlouhému spánku.“ Potom jsem se zarazil a rozhlížel jsem se. „Kde je Pete? Pete měl jít spát se mnou.“

„Pete?“ zeptala se Belle. „Ale miláčku, copak se nepamatuješ? Poslals Peta, aby zůstal s Ricky. Bude se o něj starat.“

„No jistě!“ S úlevou jsem se zasmál. Poslal jsem Peta k Ricky; vzpomínal jsem si, jak jsem ho házel do schránky. To bylo dobře. Ricky měla Peta ráda; dobře se o něj postará, zatímco budu spát.

Odvezli mě do útulku Consolidated v Sawtelle, kterého používalo mnoho malých pojišťoven — ty, které neměly svůj vlastní. Celou cestu jsem prospal, ale jakmile na mě Belle promluvila, vzbudil jsem se. Miles zůstal v autě a ona mě odvedla dovnitř. Děvče v recepci zdvihlo hlavu a zeptalo se: „Davis?“

„Ano,“ přikývla Belle. „Já jsem jeho sestra. Je tady zástupce pojišťovny Master?“

„Najdete ho dole v ordinaci číslo devět — jsou už připravení a čekají na vás. Papíry můžete dát tomu chlapíkovi od pojišťovny.“ Se zájmem se na mě podívala. „Má lékařskou prohlídku?“

„Ale samozřejmě,“ ujistila ji Belle. „Víte, u bratra jde o odloženou terapii. Je pod opiáty... to kvůli bolestem.“

Recepční něco soucitně zamumlala. „Tak si pospěšte. Tyhle dveře a pak doleva.“

V ordinaci číslo devět byl nějaký muž ve vycházkovém obleku, další v bílém pracovním plášti a žena ve stejnokroji ošetřovatelky. Pomohli mi se svlékáním a jednali se mnou jako se zaostalým dítětem, zatímco Belle znovu vysvětlovala, že jsem kvůli bolestem pod vlivem sedativ. Když jsem byl svlečený a ležel jsem na stole, začal mi muž v bílém masírovat břicho a zarývat mi do něj prsty. „S tímhle nebudou žádné problémy,“ prohlásil. „Je prázdný.“

„Neměl od včerejšího večera nic k jídlu ani k pití,“ souhlasila Belle.

„To je dobře. Někdy sem přicházejí naládovaní jako vánoční krocan. Někteří lidé nemají rozum.“

„To tedy máte pravdu.“

„Hm. Tak dobře, hochu, pořádně zatni pěst a já ti píchnu tuhle jehlu.“

Poslechl jsem a všechno kolem se začalo doopravdy ztrácet v mlze. Najednou jsem si na něco vzpomněl a chtěl jsem se posadit. „Kde je Pete? Chci vidět Peta.“ Belle mě vzala za ruku a políbila mě. „No tak, no tak, bráško! Pete nemohl přijet, vzpomínáš? Pete musel zůstat s Ricky.“ Utišil jsem se a Belle tlumeně vysvětlovala ostatním: „Náš bratr Peter má doma nemocnou dcerku.“

Začal jsem usínat. Za chvíli mi začala být hrozná zima. Nedokázal jsem se však pohnout a nedosáhl jsem na příkrývku.

KAPITOLA 5

Stěžoval jsem si barmanovi na klimatizaci — byla zapnutá na příliš velkou rychlost a já jsem se bál, že všichni nastydne. „To nevádí,“ ujišťoval mě. „Nebudeš to cítit, až budeš spát. Spát... spánek... nejkrásnější část večera, překrásný spánek.“ Měl Bellin obličej.

„A co takhle něco teplého k pití?“ chtěl jsem vědět.

„Toma a Jerryho? Nebo horký čaj a do něj tajtrlíka?“

„Sám jsi tajtrlík!“ odpověděl doktor. „Spaní je pro něj moc dobré; vyhod'te toho tajtrlíka ven!“

Chtěl jsem se zaklesnout nohama za mosazné zábradlí, abych jim v tom zabránil. Jenže tenhle bar žádné mosazné zábradlí neměl, což bylo podivné, a já jsem ležel na zádech, což bylo ještě podivnější, pokud ovšem nezavedli lůžkový servis pro lidi bez nohou. Neměl jsem totiž nohy, tak jak jsem si je mohl zaklesnout pod mosazné zábradlí? A neměl jsem ani ruce. „Podívej, nemám ruce!“ Pete mi seděl na prsou a naříkal.

Byl jsem zpátky v základním výcviku ... musel to být základní výcvik pro pokročilé, protože jsem byl v Camp Hale při jednom z těch pitomých cvičení, kdy vám házejí za krk sněh, aby z vás udělali chlapa. Musel jsem se vyšplhat na tu nejzatracenější a nejvyšší horu v celém Coloradu a všude kolem bylo plno ledu a já jsem neměl nohy. Přesto jsem ovšem nesl ten největší tlumok, jaký vůbec kdo viděl — vzpomněl jsem si, že se pokoušejí zjistit, jestli by nebylo možné používat vojáků místo nákladních soumarů, a mě že vybrali, protože jsem byl postradatelný. Vůbec bych to nedokázal, nebýt toho, že si malá Ricky stoupla za mě a tlačila.

Vrchní seržant se otočil, obličej měl přesně jako Belle a byl zsinalý vztekem. „Tak dělej, ty! Nemůžu si dovolit na tebe čekat. Je mi jedno, jestli to dokážeš nebo ne ... ale spát nemůžeš, dokud se tam nedostaneš.“

Moje neexistující nohy mě nechtěly dál nést, upadl jsem do sněhu, který byl ledově teplý, a usnul jsem, zatímco malá Ricky plakala a prosila mě, abych nespál. Ale já jsem musel spát.

Probudil jsem se v posteli s Belle. Trásla mnou a říkala: „Vzbuď se, Dane! Nemůžu na tebe čekat třicet let; děvče jako já musí myslet na budoucnost.“ Pokoušel jsem se vstát a podat jí pytle zlata, které jsem měl pod postelí, ale byla pryč... a stejně Děvče v domácnosti s jejím obličejem všechno zlato posbíralo, položilo ho na svůj horní podnos a honem vyběhlo z místnosti. Chtěl jsem běžet za ním, ale neměl jsem nohy, zjistil jsem, že nemám ani tělo. „Nemám nikoho a nikdo se o mě nestará...“ Svět se skládal z vrchních seržantů a z práce ... tak co na tom záleželo, kde jste pracovali a jak? Nechal jsem je, aby mi znovu nasadili postroj, a začal jsem se zase šplhat na

tu ledovou horu. Byla celá bílá a nádherně kulatá, a kdybych se jen dokázal vyšplhat na růžový vrcholek, nechali by mě spát, což bylo to, co jsem potřeboval. Jenže jsem to nedokázal... bez rukou, bez nohou, bez ničeho.

Na hoře vypukl lesní požár. Sníh netál, ale cítil jsem, jak na mě narážejí vlny horka, zatímco jsem se pachtil dál a dál. Vrchní seržant se ke mně nakláněl a říkal: „Vzbud’ se... vzbud’ se ... vzbud’ se.“

*

Sotva mě probudil, hned po mně zase chtěl, abych znova usnul. Co se dělo nějakou dobu potom, to vím jenom matně. Část té doby jsem strávil na stole, který pode mnou vibroval, a kolem byla světla, nějaké nepříjemně vypadající zařízení a spousta lidí. Když jsem se však probudil úplně, ležel jsem v nemocniční posteli a byl jsem v pořádku až na ten unavený pocit napůl podobný vznášení, jaký máte po turecké lázni. Měl jsem zase ruce a nohy. Nikdo však se mnou nechtěl mluvit a pokaždé, když jsem se chtěl na něco zeptat, dala mi některá z ošetřovatelek něco do úst. Často mě masírovali.

Potom jsem se jednou ráno cítil úplně dobře a hned po probuzení jsem vstal z postele. Trochu se mi motala hlava, ale to bylo všechno. Věděl jsem, kdo jsem, věděl jsem, jak jsem se tam dostal, a věděl jsem, že všechno to ostatní byly jen sny.

Věděl jsem, *kdo* mě tam dostal. Pokud mi Belle, zatímco jsem byl pod vlivem drog, dala nějaké příkazy, abych na její podrazy zapomněl, buď nefungovaly, nebo třicet let studeného spánku hypnotický účinek vymazalo. Na některé podrobnosti jsem si nevzpomínal docela přesně, ale věděl jsem, jakou na mě ušili budou.

Žádný zvláštní vztek to ve mně nevzbuzovalo. Pravda, stalo se to teprve „včera“, protože včerejšek je den, který je jedno vyspání za vámi — jenže tohle vyspání trvalo třicet let. Je to pocit, který lze jen těžko přesně definovat, protože je naprosto subjektivní, ale přestože moje vzpomínky na „včerejší události“ byly přesné, vzpomínal jsem na ně jako na něco, co se stalo před dávnou dobou. Viděli jste v televizi dvojité záběry hráče, který se napřahuje k nadhozu, zatímco jeho obraz sedí jako duch nad celkovým záběrem baseballového

hřiště? Je to něco podobného... moje vědomé vzpomínky byly jako detailní záběr; moje emocionální reakce byly na cosi vzdáleného a dávno uplynulého.

Rozhodně jsem měl v úmyslu najít Belle a Milese a nadělat z nich žrádlo pro kočky, ale nijak to nespěchalo. Příští rok bude stačit — teď právě jsem se hlavně chtěl podívat na rok 2000.

Když už jsem byl u toho žrádla pro kočky, kdepak byl Pete? Měl by tady někde být... pokud se ovšem nestalo, že chudáček dlouhý spánek nepřežil.

Potom — a ani o chvíli dříve — jsem si vzpomněl, že moje pečlivě připravené plány, jak si vezmu Peta s sebou, vyšly nadarmo.

Vytáhl jsem Belle a Milese z přihrádky „ad acta“ a přesunul jsem je do přihrádky „urgentní“. Tak oni chtěli zabít mého kocoura, co?

Udělalí něco horšího, než kdyby Peta zabili; vyhnali ho, aby zdivočel... aby strávil svoje dny pobíháním v postranních uličkách a hledáním zbytků, aby mu vylezla žebra a jeho milá dobromyslná povaha aby se zmrzčila v nedůvěru vůči všem dvounohým zvířatům. Nechali ho umřít — protože teď už byl určité mrtvý — nechali ho umřít v domnění, že jsem ho opustil i já. Za to mi museli zaplatit — pokud byli ještě naživu. Bože můj, jak jsem doufal, že jsou naživu — to se ani nedá vypovědět!

Uvědomil jsem si, že stojím u nohou své postele, svírám pelest, abych udržel rovnováhu, a na sobě mám jen pyžamo. Rozhlédl jsem se a hledal jsem způsob, jak někoho přivolat. Nemocniční pokoje se nijak moc nezměnily. Tenhle neměl okna a nepoznal jsem, odkud přichází světlo; postel byla vysoká a úzká, jako byly podle mých vzpomínek nemocniční postele odjakživa, ale připadalo mi, že je zkonstruovaná jako něco víc než jen místo na spaní — mezi jiným se zdálo, že má pod sebou nějaké potrubí, o němž jsem se domníval, že je to mechanizovaná obdoba bažanta, a noční stolek byl součástí samotné struktury postele. I když bych se ovšem za normálních okolností o podobné přístroje intenzívně zajímal, v té chvíli jsem prostě jen chtěl najít ten hruškovitý spínač, kterým se přivolává sestra — chtěl jsem svoje šaty.

Nebyl tam, ale objevil jsem, v co se změnil: tlačítkový spínač na

boku stolku, který nebyl tak úplně stolkem. Při hledání jsem na něj narazil rukou a na obrazovce proti místu, kde bych měl hlavu, kdybych ležel v posteli, se rozsvítil nápis: PŘIVOLÁNÍ OŠETŘOVATELKY. Téměř okamžitě zhasl a místo něj se objevilo: OKAMŽIK, PROSÍM.

Velice rychle se dveře nehlučně odsunuly stranou a vešla ošetřovatelka. Ošetřovatelky se také moc nezměnily. Ta moje byla docela pohledná, měla povědomé nekompromisní chování seržanta na cvičišti, na krátce zastřižených vlasech barvy orchidejí jí seděl našikmo malý bílý čepeček a oblečená byla v bílém stejnokroji. Stejnokroj byl zvláště střižený a zakrýval a odkrýval ji na místech odlišných od módy roku 1970 — ale tak to s ženským oblečením, a dokonce i s pracovními stejnokroji, bylo vždycky. Ať už byl letopočet jakýkoliv, nemohli jste ji považovat za nic jiného než za ošetřovatelku — už jen podle charakteristického chování.

„Okamžitě si vlezte zpátky do postele!“

„Kde mám šaty?“

„Zpátky do postele! A hned!“

„Podívejte, sestřičko,“ argumentoval jsem, „jsem svobodný občan, je mi jedenadvacet prýč a nejsem zločinec. Do té postele lézt zpátky nemusím a taky to neudělám. Ukážete mi, kde mám šaty, nebo mám jít ven tak, jak jsem, a začít je hledat?“

Podívala se na mě, pak se náhle otočila a vyšla ven; dveře se jí uhnuly z cesty.

Mně se ovšem z cesty neuhnuly. Pořád ještě jsem se; snažil na ten trik přijít, protože jsem si byl celkem jistý, že co dokáže jeden technik vymyslet, dokáže druhý; technik najít, když se znovu otevřely a vešel nějaký muž. „Dobré ráno,“ oslovil mě. „Já jsem doktor Albrecht.“

Jeho šaty vypadaly jako něco mezi nedělním oblečením v Harlemu a piknikovým oblečkem, ale jeho autoritativní chování a unavené oči byly přesvědčivě profesionální; věřil jsem mu. „Dobré ráno, doktore. Chtěl bych svoje šaty.“

Vešel dovnitř jen tak daleko, aby dovolil dveřím zajet za ním zpátky na místo, potom sáhl do svého obleku a vytáhl balíček cigaret. Jednu si vzal, rychle s ní zamával ve vzduchu, dal ji do úst a potáhl;

byla zapálená. Nabídl balíček mně. „Dáte si?“

„Hm, díky, ne.“

„Klidně si dejte. Neublíží vám to.“

Zavrtěl jsem hlavou. Odjakživa jsem pracoval s dýmající cigaretou vedle sebe; postup nějaké práce se dal posoudit podle přeplněných popelníků a spálených skvrn na rýsovacím prkně. Teď se mi při pohledu na kouř dělalo tak trochu nevolno a přemýšlel jsem o tom, jestli jsem návyk na nikotin někdy během těch prospaných let neztratil. „Díky, ale stejně nechci.“

„Tak dobře, pane Davisi. Jsem tady už šest let. Jsem specialista na hypnologii, resuscitaci a podobné obory. Za tu dobu, co tady pracuji, jsem pomáhal už osmi tisícům a sedmdesáti třem pacientům v jejich návratu z hypotermie do normálního života — vy jste číslo osm tisíc sedmdesát čtyři. Zažil jsem, že prováděli nejružnější zvláštní věci, když se probudili — totiž zvláštní pro laiky, ne pro mě. Někteří se chtějí hned uložit zpátky k spánku a křičí na mě, když se snažím je udržet vzhůru. Někteří opravdu znovu usnou a musíme je odeslat do ústavu jiného druhu. Někteří začnou usedavě plakat, když si uvědomí, že neexistuje zpáteční lístek a že je příliš pozdě, aby se vrátili domů, ať už přišli z kteréhokoli roku. A někteří, tak jako vy, žádají svoje šaty a chtějí vyběhnout do ulic.“

„No a? Proč ne? Jsem snad vězeň?“

„To ne. Můžete svoje šaty dostat. Nejspíš zjistíte, že už odešly z módy, ale to je váš problém. Než pro ně ale pošlu, mohl byste mi laskavě prozradit, co je tak strašlivě naléhavé, že to musíte zařídit hned teď... když už to počkalo třicet let? To je totiž doba, kterou jste strávil v subteplotě — třicet let. Je to opravdu tak neodkladné? Nebo by vystačilo vyřídit to někdy později během dneška? Nebo dokonce zítra?“

Užuž jsem chtěl vyhrknout, že se může vsadit, že je to zatraceně neodkladné, pak jsem se zarazil a zatvářil jsem se pokorně. „Možná to tak neodkladné není.“

„Tak mi udělejte laskavost, vlezte si zpátky do postele, nechtě se ode mě prohlédnout, nasnídejte se a třeba si můžeme pohovořit, než se rozběhnete do všech stran. Možná vám i dokážu poradit, kam byste se měl rozběhnout.“

„Hm, tak dobře, doktore. Promiňte, že jsem dělal potíže.“ Vlezl jsem do postele. Bylo to báječné — najednou jsem byl unavený a roztřesený.

„Jaképak potíže. Měl byste vidět některé případy, které tady máme. Musíme je stahovat dolů ze stropu.“ Uhladil mi příkrývku kolem ramenou a pak se naklonil; ke stolku, zabudovanému do postele. „Doktor Albrecht v sedmnáctce. Pošlete sem zřízence se snídání, hm... dieta čtyři minus.“

Obrátil se ke mně a přikázal mi: „Otočte se a vyhrňte si kabátek, chci se vám podívat na žebra. Zatímco vás budu prohlížet, můžete se vyptávat. Jestli ovšem chcete.“

Když mi prohmatával žebra, snažil jsem se přemýšlet. Předpokládám, že to, čeho používal, byl stetoskop, i když to vypadalo jako miniaturní pomůcka pro nedoslýchavé. Jednu věc ale nezlepšili — snímač, který na mě přitlačoval, byl studený a tvrdý jako vždycky předtím.

Na co se máte zeptat po třiceti letech? Doletěli už lidé ke hvězdám? Kdo tentokrát připravuje „válku, která má skoncovat se všemi válkami?“ Rodí se už děti ve zkumavkách? „Doktore, jsou ještě v halách kin a divadel automaty na praženou kukuřici?“

„Když jsem tam byl naposledy, byly tam. Nemám na takové věci moc času. Mimochodem, teď už se neříká ‚divadla‘, ale ‚chytadla‘.“

„Vážně? Proč?“

„Běžte to zkusit a uvidíte. Ale nezapomeňte se připoutat k sedadlu; při některých záběrech má celý sál nulovou gravitaci. Podívejte, pane Davisi, musíme stejnému problému čelit denně a je to pro nás už rutina. Pro každý vstupní rok máme přízpůsobovací slovníky a historické a kulturní sumáře. Je to naprosto nezbytné, protože dezorientace může být obrovská, ať se jakkoliv snažíme šok zmírnit.“

„Hm, asi máte pravdu.“

„Rozhodně. Zvlášť v extrémním časovém odstupu, jako je váš. Třicet let.“

„Třicet let je maximum?“

„Ano i ne. Nejdelší doba, s jakou máme zkušenosti, je pětatřicet

let, protože první komerční klient byl uložen do subteploty v prosinci roku 1965. Vy jste nejdelší spáč, jakého jsem já osobně oživoval. Teď ovšem máme klienty se smluvní dobou až jeden a půl století. Vás neměli nikdy přijímat na tak dlouhou dobu, jako je třicet let; ještě toho tehdy dost neznali. Pořádně s vaším životem riskovali. Měl jste štěstí.“

„Vážně?“

„Vážně. Otočte se.“ Pokračoval ve vyšetřování a dodal: „Ale s tím, co už víme dneska, bych byl ochoten připravit člověka na tisíciletý skok, kdyby existovala možnost, jak to financovat... jenom pro kontrolu ho nechat rok v teplotě, v jaké jste byl vy, a potom ho během milisekundy nárazově zchladit na minus dvě stě. Myslím, že by to přežil. Teď vyzkoušíme vaše reflexy.“

To „nárazové zchlazení“ mi nepřípadalo právě lákavé. Doktor Albrecht pokračoval: „Posaďte se a dejte nohu přes nohu. Jazykový problém vám žádné potíže nevynese. Já si samozřejmě dávám pozor na to, abych s vámi mluvil slovníkem roku 1970 — dost si zakládám na tom, že dokážu selektivně mluvit ve vstupní řeči kteréhokoliv svého pacienta; prodělal jsem hypnotický kurs. Za týden ale budete současné idiomy dokonale ovládat; jde v podstatě jen o rozšíření slovní zásoby.“

Byl jsem v pokušení upozornit ho, že nejmíň čtyřikrát použil slov, kterých se roku 1970 nepoužívalo, nebo alespoň ne v tom smyslu, v jakém jich používal on, ale rozhodl jsem se, že by to nebylo zdvořilé. „Tak to bude zatím všechno,“ dodal za chvíli. „Mimochodem, chce s vámi mluvit paní Schultzová.“

„Kdo?“

„Vy ji neznáte? Přesvědčovala mě, že je vaše stará přítelkyně.“

„Schultzová,“ opakoval jsem. „Nejspíš jsem za ta léta znal několik ‚paní Schultzových‘, ale jediná, na kterou si vzpomínám, byla moje učitelka ve čtvrté třídě. A ta už teď musí být po smrti.“

„Možná že taky prodělala spánek. No, vzkaz od ní si můžete vzít, kdykoliv se vám bude chtít. Podepíšu vaše propuštění. Jestli ale máte trochu rozumu, pár dní tady zůstanete a budete se reorientovat. Ještě se na vás podívám. Tak si zlomte vaz, jak se říkávalo za vašich časů. Tady už vám zřízenec nese snídani.“

Došel jsem k závěru, že je lepší lékař než lingvista. Přestal jsem však o tom přemýšlet, když jsem uviděl zřízence. Vjel dovnitř a opatrně se vyhnul doktoru Albrechtovi, který šel přímo ven, vůbec si ho nevšímal a naprosto se nesnažil mu uhnout z cesty.

Přijel ke mně, upravil vestavěný noční stolek, vytáhl ho nade mě, rozložil ho a rozprostřel na něj mou snídani. „Přejete si nalít kávu?“

„Ano, prosím.“ Vlastně jsem ji ani nalít nechtěl; byl bych raději, kdyby zůstala horká, dokud bych nesnědl všechno ostatní. Chtěl jsem ale vidět, jak ji nalévá.

Byl jsem totiž v jakémsi nadšeném omámení — byl to Flexibilní Frank!

Ne ten Improvizovaný, nedokonalý, hrubý první model, který mi Miles a Belle ukradli, to samozřejmě ne. Tenhle se prvnímu Frankovi podobal asi tak, jako se automobil s turbopohonem podobá prvním kočárům bez koní. Člověk ale přece pozná vlastní dílo. Základní schéma jsem vymyslel já a tohle byl logický vývoj... Frankův praprávnuk, zdokonalený, uhlazený, výkonnější — ale ze stejné krve.

„Ještě něco?“

„Počkej chvíli.“

To, co jsem řekl, bylo očividně špatně, protože automat sáhl někam dovnitř, vytáhl tvrdou kartičku z umělé hmoty a podal mi ji. Kartička k němu zůstala připevněná tenkým ocelovým řetízkem. Podíval jsem se na ni a viděl jsem, že je na ní natištěno:

HLASOVÝ KÓD - Pracant Paul model XVII-a DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ!! Tento servisní automat NEROZUMÍ lidské řeči. Vzhledem k tomu, že je to pouze stroj, nemá naprosto možnost rozumět. Pro vaše pohodlí je však zkonstruován tak, aby reagoval na určité mluvené příkazy. Nebude si všímat ničeho jiného, co bude v jeho přítomnosti řečeno, nebo (v případě, že některá fráze vyvolá nekompletní reakci či obvodové dilema) vám předá tuto instrukční kartičku. Prosíme, abyste si ji pozorně přečetli.

Děkujeme,

Aladdin Autoengineering Corporation,

výrobci Pracanta Paula, Kadeřníka Keňa, Rýsovače Ralpha, Stavitele Sama, Sadaře Stela a Chůvy Chloe. Konstrukteři na objednávku a konzultanti pro

problémy automatizace.

K vašim službám!

Uvedené moto bylo součástí jejich ochranné značky, která znázorňovala Aláddína, jak tře lampu, a objevujícího se džina.

Pod ní byl dlouhý seznam jednoduchých příkazů —

STŮJ, JDI, ANO, NE, POMALEJI, POJĎ SEM, ZAVOLEJ OŠETŘOVATELKU atd. Pak následoval kratší seznam úkolů, které jsou v nemocnici běžné, jako masáž zad — byly mezi nimi věci, o jakých jsem v životě neslyšel. Seznam náhle končil upozorněním: „Úkony číslo 87 až 242 mohou být objednány pouze příslušníky nemocničního personálu a příkazové fráze zde proto nejsou uvedeny.“

Já sám jsem do svého prvního Flexibilního Franka hlasové příkazy nezakódoval; bylo nutné mačkat tlačítka na jeho ovládacím panelu. Nebylo to proto, že bych na to nepomyslel, ale protože analyzátor a telefonní ústředna vhodná pro takový účel by byly vážily, stály a zabraly místa víc než veškerý zbytek Franka seniora. Pomyslel jsem si, že se budu muset naučit pár nových triků z miniaturizace a simplifikace, než tady budu schopen začít zabývat se konstrukční prací. Už jsem se však těšil, až se do toho dám, protože na Pracantu Paulovi bylo vidět, že to bude mnohem větší zábava než kdy dřív — ukazovala se spousta nových možností. Konstrukční práce je pro praktické lidi a záleží v ní víc na celkové úrovni oboru než na jednotlivém konstruktérovi. Když přijde doba k postavení železnice, můžete ji postavit — dřív ale ne. Podívejte se na chudáka profesora Langleye, jak si zlomil srdce při stavbě létajícího stroje, který měl létat — měl pro to všechny potřebné předpoklady, ale přišel s tím vynálezem příliš brzy a Langley nemohl využít výsledků z příbuzných oborů, které potřeboval a které neměl. Nebo veliký Leonardo da Vinci — tak dalece předběhl svou dobu, že jeho nejskvělejší koncepce nebylo naprosto možno realizovat.

Bylo jasné, že se tady pobavím — chci říct „ted’.“

Vrátil jsem instrukční kartičku, vstal jsem z postele a podíval jsem se na štítek s výrobními údaji. Napůl jsem čekal, že na dolním okraji uvidím jméno Hired Girl, a bylo by mě zajímalo, jestli „Aladdin“ není podřízenou korporací Mannixova koncernu. Štítek mi

neprozradil o moc víc než číslo modelu, sériové číslo, výrobní závod a podobné údaje, ale byl na něm uveden i seznam patentů — asi čtyřiceti — a první z nich, jak jsem si s velkým zájmem přečetl, byl z roku 1970... téměř určitě vycházel z mého původního modelu a z mých výkresů.

Našel jsem na stolku tužku a poznámkový bloček a číslo prvního patentu jsem si zapsal, ale můj zájem byl čistě intelektuálního charakteru. I v případě, že by mi byl kdysi ukraden (byl jsem si jistý, že to tak bylo), jeho platnost vypršela roku 1987 — pokud se nezměnily patentové zákony — a platné byly už jen ty patenty, které byly zaregistrované po roce 1983. Chtěl jsem to ale vědět.

Na automatu se rozsvítilo nějaké světlo. „Chtějí mě jinde,“ oznámil mi. „Můžu jít?“

„Cože? Jistě, běž.“ Začal sahat po seznamu frází. „Jdi!“ řekl jsem honem.

„Dekuji. Na shledanou.“ Obešel kolem mě.

„Já děkuju.“

„Není zač.“

Ať namluvil zvukové reakce tohohle přístroje kdokoliv, měl velice příjemný baryton.

Vlezl jsem si zpátky do postele a snědl jsem snídani, kterou jsem nechal vystydnout — jenže se ukázalo, že nevystydla. Snídaně čtyři minus byla dostatečná tak pro středně velkého ptáka, ale zjistil jsem, že mám dost, i když jsem předtím měl velký hlad. Nejspíš se mi scvrkl žaludek. A když jsem dojedl, uvědomil jsem si, že to bylo první jídlo, které jsem snědl za celou generaci. Všiml jsem si toho, protože k jídlu bylo přiložené menu — to, co jsem považoval za slaninu, tam bylo uvedeno jako „grilované drožd'ové plátky po venkovsku“.

Přestože jsem však prodělal třicetiletý půst, nemyslel jsem na jídlo. Se snídání mi totiž poslali i noviny — *Great Los Angeles Times* ze středy 13. prosince 2000.

Noviny se nijak zvlášť nezměnily, alespoň jejich velikost ne. Tyhle měly poloviční formát, papír byl místo drsných vláken hlazený a ilustrace byly buď barevné, nebo černobílé stereofotografie —

nechápal jsem, jak tohle poslední dokázali. Už od dob mého dětství existovaly stereobrázky, na které jste se mohli dívat bez prohlížečky; v padesátých letech mě jako kluka fascinovaly stereoreklamy na mražené potraviny. K těm byla ale potřebná poměrně silná vrstva průhledné plastické hmoty a mřížka drobných hranolků, zatímco tady byly prostě na tenkém papíru. Přesto ovšem měly hloubku.

Vzdal jsem to a prohlédl jsem si zbytek novin. Pracant Paul mi je položil na stojánek na čtení a nějakou chvíli to vypadalo, že si nepřečtu nic kromě první strany, protože jsem nemohl zjistit, jak tu zatracenou věc otevřít. Zdálo se, že k sobě listy přimrzly.

Konečně jsem se docela náhodou dotkl pravého dolního rohu prvního listu; stočil se a uhnul stranou... nějaká forma povrchového náboje, která se v tomto místě aktivovala. Další stránky se pěkně otáčely jedna za druhou, kdykoliv jsem se toho místa dotkl.

Přinejmenším polovina novin mi připadala tak známá, až se mi začalo stýskat — „Váš horoskop pro dnešní den, Starosta uvedl do provozu novou vodní nádrž, Newyorský právník prohlašuje, že bezpečnostní opatření omezují svobodu tisku, Tým Obrů podruhé vyhrál, Neočekávaná teplá vlna ohrožuje zimní sporty, Pákistán varuje Indii“ — a tak dále, pořád stejně. Tomu jsem rozuměl.

Některé další zprávy byly nové, ale vysvětlovaly samy sebe: ODLET LUNÁRNÍ LODI STÁLE ODLOŽEN — *čtyřiaadvacetihodinová stanice utrpěla dva meteorické zásahy, žádné ztráty na životech*; ČTYŘI BĚLOŠI LYNČOVÁNÍ v Kapském městě — *požadován zásah OSN*; HNUTÍ HOSTITELSKÝCH RODIČEK ZA VYŠŠÍ PLATY — *Žádají zákaz činnosti „amatérek“*; MISSISSIPPSKÝ PLANTÁŽNÍK OBŽALOVÁN PODLE ZÁKONA PROTI „BEZDUCHÝM“ drogám — *Jeho obhajoba: „Ti mládenci nejsou nadrogovaní, jsou to prostě tupci!“*

Byl jsem si poměrně jistý, že vím, co znamená to poslední... z vlastní zkušenosti.

Některým zprávám jsem ovšem nerozuměl vůbec.

„Wogliny“ se stále ještě šířily a tři další francouzská města byla evakuována; král uvažoval, jestli má dát příkaz k práškování celého území. Král? No prosím, člověk nikdy nevěděl, s čím může

francouzská politika přijít, ale co to byl ten Poudre Sanitaire, jehož použití se zvažovalo proti woglinám — ať už to bylo cokoliv? Snad ne radioaktivní? Doufal jsem, že v tom případě si vyberou nějaký den s úplným bezvětrím ... nejlíp třicátého února. Sám jsem kdysi dostal nadměrnou dávku radiace díky omylu jedné zatraceně neopatrné techničky z ženského pomocného sboru v Sandii. Nedospěl jsem až do stadia zvracení, kdy už není pomoci, ale rozhodně bych radioaktivní dietu nedoporučoval.

Sbor losangeleské policie v Laguna Beachi byl vyzbrojen leycoily a policejní šéf prohlásil, že všichni Teddyové musí zmizet z města. „Moji lidé mají příkazy nejdřív narkovat a až potom podspakovat. Tohle musí přestat!“

V duchu jsem si umínil, že se budu Laguna Beachi vyhýbat, dokud nezjistím, o co jde. Nebyl jsem si jistý, jestli bych chtěl, aby mě podspakovali, třeba až potom.

Tohle jsou jenom příklady. Byla tam celá řada dalších zpráv, které začínaly srozumitelně a pak se změnily v cosi, co mi neříkalo vůbec nic.

Začal jsem právě probírat společenskou kroniku, když jsem si všiml některých nových podtitulků. Byly tam staré známé zprávy o narozeních, úmrtích, sňatcích a rozvodech, teď však kromě toho přibyla i „přijetí“ a „propuštění“, uveřejňovaná jednotlivými útulky. Podíval jsem se na „útulek Sawtelle Cons“ a našel jsem tam svoje jméno. Vyvolalo to ve mně hřejivý pocit sounáležitosti.

Zdaleka nejzajímavější v celých novinách však byly inzeráty. Jeden z osobních inzerátů mi utkvěl v paměti: „Přitažlivá a stále ještě mladá vdova se zálibou v cestování se chce seznámit se zralým mužem s podobnou povahou. Účel: dvouletá manželská smlouva.“ Nejvíc mě ale zaujala firemní inzerce.

Děvče v domácnosti, její sestřičky, sestřenice a tetičky byly prakticky všude — a stále ještě používaly obchodní značku, statné děvče s koštětem, kterou jsem původně nakreslil pro náš hlavičkový papír. Na okamžik jsem zalitoval, že jsem tak strašně spěchal a zbavili se všech svých akcií Hired Girl; zdálo se, že budou mít; větší cenu než všechno ostatní, co mi zbývalo. Ale ne, to nebyla pravda; kdybych si je byl tehdy nechal, ten párek zlodějů by mi je byl sebral

a zfalšoval by na nich převod na sebe. Takhle je dostala Ricky — a jestli díky tomu Ricky zbohatla, nemohlo se to stát nikomu lepšímu. Uvědomil jsem si, že ze všeho nejdřív budu muset najít Ricky. Byla všechno, co mi zbývalo ze světa, který jsem kdysi znal, a myslel jsem na ni čím dál tím víc. Milá malá Ricky! Kdyby bývala o deset let starší, ani bych se na Belle nepodíval... a nemusel jsem si spálit prsty.

Tak okamžik, kolik jí teď vlastně bude let? Čtyřicet... ne, jedenačtyřicet. Bylo to zvláštní, myslet na Ricky jako na jedenačtyřicetiletou. V téhle době — a dokonce ani dřív — to pro ženu nebylo žádné stáří. Z deseti metrů jste obyčejně nepoznali jedenačtyřicetiletou od osmnáctileté.

Jestli je bohatá, nechám ji, aby mi koupila něco k pití, a připojíme si na památku Petovy drahé a legrační dušičky, která už odešla na věčnost.

A jestli se něco zvrtno, jestli je chudá navzdory těm akcím, které jsem na ni přepsal, v tom případě — zatraceně, v tom případě se s ní ožením! Ano, to udělám! Nezáleželo na tom, že byla asi tak o deset let starší než já; vzhledem k mému zavedenému zvyku dělat pitomosti jsem potřeboval někoho staršího, kdo by na mě dával pozor a krotil mě — a Ricky byla přesně to děvče, které by to dokázalo. Starala se o Milese a o Milesovu domácnost s vážnou vytrvalostí malého děvčete, když jí nebylo ještě ani deset; ve čtyřiceti bude určitě stejná, jen o něco zralejší.

Poprvé od chvíle, kdy jsem se probudil, jsem se cítil doopravdy spokojeně a nepřipadal jsem si ztracený v cizí zemi. Ricky byla odpovědí na všechno.

Pak jsem někde hluboko uvnitř sebe zaslechl hlas: „Podívej, ty hlupáku, s Ricky se nemůžeš oženit, protože tak báječné děvče, jaké z ní vyrostlo, bude určité vdané už nejmíň deset let. Bude mít čtyři děti... možná syna většího než jsi ty... a určitě manžela, kterého nijak nepotěší, když se objevíš v roli starého dobrého strýčka Dannyho.“

Poslouchal jsem a klesla mi brada. Potom jsem nejistě odpověděl: „No dobře, dobře, tak mi už zase ujel vlak. Stejně ji ale najdu. Nemůžou mi udělat nic horšího než mě zastřelit. A

koneckonců je to jediný člověk, který doopravdy rozuměl Petovi.“

Obrátil jsem další stránku a najednou jsem byl hrozně otrávený při pomýšlení, že jsem ztratil Ricky i Peta. Za chvíli jsem nad novinami usnul a spal jsem, dokud mi Pracant Paul nebo jeho dvojník nepřinesl oběd.

Zatímco jsem spal, zdálo se mi, že mě Ricky drží na klíně a říká: „Všechno je v pořádku, Danny. Našla jsem Peta a teď tady s tebou oba zůstaneme. Nemám pravdu, Pete?“

„Mnooooo!“

*

Dodatečná slovní zásoba byla docela jednoduchá; mnohem víc času jsem strávil nad historickými přehledy. Za třicet let se může stát spousta věcí, ale proč je tady sepisovat, když je všichni ostatní znají líp než já? Nepřekvapilo mě, že nás Velkoasijská republika vytlačuje z obchodu v Jižní Americe — to se dalo čekat už od Tchajwanské dohody. Nijak mě taky nepřekvapilo, že Indie byla víc než kdy dřív pod balkánským vlivem. Na chvíli mě zarazila představa Anglie jako kanadské provincie. Kde je vlastně slepice a kde vejce? Zběžně jsem si přečetl o panice v roce 1987; zlato je v některých ohledech fantastický konstrukční materiál a rozhodně jsem to nepovažoval za tragédii, když jsem zjistil, že je teď levné a že už není základem peněz — bez ohledu na to, kolik lidí při té změně přišlo o poslední košili.

Přestal jsem číst a zamyslel jsem se nad tím, co všechno by se dalo dělat s levným zlatem při jeho vysoké hustotě, dobré vodivosti, fantastické tažnosti... a zarazil jsem se, když jsem si uvědomil, že si nejdřív budu muset nastudovat technickou literaturu. Hrome, jen třeba v atomové technice by bylo neocenitelné. Při tom, jak se dá zlato zpracovávat mnohem líp než kterýkoliv jiný kov, kdyby bylo možné užívat ho při miniaturizaci... zase jsem se *zarazil*, protože jsem si byl v duchu naprosto jistý, že Pracant Paul má „hlavu“ nacpanou zlatem. Prostě jsem potřeboval dát se pořádně do práce a zjistit, co nového se vymyslelo v „malých dílničkách“, zatímco jsem byl pryč.

Útulek v Sawtelle nebyl zařízen k tomu, abych v něm mohl studovat strojařinu, takže jsem řekl doktoru Albrechtovi, že chci odejít. Pokrčil rameny, prohlásil, že jsem padlý na hlavu, a souhlasil. Jednu další noc jsem tam však ještě strávil; zjistil jsem, že jsem utahaný jen z toho, jak jsem ležel a pozoroval přebíhání slov ve čtecím přístroji.

Druhý den ráno mi hned po snídani přinesli moderní šaty... a při oblékání mi museli pomáhat. Šaty samy o sobě nebyly ani tak zvláštní (i když jsem nikdy dřív nenosil třeshňově červené kalhoty s nohavicemi do zvonu), ale bez pomoci jsem si nedokázal poradit se zapínáním. Předpokládám, že můj pradědeček by měl stejné potíže se zdrhovadly, kdyby mu je někdo nejdřív pomalu nevysvětlil. Samozřejmě to byly uzavírací švy z lepexu — měl jsem dojem, že si budu muset najmout nějakého malého kluka, aby mi pomáhal, až budu chodit na toaletu, než mi konečně došlo, že adheze švů citlivá na tlak je axiálně polarizovaná.

Potom jsem málem ztratil kalhoty, když jsem se snažil trochu si je uvolnit v pase. Nikdo se mi nesmál.

Doktor Albrecht se mě zeptal: „Co teď budete dělat?“

„Já? Ze všeho nejdřív si seženu nějakou mapu města. Potom si najdu ubytování. A potom nebudu dělat nic a pořádně dlouho budu číst odbornou literaturu — možná celý rok. Víte, doktore, jsem teď zastaralý konstruktér a nechci, aby to tak zůstalo.“

„Hmm. Tak tedy hodně štěstí, a kdybyste někdy potřeboval pomoc, klidně za mnou přijďte.“

Napřáhl jsem k němu ruku. „Díky, doktore. Byl jste báječný. Hm, asi bych o tom neměl mluvit, dokud si nepopovídám s účtárnou ve své pojišťovně a nezjistím přesně, jak na tom jsem — ale nechci, aby zůstalo jenom u slov. Poděkování za to všechno, co jste pro mě udělal, by mělo být trochu podstatnější. Rozumíte mi?“

Zavrtěl hlavou. „Jsem vám za ten nápad vděčný, ale moje honoráře jsou stanoveny smlouvou s útlukem.“

„Ale...“

„Ne. Nemůžu si to vzít, tak o tom prosím nebudeme mluvit.“ Potřásl mi rukou a dodal: „Sbohem. Když zůstanete na téhle dráze, dojedete k hlavním kancelářím.“ Zaváhal. „Kdyby toho na vás bylo

ze začátku trochu moc, máte tady podle opatrovnické smlouvy nárok ještě na čtyři dny rekonvalescence a reorientace bez jakýchkoliv dalších poplatků. Jsou už zaplacené, takže je klidně můžete využít. Můžete přijít a odejít, jak se vám bude chtít.“

Zašklebil jsem se. „Díky, doktore. Můžete se ale vsadit, že se už nevrátím — leda že bych se vás někdy přišel přeptat na zdraví.“

Vystoupil jsem u hlavní kanceláře a řekl jsem recepčnímu, kdo jsem. Podal mi obálku, v níž jsem našel další telefonický vzkaz od paní Schultzové. Pořád ještě jsem ji nezavola, protože jsem nevěděl, co je zač, a útulek nepovoloval návštěvy ani telefonáty oživeným klientům, pokud je sami nechtěli přijmout. Prostě jsem se na vzkaz podíval, zastrčil jsem ho do kapsy a pomyslel jsem si, že byl možná omyl, když jsem Flexibilního Franka udělal až moc flexibilního. Recepční dřív bývaly hezké holky a ne stroje.

Recepční se ozval: „Tudy, prosím. Náš pokladník by si s vámi rád promluvil.“

Proč ne, já jsem si s ním chtěl promluvit taky, takže jsem vešel dovnitř. Byl jsem zvědavý, kolik peněz jsem vydělal, a gratuloval jsem si, že jsem investoval do základních akcií, místo abych hrál „na jistotu“. Hodnota mých akcií při panice v roce 87 nepochybně poklesla, teď už by ale zase měla být zpátky nahore — po pravdě řečeno jsem věděl, že přinejmenším dvoje z nich teď na tom jsou zatraceně dobře; přečetl jsem si finanční rubriku v *Timesech*. Noviny jsem měl ještě u sebe, protože jsem počítal, že se třeba budu chtít podívat na nějaké další.

Pokladník nebyl stroj, ale člověk, i když vypadal jako pokladník. Letmo mi potřásl rukou. „Dobrý den, pane Davisi, já se jmenuju Doughty. Posad'te se, prosím.“

„Nazdárek, pane Doughty,“ odpověděl jsem. „Asi nebude potřeba, abych vás nějak dlouho zdržoval. Prostě mi jen řekněte tohle: zařizuje moje pojišťovna vyrovnání prostřednictvím vaší kanceláře? Nebo bych si měl zajet přímo k nim?“

„Raději se posad'te, prosím. Musím vám vysvětlit několik maličkostí.“

Tak jsem se posadil. Jeho asistent (zase dobrák starý Frank) mu přinesl šanon a pokladník začal: „Tohle jsou vaše původní smlouvy.

Chcete se na ně podívat?“

Rozhodně jsem se na ně chtěl podívat, protože jsem se modlil celou dobu, co jsem byl doopravdy vzhůru, a přemýšlel o tom, jestli Belle nepřišla na nějaký způsob, jak mě obrát i o ten potvrzený šek. S potvrzeným šekem se mnohem hůř provádějí nějaké lumpárny než s osobním šekem, ale Belle se vyznala.

Pořádně se mi ulevilo, když jsem viděl, že nechala moje příkazy beze změny — samozřejmě s výjimkou toho, že chyběla dodatečná smlouva pro Peta a také papíry, týkající se mých akcí Hired Girl. Pomyslel jsem si, že ty nejspíš prostě spálila, aby se nikdo na nic zbytečně nevyptával. Pečlivě jsem prozkoumal těch deset nebo ještě víc míst, kde proměnila „pojišťovnu Mutual“ v „Kalifornskou pojišťovnu Master“.

Moje drahá byla skutečná umělkyně, o tom se nedalo pochybovat. Předpokládám, že vědecký kriminalista vyzbrojený mikroskopem, porovnávacím stereoaparátem, chemickými zkouškami a podobnými vymoženostmi mohl třeba dokázat, že každý z těch dokumentů byl zfalšovaný, já jsem to ale nedokázal. Byl jsem zvědavý, jak si poradila s tím jmenovitým převodem na zadní straně potvrzeného šeku, protože potvrzené šeky se vždycky tisknou na papíru, na němž se zaručeně nedá gumovat. No, nejspíš nepoužívala gumu — co si dokáže jeden člověk vymyslet, to dokáže někdo druhý obejít — a Belle měla zatraceně za ušima. Pan Doughty si odkašlal; podíval jsem se na něj.

„Můžeme provést vyrovnání tady?“

„Ano.“

„Tak to můžu říct jedním slovem. Kolik?“

„Hmm ... pane Davisi, než se začneme zabývat touhle otázkou, rád bych vás upozornil na jeden dodatečný dokument... a na jednu okolnost. Tohle je smlouva mezi naším útulkem a Kalifornskou pojišťovnou Master na vaši hypotermii, opatrování a oživení. Všimněte si, že celý honorář se platí předem. Je to zároveň pro vaši i naši ochranu, protože je tak zajištěno vaše bezpečí po dobu, kdy jste bezmocný. Peníze — všechny takové peníze — se ukládají do opatrování k nejvyššímu soudu do oddělení, které se zabývá svěreneckými záležitostmi, a vyplácejí se nám čtvrtletně podle toho,

jak si je vyděláváme.“

„Fajn. To zní docela rozumně.“

„Je to rozumné. Zaručuje to ochranu bezbranných lidí. Teď ale musíte pochopit, že náš útulek je samostatná firma a ne součást vaší pojišťovny; naše opatrovnická smlouva nemá naprosto nic společného se smlouvou o spravování vašeho majetku.“

„Pane Doughty, co mi vlastně naznačujete?“

„Máte nějaká jiná aktiva kromě těch, která jste svěřil pojišťovně Master?“

Zamyslel jsem se nad tím. Kdysi jsem měl auto... jenže bůh ví, co se s ním asi stalo. Běžný účet v Mojave jsem vyčistil hned na začátku svého flámu a ten rušný den, kdy jsem skončil v Milesově domě — a v kaši — jsem začal snad s třiceti nebo čtyřiceti dolary v hotovosti. Knížky, oblečení, logaritmické pravítko — nikdy jsem neměl ve zvyku hromadit si spoustu věcí — a těch pár dalších drobností, to všechno bylo pryč. „Ani lístek na autobus, pane Doughty.“

„V tom případě — je mi velice líto, že vám to musím říct — nemáte aktiva naprosto žádná.“

Ani jsem se nepohnul, jen hlava se mi zatočila, obletěla místnost kolem dokola a zřítíla se na zem. „Jak to myslíte? Některé z těch akcí, co jsem do nich investoval, jsou na tom přece výborně. Víím, že jsou. Zrovna tady se to píše.“ Zdvihl jsem *Timesy*, které jsem dostal se snídaní.

Zavrtěl hlavou. „Je mi líto, pane Davisi, ale vy už žádné akcie nevlastníte. Pojišťovna Master zkrachovala.“

Byl jsem rád, že mě přiměl, abych se posadil; třásla se mi kolena. „Jak se to stalo? Při panice?“

„Ne, to ne. Byla to součást pádu celého Mannixova koncernu... jenže o tom vy samozřejmě nic nevíte. Stalo se to po panice a nejspíš by se dalo říct, že panika to začala. Ale pojišťovna Master by se nebyla položila, kdyby ji systematicky neodírali... nevy lupovali — vulgárně se tomu říká, že ji ‚vydojili‘. Kdyby šlo jen o obyčejnou likvidaci, mohlo se alespoň něco zachránit. Jenže to tak nebylo. Když se na to přišlo, nezbývalo už z celé firmy nic než dutá slupka... a ti lidé, co to udělali, byli nenávratně pryč. Hm, jestli je to pro vás

nějaká útěcha, podle našich současných zákonů už by se to stát nemohlo.“

Ne, to pro mě žádná útěcha nebyla a kromě toho jsem tomu nevěřil. Můj táta vždycky říkával, že čím jsou zákony složitější, tím víc dávají příležitostí darebákům.

Taky ovšem říkával, že moudrý člověk by měl být připravený kdykoliv se rozloučit se svými zavazadly. Bylo by mě zajímalo, kolikrát to budu muset udělat já, abych se mohl považovat za „moudrého“. „Hm, pane Doughty, jen tak ze zvědavosti, jak z toho vyšla pojišťovna Mutual?“

„Pojišťovna Mutual? Velice dobrá firma. Jistě, panika s nimi trochu zamávala jako se všemi ostatními. Ale přežili to. Vy u nich snad máte nějakou pojistku?“

„Ne.“ Nic jsem mu nevysvětloval, nemělo to smysl.

Na Mutual jsem se nemohl obrátit, protože svou smlouvu s nimi jsem vůbec nerealizoval. A pojišťovnu Master jsem zažalovat nemohl — žalovat zkrachovalou mrtvolu není k ničemu.

Mohl jsem podat žalobu na Belle a na Milese, pokud ještě byli někde po ruce — ale proč ze sebe dělat hlupáka? Neměl jsem důkazy, naprosto žádné důkazy.

Kromě toho jsem ani Belle zažalovat nechtěl. Mnohem lepší by bylo vytetovat jí po celém těle „neplatné a bez ceny“... a vzít si na to tupou jehlu. Pak bychom začali mluvit o tom, co provedla Petovi. Trest, který by byl přiměřený tomuhle zločinu, jsem, ještě nevymyslel.

Najednou jsem si vzpomněl, že to byl právě Mannixův koncern, kterému se Miles a Belle chystali prodat firmu Hired Girl po tom, co mě vykopli. „Pane Doughty? Víte to jistě, že Mannixovi lidé nemají žádná aktiva? Copak nevlastní Hired Girl?“

„Hired Girl? To myslíte tu firmu na výrobu automatických domácích spotřebičů?“

„Ano, samozřejmě.“

„To mi sotva připadá možné. Vlastně to vůbec není možné, protože Mannixova říše jako taková už neexistuje. Pochopitelně nemůžu tvrdit, že mezi Hired Girl a Mannixem nikdy neexistovalo žádné spojení. Nevěřím ale, že by mohlo být nějak zvlášť velké nebo

že vůbec existovalo, protože pak bych o tom nejspíš něco slyšel.“

Přestal jsem o tom mluvit. Jestli se Miles a Belle svezli s Mannixovým pádem, to mi jenom vyhovovalo. Kdyby ale na druhé straně Mannix vlastnil a zruinoval Hired Girl, byla by na to Ricky doplatila stejně tvrdě jako oni. A já jsem nechtěl, aby se Ricky něco stalo, ať by při tom vedlejší výsledky byly jakékoliv.

Vstal jsem. „No tak, díky, že jste mi to řekl tak ohleduplně, pane Doughty. Já zase půjdu.“

„Ještě nikam nechod'te, pane Davisi... jako zaměstnanci této instituce cítíme vůči svým lidem jistou odpovědnost, přesahující pouhou literu smlouvy. Jistě chápete, že váš případ rozhodně není prvním případem tohoto druhu. Takže naše správní rada ustavila malý fond a dala mi ho k dispozici pro ulehčení podobných nesnází. Je to...“

„Jen žádnou dobročinnost, pane Doughty. Stejně vám ale děkuju.“

„To není žádná dobročinnost, pane Davisi. To je půjčka. Dalo by se tomu říkat charakterní půjčka. Věřte mi, naše ztráty z podobných půjček jsou zcela zanedbatelné ... a nechceme, abyste odtud odešel s prázdnou kapsou.“

Pořádně jsem se nad tím návrhem zamyslel. Neměl jsem ani na to, abych se dal ostříhat. Na druhé straně půjčovat si peníze je jako pokoušet se plavat s cihlou v každé ruce... a malá půjčka se splácí hůř než milión. „Pane Doughty,“ zeptal jsem se pomalu, „doktor Albrecht říkal, že tady mám nárok ještě na čtyři dny ubytování a stravy.“

„Asi to tak bude — musel bych se podívat na vaši kartu. Ne že bychom odtud lidi vyhazovali, když jim smluvní lhůta vyprší, pokud na to nejsou připraveni.“

„Nemyslel jsem, že byste to dělali. Kolik se ale platí za ten pokoj, který jsem měl — jako za nemocniční pokoj a stravu?“

„Cože? Ale naše pokoje se tímhle způsobem nepronajímají. Nejsem nemocnice; prostě tady máme rekonvalescenční kliniku pro své klienty.“

„Ano, jistě. Musíte to ale nějak počítat, přinejmenším kvůli účetnictví.“

„Hm ... ano i ne. Peníze se nepřidělují na tomhle základě. Mezi jednotlivé položky se započítává amortizace, režijní náklady, provozní náklady, rezervy, dietní kuchyně, platy zaměstnanců a tak dále. Snad bych to mohl nějak přibližně odhadnout.“

„Ne, to se neobtěžujte. Na co by vyšel stejný pokoj se stravou v nemocnici?“

„To je trochu mimo můj obor. Ale ... no dobře, počítám, že byste mohl platit tak sto dolarů denně.“

„Nevybral jsem si čtyři dny. Půjčíte mi čtyři sta dolarů?“

Neodpověděl a místo toho řekl svému mechanickému asistentovi nějaký číselný kód. Pak mi odpočítal na ruku osm padesátidolarových bankovek. „Díky,“ řekl jsem upřímně, když jsem si je zastrkoval do kapsy. „Budu se zatraceně snažit, abyste to nemuseli dlouho vést v účtech. Šest procent? Nebo jsou teď úroky vyšší?“

Zavrtěl hlavou. „To není půjčka. Tak, jak jste to postavil, zrušil jsem to na účet vašeho nevybraného času.“

„Cože? To ne, podívejte, pane Doughty, nechtěl jsem vás k ničemu nutit. Samozřejmě to ...“

„Prosím vás. Nařídil jsem asistentovi, aby to takhle zapsal, když jsem mu říkal, aby vám ty peníze dal. Chcete dělat našim kontrolorům těžkou hlavu jen kvůli nějakým mizerným čtyřem stovkám dolarů? Byl jsem připraven půjčit vám mnohem víc.“

„No... teď se o to nebudeme hádat. Poslyšte, pane Doughty, kolik je to teď peněz? Jaká je teď cenová hladina?“

„Hmm ... to je dost složitá otázka.“

„Jenom abych měl nějakou představu. Co stojí dát si něco k jídlu?“

„Jídlo není nijak zvlášť drahé. Za deset dolarů můžete mít velice dobrou večeři... když si dáte pozor a vyberete si nějakou levnější restauraci.“

Poděkoval jsem mu a odešel jsem s opravdu dobrým pocitem. Pan Doughty mi připomínal pokladníka, kterého jsme kdysi měli v armádě. Pokladníci se vyskytují jen ve dvou druzích: jeden vám dokazuje, že podle různých nařízení nemůžete dostat, co vám patří; ten druhý se v nařízeních hrabe tak dlouho, dokud nenajde nějaký

paragraf, podle kterého dostanete to, co potřebujete, i když na to nemáte nárok.

Doughty patřil k těm druhým.

Z útulku se vycházelo na Wilshire Ways. Před budovou byly lavičky, keře a květiny. Posadil jsem se na lavičku, abych si promyslel situaci a rozhodl se, jestli mám jít na západ nebo na východ. Když jsem byl u pana Doughtyho, držel jsem se, ale upřímně řečeno to se mnou pořádně zamávalo, přestože jsem měl v džínsách peníze na týdenní jídlo.

Sluníčko ale teple hřálo, hluk dopravy na ulici byl příjemný, byl jsem mladý (alespoň biologicky) a měl jsem dvě ruce a mozek. Začal jsem si pohvizdovat a otevřel jsem *Timesy* na stránce s inzeráty volných míst.

Ubránil jsem se popudu podívat se na rubriku „Odborní strojní inženýři“ a našel jsem si hned kolonku „Bez kvalifikace“.

Tahle kolonka byla zatraceně krátká. Málem jsem ji nenašel.

KAPITOLA 6

Druhý den, v pátek patnáctého prosince, jsem si našel práci. Kromě toho jsem měl mírné nedorozumění se zákonem a ustavičné potíže s novými způsoby, jak dělat různé věci, jak říkat různé věci, co si o různých věcech myslet. Zjistil jsem, že „reorientace“ čtením je, jako když čtete o sexu — není to ono.

Asi bych byl měl míň potíží, kdyby mě vypustili do světa v Omsku, v Santiagu nebo v Djakartě. Když vyrazíte do cizího města v nějaké cizí zemi, víte, že tam budou panovat jiné zvyky, ale ve Velkém Los Angeles jsem podvědomě čekal, že bude všechno pořád stejné, přestože jsem viděl, že se poměry změnily. Třicet let samozřejmě nic neznamena; každý během života stráví takovou změnu, a dokonce i větší. Je však něco jiného, když ji musíte strávit naráz.

Vezměte si třeba jedno slovo, kterého jsem použil ve vši nevinosti. Jistá přítomná dáma se urazila a jenom skutečnost, že jsem byl spáč, což jsem honem honem vysvětlil, zabránila jejímu manželovi, aby mi pořádně nezmaloval obličej. Nebudu tady to slovo

uvádět — nebo vlastně ano, proč bych to neudělal? Používám ho jen proto, abych něco vysvětlil. Nemusíte mi věřit, že když jsem byl kluk, běžně se tohohle slova užívalo; podívejte se do nějakého starého slovníku. Když jsem byl kluk, nikdo ho nečmáral křídou na chodníky.

To slovo bylo „křeč“.

Byla i další slova, kterých stále ještě neužívám správně, aniž bych na to musel myslet. Ne snad ani vulgární slova, prostě jen slova se změněným významem. Tak například „hostitel“ — „hostitel“ býval ten chlapík, co si od vás vzal kabát a odnesl ho do ložnice; nemělo to nic společného s porodností.

Nějak jsem si ale poradil. V práci, kterou jsem si našel, jsem drtil nové pozemní automobily, aby mohly být odeslány zpátky do Pittsburghu jako šrot. Cadillaky, chryslery, eisenhowery, lincolny — všechny možné druhy krásných velkých nových a silných turbovozidel bez jediného kilometru na tachometrech. Zajet s nimi mezi čelisti a potom cvak, rup, prásk — a byl z nich šrot pro vysoké pece.

Ze začátku mě bolelo dívat se na to, protože sám jsem do práce jezdil veřejnou dopravou a neměl jsem ani graviped. Zmínil jsem se o tom a málem jsem přišel o místo... dokud si šéf směny nevzpomněl, že jsem spáč a že tomu vlastně nerozumím.

„To je docela jednoduchá ekonomická otázka, chlapče. Tohle jsou auta z přebytečných zásob, která vláda přijala jako garancii proti půjčkám na podporu cen. Teď už jsou dva roky stará a nikdo už je neprodá... takže je vláda dává do starého železa a prodává je zpátky ocelárnám. Vysoká pec nemůže pracovat jen s rudou; musíš tam taky přidávat šrot. To bys měl přece vědět, i když jsi spáč. A při tom, jak je vysoce jakostní ruda vzácná, je poptávka po šrotu čím dál větší. Ocelářský průmysl tahle auta potřebuje.“

„Proč je ale vůbec vyrábět, když se nedají prodat? Připadá mi to jako plýtvání.“

„To ti jenom *připadá* jako plýtvání. Copak bys chtěl vyházet lidi z práce? Chtěl bys, aby se snížila životní úroveň?“

„Dobře, tak proč je neposílat do zahraničí? Zdá se mi, že v zahraničí by za ně na volném trhu dostali víc, než kolik stojí jako

šrot.“

„Cože? A zničit si tak exportní trhy. Kromě toho, kdybychom se začali zbavovat aut v zahraničí, pošťali bychom si všechny proti sobě — Japonsko, Francii, Německo, Velkou Asii, prostě každého. Co bys vlastně chtěl? Vyvolat válku?“ Povzdechl si a pokračoval otcovským tónem: „Zajdi si někdy do veřejné knihovny a vypůjč si tam nějaké knížky. Nemáš právo říkat na tyhle věci nějaký názor, dokud o nich nebudeš něco vědět.“

Takže jsem toho nechal. Neprozradil jsem mu, že ve veřejné knihovně nebo v univerzitní knihovně trávím všechnen volný čas; vyhýbal jsem se tomu, abych někomu prozradil, že jsem nebo spíš že jsem býval strojný inženýr — tvrdit, že jsem strojný inženýr teď, by bylo totéž jako přijít k du Pontovi a prohlásit: „Excelence, jsem alchymista. Žádáte si využít mého umění?“

Zavedl jsem na to téma řeč už jednou, protože jsem si všiml, že jen velice málo z těch aut určených pro podporu cen je v takovém stavu, aby vůbec mohla jezdit. Jejich provedení bylo podřadné a často jim chyběly tak základní věci jako přístrojové desky nebo klimatizace. Když jsem si však všiml, že jedno auto — podle toho, jak na něj narazily zuby drtiče — nemá ani pohonnou jednotku, zmínil jsem se o tom.

Šéf směny na mě jenom zíral. „Pro všechno na světě, chlapče, přece nečekáš, že si dají nějakou zvláštní práci s auty, která jdou jen do přebytných zásob? Tahle auta byla určena pro cenové půjčky ještě dřív, než se vůbec dostala na montážní pás.“

Tentokrát jsem tedy zavřel klapačku a nechal jsem ji zavřenou. Bude lepší zůstat jen u konstrukce; ekonomika je pro mě příliš záhadná.

Měl jsem ovšem spoustu času na přemýšlení. Práce, kterou jsem měl, se podle mých měřítek vůbec za práci nedala považovat; veškerou skutečnou práci zastal Flexibilní Frank v nejrůznějších převlečeních. Frank a jeho bratři obsluhovali drtič, zajížděli s auty na místo, odváželi šrot, počítali a vážili náklady; já jenom stál na malé plošině (sednout jsem si nesměl) u vypínače, který mohl celou tu operaci zastavit, kdyby něco nešlo tak, jak mělo. Nikdy se nic takového nestalo, ale brzy jsem zjistil, že se ode mě čeká, že při

každé směně najdu alespoň jednu závadu v automaticce, všechno zastavím a pošlu pro opravářskou čet.

Proč ne, vynášelo mi to jedenadvacet dolarů denně a zaručovalo mi to, že budu mít co jíst. Nejdůležitější věci nejdřív.

Po odečtení sociálního pojištění, cechovních poplatků, daně z příjmu, daně na obranu, zdravotního pojištění a příspěvků do fondu vzájemné podpory jsem si domů odnesl asi šestnáct. Pan Dougherty se mýlil, když tvrdil, že večere stojí deset dolarů; sehnali jste docela dobrou večeri v restauraci i za tři, pokud jste netrvali na opravdovém mase, a vsadil bych se s kýmkoli, že nepozná, jestli mletý řízek začal svůj život v nádrži nebo pod širým nebem. A při tom, kolik se všude povídalo různých historek o pašovaném mase, ze kterého jste mohli dostat radiační otravu, jsem se rád spokojil s náhražkami.

Trochu problémů jsem měl s tím, kde bydlet. Protože Los Angeles neprodělalo tu jednovteřinovou demolici všech nevyhovujících čtvrtí v šestinedělní válce, uchýlila se tam překvapivá spousta uprchlíků (patřil jsem k nim nejspíš i já, i když v té době jsem se za uprchlíka nepovažoval) a žádný z nich se zřejmě nikdy nevrátil domů, dokonce ani ti, kterým zůstal nějaký domov, do něhož by se vrátit mohli. Když jsem se ukládal k spánku, město — pokud můžete Velké Los Angeles považovat za město, spíš je to prostě daný stav věcí — se dusilo; teď bylo přecpané jako dámská kabelka. Možná byla chyba, že se zbavilo smogu — v šedesátých letech se každoročně pár lidí odstěhovalo kvůli zánětům nosních dutin.

Teď se zřejmě už nikdy nikdo neodstěhoval.

Ten den, kdy mě propustili z útulku, jsem si sestavil plán na několik věcí, především (1) najít si práci, (2) najít si střechu nad hlavou, (3) dohonit pokrok v konstruktérství, (4) najít Ricky, (5) dostat se zpátky do konstruktérské práce — s vlastní firmou, pokud to bylo v lidských silách, (6) najít Belle a Milese a vyrovnat se s nimi — aniž bych za to šel do vězení — a (7) celou řadu dalších věcí jako vyhledat si původní patent na Pracanta Paula a ověřit si své podezření, že je to doopravdy Flexibilní Frank (ne že by na tom ještě záleželo, čistě ze zvědavosti), zjistit si podnikovou historii firmy Hired Girl atd. atd.

Výše zmíněné položky jsem seřadil podle důležitosti, protože

jsem už před léty zjistil (když mě málem vyhodili z prvního ročníku strojího inženýrství), že pokud si nestanovíte pořadí důležitosti, když přestane hudba hrát, zůstanete stát. Některé z těch činností byly samozřejmě souběžné; počítal jsem, že budu pátrat po Ricky a pravděpodobně i po Belle a spol., zatímco budu nasávat konstrukční teorii. Ale nejdůležitější věci napřed a ty méně důležité až pak. Najít si práci bylo dokonce ještě důležitější než hledání noclehu, protože dolary jsou klíčem ke všemu ostatnímu... když je totiž nemáte.

Když mě ve městě na šesti místech odmítli, rozjel jsem se za jedním inzerátem až do sanbernardinského obvodu, ale přijel jsem tam o deset minut pozdě. Měl jsem si hned pronajmout nějakou blešárnu; místo toho jsem si hrál na chytráka a vrátil jsem se do centra s úmyslem najít si někde pokoj, brzy ráno vstát a být první ve frontě na nějakou práci, inzerovanou v ranním vydání.

Jak jsem to měl vědět? Zapsal jsem se do poradníků ve čtyřech penziónech a skončil jsem v parku. Zůstal jsem tam a až skoro do půlnoci jsem se procházel, abych se zahřál, potom jsem to vzdal — zimy ve Velkém Los Angeles jsou subtropické jen tehdy, když berete vážně to „sub“. Uchýlil jsem se pak na stanici na Wilshire Ways ... a asi ve dvě ráno mě sebrali i s ostatními tuláky.

Vězení se zlepšila. To moje bylo vyhráté a mám dojem, že po švábech tam chtěli, aby si otírali nohy.

Byl jsem obžalován z barákování. Soudce byl mladý chlapík, který ani nezdvihl hlavu od novin a prostě se zeptal: „Všichni jsou před soudem poprvé?“

„Ano, Vaše ctihodnosti.“

„Třicet dnů nebo podmínku v pracovní četě. Další.“

Začali nás vyhánět ven, ale nedal jsem se. „Okamžik, pane soudce.“

„Ano? Dělá vám něco starosti? Jste vinen nebo nevinen?“

„Hm, já ani vlastně nevím, protože nevím, co jsem vůbec udělal. Víte ...“

„Chcete veřejného obhájce? Jestli chcete, můžeme vás zavřít, dokud se některý k vašemu případu nedostane. Pokud vím, mají teď zpoždění asi tak šest dnů... ale to si musíte uvážit sám.“

„Hm, stejně nevím. Možná chci podmínku v pracovní četě, i

když přesně nevím, co to je. Hlavně bych ale chtěl radu od soudu, jestli mi to soud dovolí.“

„Odved'te ty ostatní,“ přikázal soudce soudnímu úředníkovi. Potom se obrátil zpátky ke mně. „Tak ven s tím. Můžu vám ale zaručit, že se vám moje rada nebude líbit. Dělán tuhle práci už dost dlouho, slyšel jsem ty nejružnější vymyšlené historky a vůči většině z nich jsem si vypěstoval silný odpor.“

„Ano, pane soudce. Jenže ta moje historka není vymyšlená, můžete si ji snadno ověřit. Totiž, zrovna včera jsem se probudil ze studeného spánku a...“

Zatvářil se ale znechuceně. „Ach tak, vy jste jeden z nich? Už jsem často přemýšlel o tom, proč si vlastně naši prarodiče mysleli, že můžou svou nepotřebnou chátu hodit na krk nám. Víc lidí, to je ta poslední věc, kterou tohle město může potřebovat — zvlášť takových lidí, kteří se o sebe nedokázali postarat ani ve vlastní době. Nejraději bych vás nakopnul, až byste doletěl zpátky do toho roku, z kterého jste přišel, a dal vám s sebou pro každého vzkaz, že ta budoucnost, co o ní sní, není, opakuju není vydlážděná zlatem.“ Povzdechl si. „Jenže to by určitě stejně nebylo k ničemu. Tak dobře, co chcete, abych pro vás udělal? Dal vám ještě jednu příležitost? Abyste se mi tady ode dneška za týden objevil zase?“

„Pane soudce, nemyslím, že bych se tady zase objevil. Mám dost peněz na živobytí, dokud si nenajdu nějakou práci a...“

„Ano? Tak proč jste barákoval, když máte peníze?“

„Pane soudce, já ani nevím, co to slovo vlastně znamená.“ Tentokrát mě nechal, abych mu to vysvětlil. Když jsem došel k tomu, jak mě napálila pojišťovna Master, začal se chovat docela jinak.

„Ti mizerové! Moje matka jim dvacet let platila pojistku a potom ji taky obrali. Proč jste mi to neřekl hned?“ Vytáhl vizitku, něco na ni napsal a řekl mi: „Zajděte si s tímhle do náborové kanceláře Úřadu pro sběr přebytečných zásob. Kdybyste nedostal práci tam, vraťte se odpoledne sem a ještě si promluvíme. Nechci ale vidět žádné další barákování! Nejen že to plodí zločin a neřesti, ale navíc se vystavujete strašnému nebezpečí, že narazíte na nějakého verbíře ‚bezduchých‘.“

Díky tomu jsem tedy dostal práci a ničil jsem zcela nové

automobily. Přesto si ale myslím, že to nebyl žádný logický omyl, když jsem se rozhodl nejdřív ze všeho hledat práci. Člověk s tučným kontem v bance je doma všude — poldové ho nechají na pokoji.

Našel jsem si také slušný pokoj, který jsem si ze svého rozpočtu mohl dovolit, v západním Los Angeles, kde to ještě nebylo přestavěné podle Nového plánu. Myslím, že dřív to byl nejspíš šatník.

*

Nechtěl bych, aby si snad někdo myslel, že se mi rok 2000 v porovnání s rokem 1970 nelíbil. Líbil se mi a líbil se mi i rok 2001, který se na kalendáři objevil pár týdnů po tom, co mě probudili. Přes opakující se záchvaty téměř nesnesitelného stesku po domově jsem zastával názor, že Velké Los Angeles na úsvitu třetího tisíciletí je pravděpodobně to nejbáječnější místo, jaké jsem kdy viděl. Bylo čisté a rušné a náramně vzrušující, i když v něm bylo moc lidí... a i tenhle problém se řešil v mamutím velkorysém měřítku. Městské čtvrti, přestavěné podle Nového plánu, byly potěchou pro konstruktérské srdce. Kdyby měla městská rada neomezenou pravomoc a mohla na deset let zastavit veškeré přistěhovalectví, dokázala by se s bytovým problémem vyrovnat. Protože takovou pravomoc neměla, musela se prostě smířit s davy lidí, nepřetržitě sem proudícími přes hory... její úspěchy byly neuvěřitelně fantastické a dokonce i její neúspěchy byly kolosální.

Stálo za to prospat třicet let už jen proto, aby se člověk probudil v době, kdy byla zlikvidovaná rýma a kdy už nikomu neteklo z nosu. Pro mě to bylo důležitější než výzkumná kolonie na Venuši.

Největší dojem na mě udělaly dvě věci — jedna velká a jedna malá. Ta velká věc byla samozřejmě nulová gravitace. Už v roce 1970 jsem věděl o gravitačních výzkumech na Babsonově ústavu, ale nečekal jsem, že by z nich něco bylo — a nebylo z nich nic; základní teorii polí, z níž nulová gravitace vychází, vypracovali na univerzitě v Edinburghu. Ve škole mě ale učili, že gravitace je něco, na čem nikdo nic nezmění, protože je nerozlučně spojena se samotným tvarem prostoru.

Tak tedy pochopitelně změnili tvar prostoru. Jistě, jenom dočasně a lokálně, ale pro přemístění nějakého těžkého předmětu nic víc nepotřebujete. Pořád ještě musí zůstat zachovaný vztah jeho pole s polem matičky Země, takže pro kosmické lodi se nulová gravitace použít nedá — alespoň ne v roce 2001. Pokud jde o budoucnost, přestal jsem už hádat. Dozvěděl jsem se, že při zdvihání břemene je stále třeba vynaložit energii a překonat gravitační potenciál a naopak při jeho spouštění musíte mít akumulátor energie, do něhož uložíte všechny ty jouly, protože jinak by něco vyletělo do vzduchu! Když ale nějakou věc potřebujete dopravit horizontálně řekněme ze San Franciska do Velkého Los Angeles, stačí ji jednou zdvihnout a pak už bez jakékoliv další energie ujíždí jako lyžař sjíždějící z dlouhého svahu.

Nádhera! Pokoušel jsem se prostudovat si teorii, jenže ta začíná matematicky tam, kde končí tenzorový počet; to není nic pro mě. Konstruktor je ale málokdy matematik nebo fyzik a ani být nemusí; musí prostě jen pochopit z každé věci tolik, aby věděl, co dokáže při praktickém použití — znát provozní parametry. Ty jsem se naučit mohl.

Ta „malá“ věc, o níž jsem se zmínil, byly změny v ženské módě, umožněné látkami z lepexu. Nahá kůže na plážích mě nepřekvapovala; to se dalo čekat už v roce 1970. Ale nad těmi neuvěřitelnými kousky, které dámy dokázaly s lepexem, jsem vyvaloval oči.

Můj dědeček se narodil roku 1890; předpokládám, že některé věci, které by viděl v roce 1970, by na něj působily úplně stejně.

Ten rušný nový svět se mi ale líbil a býval bych v něm byl spokojený — nebýt toho, že jsem hrozně často byl tak strašně osamělý. Nepatřil jsem sem. Byly chvíle (obyčejně uprostřed noci), kdy bych to byl všechno milerád vyměnil za jednoho zjizveného kocoura nebo za možnost vzít odpoledne malou Ricky do zoo ... nebo za přátelství, které jsem s Milesem sdílel ještě v době, kdy jsme neměli nic než těžkou práci a naději.

Pořád ještě byl začátek roku 2001 a svoje domácí úkoly jsem nenastudoval ani zpolovičky, když se mi začalo chtít odejít ze svého pohodlného místa a vrátit se zase k rýsovacímu prknu. Za

současného stavu techniky se dala dělat spousta věcí, které byly v roce 1970 nemožné; chtěl jsem se dát do práce a pár tuctů jich vyprojektovat.

Tak například jsem čekal, že už se budou používat automatické sekretářky — mám na mysli stroj, kterému byste diktovali a který by vám dal obchodní dopis s dokonalým pravopisem, interpunkcí i úpravou bez zásahu jakéhokoliv dalšího člověka. Takové stroje ovšem neexistovaly. Ach ano, kdosi vymyslel nějaký stroj, který dokázal sám psát, ale ten se hodil jen pro fonetické jazyky, jako je esperanto, a byl nepoužitelný pro jazyk, v němž můžete říct: „Though the tough cough and hiccough plough him through.“

Lidé se nevzdají nelogičností angličtiny jenom proto, aby nějakému vynálezci ulehčili práci. Mohamed musí jít k hoře.

Když se v tom zvráceném anglickém pravopise dokáže vyznat středoškolačka a obvykle napíše to správné slovo, jak to naučit stroj?

Na tuhle otázku se obvykle odpovídalo slovem „nemožné“. Teoreticky je k tomu třeba lidského úsudku a chápání.

Vynález je ale něco, co bylo až do doby svého vynalezení „nemožné“. Proto se udělují patenty.

S paměťovými elektronkami a s miniaturizací, která teď byla možná — v otázce důležitosti zlata jako technického materiálu jsem se nemýlil — s těmito dvěma vymoženostmi by bylo snadné nacpat do jedné kubické stopy sto tisíc zvukových kódů... jinými slovy přidělit zvláštní zvukový kód každému slovu v celém naučném slovníku. To ale nebylo třeba; deset tisíc bohatě stačilo. Kdo by chtěl po písárice, aby znala slova jako „hypoeutektoidní“ nebo „hyosciamin“? Když už takových slov musíte užívat, můžete jí je hláskovat. Tak dobře, naprogramujeme stroj tak, aby v případě nutnosti rozuměl hláskování. Zvláštní zvukové kódy určíme pro interpunkci ... pro různou úpravu... pro vyhledávání adres v pořadačích... pro různý počet kopií... pro psaní proložené... a necháme přinejmenším tisíc prázdných zvukových kódů pro zvláštní slovní zásobu užívanou v jednotlivých oborech — a uděláme to tak, aby si majitel nebo zákazník mohl taková speciální slova zakódovat sám, nahláskovat slovo jako „leptomeningitis“ se stisknutou paměťovou klávesou a už ho nikdy nemusel hláskovat znovu.

Všechno hrozně jednoduché. Šlo jen o to spojit dohromady přístroje, které by byly k dispozici na trhu, vychytat mouchy a sestojit výrobní model.

Největším problémem byla homonyma. Písačka Pamela by při psaní věty jako „tough cough and hiccough“ ani nezpomalila, protože každé z těch slov má jiný zvuk. Ale vybrat si mezi slovy jako „plot“ a „plod“, „dráp“ a „dráb“, to by jí dělalo potíže.

Jestlipak byl v losangeleské veřejné knihovně nějaký slovník anglických homonym? Byl tam... a já jsem začal počítat dvojice homonym, kterým jsem se nemohl vyhnout, a snažil jsem se odhadnout, kolik z nich zvládne informační teorie pomocí kontextové statistiky a kolik bude vyžadovat zvláštní kódování.

Pomalu jsem začínal být nervózní a nedočkavý. Nejen že jsem marnil třicet hodin týdně naprosto zbytečnou prací, ale kromě toho ve veřejné knihovně jsem se nemohl dát do opravdového projektování. Potřeboval jsem kreslírnu, nějakou dílnu, v níž bych mohl experimentovat a odstraňovat závady, obchodní katalogy, odborné časopisy, počítačky a všechno to ostatní.

Rozhodl jsem se, že mi nezbyvá nic jiného než si sehnat alespoň nějakou poloodbornou práci. Nebyl jsem takový blázen, abych si myslel, že už je ze mě zase konstruktér; bylo toho ještě příliš mnoho, co jsem nenastudoval — znovu a znovu jsem vymýšlel metody, jak něco udělat s pomocí něčeho nového, co jsem se právě naučil, a v knihovně jsem pak zjišťoval, že někdo jiný už stejný problém vyřešil elegantněji, líp a levněji než já na svůj první pokus — a navíc o deset nebo patnáct let dřív.

Potřeboval jsem se dostat do nějaké konstrukční kanceláře a všechny tyhle novinky důkladně vstřebat. Doufal jsem, že bych mohl sehnat práci jako obyčejný kreslič.

Věděl jsem, že už se užívá elektrických poloautomatických rýsovacích strojů; viděl jsem jejich obrázky, přestože jsem zatím žádný neměl v ruce. Měl jsem ale dojem, že kdybych měl tu možnost, naučil bych se s jedním z nich zacházet během dvaceti minut, protože se pozoruhodně podobaly tomu, na co jsem kdysi sám myslel: stroj, který měl se staromódní metodou rýsování příložníkem na prkně společného asi tolik, kolik má společného psací stroj s

normálním psacím perem. Měl jsem to všechno vymyšlené — jak můžete kdekoliv na stojanu nakreslit přímky nebo křivky jen tím, že budete mačkat klávesy.

V tomhle případě jsem si ovšem byl zrovna tak jistý, že moje nápady nikdo neukradl, jako jsem si byl jistý, že mi ukradli Flexibilního Franka, protože můj rýsovací stroj nikdy neexistoval jinde než v mých představách. Někdo měl prostě stejný nápad a logicky ho rozpracoval stejným způsobem. Když přijde doba k postavení železnice, lidé ji postaví.

Jeden z nejlepších rýsovacích strojů — Rýsovače Ralpha — vyráběl Aladdin, stejná firma, která vyráběla i Pracanta Paula. Sáhl jsem trochu hlouběji do svých úspor, koupil jsem si lepší oblek a aktovku v bazaru, aktovku jsem vycpal novinami a zašel jsem do prodejního oddělení firmy Aladdin pod záminkou, že chci jeden stroj koupit. Požádal jsem je, aby mi ho předvedli.

Potom, když jsem se k jednomu modelu Rýsovače Ralpha dostal blíž, jsem zažil něco velice zvláštního. Psychologové tomu říkají *dejá vu* — „tady už jsem někdy byl“. Ta zatracená věc byla zkonstruovaná přesně tím způsobem, jakým bych ji byl vypracoval já, kdybych na to býval měl čas... místo aby mě unesli a uložili k dlouhému spánku.

Neptejte se mě, proč jsem vlastně tenhle pocit měl. Každý člověk pozná vlastní styl práce. Umělecký kritik prohlásí, že nějaký obraz je Rubens nebo Rembrandt podle tahů štětce, podle zacházení se světlem, podle kompozice, volby odstínů a tuctu dalších věcí. Konstrukce není věda, je to umění a vždycky existuje široká škála možností, jak konstrukční problémy řešit. Tím, kterou možnost si konstruktér vybere, podepisuje svou práci právě tak neomylně jako malíř.

Rýsovač Ralph tak silně zaváněl mými metodami, že mě to až rozrušilo. Začal jsem přemýšlet o tom, jestli na telepatii nakonec přece jen něco není.

Pečlivě jsem si zapsal číslo jeho prvního patentu. V tom stavu, v jakém jsem byl, mě nijak nepřekvapilo, že datum tohoto prvního patentu bylo 1970. Umínil jsem si, že musím zjistit, kdo ho vynalezl. Třeba to byl některý z mých učitelů, od kterého jsem něco převzal ve

vlastním stylu. Nebo to mohl být nějaký konstruktér, s nímž jsem kdysi pracoval.

Třeba byl ten vynálezce ještě naživu. Jestli ano, chtěl jsem ho vyhledat... seznámit se s tím člověkem, jehož mozek pracoval přesně stejně jako můj.

Nějak se mi ale podařilo se vzpamatovat a nechal jsem prodavače, aby mi ukázal, jak se strojem zacházet.

Ani se nemusel obtěžovat; Rýsovač Ralph a já jsme byli stvořeni jeden pro druhého. Za deset minut jsem s ním uměl zacházet líp než on. Konečně jsem jen nerad přestal kreslit hezké obrázky, zapsal jsem si katalogovou cenu, slevy, servisní možnosti a další podrobnosti a odešel jsem s tvrzením, že ještě zavolám — právě ve chvíli, kdy prodavač už už doufal, že se mu podepíšu na kupní smlouvu. Byla to špinavost, ale nepřišel o nic než o hodinu času.

*

Šel jsem odtamtud do hlavní továrny Hired Girl a požádal jsem o práci.

Věděl jsem, že Belle a Miles už u Hired Girl nepracují. Všechn čas, který jsem mohl postrádat při své práci a při naprosté nutnosti dohnat, co jsem zameškal v konstrukční teorii, jsem věnoval pátrání po Belle, Milesovi a především po Ricky. Ani jeden z nich nebyl uveden v telefonním seznamu Velkého Los Angeles. Nikde jinde ve Spojených státech ostatně také ne, protože jsem si zaplatil za „informační“ pátrání v celostátní ústředně v Clevelandu. Zaplatil jsem čtyřnásobný poplatek, protože po Belle jsem nechal pátrat pod jmény „Gentryová“ i „Darkinová“.

Stejně jsem dopadl se seznamem voličů losangeleského obvodu.

Firma Hired Girl v dopise jakéhosi sedmnáctého náměstka pro zodpovídání nesmyslných dotazů opatrně připustila, že kdysi před třiceti lety zaměstnance těchto jmen měla, ale v současné době mi žádnou informaci o nich poskytnout nemůže.

Najít třicet let starou stopu není práce pro amatéra, který má málo času a ještě málo peněz. Jejich otisky prstů jsem neměl, jinak bych to možná byl zkusil u FBI. Neznal jsem jejich čísla sociálního

pojištění. Z mé země se nikdy nestal policejní stát, takže neexistoval žádný úřad, který by bezpečně měl záznamy o každém občanovi, a i kdyby snad takové záznamy někde byly, stejně bych se k nim nedostal.

Nějaká detektivní agentura snad za tučný honorář mohla přehrabat záznamy na všech možných úřadech, novinářské archívy a bůhvíco ještě a najít je tak. Já jsem však neměl ani možnost zaplatit tučný honorář, ani schopnosti a čas udělat to sám.

S Milesem a s Belle jsem to nakonec vzdal a sliboval jsem si, že jakmile na to budu mít, najmu si profesionály, aby našli Ricky. Přesvědčil jsem se už, že nemá žádné akcie Hired Girl, a napsal jsem také Americké bance, abych se informoval, jestli pro ni spravují nebo někdy spravovali svěřenecký fond. Jako odpověď jsem dostal typizovaný dopis s informací, že podobné záležitosti jsou důvěrné; napsal jsem tedy znovu, vysvětlil jsem, že jsem spáč a že Ricky je moje jediná žijící příbuzná. Tentokrát jsem dostal slušnou odpověď podepsanou jedním z úředníků oddělení svěřeneckých fondů, který mi napsal, že lituje, ale že informace týkající se uživatelů svěřeneckých fondů nemohou být poskytovány ani za mých výjimečných okolností, že mi snad ovšem může prozradit negativní informaci, že totiž banka nikdy v žádné své pobočce nespravovala svěřenecký fond ve prospěch Fredericy Virginie Gentryové.

Tím se tedy zřejmě vyjasnila aspoň jedna věc. Těm ničemům se nějak podařilo malou Ricky o akcie obrát. Tak jak jsem svůj převod akcií napsal, bylo potřeba, aby prošel Americkou bankou, což se nestalo. Chudáček Ricky! Oškubali nás oba.

Zkusil jsem to ještě z jedné strany. Archívy v kanceláři vrchního školního inspektora v Mojave obsahovaly záznam o studentce základní školy jménem Frederica Virginia Gentryová... jenže zmíněná studentka ze školy odešla roku 1971. Další zprávy žádné.

Jistou útěchou pro mě byla aspoň skutečnost, že někdo někde přiznával, že Ricky vůbec někdy existovala. Mohla se ovšem přehlásit na kteroukoliv z mnoha a mnoha tisíc veřejných škol po celých Spojených státech. Jak dlouho by mi trvalo, kdybych jim chtěl všem napsat? A i kdyby mi z nich byli ochotní odpovědět, měli vůbec takové záznamy, aby to mohli udělat?

Jedno malé děvče se mezi čtvrt miliardou lidí může ztratit jako oblázek v moři.

Neúspěch mého pátrání mi však aspoň umožnil ucházet se o práci u firmy Hired Girl, protože jsem věděl, že Miles a Belle už nejsou v jejím vedení. Mohl jsem to zkusit u kterékoliv z celé stovky firem, vyrábějících automatické přístroje, ale Hired Girl a Aladdin byly v oboru automatických spotřebičů nejdůležitější — právě tak důležité, jako byly pro automobilový průmysl v době jeho rozkvětu Ford a General Motors. Hired Girl jsem si vybral částečně i ze sentimentality; chtěl jsem se podívat, co z mého starého podniku vyrostlo.

V pondělí 5. března 2001 jsem zašel do jejich náborové kanceláře, postavil jsem se do fronty na pomocnou kresličskou práci, vyplnil jsem tucet dotazníků, které neměly nic společného s konstrukcí, a jeden, který s ní trochu společného měl... a pak mi rekli, abych je nevolal, že mě zavolají sami.

Zůstal jsem tam a podařilo se mi vnutit se do kanceláře jakéhosi pomocného náborového pracovníka. Neochotně si prohlédl ten jeden formulář, který k něčemu byl, a vysvětlil mi, že můj titul strojního inženýra neznamená vůbec nic, protože uplynulo třicet let, kdy jsem své kvalifikace neužíval.

Upozornil jsem ho na to, že jsem spáč.

„To je ještě horší. Ať je to jakkoliv, nepřijímáme nikoho, komu je přes pětáctýřicet.“

„Mně ale *není* pětáctýřicet. Je mi jen třicet.“

„Narodil jste se roku 1940. Je mi líto.“

„Tak co mám vlastně dělat? Odstřelit se?“

Pokrčil rameny. „Na vašem místě bych si zažádal o starobní důchod.“

Rychle jsem vypadl, abych nebyl nucen taky mu něco poradit. Potom jsem přešel asi kilometr kolem budovy k hlavnímu vchodu a vešel jsem dovnitř. Generální ředitel se jmenoval Curtis; požádal jsem ho o přijetí.

Přes první dvě překážky jsem se dostal prostě tak, že jsem tvrdil, že s ním jdu projednat nějakou obchodní záležitost. Firma Hired Girl neužívala jako recepčních svých vlastních automatů; byli to lidé z

masa a kostí. Konečně jsem se dostal do kanceláře o několik poschodí výš a (podle mého odhadu) jen asi dvoje dveře od šéfa a tady jsem narazil na neúprosnou ženštinu, která trvala na tom, že musí vědět, o jakou záležitost jde.

Rozhlédl jsem se. Byl jsem ve velké kanceláři, v níž bylo asi čtyřicet skutečných lidí a navíc spousta strojů. „Tak co?“ opakovala důrazně. „Řekněte mi, o co vám jde, a já se zeptám sekretářky, která zařizuje panu Curtisovi obchodní schůzky.“

Odpověděl jsem hlasitě, aby mě všichni určitě slyšeli: „Rád bych věděl, co teď chce dělat s mou manželkou.“

Během šedesáti sekund jsem byl uvnitř jeho soukromé kanceláře. Podíval se na mě. „No tak? Co je to k čertu za pitomosti?“

Potřeboval jsem půl hodiny a nějaké staré záznamy, abych ho přesvědčil, že žádnou manželku nemám a že jsem doopravdy zakladatelem firmy. Potom zavládla přátelská atmosféra u pití a doutníků, představili mi vedoucího odbytu, hlavního inženýra a vedoucí dalších oddělení. „Mysleli jsme, že jste mrtvý,“ vysvětloval mi Curtis. „V oficiálních podnikových záznamech se dokonce uvádí, že jste zemřel.“

„Povídácky. Asi nějaký jiný D. B. Davis.“

Vedoucí odbytu Jack Galloway se náhle ozval: „Co děláte teď, pane Davisi?“

„Nic zvláštního. Dělán, hm... v automobilech. Ale nechávám toho. Proč?“

„Proč?“ Copak to není jasné?“ Otočil se k hlavnímu inženýrovi, panu McBeeovi. „Slyšíš to? Vy konstruktéři jste všichni úplně stejní; nevidíte reklamní potenciál, ani když k vám přijde a políbí vás na čelo. „Proč?“ Pane Davisi! Protože jste živoucí reklama, proto! Protože jste vtělení romantiky. Zakladatel firmy se vrací z hrobu prohlédnout si svůj výtvar. Vynálezce prvního služebního robota hledí na ovoce svého génia.“

Honem jsem ho přerušil. „Počkejte chvilíčku — já nejsem žádný reklamní model ani chytadelní hvězda. Mám rád soukromí. Proto jsem sem nepřišel. Přišel jsem pracovat... v konstrukci.“

Pan McBee zdvihl obočí, ale nic neřekl.

Chvilí jsme se dohadovali. Galloway se mě pokoušel přesvědčit,

že je to prostě moje povinnost vůči firmě, kterou jsem založil. McBee toho moc nenamluvil, ale bylo zřejmé, že si nemyslí, že bych byl pro jeho oddělení nějakým přínosem — při jedné příležitosti se mě zeptal, co vím o konstrukci obvodů v pevné fázi. Musel jsem přiznat, že o nich vím jen to málo, co jsem si přečetl v neutajených publikacích.

Curtis konečně přišel s kompromisem. „Podívejte se, pane Davisi, vaše postavení je očividně naprosto unikátní. Dalo by se říct, že jste založil nejen tuhle firmu, ale celé průmyslové odvětví. Jak ovšem naznačil pan McBee, to odvětví od roku, kdy jste se uložil k dlouhému spánku, hodně pokročilo. Co kdybychom vás přijali a dali vám titul... hm, výzkumný inženýr emeritus?“

Zaváhal jsem. „Co by to znamenalo?“

„Cokoliv, co byste z toho sám udělal. Upřímně vám ovšem říkám, že byste musel spolupracovat s panem Gallowayem. My tyhle věci nejen vyrábíme, musíme je taky prodávat.“

„Hm, měl bych možnost nějaké práce v konstrukci?“

„To by záleželo na vás. Měl byste veškeré vybavení a mohl byste dělat, co byste chtěl.“

„Dílenské vybavení?“

Curtis se podíval na McBeea. Hlavní inženýr odpověděl: „Samozřejmě, samozřejmě... v rozumné míře ovšem.“ Sklouzl tak dalece do glasgowského dialektu že jsem mu stěží rozuměl.

„Tak to bychom měli,“ ozval se vesele Galloway. „Omluvíte mě? Vy ještě nikam nechoďte, pane Davisi — vyfotografujeme si vás s úplně prvním modelem Děvčete v domácnosti.“

A taky to udělali. Rád jsem ho zase viděl... tentýž model, který jsem sestrojil vlastníma rukama a nechal jsem na něm spoustu potu. Chtěl jsem se přesvědčit, jestli ještě funguje, ale McBee mi nedovolil ho spustit — myslím, že doopravdy nevěřil, že vím, jak se s ním zachází.

*

Celý březen a duben jsem si u Hired Girl užíval báječných časů. Měl jsem veškeré odborné nástroje, jaké jsem si jen mohl přát,

technické časopisy, nepostradatelné obchodní katalogy, praktickou knihovnu, Rýsovače Ralph (Hired Girl sama rýsovací stroje nevyráběla, takže používala ten nejlepší, jaký byl na trhu, a to byl výrobek Aladdina) a odborné diskuse s profesionály... to byla hudba pro moje uši!

Zvlášť dobře jsem se seznámil s Chuckem Freudenbergem, zástupcem hlavního inženýra pro konstrukci součástek. Podle mě tam byl Chuck jediný opravdový konstruktér; všichni ostatní byli jen přestudovaní mechanici s logaritmickým pravítkem ... včetně hlavního inženýra, protože McBee byl podle mého názoru klasickým příkladem toho, že konstruktér musí mít něco víc než jen titul a skotský přízvuk. Když jsme se s Chuckem líp seznámili, přiznal, že si myslí totéž. „Mac vlastně nemá rád žádné novoty; nejraději by dělal všechno tak, jak to dělával jeho dědeček na jiskřivých březích Clydu.“

„Tak co dělá v téhle funkci?“

Freudenberg neznal podrobnosti, ale zdálo se, že současná firma byla dřív jen výrobním podnikem, který si prostě pronajímal patenty (moje patenty) od Hired Girl. Potom přibližně před dvaceti lety se uskutečnila jedna z těch fúzí, jejichž účelem je šetření na daních, akcie Hired Girl se vyměnily za akcie výrobního podniku a nová firma převzala jméno té, kterou jsem kdysi založil. Chuck měl dojem, že McBee přišel ve stejné době. „Myslím, že má nějaké akcie.“

Chuck a já jsme měli ve zvyku sednout si večer u piva a povídat si o konstrukční práci, o tom, co by podnik potřeboval, a o nejružnějších dalších věcech. Ze začátku se o mě zajímal proto, že jsem byl spáč. Přišel jsem na to, že až moc lidí má o spáče jakýsi zvrácený zájem (jako kdybychom byli nějaké zrůdy), a raději jsem před lidmi tajil, že k nim patřím. Chucka ale fascinoval samotný časový skok a jeho zájem byl přirozený zájem vědět, jak vypadal svět předtím, než se sám narodil — ve vzpomínkách člověka, který si všechno pamatoval doslova, „jako by to bylo včera“.

Na oplátku byl ochoten kritizovat nové přístroje, které mi neustále vznikaly v hlavě, a opravovat mě, když jsem (a to se stávalo pořád) přišel s něčím, co už byla stará vesta... v roce 2001 n. l. Pod

jeho přátelským vedením se ze mě rychle stával moderní konstruktér.

Když jsem mu však jednoho dubnového večera popsal svůj nápad na automatickou sekretářku, rozvážně se mě zeptal: „Dane, dělals na tomhle v pracovní době?“

„Cože? Ne, vlastně ani ne. Proč?“

„Jak máš formulovanou smlouvu?“

„Co? Já ani žádnou smlouvu nemám.“ Curtis mě prostě připsal na výplatní listinu, Galloway mě fotografoval a najal nějakého pisálka, který mi dával pitomé otázky; to bylo všechno.

„Hmm... kamaráde, radil bych ti, abys s tím nic nepodnikal, dokud nebudeš přesně vědět, jak si vlastně stojíš. Tohle je vážně něco nového a myslím, že by se ti to mohlo podařit.“

„Takhle jsem se na to nedíval.“

„Nech to chvíli u ledu. Víš, jak na tom teď podnik je. Vydělává a vyrábí solidní věci. Jenže jediné novinky, s jakými jsme v posledních pěti letech přišli, jsou věci, na které jsme koupili licence. Já nic nového přes McBeea nedostanu. Ty ho ale můžeš obejít a vzít to přímo za velkým šéfem. Tak to nedělej... jestli to totiž nechceš podniku darovat jen za svůj plat.“

Zařídil jsem se podle jeho rady. Pokračoval jsem v kreslení, ale všechny výkresy, které jsem považoval za dobré, jsem spálil — jakmile jsem je jednou měl v hlavě, už jsem je nepotřeboval. Necítil jsem se kvůli tomu nijak provinile; nenajali mě jako konstruktéra, platili mě za to, že jsem Gallowayovi dělal reklamního panáka. Až se moje reklamní hodnota vyčerpá, dají mi měsíční plat, poděkují mi a nechají mě jít.

Jenže tou dobou už zase budu opravdový konstruktér a budu schopen otevřít si vlastní kancelář. Kdyby chtěl Chuck prásknout do bot, vezmu ho s sebou.

Jack Galloway můj příběh nedal do novin, místo toho si ho šetřil pro časopisy s celonárodním nákladem. Chtěl, aby *Life* udělal velkou reportáž a navázal jí na článek, který uveřejnil před třetinou století o prvním výrobním modelu Děvčete v domácnosti. *Life* na to neskočil, ale Gallowayovi se podařilo udat to během jara na několika jiných místech a rozvinout v souvislosti s tím reklamní kampaň.

Uvažoval jsem, jestli si nemám nechat narůst vousy. Potom jsem

si uvědomil, že mě stejně nikdo nepozná, a i kdyby mě někdo poznal, bude mu to úplně jedno.

Dostal jsem poštu od různých cvoků — včetně dopisu od nějakého chlapíka, který mi sliboval, že se budu věčně smažit v pekelném ohni, protože jsem se vzepřel božím plánům pro svůj život. Zahodil jsem ho a pomyslel jsem si, že kdyby měl bůh doopravdy nějaké námitky proti tomu, co se se mnou stalo, neměl vůbec povolit vynalezení studeného spánku. Jinak mě nikdo neobtěžoval.

Ve čtvrtek 3. května 2001 mi však přišel jeden telefonát. „Máte na drátě paní Schultzovou, pane. Vezmete si to?“

Schultzovou? Hrome, když jsem naposledy volal Doughtymu, slíbil jsem mu, že to vyřídím. Pořád jsem to ale odkládal, protože jsem s ní nechtěl mluvit; byl jsem si prakticky jistý, že je to jen jedna z těch bláznivých ženských, co pronásledují spáče a vyptávají se jich na soukromé záležitosti.

Doughty mi ale řekl, že od té doby, co jsem od nich v prosinci odešel, volala už několikrát. V souladu se zásadami útulku jí odmítl dát mou adresu a pouze jí slíbili, že mi předají její vzkazy.

No dobře, dlužil jsem Doughtymu aspoň to, abych ji umlčel. „Dejte mi ji.“

„To je Danny Davis?“ Telefon v mé kanceláři neměl obrazovku, takže mě neviděla.

„U telefonu. Vy se jmenujete Schultzová?“

„Ach, Danny, miláčku, to je tak *báječné* slyšet zase tvůj hlas!“

Neodpověděl jsem hned.

„Copak ty mě nepoznáváš?“ pokračovala. Samozřejmě, poznal jsem ji. Byla to Belle Gentryová.

KAPITOLA 7

Domluvil jsem si s ní schůzku.

Nejdřív ze všeho jsem měl chuť poslat ji ke všem čertům a zavěsit. Už dávno předtím jsem si uvědomil, že pomsta je dětinská; Peta mi vrátit nemohla, a kdyby to byla pomsta přiměřená, skončil bych prostě ve vězení. Od té doby, co jsem po Belle a Milesovi přestal pátrat, takticky jsem na ně nepomyslel.

Belle ale téměř určitě věděla, kde je Ricky. Tak jsem si s ní domluvil schůzku.

Chtěla, abych ji vzal někam na večeři, ale na to jsem nepřistoupil. Na jemné nuance etikety si nijak zvlášť nepotrpím, ale společné jídlo je něco, co se podniká jenom s přáteli. Byl jsem ochoten se s ní setkat, ale naprosto jsem neměl v úmyslu s ní jíst nebo pít. Zapsal jsem si její adresu a slíbil jsem, že tam večer v osm přijedu.

Byl to byt bez výtahu v levném činžovním domě v jedné z městských čtvrtí (centrální La Brea), které ještě nebyly přestavěné podle Nového plánu. Ještě než jsem zazvonil u jejích dveří, věděl jsem, že si neudržela to, o co mě oloupila — jinak by tam nebydlela.

A když jsem ji uviděl, uvědomil jsem si, že na pomstu je už pozdě; léta se jí pomstila za mě a ona sama jim pomohla.

Podle toho, co Belle sama tvrdila, jí nebylo mín než třiapadesát a ve skutečnosti jí bylo pravděpodobně spíš k šedesátce. Díky geriatrii a endokrinologii mohla žena, která si s tím dala trochu práce, vypadat na třicet přinejmenším dalších třicet let navíc a spousta jich tak taky vypadala. Existovaly chytadelní hvězdy, které se chlubily, že už mají vnoučata a přitom pořád ještě hrají role mladých děvчат. Belle si tu trochu práce nedala. Byla tlustá, hlas měla vřeštivý a snažila se chovat svůdně. Svoje tělo stále ještě evidentně považovala za hlavní trumf, protože byla oblečená v negligé z lepexu, které ji až příliš odhalovalo a zároveň ukazovalo, že je samice z řádu savců, překrmená a s nedostatkem pohybu. Sama si to neuvědomovala. Její kdysi tak čilý mozek byl zamlžený a nezbývalo nic kromě ješitnosti a neuvěřitelného sebevědomí. Vrhla se na mě s výkřiky nadšení, a než se mi podařilo vymanit se z jejího objetí, málem mě dokázala políbit.

Vzal jsem ji za zápěstí a odstrčil jsem ji. „Uklidni se, Belle.“

„Ale miláčku! Jsem tak šťastná — tak vzrušená — tak *nadšená*, že tě vidím!“

„To určitě.“ Šel jsem tam s pevným odhodláním nerozčilovat se... prostě jen zjistit, co jsem chtěl vědět, a vypadnout. Viděl jsem ale, že to nebude snadné. „Pamatuješ se, jak jsi mě viděla naposledy? Nadrogovalas mě až po uši, abyste mě mohli strčit do studeného spánku.“

Vypadala zmateně a ublíženě. „Ale drahoušku, to jsme udělali jen pro tvoje dobro! Byls přece *tak* nemocný.“

Myslím, že tomu věřila. „Tak dobře, dobře. Kde je Miles? Ty jsi teď paní Schultzová?“

Dívala se na mě široce otevřenýma očima. „Ty to *nevíš*?“

„Co nevím?“

„Chudáček Miles ... chudáček drahoušek Miles. Nežil ani dva roky, Daníčku, potom, cos nás opustil.“ Její výraz se náhle změnil. „Ten ničema mě ošidil!“

„To je ale smůla.“ Přemýšlel jsem, jak asi zemřel. Spadl nebo ho snad někdo strčil? Polévka s arsenikem? Rozhodl jsem se, že se budu držet věci, než ujede úplně. „Co se stalo s Ricky?“

„S Ricky?“

„Frederica — Milesova holčička.“

„Ach tak, ten mizerný malý spratek! Jak to mám vědět? Odstěhovala se k babičce.“

„Kam? A jak se ta její babička jmenovala?“

„Kam? Do Tucsonu — nebo do Yumy — do nějakého takového nudného města. Nebo to možná bylo do India. Miláčku, nechci mluvit o tom nemožném děcku — chci, abychom si povídali o nás dvou.“

„Za chvíličku. Jak se jmenovala její babička?“

„Ale Daníčku, jsi strašně únavný. Proč bych si proboha měla něco takového pamatovat?“

„Jak se jmenovala?“

„Hm, Hanolonová... nebo Haneyová... Heinzová. Nebo to snad bylo Hinckleyová. Nebuď nudný, drahoušku. Napijeme se něčeho. Připijeme si na naše šťastné shledání.“

Zavrtěl jsem hlavou. „Já nepiju.“ Byla to skoro pravda. Po tom, co jsem zjistil, že alkohol je v krizi nespolehlivý přítel, omezoval jsem se většinou na jedno pivo s Chuckem Freudenbergem.

„To je ale otrava, miláčku. Nebude ti vadit, když si dám?“ Už si nalávala — neředěný gin, přítel osamělých děvčat. Než se ale napila, vzala plastickou lahvičku s pilulkami a dvě si vysypala na dlaň. „Dáš si taky jednu?“

Poznal jsem proužkovaný obal — euforion. Údajně měl být

netoxický a neměl vytvářet návyk, ale názory se rozcházeły. Někteří lidé prosazovali, aby byl zařazen do stejné třídy s morfiem a barbituráty. „Díky. Je mi dobře i bez toho.“

„To je fajn.“ Spolkla obě a zapila je ginem. Pomyslel jsem si, že jestli se chci vůbec něco dozvědět, měl bych raději mluvit rychle; za chvíli nebude schopná dělat nic než se pochichtávat.

Vzal jsem ji za ruku a posadil jsem ji na pohovku, potom jsem si sedl naproti ní. „Belle, vyprávěj mi o sobě, ať vím, co je nového. Jak jste s Milesem dopadli při té dohodě s Mannixem?“

„Cože? Ale my jsme se vůbec nedohodli.“ Najednou se rozvzteklila. „To byla *tvoje* vina!“

„Jak to? Moje vina? Já jsem tam ani nebyl.“

„Samozřejmě to byla tvoje vina. Ta příšerná věc, cos postavil z té staré kolečkové židle... to bylo to, co chtěli. A pak byla pryč.“

„Pryč? Kde byla?“

Zadívala se na mě prasečíma podezřívavýma očima. „To bys měl vědět, ne? Vzals nám ji.“

„Já? Copak ses zbláznila, Belle? Já jsem nic vzít nemohl. Byl jsem zmrzlý na kost, ve studeném spánku. Kde vůbec byla? A kdy zmizela?“ Shodovalo se to s mými vlastními závěry, že někdo musel Flexibilního Franka ukrást, když ho Belle s Milesem nijak nevyužili. Jenže ze všech miliard lidí na celé zeměkouli jsem já byl tím jedním, kdo to rozhodně neudělal. Neviděl jsem Franka od toho katastrofálního večera, kdy mě přehlasovali. „Vyprávěj mi o tom, Belle. Kde byl? A proč si myslíš, že jsem ho vzal já?“

„Musels to být ty. Nikdo jiný nevěděl, že je důležitý. Ta hromada šrotu! *Říkala* jsem Milesovi, aby ho nedával do garáže.“

„Ale i kdyby ho někdo ukradl, pochybuju, že by věděl, jak s ním zacházet. Zůstaly vám přece všechny poznámky, instrukce a výkresy.“

„Ne, ty nám taky nezůstaly. Ten idiot Miles je všechny nacpal dovnitř ten večer, kdy jsme ho museli odvézt, abychom ho ochránili.“

Nehádal jsem se s ní kvůli tomu slovu „ochránili“. Místo toho jsem chtěl podotknout, že jen sotva mohl nacpat do Flexibilního Franka několik kilogramů papíru; byl už nacpaný jako nadívaná husa

— když jsem si uvědomil, že jsem vespoďu na rámu kolečkového křesla udělal provizorní poličku, kam jsem dával nářadí, když jsem na něm pracoval. Někd, kd měl naspěch, tam klidně mohl moje pracovní poznámky nastrokat.

Už na tom nezáleželo. Tenhle zločin — nebo zločiny — byl spáchán před třiceti lety. Chtěl jsem zjistit, jak jim utekla kontrola Hired Girl. „Co jste udělali s podnikem, když sešlo z té dohody s Mannixem?“

„Vedli jsme ho dál, co jiného? Když od nás potom odešel Jake, Miles tvrdil, že to musíme zavřít. Miles byl slaboch ... a ten Jake Schmidt se mi taky nelíbil. Bazilišek jeden! Pořád se vyptával, proč jsi vlastně odešel jako kdybychom ti v tom mohli zabránit. Chtěla jsem, abychom najali nějakého opravdu dobrého mistra a pokračovali s výrobou. Podnik by tak měl větší cenu. Jenže Miles si postavil hlavu.“

„Co se stalo pak?“

„Potom jsme přece prodali licenci Geary Manufacturing, samozřejmě. To přece musíš vědět, když tam teď pracuješ.“

To jsem doopravdy věděl, plný podnikový název firmy Hired Girl teď byl „Hired Girl Appliances and Geary Manufacturing“ — i když na plakátech stálo prostě „Hired Girl“. Zdálo se, že už jsem zjistil všechno, co jsem chtěl vědět a co mi tahle roztekla stará zřícenina mohla říct.

Zajímala mě ale ještě jedna věc. „Když jste dali licenci Gearymu, vy dva jste svoje akcie prodali?“

„Cože? Jaks mohl přijít na takovou pitomost?“ Zatvářila se ukřivďeně, začala vzlykat a marně šátrat po kapesníku, pak to vzdala a nechala slzy stékat po tváři. „Ošidil mě! Ošidil mě! Ten zatracený podvodník mě ošidil... obral mě o ně.“ Popotáhla a zamyšleně dodala: „Všichni jste mě ošidili... a tys byl ze všech nejhorší, Daníčku. Za to, jak jsem na tebe byla hodná.“ Začala. zase vzlykat.

Pomyslel jsem si, že euforion nestojí za ty peníze. Nebo jí třeba dělalo dobře, když mohla plakat. „Jak tě ošidil, Belle?“

„Cože? Copak ty to nevíš? Odkázal všechno tomu svému mizernému spratkovi... po tom všem, co mi nasliboval ... po tom, jak jsem se o něj starala, když měl takové bolesti. A ani to nebyla

jeho vlastní dcera. Tím se to dokazuje.“

To byla první dobrá zpráva, jakou jsem za celý večer slyšel. Aspoň jednou měla Ricky zřejmě štěstí, i když jí snad předtím moje akcie sebrali. Vrátil jsem se tedy k nejdůležitější otázce. „Belle, jak se jmenovala Rickyina babička? A kde bydleli?“

„Kdo kde bydlel?“

„Rickyina babička.“

„Kdo je to Ricky?“

„Milesova dcera. Snaž se přemýšlet, Belle, je to důležité.“

To s ní zamávalo. Ukázala na mě prstem a zaječela: „Já tě znám. Byls do ní *zamilovaný*, tak to bylo. Ta potměšilá malá holka ... a ta příšerná kočka!“

Cítil jsem, jak se mě při zmínce o Petovi zmocňuje vztek, ale snažil jsem se ho potlačit. Chytil jsem ji prosté za ramena a trochu jsem s ní zatřásl. „Nech toho, Belle. Chci vědět jen jedno. Kde bydleli? Jak Miles adresoval dopisy, když jim psal?“

Pokusila se mě kopnout. „Vůbec s tebou nebudu mluvit! Od té doby, cos sem přišel, se chováš úplně odporně.“ Pak se zdálo, že téměř okamžitě vystřízlivěla. „Nevím,“ prohlásila. „Ta její babička se jmenovala Hanekerová nebo tak nějak. Viděla jsem ji jen jednou u soudu, když tam přišli kvůli poslední vůli.“

„Kdy to bylo?“

„Hned po Milesově smrti, samozřejmě.“

„A kdy Miles zemřel, Belle?“

Ještě jednou otočila. „Chceš toho vědět nějak moc. Jsi zrovna takový jako policajti... pořád se jen vyptáváš a vyptáváš a vyptáváš!“ Potom ke mně vzhlédla a prosebně zamumlala: „Zapomeneme na to všechno a budeme zase spolu. Teď už jsme jen my dva, drahoušku... a pořád ještě máme život před sebou. V devětatřiceti není ženská nijak stará... Schultzie říkával, že jsem to nejmladší stvoření, jaké kdy viděl — a ten starý kozel jich viděl pořádnou spoustu, to mi věř! Mohli bychom být tak šťastní, drahoušku. Mohli...“

Víc už jsem toho nevydržel, dokonce už jsem si ani nedokázal hrát na detektiva. „Musím jít, Belle.“

„Cože, drahoušku? Ale proč, je ještě brzy... a máme před sebou

celou noc. Myslela jsem ...“

„To je mi jedno, co sis myslela. Musím jít hned teď.“

„Ale bože, to je škoda. Kdy tě zase uvidím? Zítra? Mám přílišnou spoustu práce, ale zruším všechny svoje závazky a...“

„Už za tebou nikdy nepřijdu, Belle.“ Odešel jsem.

Nikdy už jsem ji neviděl.

Jakmile jsem přijel domů, vykoupal jsem se v horké vodě a pořádně jsem se vydrhnul. Potom jsem se posadil a snažil jsem se urovnat si v hlavě, co jsem zjistil, pokud vůbec něco. Belle si zřejmě myslela, že jméno Rickyiny babičky začínalo na „H“ — pokud mělo Bellino blábolení vůbec nějaký smysl, o čemž jsem vážně pochyboval — a že bydlely v některém arizonském nebo snad kalifornském pouštním městě. Dobře, profesionální detektivové by podle toho třeba něco dokázali zjistit.

Nebo třeba nedokázali. V každém případě by to bylo nákladné a zdlouhavé; musel jsem počkat, až na to budu mít.

Dozvěděl jsem se ještě něco důležitého?

Miles zemřel (nebo to Belle aspoň tvrdila) někdy kolem roku 1972. Jestli zemřel ve zdejších kraji, mělo by mi vyhledání přesného data zabrat jen pár hodin a pak bych měl být schopen najít soudní řízení ohledně jeho poslední vůle — pokud se nějaké konalo, jak Belle naznačovala. Podle toho bych mohl zjistit, kde tehdy Ricky bydlela. Pokud se u soudu takové záznamy schovávaly. (Nevěděl jsem to.) A pokud bych něco získal tím, že bych časovou mezeru zmenšil na osmadvacet let a našel město, kde bydlela před tak dávnou dobou.

Pokud vůbec mělo smysl pátrat po ženě, které teď bylo jedenačtyřicet, téměř určitě byla vdaná a měla rodinu. Ta strašlivá troska, která kdysi bývala Belle Darkinovou, mnou otřásla; začínal jsem si uvědomovat, co může znamenat třicet let. Ne že bych se snad bál, že dospělá Ricky by mohla být jiná než půvabná a hodná... ale bude se na mě vůbec pamatovat? Ne, nemyslel jsem si, že by na mě zapomněla úplně, ale nebylo snad pravděpodobné, že pro ni budu jen jakousi osobou bez tváře, člověkem, kterému kdysi říkala „strýček Danny“ a který měl tu roztomilou kočku?

Nežil jsem i já svým vlastním způsobem ve vymyšlené

minulosti jako Belle?

Ale co, když ji ještě jednou zkusím najít, nic tím nemůžu zkazit. Přinejmenším bychom si mohli každý rok posílat vánoční pohlednice. Proti tomu by snad její manžel ani nemohl protestovat.

KAPITOLA 8

Druhý den ráno byl pátek 4. května. Místo do kanceláře jsem si zašel do okresního archívu. Všechno se tam právě stěhovalo a řekli mi, abych přišel zase za měsíc; šel jsem proto do redakce *Timesů* a dostal jsem tam křeč do krku, jak jsem se hrbil nad prohlížečkou mikrofilmů. Zjistil jsem ale, že jestli Miles zemřel v rozmezí od dvanácti do šestatřiceti měsíců po tom, co mě strčili do lednice, nezemřel v losangeleském okrese — pokud byla úmrtní oznámení přesná.

Samozřejmě neexistoval žádný zákon, který by mu prikazoval zemřít právě v losangeleském okrese. Zemřít, si můžete, kde se vám zachce. To se jim ještě nepodařilo zregulovat.

Souhrnné záznamy za celý stát byly možná v Sacramentu. Umínil jsem si, že se tam budu muset někdy podívat, poděkoval jsem redakčnímu archiváři, zašel jsem si na oběd a konečně jsem se vrátil k Hired Girl.

Čekaly tam na mě dva telefonické vzkazy a dopis — všechno od Belle. Se čtením dopisu jsem se dostal až po „Nejdražší Dane“, pak jsem ho roztrhal a nařídil jsem ústředně, aby mi nepřepojovala žádné hovory od paní Schultzové. Potom jsem si zašel do účtárny a zeptal jsem se hlavního účetního, jestli existuje nějaký způsob, jak si ověřit minulé vlastnictví dnes už neplatných akcií. Slíbil, že to zkusí, a já jsem mu z paměti nadiktoval čísla původních akcií Hired Girl, jejichž majitelem jsem kdysi byl. Nebyl to od mé paměti žádný pozoruhodný výkon; při založení firmy jsme vydali přesně tisíc akcií, já sám jsem si nechal prvních pět set deset a „zásnubní dar“ pro Belle jsem odštěpil ze začátku.

Vrátil jsem se do své kanceláře a zjistil jsem, že tam na mě čeká McBee.

„Kde se touláte?“ chtěl vědět.

„Tak různě. Proč?“

„To je sotva uspokojivá odpověď. Už vás tady dneska dvakrát hledal pan Galloway. Musel jsem mu říct, že nevím, kde jste.“

„Proboha a co má být? Jestli mě Galloway potřebuje, tak mě dřív nebo později najde. Kdyby jen polovinu toho času, co stráví vymýšlením všech možných reklamních triků, prostě prodával zboží tak, jak se patří, byla by na tom firma líp.“ Galloway mi začínal lézt na nervy. Údajně měl být šéfem odbytu, ale zdálo se mi, že nedělá nic kromě kibicování reklamní agentuře, která měla na starosti propagaci naší firmy. Jsem ale předpojatý; konstrukce je to jediné, co mě zajímá. Všechno ostatní mi připadá jako papírování a zbytečná režie.

Věděl jsem, k čemu mě Galloway potřebuje, a po pravdě řečeno jsem se tomu schválně vyhýbal. Chtěl, abych se oblékl do dobových šatů z roku 1900 a nechal se tak vyfotografovat. Vysvětloval jsem mu, že v šatech z roku 1970 se nechám vyfotografovat, kolikrát bude chtít, ale rok 1900 že byl dvanáct let před tím, než se narodil můj otec. Tvrdil, že to stejně nikdo nepozná, takže jsem ho poslal tam, kam to nikdo nemá zrovna rád. Prohlásil, že k tomu nemám ten správný přístup.

Tihle lidé, co dělají v reklamě a snaží se oblafnout veřejnost, si myslí, že kromě nich samotných už nikdo neumí číst a psát.

„Nemáte k tomu ten správný přístup, pane Davisi,“ ozval se McBee.

„Ne? Tak to je mi líto.“

„Jste tady ve zvláštním postavení. Nominálně patříte do mého oddělení, ale mám vás dávat k dispozici propagaci a odbytu, když vás tam potřebují. Myslím, že ode dneška byste měl raději používat píchaček jako všichni ostatní... a taky byste se mě měl dovolit pokaždé, když v pracovní době odcházíte z kanceláře. Laskavě se podle toho zaříďte.“

Pomaličku jsem napočítal do deseti — ve dvojkové soustavě. „Macu, vy používáte píchačky?“

„Co? Samozřejmě že ne. Jsem přece hlavní inženýr.“

„Tak tak, to je pravda. Zrovna támhle na dveřích se to píše. Jenže podívejte, Macu, já jsem byl hlavním inženýrem tohohle

krcálku ještě dřív, než jste se vy začal holit. To si vážně myslíte, že tady začnu otročit u píchaček?“

Zčervenal. „Možná ne. Ale říkám vám jedno — jestli ne, nedostanete výplatu.“

„Ale ale. Vy jste mě nenajal, tak mě taky nemůžete propustit.“

„Mmm... to se ještě uvidí. Přinejmenším vás můžu nechat přeložit ze svého oddělení tam, kam patříte — do propagace. Pokud tedy vůbec někam patříte.“ Podíval se na můj rýsovací stroj. „Tady rozhodně žádné hodnoty nevytváříte. Nemám chuť nechávat tady ten drahý stroj dál zahálet.“ Úsečně kývl hlavou. „Sbohem.“

Vyšel jsem ven za ním. Do kanceláře vjel poslíček a položil do mé přihrádky nějakou velkou obálku, ale nezdržoval jsem se s jejím prohlížením; šel jsem dolů do kantýny pro zaměstnance a pěnil jsem vztekem. Mac si stejně jako spousta dalších byrokratických mozků myslel, že tvůrčí práce se dá dělat podle hodin. Nebylo divu, že moje stará firma už léta nepřišla s ničím novým.

Ale co, ať si trhne nohou. Stejně jsem tam už nechtěl dlouho zůstat.

Asi tak za hodinu nebo ještě později jsem vyšel zpátky nahoru a našel jsem ve své přihrádce obálku s interním sdělením. Když jsem ji otevíral, pomyslel jsem si, že se Mac rozhodl pustit na mě psy hned.

Bylo to ale sdělení z účtárny. Stálo tam:

Vážený pane Davisi,

Věc: akcie, na které jste se informoval

Dividendy z větší části původně vydaných akcií byly od prvního čtvrtletí 1971 do druhého čtvrtletí 1980 vypláceny do svěřeneckého fondu, spravovaného na jméno Heinicková. Roku 1980 se uskutečnila naše reorganizace a výpis, který máme k dispozici, je poněkud nejasný, zdá se však, že odpovídající akcie (po reorganizaci) byly prodány pojišťovně Cosmopolitan, která je jejich držitelem dodnes. Pokud jde o menší část uvedených akcií, byly (jak jste nás sám informoval) vlastnictvím Belle D. Gentryová do roku 1972, pak byly převedeny na společnost Sierra Acceptances, která je rozdělila a jednotlivě prodala za hotové. Přesnou pozdější historii každé z těchto akcií a jejich ekvivalentů po reorganizaci bychom v případě nutnosti

mohli rovněž zjistit, ale šetření by si vyžádalo víc času.

Pokud Vám naše oddělení bude moci ještě něčím posloužit, neváhejte se na nás znovu obrátit.

Y. E. Reuther,

hlavní účetní

Zavolał jsem Reutherovi, poděkoval jsem a řekl jsem mu, že to je všechno, co jsem potřeboval. Ted' už jsem tedy věděl, že můj převod na Ricky vůbec nevstoupil v platnost. Protože převod mých akcií, uvedený v záznamech, byl očividně zfalšovaný, celá ta věc zaváněla po Belle; ta třetí strana mohla být prostě jen další z jejích loutek nebo možná nějaká fiktivní osoba — pravděpodobně už tehdy plánovala, že Milese podvede.

Po Milesově smrti měla zřejmě nedostatek hotových peněz, takže menší část akcií prodala. Nezajímalo mě ale, co se se všemi těmi akciami stalo, jakmile přestaly být Belliným vlastnictvím. Zapomněl jsem Reuthera požádat, aby mi zjistil, co se stalo s Milesovými akciami... i když už je Ricky neměla, mohl jsem tak získat nějakou stopu, která by k ní vedla. Jenže byl pátek pozdě odpoledne — rozhodl jsem se nechat to na pondělí. Chtěl jsem raději hned otevřít tu velkou obálku, která na mě stále ještě čekala, protože jsem si všiml zpáteční adresy.

Začátkem března jsem napsal patentovému úřadu ohledně původních patentů na Pracanta Paula i na Rýsovače Alpha. Moje přesvědčení, že první Pracant Paul byl prostě jen jinak pojmenovaný Flexibilní Frank, bylo poněkud otřeseno mou první znepokojivou zkušeností s Rýsovačem Ralphem; musel jsem brát v úvahu možnost, že tentýž neznámý génius, který Alpha vyprojektoval téměř úplně stejně, jako jsem si ho představoval já sám, třeba také vyvinul paralelní ekvivalent Flexibilního Franka. Tuhle teorii podporovala i skutečnost, že oba patenty byly zaregistrovány ve stejném roce a že majitelem obou patentů byla (aspoň do doby, než vypršela jejich platnost) stejná firma — Aladdin.

Potřeboval jsem to ale vědět určitě. A pokud by ten vynálezce byl ještě naživu, chtěl jsem ho poznat. Mohl jsem se od něj pěkných pár věcí přiučit.

Nejdřív jsem napsal patentovému úřadu a dostal jsem zpátky jen

standardní odpověď, že veškeré záznamy o patentech, jejichž platnost už vypršela, jsou nyní uloženy v Národním archívu v carlsbadských jeskyních. Napsal jsem tudíž archívu a dostal jsem další standardní odpověď s rozpisem požadovaných poplatků. Napsal jsem potřetí, poukázal jsem poštou peníze („osobní šeky nepřijímáme“) na fotokopie všech dokumentů, týkajících se obou patentů — popisy, patentové nároky, výkresy a všechno ostatní.

Vypadalo to, že tahle tlustá obálka bude obsahovat odpověď.

Nahoře ležel patent číslo 4.307.909 - základní patent pro Pracanta Paula. Nevšiml jsem si prozatím popisů ani nároků a našel jsem si výkresy. Nároky stejně nejsou důležité nikde jinde než u soudu; základním účelem psaní patentových nároků na žádosti o registraci je vznést co možná nejširší požadavky vůči celému světu a pak nechat revizory, aby vám je seškrtali — proto se také rodí patentoví právníci. Naproti tomu popisy musejí být přesné a faktické, já ovšem umím číst výkresy rychleji než popisy.

Musel jsem přiznat, že to nijak zvlášť jako Flexibilní Frank nevypadalo. Bylo to lepší než Flexibilní Frank, dokázalo to víc věcí a některé spoje byly jednodušší. Základní pojetí bylo stejné — jinak to ale nešlo, protože stroj ovládaný Thorsenovými elektronkami a předcházející Pracanta Paula musel být založen na stejných principech, jakých jsem užil já ve Flexibilním Frankovi.

Téměř jsem viděl sám sebe, jak přesně takovou věc vyvíjím ... jakýsi Frankův model druhé generace. Kdysi jsem na něco podobného myslel — na Franka bez Frankova omezení pro domácnost.

Konečně jsem se dostal k tomu, že jsem si na listech s popisem a nároky našel jméno vynálezce.

Nemusel jsem se bát, že bych ho neznal. Byl to D. B. Davis.

Díval jsem se na to a pomalu a falešně jsem si pohvizdoval. Tak tedy Belle zase lhala. Byl bych rád věděl, jestli v celé té záplavě blábolení, kterou mě zahrnula, byla aspoň špetka pravdy. Belle byla samozřejmě patologická lhářka, ale já jsem kdysi někde četl, že patologičtí lháři mají obvykle nějaké zaběhnuté schéma, začínají od pravdy a překrucují ji, místo aby si vymýšleli kompletní lži. Bylo zcela zřejmé, že můj model Franka vůbec nebyl „ukraden“, ale že ho

předali nějakému jinému konstruktérovi, který ho ještě vylepšil, a pak podali žádost mým jménem.

Jenže dohoda s Mannixem se vůbec neuskutečnila; to byl naprosto jistý fakt, protože jsem to věděl z podnikových záznamů. A Belle tvrdila, že z té dohody sešlo proto, že nemohli předložit Flexibilního Franka, jak bylo ujednáno.

Schoval si snad Miles Franka pro sebe a nechal Belle v domnění, že ho někdo ukradl? Nebo přesněji řečeno znovu ukradl?

V tom případě ... přestal jsem už kombinovat, protože to bylo beznadějně, ještě beznadějnější než moje pátrání po Ricky. Vypadalo to, že abych vyčenichal, kde Aladdin původní patent sehnal a kdo z toho měl vlastně prospěch, musel bych si u nich sehnat zaměstnání. Pravděpodobně to nestálo za námahu, protože patent už byl neplatný. Miles byl mrtvý, a pokud z toho Belle dostala třeba jen desetník, dávno už ho probendila. Uspokojil jsem svou zvědavost v té jedné věci, která pro mě byla důležitá a kterou jsem chtěl dokázat — že totiž původním vynálezcem jsem byl já sám. Moje profesionální hrdość byla zachráněna a komu záleží na penězích, když má dost na tři jídla denně? Mně ne.

Přešel jsem tedy k číslu 4.307.910, k prvnímu Rýsovači Ralphovi.

Výkresy byly překrásné.

Sám bych to nedokázal naplánovat líp; tenhle hoch vážně věděl, co dělá. Obdivoval jsem úspornost spojů a šikovný způsob, jak použil obvodů tak, aby pohyblivé součásti omezil na minimum. Pohyblivé součásti jsou něco jako slepé střevo — zdroj potíží, kterého je nejlíp co nejdřív se zbavit.

Použil dokonce pro klávesnicové šasi elektrický psací stroj a uvedl na výkrese několik patentů firmy IBM. To bylo správné, to bylo to pravé konstruktérství — nikdy znovu nevynalézat něco, co si můžete koupit v krámě na ulici.

Musel jsem vědět, kdo byl tenhle hoch s nápaditou hlavou, takže jsem si vzal textovou část. Byl to D. B. Davis.

Pěkně dlouho trvalo, než jsem byl schopen zavolat doktoru Albrechtovi. Sehnali mi ho a já jsem se představil, protože telefon v mé kanceláři neměl obrazovku.

„Poznal jsem vás po hlase,“ ujistil mě. „Ahoj, chlapče. Jak se vám daří v novém zaměstnání?“

„Docela dobře. Partnerství mi ještě nenabídli.“

„Dopřejte jim čas. Jinak vám nic nechybí? Už se zase zabydlujete?“

„Jistě! Kdybych byl věděl, jak je to tady teď báječné, byl bych se uložil k spánku mnohem dřív. Zpátky ho roku 1970 už bych se nevrátil ani za nic.“

„No no, jen nepovídejte. Já se na ten rok náhodou docela dobře pamatuju. Byl jsem tehdy ještě kluk, bydlel jsem na farmě v Nebrasce, chodil jsem strílet a na ryby a báječně jsem se bavil. Líp než teď.“

„Hm, každému podle gusta. Mně se to líbí teď. Ale podívejte, doktore, nevolal jsem vám jen proto, abychom se bavili o filozofii; mám takový malý problém.“

„Tak ven s ním. Měla by to být příjemná změna, většinou mají lidé velké problémy.“

„Doktore? Je možné, aby dlouhý spánek vyvolal ztrátu paměti?“

Chvilí zaváhal, než mi odpověděl. „Nejspíš to možné je. Nemůžu tvrdit, že bych sám někdy takový případ viděl. Totiž bez souvislosti s dalšími příčinami.“

„Co vlastně vyvolává ztrátu paměti?“

„Celá řada věcí. Nejčastější příčinou je pravděpodobně podvědomé přání samotného pacienta. Zapomene na nějaký sled událostí nebo si je přizpůsobí podle svého, protože skutečnost je pro něj nesnesitelná. To je klasický případ funkční ztráty paměti. Potom je to třeba stará dobrá rána do hlavy — to je ztráta paměti jako následek traumatu. Nebo to může být vsugerovaná ztráta paměti... pod vlivem drog nebo hypnózy. Co se děje, kamaráde? Nemůžete najít šekovou knížku?“

„Ne, o to nejde. Pokud vím, nemám teď vůbec žádné problémy. Nemůžu si ale srovnat některé věci, které se staly ještě před mým spánkem ... a dělá mi to starosti.“

„Hmm ... přichází v úvahu některá z těch příčin, které jsem jmenoval?“

„Ano,“ odpověděl jsem po chvíli, „Vlastně všechny kromě

snad té rány do hlavy... a i to se mohlo stát, když jsem byl pod parou.“

„Zapomněl jsem se zmínit,“ dodal suše, „o nejčastější dočasné ztrátě paměti — když máte okno pod vlivem alkoholu. Podívejte, synku, proč za mnou nezajdete, abychom si o tom pohovořili důkladně? Jestli nepřijdu na to, co vás trápí — to víte, nejsem psychiatr — můžu vás poslat k nějakému hypnoanalytikovi, ten vám oloupe paměť po kouskách jako cibuli a řekne vám, proč jste čtvrtého února ve druhé třídě přišel pozdě do školy. To ale přijde pěkně draho, tak proč to nejdřív nezkusit se mnou?“

„Zatraceně, doktore,“ vysvětloval jsem, „už jste se mnou měl dost starostí... a kromě toho máte staromódní názory na braní peněz.“

„Synku, já se o svoje lidi vždycky zajímám; je to jediná rodina, kterou mám.“

Zbavil jsem se ho tedy tím, že jsem slíbil zavolat hned v pondělí příští týden, kdybych si do té doby nevzpomněl. Stejně jsem si to potřeboval promyslet.

Většina světél kromě mé kanceláře už zhasla; objevilo se Děvče v domácnosti typu kancelářské uklízečky, nakouklo dovnitř, všimlo si, že je místnost ještě obsazená, a zase tiše zmizelo. Seděl jsem dál.

Po nějaké chvíli strčil do dveří hlavu Chuck Freudenberg a podívil se: „Myslel jsem, že už jsi dávno pryč. Vzbud' se a běž to dospat domů.“

Zdvihl jsem hlavu. „Chucku, mám báječný nápad. Koupíme si sud piva a dvě brčka.“

Důkladně se nad tím zamyslel. „Hmm ... dneska je pátek a já mám v pondělí vždycky rád malou kocovinu — aspoň vím, co je za den.“

„Odhlasováno a nařízeno. Počkej chvíličku, chci si jen dát něco do aktovky.“

Dali jsme si pár piv, pak jsme se trochu najedli a vypili dalších pár piv v nějakém podniku s dobrou hudbou, potom jsme popojeli do dalšího lokálu, kde žádná hudba nebyla, kde byly zvukově izolované boxy a kde vás nikdo neobtěžoval, pokud jste si aspoň tak jednou za hodinu něco objednali. Dali jsme se do řeči a já jsem mu ukázal

patentové listiny.

Chuck si prohlédl prototyp Pracanta Paula. „To je vážně nádherná prácička, Dane. Jsem na tebe hrdý, kamaráde. Chtěl bych tvůj autogram.“

„Podívej se ale na tohle.“ Podal jsem mu patentové listiny na rýsovací stroj.

„Tohle je v některých směrech dokonce ještě hezčí. Dane, uvědomuješ si vůbec, žeš měl na dnešní stav techniky pravděpodobně větší vliv než třeba ve své době Edison? Víš to, kamaráde?“

„Nech těch řečí, Chucku, tohle je vážná věc.“ Ukázal jsem překotně na hromadu fotokopíí. „Dobře, jednoho z nich mám na svědomí já. Ale toho druhého prostě mít na svědomí nemůžu. Neudělal jsem to... pokud ovšem nemám úplný zmatek ve vlastním životě, než jsem se uložil k spánku. Pokud jsem neztratil paměť.“

„To už tady opakuješ dvacet minut. Jenže mi nepřipadá, že bys měl nějaké uvolněné obvody. Nejsi o nic bláznivější, než je u konstruktéra normální.“

Uhodil jsem pěstí do stolu, až püllitry poskočily. „Musím to vědět!“

„No tak, uklidni se. Co s tím chceš dělat?“

„Co?“ zamyslel jsem se. „Zaplatím si psychiatra, aby to ze mě vydoloval.“

„To jsem si myslel, že tohle řekneš,“ vzdechl Chuck. „Podívej, Dane, předpokládejme, že tomu mozkovému mechanikovi zaplatíš, aby to udělal, a on ti řekne, že ti nic nechybí, paměť že máš úplně bezvadnou a všechny obvody uzavřené. Co pak?“

„To je úplně nemožné.“

„To tvrdili Kolumbovi taky. Ani ses nezmínil o tom nejpravděpodobnějším vysvětlení.“

„Ano? O jakém?“

Neodpověděl mi, zavolal číšníka a poručil mu, aby nám přinesl velký telefonní seznam pro rozšířenou oblast. „Co se děje?“ zajímal jsem se. „Chceš na mě zavolat záchytku?“

„Až za chvíli.“ Listoval v té obrovské knize, pak přestal a obrátil se ke mně. „Podívej se na tohle, Dane.“

Podíval jsem se. Držel prst u jména „Davis“. Byly tam celé sloupce Davisů. Tam, kde měl prst, byl však tučet „D. B. Davisů“ — od Dabneye až po Duncana.

Byli tam tři Danielové B. Davisové. Jeden z nich jsem byl já.

„A to je jen z necelých sedmi miliónů lidí,“ podotkl. „Chtěl bys zkusit štěstí s víc než dvěma sty padesáti milióny?“

„To nic nedokazuje,“ odporoval jsem chabě.

„Ne,“ souhlasil, „to nic nedokazuje. Naprosto s tebou souhlasím, že by to musela být zatracená shoda okolností, kdyby dva konstruktéři s tak podobným talentem náhodou ve stejnou dobu pracovali na stejné věci a čirou náhodou měli stejné příjmení a stejné iniciály. Podle počtu pravděpodobnosti bychom asi dokázali odhadnout, jak je nepravděpodobné, že by k tomu mohlo dojít. Jenže lidé — a zvláště lidé jako třeba ty, kteří by na to zapomínat neměli — zapomínají, že počet pravděpodobnosti sice říká, jak nepravděpodobná taková shoda okolností je, ale zároveň právě tak přesvědčivě uvádí, že ke shodám okolností někdy dochází. Tohle vypadá na jednu z nich. A zamlouvá se mi to mnohem víc než teorie, že mému kamarádovi od piva přeskočilo. Dobří kamarádi k pivu se těžko shánějí.“

„Co si myslíš, že bych měl dělat?“

„První věc, kterou bys měl udělat, je nevyhazovat peníze a čas za psychiatra, dokud nevyzkoušíš tu druhou věc. A ta druhá věc je zjistit si křestní jméno tohohle ‚D. B. Davise‘, co ten patent nechal zaregistrovat. Určitě bude existovat nějaký snadný způsob, jak to udělat. Se vši pravděpodobností bude jeho křestní jméno ‚Dexter‘. Nebo dokonce ‚Dorothy‘. Ne aby to s tebou ale seklo, když to bude ‚Daniel‘, protože to druhé jméno může být ‚Berzowski‘ s jiným číslem sociálního pojištění, než máš ty. A třetí věc, kterou bys měl udělat a která je vlastně první, je teď na to zapomenout a objednat další rundu.“ Takže jsme to tak udělali a povídali jsme si o jiných věcech, především o ženách. Chuck měl teorii, podle níž jsou ženy blízce příbuzné strojům — jejich chování taky nelze nijak logicky předvídat. Aby svou teorii dokázal, kreslil pivem grafy na desce stolu.

O nějakou chvíli později jsem najednou poznamenal: „Kdyby

opravdu existovalo cestování časem, tak bych věděl, co udělám.“

„Cože? O čem to proboha mluvíš?“

„O mém problému. Koukej, Chucku, dostal jsem se sem — chci říct, dostal jsem se do nynějška — jakýmsi nedopečeným, zdrátovaným cestováním v čase. Potíží je ale v tom, že se nemůžu vrátit zpátky. Všechno to, co mi dělá starosti, se stalo před třiceti lety. Vrátil bych se zpátky a zjistil bych pravdu... kdyby existovalo něco takového jako opravdový stroj času.“

Díval se na mě. „Ten přece existuje.“

„Cože?“

Najednou vystřízlivěl. „To jsem neměl říkat.“

„Možná ne,“ přikývl jsem, „ale už je to venku. Ted' bys měl vysvětlit, cos tím myslel, než ti tenhle půllitr vyleje na hlavu.“

„Zapomeň na to, Dane. To mi jen tak uklouzlo.“

„Mluv!“

„To právě nemůžu.“ Rozhlédl se kolem sebe; nikdo nebyl nablízku. „Je to tajné.“

„Stroj času že je tajný? Bože můj, proč?“

„Zatraceně, kamaráde, copak tys nikdy nepracoval pro vládu? Kdyby mohli, utajili by i sex. Nepotřebují na to vůbec žádný důvod, prostě je to jejich zásada. Jenže tohle je tajné a já jsem tím vázaný. Tak toho nech.“

„Ale ... Chucku, přestaň s tím dělat takové ciráty; tohle je pro mě důležité. Strašně důležité.“ Když neodpovídal a tvářil se tvrdohlavě, pokračoval jsem: „*Mně* to říct můžeš. Kruci, sám jsem kdysi měl prověření ,Q'. A nikdy mi ho vlastně nevzali. Prostě už jen nepracuju pro vládu.“

„Co je to prověření ,Q'?“

Vysvětlil jsem mu to a po chvíli přikývl. „To myslíš statut ,alfa'. Kamaráde, tys ale musel být eso. Já byl jen ,beta'.“

„Tak proč mi to nemůžeš říct?“

„Cože? To přece víš proč. Bez ohledu na svůj klasifikovaný statut prostě tuhle informaci nepotřebuješ vědět.“

„Nepotřebuju ji vědět! Naopak, ze všeho nejvíc ji potřebuju vědět.“

Nechtěl se ale nechat přesvědčit, takže jsem nakonec

znechuceně zavrčel: „Myslím, že nic takového vůbec neexistuje. Myslím, že sis to prostě vycucal z prstu.“

Chvilí na mě rozvážně koukal a potom promluvil: „Danny.“

„Co je?“

„Tak já ti to povím. Jenom prosím pamatuj na svůj statut ‚alfa‘, kamaráde. Povím ti to, protože tím nemůžu nikomu uškodit a protože chci, aby sis uvědomil, že ti to v tom tvém problému nijak nepomůže. Je to doopravdy cestování časem, ale není to praktické. Nedá se to použít.“

„Proč ne?“

„Nech mě to laskavě vysvětlit. Nikdy to nedokázali pořádně vybrousit a neexistuje ani teoretická možnost, že to vůbec někdy dokážou. Nemá to naprosto žádnou praktickou hodnotu, dokonce ani pro výzkum ne. Je to jen vedlejší produkt nulové gravitace — proto to taky utajili.“

„Ale, zatraceně, nulová gravitace už není tajná.“

„A co to s tím má co společného? Kdyby se to dalo komerčně využít, třeba by s tím taky vylezli ven. Ale drž zobák.“

Obávám se, že jsem zobák nedržel, ale raději bych to měl vyprávět, jako kdybych ho byl držel. Když byl Chuck posledním rokem na Coloradské univerzitě — to znamená v Boulderu — přivydělával si jako laborant. Měli tam velkou kryogenickou laboratoř a tak nejdřív dělal v ní. Jenže univerzita pracovala na velké smlouvě pro ministerstvo obrany v souvislosti s teorií polí z Edinburghu a v horách za městem postavila velkou novou fyzikální laboratoř. Chucka tam přeložili a přidělili ho k profesoru Twitchellovi — doktor Hubert Twitchell, kterému jen taktak utekla Nobelova cena a který kvůli tomu nadělal pořádný poprask.

„Twitch si myslel, že kdyby se mu podařila polarizace podle jiné osy, mohl by gravitační pole nejen vyrovnat, ale úplně obrátit. Nestalo se nic. Nechal tedy všechno, co udělal, proběhnout počítačem, a když dostal výsledky, vyskočily mu oči z důlků. Samozřejmě mi je nikdy neukázal. Požádal mě, abych označil dva stříbrné dolary a potom je položil do zkušební klece — tehdy se v těch končinách ještě používaly kovové peníze. Stiskl solenoidové tlačítko a dolary zmizely.

To samozřejmě není žádný zvláštní trik,“ pokračoval Chuck. „Bylo by to docela normální, kdyby je potom vytáhl z nosu nějakému malému klukovi, který se uvolí jít k němu na scénu. Jenže se zdálo, že mu to stačí, a mně to stačilo taky — platili mě od hodiny.

O týden později se jedno z těch kovových koleček zase objevilo. Jenom jedno. Ale ještě předtím se jednou odpoledne — uklízel jsem zrovna po jeho odchodu laboratoř — objevilo v kleci morce. Do laboratoře nepatřilo a předtím jsem ho tam nikdy neviděl, tak jsem ho cestou domů odnesl do biologické laboratoře. Tam si svoje morčata přepočítali a žádné jim nechybělo, přestože s morčaty si člověk nikdy není jistý, takže jsem si ho vzal domů a nechal jsem si ho.

Když se ten jeden stříbrný dolar vrátil, rozrušilo to Twitcha natolik, že se přestal holit. Příště použil dvě morčata z biologické laboratoře. Jedno z nich mi připadalo hrozně povědomé, ale neviděl jsem ho dlouho, protože Twitch zmáčkl to svoje poplachové tlačítko a obě morčata zmizela.

Jedno z nich se asi po deseti dnech vrátilo — to, které nevypadalo jako moje — a Twitch bezpečně věděl, že se mu to podařilo. A pak se do toho zamotal místní velící důstojník z ministerstva obrany — takový ten kancelářský plukovník, který kdysi sám býval profesorem botaniky. Dokonale vojenský typ ... Twitch ho považoval za naprostého idiota. Tenhle plukovník nás oba donutil přísahat na naprosté tajemství až za hrob — bylo to mnohem přísnější než naše přísahy ‚statutu‘. Domníval se pravděpodobně, že je to ten největší vynález ve vojenské týlové vědě od doby, co Caesar vynalezl průklepový papír. Podle jeho názoru bylo možné posílat divize v čase dopředu nebo zpátky do bitvy, která už byla prohraná nebo která teprve měla být prohraná, a zachránit tak situaci. Nepřítel by si vůbec nedokázal spočítat, co se stalo. Samozřejmě že byl naprosto a dokonale šílený... a tu generálskou hvězdu, o kterou mu šlo, stejně nikdy nedostal. Jenže ta přísně tajná klasifikace, kterou na to nalepil, už tomu, pokud vím, zůstala až do dneška. Nikdy jsem neviděl, že by to zveřejnili.“

„Zdá se mi, že by to nějaké vojenské použití mít mohlo,“

odporoval jsem mu, „kdyby se to dalo zkonstruovat pro přepravu celé divize vojska najednou. Ne, počkej chvilku, už vidím ten háček. Všechno jste to měli po dvou. Chtělo by to dvě divize — jedna by se přemístila dopředu a druhá dozadu. Jedna divize by tak byla úplně ztracená... asi by bylo praktičtější mít hned včas tu jednu divizi na správném místě.“

„Máš pravdu, ale naprosto z jiných důvodů. Nemusíš používat dvě divize nebo dvě morčata nebo vůbec dvě stejné věci. Stačí, když prostě vyrovnáš hmotnost. Mohl bys použít divizi vojáků a hromadu kamení, která by měla stejnou hmotnost. To je prostě záležitost akce a reakce, která se řídí podle Newtonova třetího zákona.“ Začal znovu kreslit v rozlitém pivu. „ MV rovná se mv ... to je základní vzorec pro raketové lodi. Příslušný vzorec pro cestování v čase je MT rovná se mt .“

„Pořád ještě nevidím, v čem je ten háček. Kamení je laciné.“

„Zamysli se trochu hlavou, Danny. S raketou můžeš tu zatracenou věc nasměrovat. Jenže kterým směrem je minulý týden? Ukaž mi na něj. Jen to zkus. Nemáš ani nejmenší tušení, která hmota se přemístí zpátky a která dopředu. To *zařízení* se nedá nijak orientovat.“

Sklapl jsem. Pro generála by muselo být dost nepříjemné, kdyby čekal divizi čerstvých elitních jednotek a dostal by místo ní jenom hromadu štěrku. Nebylo divu, že to ten bývalý profesor na generála nikdy nedotáhl. Chuck ale ještě mluvil.

„Zacházíš s těmi dvěma hmotami jako s deskami kondenzátoru, až mají obě stejný časový potenciál. Potom je vybijíš v tlumicí křivce, která je prakticky vertikální. Bum — jedna z nich míří rovnou do příštího týdne, zatímco ta druhá už je v minulosti. Jenže nikdy nevíš, která z nich to je. To ale ještě není to nejhorší; nemůžeš se vrátit.“

„Cože? Kdo stojí o to vracet se?“

„Podívej, jaký to má smysl pro výzkum, když se nemůžeš vrátit? A jaký to má smysl z obchodního hlediska? Ať skočíš na kteroukoliv stranu, peníze ti nejsou k ničemu a s dobou, z níž jsi vyšel, nemůžeš nijak navázat spojení. Nemáš *zařízení* — a to mi věř, že je na to potřeba *zařízení* a energie. My jsme energii čerpali z atomového

reaktoru. A to přijde draho — další nedostatek.“

„Mohl by ses vrátit pomocí studeného spánku,“ upozornil jsem ho.

„Ano? *Kdyby* ses vrátil do minulosti. Mohl bys taky zmizet opačným směrem, to nikdy nevíš. *Kdybys* šel zpátky jen na tak krátkou dobu, aby už studený spánek existoval... ne dál než někdy do doby po válce. Jenže k čemu by to bylo? Když chceš něco vědět třeba o roce 1980, stačí se někoho zeptat nebo si to najít ve starých novinách. Takhle *kdyby* existovala možnost vyfotografovat ukřižování... jenže to neexistuje. Není to možné. Nejen že by ses nedostal zpátky, ale na celé zeměkouli není tolik energie. Souvisí to taky s inverzně kvadratickým zákonem.“

„Stejně si ale myslím, že někteří lidé by to zkusili jen tak ze zájmu. Nikdo se v tom nechtěl projet?“

Chuck se znovu rozhlédl kolem. „Už jsem toho napovídal až moc.“

„Trocha víc už neuškodí.“

„Myslím, že to zkusili tři lidé. *Myslím*. Jeden z nich byl učitel. Byl jsem zrovna v laboratoři, když tam přišli Twitch a tenhle chlápek, Leo Vincent. Twitch mi řekl, že můžu jít domů. Zůstal jsem tam poblíž. Za chvíli vyšel Twitch ven bez Vincenta. Pokud vím, je pořád ještě tam. Rozhodně už potom nikdy v Boulderu nepřednášel.“

„A co ti druzí dva?“

„To byli studenti. Vešli dovnitř všichni tři spolu a ven vyšel jen Twitch. Jenže druhý den byl jeden z těch studentů na přednášce, zatímco ten druhý týden chyběl. Tak si to spočítej.“

„Tebe to nikdy nepokoušelo?“

„Mě? Copak vypadám jako cvok? Twitch přišel s tím, že v zájmu vědy je prakticky mou povinností dobrovolně se přihlásit. S díky jsem ho odmítl, že si místo toho dám pivo... ale že milerád zmáčknu to tlačítko pro něj. Taky mé nabídky nevyužil.“

„Já bych to riziko bral. Mohl bych si zjistit to, co mi dělá starosti... a pak se vrátit zpátky studeným spánkem. Stálo by to za to.“

Chuck si zhluboka povzdechl. „Už bys měl přestat s tím pivem, kamaráde, jsi opilý. Vůbec mě neposloucháš. Za prvé...“ začal dělat

na desce stolu čárky, „.... nemůžeš vědět, že se dostaneš zpátky; místo toho by ses mohl dostat dopředu.“

„To bych zkusil. Líbí se mi tu mnohem víc, než se mi líbilo v minulosti; třeba by se mi to za třicet let líbilo ještě víc.“

„Tak dobře, ulož se k dlouhému spánku a bude to bezpečnější. Nebo prostě sed' na zadku a počkej, až to přijde samo; já to tak aspoň udělám. A přestaň mi skákat do řeči. Za druhé, i kdyby ses dostal zpátky, mohl bys rok 1970 o pěkných pár let minout. Pokud vím, střílel Twitch naslepo; myslím, že to vůbec neměl vykalibrované. I když samozřejmě jsem byl jen pomocník. Za třetí, ta laboratoř stála v borovém lese a postavili ji roku 1980. Představ si, že by ses objevil deset let před tím, než ji postavili, uprostřed borovice. To by asi byla pěkná exploze — něco jako kobaltová bomba, co? Jenže ty už bys o tom nevěděl.“

„Ale... po pravdě řečeno nechápu, proč by se měl člověk objevit někde blízko laboratoře. Proč ne v nějakém bodě ve vesmíru, odpovídajícím místu, kde byla laboratoř... totiž kde byl... chci říct...“

„Nechceš říct vůbec nic. Zůstaneš přesně v tom bodě světa, kdes byl předtím. A nestarej se o matematiku; prostě si vzpomeň, kde se objevilo to morče. Kdyby ses ale vrátil do minulosti, kdy ještě nebyla laboratoř postavená, možná bys skončil uprostřed stromu. Za čtvrté, jak by ses asi vrátil do nynějška třeba i studeným spánkem, i kdyby se ti snad podařilo vydat se správným směrem, dojet do správného času a přežít to?“

„Cože? Jednou už jsem to udělal, tak proč bych to neudělal podruhé?“

„Jistě. A co bys použil místo peněz?“

Otevřel jsem ústa a zase jsem je zavřel. Tahle námitka zapůsobila — připadal jsem si jako hlupák. Kdysi jsem míval peníze, ale teď už ne. Ani to, co jsem si našetřil (zdaleka by to nestačilo), jsem si nemohl vzít s sebou — zatraceně, i kdybych vyloupil banku (což bylo zaměstnání, o němž jsem nevěděl naprosto nic a vzal si s sebou milión těch nejlepších peněz, v roce 1970 bych je nemohl utratit. Skončil bych prostě ve vězení za to, že bych se pokoušel platit nějakými podezřelými penězi. Změnil se dokonce i jejich tvar,

nemluvě už o sériových číslech, datech, barvách a vyobrazeních.

„Třeba bych si na to musel našetřit.“

„To se mi líbí. A zatímco bys šetřil, skončil bys pravděpodobně zase tady v téhle době a ani by ses nemusel snažit... jenže bez vlasů a bez zubů.“

„Dobře, dobře. Ale vraťme se k tomu poslednímu bodu. Došlo tam na tom místě někdy k velkému výbuchu? Tam, co stála laboratoř?“

„Ne, myslím, že ne.“

„Takže bych neskončil ve stromě, protože jsem v něm neskončil. Sleduješ mě?“

„Jsem daleko před tebou. Starý známý časový paradox, jenže s tím já se nespokojím. Taky jsem přemýšlel o teorii času a možná víc než ty. Jdeš na to pozpátku. K žádnému výbuchu nedošlo a ty ve stromě neskončíš... protože *ten skok vůbec nikdy neuděláš*. Sleduješ teď ty mě?“

„Ale co kdybych to udělal?“

„Neuděláš. Vzhledem k mému pátému bodu. Ten je nejdůležitější, tak mě dobře poslouvej. Žádný takový skok neuděláš, protože celá ta záležitost je tajná a ty ho udělat *nemůžeš*. Nedovolí ti to. Takže na to zapomeň, Danny. Byl to hrozně zajímavý intelektuální večer a ráno se po mně bude poptávat FBI. Takže si dáme ještě jednu rundu, a jestli už v pondělí ráno nebudu ve vězení, zavolám hlavnímu inženýrovi od Aladdina a zjistím křestní jméno toho druhého ‚D. B. Davise‘ a kdo to byl nebo kdo to je. Třeba tam dokonce pracuje, a jestli to tak je, zajdeme s ním na oběd a popovídáme si s ním o konstrukci. Stejně bych chtěl, aby ses se Springerem seznámil — to je hlavní inženýr od Aláddína a moc fajn kluk. A na ten nesmysl se strojem času zapomeň; nikdo z toho nikdy nic neudělá. Vůbec jsem o tom neměl mluvit... a jestli někdy řekneš, že jsem o tom mluvil, podívám se ti rovnou do očí a prohlásím, že lžeš. Možná že ten svůj prověřený statut budu ještě někdy potřebovat.“

Takže jsme si dali další pivo. Když jsem se dostal domů, osprchoval se a zbavil své útroby části vypitého piva, uvědomoval jsem si, že má pravdu. Cestování časem představovalo pro moje

problémy asi tak praktické řešení, jako kdybych si podřezal krk, abych se zbavil bolení hlavy. A co bylo ještě důležitější — to, co jsem chtěl vědět, mi mohl Chuck zjistit od pana Springera u talíře, bez námahy, bez rizika a zadarmo. A letopočet, ve kterém jsem právě žil, se mi zamlouval.

Když jsem si vlezl do postele, natáhl jsem se a přitáhl si štos novin z celého uplynulého týdne. Teď, když už jsem byl řádný občan, mi každé ráno chodily potrubní poštou *Timesy*. Moc často jsem je nečetl, protože kdykoliv jsem měl hlavu plnou nějakého konstrukčního problému, což bylo většinou, každodenní banálnosti, jaké v novinách najdete, mě jen rozčilovaly — buď tím, že mě nudily, nebo ještě víc tím, že byly zajímavé a rozptylovaly můj mozek od pořádné práce.

Přesto jsem nikdy noviny nevyhodil, dokud jsem se alespoň nepodíval na titulky a neprohlédl si sloupek společenské kroniky; to druhé ne kvůli narozením, úmrtím a sňatkům, ale kvůli „propuštění“, kvůli lidem, kteří se probudili ze studeného spánku. Něco mi říkalo, že jednoho dne tam uvidím jméno někoho, koho jsem tehdy v minulosti znal, pak za ním zajdu, pozdravím se s ním a zeptám se, jestli bych mu nějak nemohl pomoci. Samozřejmě to nebylo nijak pravděpodobné, ale nevzdával jsem to a vždycky to ve mně vzbuzovalo pocit uspokojení.

Podvědomě jsem nejspíš na všechny ostatní spáče myslel jako na „kamarády“ — tak jako je váš kamarád každý, kdo na vojně sloužil u stejné jednotky, aspoň natolik, že se s ním napijete.

V novinách nic zvlášť zajímavého nebylo kromě lodi, která byla pořád ještě ztracená někde mezi Zemí a Marsem — a to nebyla žádná novinka, spíš smutný nedostatek novinek. Mezi čerstvě probuzenými spáči jsem také nenašel žádné staré přátele. Takže jsem si zase lehl a čekal jsem, až zhasne světlo.

Asi ve tři hodiny ráno jsem se zničehonic posadil a byl jsem úplně vzhůru. Rozsvítilo se světlo a přinutilo mě zamžourat. Zdál se mi hrozně zvláštní sen, ne úplně noční můra, ale moc k tomu nescházelo — že jsem ve společenské kronice propásl malou Ricky.

Věděl jsem, že to není pravda. Přesto se mi však velice ulevilo, když jsem se podíval a zjistil jsem, že celotýdenní hromádka novin je

pořád ještě na místě; bylo docela možné, že jsem je nacpal přímo do odpadové šachty, než jsem šel spát, jak jsem to někdy dělával.

Přítáhl jsem si je zpátky na postel a začal jsem ještě jednou pročitat společenskou kroniku. Tentokrát jsem četl všechny rubriky, narození, úmrtí, sňatky, rozvody, adopce, změny jména, přijetí a propuštění, protože mě napadlo, že mi někde mohly padnout oči na Rickyino jméno, aniž bych si to přitom pořádně uvědomil, když jsem přebíhal kolonku a hledal jediný podtitulek, který mě zajímal — Ricky se třeba mohla vdávat nebo mít dítě nebo cokoliv dalšího.

To, co pravděpodobně vyvolalo můj znepokojivý sen, mi málem ušlo. Bylo to v *Timesech* z 2. května 2001 — úterní propuštění, jejichž seznam byl ve středních novinách: „Útulek Riverside ... F. V. Heinicková.“

„F. V. Heinicková!“

Heinicková se jmenovala Rickyina babička... věděl jsem to, byl jsem si tím *jistý*! Nevěděl jsem, *proč* to vím. Cítil jsem ale, že to bylo zasuté hluboko v mé paměti a nevybavilo se mi to dřív, dokud jsem si to znovu nepřečetl. Pravděpodobně jsem to někdy viděl nebo jsem to někdy slyšel od Ricky nebo od Milese, dokonce bylo možné, že jsem se s tou stařenkou potkal v Sandii. Na tom nezáleželo — když jsem v *Timesech* uviděl jméno, zapomenutá informace v mém mozku se vynořila na povrch a *věděl* jsem to.

Jenže jsem to ještě musel dokázat. Musel jsem se přesvědčit o tom, že „F. V. Heinicková“ znamená „Frederica Heinicková“.

Třásl jsem se rozčilením, očekáváním a strachem. Přestože už jsem si dávno vypěstoval nové návyky, místo abych přitlačil švy kalhot k sobě, pokoušel jsem se zapnout si zip a pořádně jsem celé oblékání zbabral. O několik minut později jsem však už byl dole v hale, kde stála telefonní budka. V pokoji jsem telefon neměl, jinak bych ho byl použil — přidali mě prostě do telefonního seznamu jako dalšího uživatele domácího telefonu. Pak jsem musel běžet zpátky nahoru, protože jsem zjistil, že jsem si zapomněl telefonní úvěrovou kartu — vážně jsem byl úplně bez sebe.

Potom, když jsem si ji přinesl, jsem se tak hrozně klepal, že se mi skoro nepovedlo zastrčit ji do drážky. Nakonec jsem to ale udělal a vytočil jsem centrálu.

„Jaké chcete číslo?“

„Hm, chci útulek Riverside. To je v riversideském obvodu.“

„Hledám ... ještě moment... linka je volná. Už tam zvoním.“

Obrazovka se konečně rozsvítila a pohlédl z ní na mě. nějaký muž. „Máte asi špatnou fázi. Tady je útulek a máme už dávno zavřeno.“

„Nezavěšujte, *prosím*,“ odpověděl jsem. „Jestli je to útulek Riverside, tak právě s vámi chci mluvit.“

„No dobře, co chcete? V tuhle hodinu?“

„Máte tam jednu klientku, F. V. Heinickovou, nedávno probuzenou. Chci vědět...“

Zavrtěl hlavou. „O svých klientech po telefonu informace nepodáváme. A rozhodně už ne uprostřed noci. Bude lepší, když si zavoláte po desáté hodině. A nebo ještě lepší, když sem přijedete.“

„Přijedu, samozřejmě přijedu. Chci ale vědět jen jednu věc. Co znamenají ty iniciály ,F. V.‘?“

„Už jsem vám řekl, že ...“

„Vyslechněte mě, *prosím* vás! Nechci jen tak do něčeho strkat nos. Sám jsem taky spáč, ze Sawtelle, teprve nedávno mě probudili. Takže vím všechno o důvěrných vztazích a o tom, co se sluší a patří. Už jste uveřejnili jméno své klientky v novinách. Oba víme, že útulky vždycky novinám dávají plná jména přijatých a propuštěných pacientů... jenže noviny ta poskytnutá jména zkracují na iniciály, aby ušetřily místo. Není to pravda?“

Zamyslel se nad tím. „Asi ano.“

„Tak komu tím uškodíte, když mi řeknete, co znamenají ty iniciály ,F. V.‘?“

Zaváhal ještě déle. „Nejspíš nikomu, jestli to je všechno, co chcete. Nic dalšího se taky nedovíte. Zůstaňte u aparátu.“

Zmizel z obrazovky, byl tak dlouho pryč, že mi to připadalo jako hodina, a vrátil se s kartičkou v ruce. „Je tady mizerné světlo,“ poznamenal, když se na ni díval. „„Frances‘ — ne, ,Frederica‘. ,Frederica Virginia‘.“

V uších mi zaburácel hrom a málem jsem omdlel. „Díky bohu!“

„Jste v pořádku?“

„Ano, děkuju. Děkuju vám z celého srdce. Ano, jsem v

pořádku.“

„Hmm, počítám, že nic nezkazím, když vám řeknu ještě něco. Třeba vám tím ušetřím cestu. Už od nás odešla.“

KAPITOLA 9

Mohl jsem si ušetřit čas, kdybych si byl vzal taxi a jel do Riverside, ale zabránil mi v tom nedostatek hotovosti. Bydlel jsem v západním Hollywoodu a nejbližší banka s nepřetržitým provozem byla v centru na hlavním okruhu podzemní dráhy. Nejdřív jsem tedy jel podzemní dráhou do města a stávil jsem se v bance pro peníze. Jednou z opravdových výhod, kterou jsem až do té doby správně nedocenil, byl systém univerzálních šekových knížek; jako zúčtovací středisko pracoval pro celé město jeden jediný kybernet, na své šekové knížce jsem měl radioaktivní kód a dostal jsem tam peníze na ruku stejně rychle, jako kdybych byl ve své domovské bance, která stála naproti firmě Hired Girl.

Potom jsem chytil rychlík do Riverside. Když jsem dojel do útulku, právě svítalo.

Nebyl tam nikdo kromě nočního technika, se kterým jsem mluvil, a jeho manželky, pracující jako noční ošetrovatelka. Obávám se, že jsem nezapůsobil dobrým dojmem; na bradě jsem měl celodenní strniště, oči jsem měl vyvalené, pravděpodobně ze mě táhlo pivo a nepřipravil jsem si žádnou souvislou vymyšlenou historku.

Noční ošetrovatelka paní Larriganová se přesto tvářila chápavě a ochotně. Vytáhla ze šanonu fotografii a zeptala se: „Je to vaše sestřenice, pane Davisi?“

Byla to Ricky. Bez jakýchkoliv pochybností to byla Ricky! Samozřejmě, ne ta Ricky, kterou jsem znával, protože tohle nebylo malé děvče, ale zralá mladá žena kolem dvaceti let nebo o něco starší s dospělým účesem a dospělým, překrásným obličejem. Usmívala se. Oči se jí však vůbec nezměnily a ta věčná dobrosrdečná rozpustilost, která z ní dělala tak roztomilé děcko, byla v jejím obličejí pořád. Byl to ten samý obličej, vyzrálejší, plnější a krásnější, ale neomylně její.

Stereofotografie se zamžila a oči se mi zalily slzami. „Ano,“

podařilo se mi zachraptět. „Ano, je to Ricky.“

„Nemělas mu to ukazovat,“ ozval se pan Larrigan.

„Ale, Hanku, tím přece nikomu neublížím, když mu ukážu fotografii.“

„Znáš předpisy.“ Obrátil se ke mně. „Pane, jak jsem vám už říkal po telefonu, žádné informace o klientech neposkytujeme. Přijďte zpátky v deset hodin, až bude otevřená administrativní kancelář.“

„Nebo byste mohl přijít už v osm,“ dodala jeho manželka. „To už tady bude doktor Bernstein.“

„No tak, Nancy, buď přece zticha. Jestli chce nějaké informace, bude si muset promluvit s ředitelem. Bernstein nemá o nic větší právo odpovídat na otázky než my. A navíc to ani nebyla Bernsteinova pacientka.“

„Děláš kolem toho zbytečně řečí, Hanku. Vy chlapi se prostě moc vyžíváte v předpisech. Jestli ji chce co nejdřív vidět, v deset už by mohl být v Brawley.“ Otočila se ke mně. „Přijďte zpátky v osm, to bude nejlepší. Manžel a já vám stejně nemůžeme pořádně nic povědět.“

„Co jste to říkala o Brawley? Ricky jela do Brawley?“

Kdyby u toho nebyl její manžel, byla by mi toho možná pověděla víc. Zaváhala, pak se zatvářila nepřístupně a odpověděla: „Promluvte si s doktorem Bernsteinem. Jestli jste ještě neměl snídani, hned tady vedle v ulici je jeden moc hezký podnik.“

Šel jsem tedy do toho „moc hezkého podniku“ (měla pravdu), najedl jsem se, použil jsem jejich umývárnu a koupil jsem si z automatu tubu holicího krému, z dalšího automatu košili a zahodil jsem tu, kterou jsem měl na sobě. Když jsem se vrátil, vypadal jsem docela k světu.

Larrigan už však zřejmě doktora Bernsteina o mně informoval. Byl to mladý člověk, který si v útulku doplňoval kvalifikaci, a choval se velice odměřeně. „Pane Davisi, tvrdíte, že sám jste také spáč. Jistě tedy víte, že existují určití zločinci, kteří pravidelně využívají důvěřivosti a nedostatečné orientace nově probuzených spáčů. Většina spáčů disponuje značným majetkem, žádný z nich se nevyzná ve světě, ve kterém se ocitl, jsou obvykle osamělí a trochu

vyděšení — dokonalá půda pro podvodníky.“

„Já ale nechci vědět nic jiného, než kam jela! Jsem její bratranec, jenže jsem se uložil k spánku dřív než ona, takže jsem nevěděl, že to udělá taky.“

„Většinou se vydávají za příbuzné.“ Pozorně se na mě zadíval. „Neviděli jsme se už někde?“

„O tom bych silně pochyboval. Pokud jste mě ovšem nepotkal někde ve městě v podzemce.“ Lidé mají každou chvíli dojem, že už mě někde viděli; mám totiž jeden ze dvanácti standardních obličejů, na nichž najdete asi tolik osobitých rysů jako na kterémkoliv burském oříšku z plného pytle. „Pane doktore, co kdybyste zavolal doktoru Albrechtovi z útulku Sawtelle a zeptal se ho na mě?“

Zatvářil se neúprosně. „Přijďte zpátky a promluvte si s ředitelem. Ten pak může zavolat do Sawtelle ... nebo na policii — podle toho, co uzná za vhodné.“

Tak jsem tedy odešel. Potom jsem možná udělal chybu. Místo abych se vrátil, šel za ředitelem a velice pravděpodobně získal přesně ty informace, které jsem potřeboval (s pomocí toho, že by se doktor Albrecht za mě zaručil), najal jsem si aerotaxi a letěl jsem přímo do Brawley.

Trvalo mi tři dny, než jsem v Brawley narazil na její stopu. Jistě, kdysi tam bydlela a její babička právě tak, to jsem zjistil rychle. Jenže babička zemřela před dvaceti lety a Ricky se uložila k spánku. Brawley má pouhých sto tisíc obyvatel na rozdíl od Velkého Los Angeles s jeho sedmi milióny: najít dvacet let staré záznamy nebylo nijak nesnadné. Problémy jsem měl se stopou starou necelý týden.

Část mých potíží vyplývala z toho, že byl někdo s ní; hledal jsem totiž mladou ženu, která by cestovala bez doprovodu. Když jsem zjistil, že je s ní nějaký muž, vzpomněl jsem si nervózně na přednášku, kterou mi Bernstein udělil o podvodnících zneužívajících spáčů, a zdvojnásobil jsem svoje úsilí.

Sledoval jsem jednu falešnou stopu do Calexica, vrátil jsem se do Brawley, začal jsem znovu, znovu jsem ji našel a dostal jsem se za nimi až do Yumy.

V Yumě jsem tu honičku vzdal, protože Ricky se tam provdala. To, co jsem našel v matrice okresního archívu, mě tak šokovalo, že

jsem všeho nechal a nasedl jsem do letadla na Denver; stačil jsem jen poslat pohlednici Chuckovi a poprosit ho, aby vybral věci z mého stolu a zabalil všechno, co jsem měl ve svém pokoji.

*

V Denveru jsem zůstal jen po dobu, kterou mi zabrala návštěva jedné firmy, dodávající materiál pro zubní lékaře. Nebyl jsem v Denveru od té doby, co se z něj stalo hlavní město — po šestinedělní válce jsme s Milesem oba odjeli přímo do Kalifornie — a málem mi to tam vyrazilo dech. Nedokázal jsem ani najít Colfax Avenue. Z toho, co jsem slyšel, jsem měl dojem, že všechno nezbytně potřebné pro vládu je zahrabané hluboko pod Skalnatými horami. Jestli je to pravda, musí být ještě na povrchu ohromná spousta zbytných věcí; bylo to tam snad ještě přecpanější než ve Velkém Los Angeles.

U dodavatele zubařských materiálů jsem koupil deset kilogramů zlata — izotop 197 — ve formě čtrnáctimilimetrového drátu. Zaplatil jsem 86 dolarů a 10 centů za kilo, což bylo rozhodně příliš, protože zlato pro technické účely se prodávalo přibližně po 70 dolarech za kilo, a celá transakce zasadila smrtelnou ránu mé jediné tisícidolarové bankovce. Technické zlato ale dostanete buď ve slitinách, jaké se nikde v přírodě nevyskytují, nebo v izotopech 196 a 198 jednotlivě nebo kombinovaně v závislosti na použití. Pro svou potřebu jsem chtěl čisté zlato, nerozlišitelné od zlata získaného z přírodní rudy, a nechtěl jsem žádné takové, které by mi mohlo propálit kalhoty, kdybych se s ním moc bratříčkoval — ta dávka v Sandii ve mně vyvolala vůči radiační otravě zdravý respekt.

Omotal jsem si zlatý drát kolem pasu a odjel jsem do Boulderu. Deset kilogramů je přibližná váha pořádně naplněné víkendové brašny a ve zlatě má objem jen o něco málo větší než litr mléka. Protože však bylo ve formě drátu, byl celkový objem větší, než kdyby bylo v jednom kuse; jako opasek ho doporučit nemůžu. Zlaté hroudy by se ovšem přenášely ještě hůř a takhle jsem ho aspoň měl pořád při sobě.

Doktor Twitchell tam stále ještě bydlel, i když už nepracoval;

měl titul profesora ve výslužbě a většinu času, kdy byl vzhůru, trávil v baru fakultního klubu. Čtyři dny mi trvalo, než jsem ho zastihl v jiném baru, protože do fakultního klubu neměli vetřelci jako já přístup. Když jsem ho však konečně chytil, ukázalo se, že pozvat ho na skleničku je docela snadné.

Byla to tragická postava ve smyslu klasických řeckých tragédií — velký člověk, doopravdy velký člověk, dokonale zničený. Měl být na hvězdném nebi společně s Einsteinem, Bohrem a Newtonem, místo toho podstatu jeho práce doopravdy znalo jen několik málo specialistů v teorii polí. Když jsem se s ním teď setkal, byl jeho geniální mozek zkyslý zklamáním, zakalený stářím a prosáklý alkoholem. Podobalo se to návštěvě trosek bývalého nádherného chrámu, jehož střecha se propadla, polovina sloupů se zřítila a všude se rozrostlo divoké víno.

Přestože se však už hroutil, měl toho v hlavě pořád ještě víc než já v nejlepší formě. Mám dost rozumu, abych poznal génia, když ho vidím.

Když jsem ho uviděl poprvé, zdvihl hlavu, podíval se přímo na mě a prohlásil: „To jste zase vy?“

„Prosím?“

„Býval jste jedním z mých studentů, ne?“

„Kdepak, pane doktore, to ne, nikdy jsem neměl tu čest.“ Když mají lidé dojem, že už mě někdy někde viděli, obvykle si toho nevšímám; tentokrát jsem se rozhodl pokud možno toho využít. „Možná máte na mysli mého bratrance — ročník '86. Kdysi k vám chodil na přednášky.“

„Možná. V jakém oboru graduoval?“

„Musel odejít ze školy bez titulu, pane doktore. Byl to ale váš velký obdivovatel. Nenechal si ujít ani jednu příležitost, kdy mohl lidem vyprávět, že jste ho učil.“

Rozhodně si neuděláte nepřítele, když chválíte matce, jak je její dítě krásné. Doktor Twitchell mi dovolil, abych se posadil, a za chvíli mě nechal, abych mu koupil pití. Největší slabostí téhle fantastické zříceniny byla profesionální ješitnost. Část těch čtyř dnů, než se mi podařilo navázat s ním známost, jsem využil tím, že jsem se naučil zpaměti všechno, co o něm bylo v univerzitní knihovně,

takže jsem věděl, jaké napsal referáty a kde je přednášel, jaké získal univerzitní i čestné tituly a jaké napsal knihy. Jednu z jeho knih jsem zkusil přečíst, ale už na deváté straně jsem přestal chápat, o co jde, i když jsem si z ní zapamatoval pár slov. Vysvětlil jsem mu, že se sám amatérsky zajímám o vědu a že v současné době sháním materiály pro knihu *Neopěvovaní géniové*.

„O čem to má být?“

Ostýchavě jsem se přiznal, že by podle mého názoru bylo vhodné knihu začít populárně podaným vyličením jeho života a díla... za předpokladu, že by byl ochoten slevit trochu ze svého dobře známého zvyku vyhýbat se publicitě. Podstatnou část materiálů by mi samozřejmě musel poskytnout on sám.

Domníval se, že je to pitomost, a vůbec o něčem takovém odmítl uvažovat. Poukázal jsem však na to, že je to jeho povinnost vůči potomstvu, takže souhlasil, že si to rozmyslí. Druhý den bral prostě za samozřejmé, že chci napsat jeho životopis — nejen jednu kapitolu, ale celou knihu. Od toho okamžiku mluvil a mluvil a já jsem si dělal poznámky... skutečné poznámky; neodvážil jsem se ho klamat tím, že bych je jen předstíral, protože mě občas požádal, abych mu z nich něco přečetl.

O cestování časem se však ani nezmínil.

Konečně jsem se ho zeptal: „Pane doktore, je to pravda, že kdyby nebylo jistého plukovníka, který tady kdysi sloužil, byl byste docela samozřejmě dostal Nobelovu cenu?“

Tři minuty nádherným stylem nepřetržitě nadával. „Kdo vám o něm řekl?“

„Hm, pane doktore, když jsem psal jednu výzkumnou práci pro ministerstvo obrany... o tom jsem vám přece říkal, ne?“

„Ne.“

„Tak tedy když jsem to psal, slyšel jsem celou tu historku od jednoho mladého chlapíka, který pracoval v jiném oddělení. Četl vaši zprávu a tvrdil, že je naprosto zřejmé, že byste byl dnes ve fyzice nejslavnějšími odborníkem... kdyby vám dovolili vaši práci publikovat.“

„Mmmm! To je tedy pravda.“

„Jenže jsem vyrozuměl, že to bylo utajené... na příkaz toho

plukovníka, eh, Plushbottoma.“

„Trushbothama, pane, Trushbothama. Tlustého, přiblblého, nabubřelého a podlézavého idiota, který by nedokázal najít vlastní klobouk, i kdyby ho měl hřebíkem přitlučený k hlavě, což mu ostatně měl někdo udělat.“

„Je to zřejmě velká škoda.“

„Co je škoda, pane? Že byl Trushbotham idiot? To způsobila příroda a ne já.“

„Je zřejmě velká škoda, že musí být svět o ten příběh ošizen. Pokud jsem to správně pochopil, nemáte dovoleno o tom mluvit.“

„Kdo vám to řekl? Můžu mluvit o všem, o čem se mi zachce.“

„Tak jsem tomu rozuměl, pane doktore... od toho svého přítele na ministerstvu obrany.“

„Mmmm!“

Ten večer už jsem toho z něj víc nedostal. Trvalo mi celý týden, než se odhodlal ukázat mi svou laboratoř.

Převážnou část budovy teď používali jiní výzkumní pracovníci; své laboratoře času se však nikdy nevzdal, i když ji teď už nepoužíval. Odvolal se na její utajený charakter, zakázal, aby se jí kdokoliv jiný dotkl, a nedovolil ani rozebrat přístroje. Když mě pouštěl dovnitř, páchlo to tam jako v cele, kterou dlouhá léta nikdo neotevřel.

Vypil toho právě tak dost, aby mu na ničem nezáleželo, ale ne zase příliš, aby se neudržel rovně na nohou. Snesl toho zatraceně hodně. Uspořádal mi přednášku o matematických aspektech teorie času a časového přemístění (nemluvil o tom jako o „cestování časem“) a upozornil mě, že si nemám dělat poznámky. I kdybych si je byl dělal, nebyly by mi k ničemu, protože pokaždé začínal slovy „Je tudíž naprosto zřejmé...“ a dál mluvil o věcech, které snad byly zřejmé jemu a bohu, ale nikomu jinému.

Když se zastavil, aby nabral dech, přerušil jsem ho: „Vyrozuměl jsem od svého přítele, že jediná věc, se kterou jste si nedokázal poradit, bylo kalibrování. Že jste nedokázal určit přesnou velikost časového přemístění.“

„Cože? Taková pitomost! Mladíku, když něco nedokážete změřit, tak to není žádná věda.“ Chvilí bublal jako čajová konvice a

pak pokračoval: „Pojďte sem, *ukážu* vám to.“ Otočil se a začal seřizovat přístroje. Z celého jeho zařízení bylo vidět jen něco, čemu říkal „plošina časové geometrie“ — obyčejná nízká plošina obklopená klecí a kontrolní deska, která mohla klidně patřit ke kotelně nebo k nízkotlaké komoře. Jsem si celkem jistý, že kdybych měl příležitost zůstat tam o samotě a prostudovat si ovládání, přišel bych na to, jak s ním zacházet, jenže Twitchell mi důrazně přikázal, abych si ho nevšímal. Viděl jsem tam osmibodový Brownův registrátor, několik extrémně velkokapacitních elektromagneticky ovládaných spínačů a nejmíň deset dalších stejně známých součástek, ovšem bez schémat zapojení to nebylo naprosto k ničemu.

Otočil se zpátky ke mně a vyštěkl: „Máte u sebe nějaké drobné?“

Sáhl jsem do kapsy a hrst jsem jich vytáhl. Podíval se na ně a vybral si dva naprosto nové pětidolary — krásné zelené plastové šestiúhelníky, vydané právě ten rok. Byl bych býval raději, kdyby si vybral něco menšího, protože peníze už mi začínaly docházet.

„Máte nůž?“

„Ano, pane doktore.“

„Vyryjte do obou svoje iniciály.“

Poslechl jsem ho. Potom mi přikázal, abych je položil vedle sebe na plošinu. „Mrkněte se, kolik je přesně hodin. Nastavil jsem přemístění přesně na jeden týden plus minus šest vteřin.“

Podíval jsem se na hodinky. Doktor Twitchell počítal: „Pět... čtyři... tři... dvě... jedna... teď!“

Zdvihl jsem oči od hodinek. Mince zmizely. Ani jsem nemusel předstírat, že mi lezly oči z důlků. Chuck mi o podobném experimentu vyprávěl — ale vidět to, to bylo něco úplně jiného.

Doktor Twitchell úsečně řekl: „Ode dneška za týden se sem vrátíme a počkáme si, až se jedna z nich vrátí. Pokud jde o tu druhou... viděl jste tam na plošině obě dvě? Sám jste je tam položil?“

„Ano, pane doktore.“

„Kde jsem byl já?“

„U ovládací desky, pane doktore.“ Stál přinejmenším pět metrů od nejbližšího konce klece obklopující plošinu a od té doby se k ní

nepřiblížil.

„Tak dobře. Pojd'te sem.“ Poslechl jsem a on sáhl do kapsy. „Tady je jedna z vašich pětidolarovek. Tu druhou dostanete zpátky ode dneška za týden.“ Podal mi pětidolarovou minci; byly na ní mé iniciály.

Nic jsem neřekl, protože se nedokážu zrovna dobře vyjadřovat, když mi čelist visí dolů. Pokračoval: „Vaše poznámky z minulého týdne mě zneklidnily. Ve středu jsem se tady proto zastavil, což je něco, co jsem neudělal už... hm, víc než rok. Našel jsem na plošině tuhle minci, takže jsem věděl, že jsem své zařízení zase použil ... že ho použiju. Až do dnešního večera mi trvalo, než jsem se odhodlal vám ho předvést.“

Podíval jsem se na minci a osahal jsem ji. „Tohle jste měl v kapse, když jsme sem dneska večer přišli?“

„Samozřejmě.“

„Jak ale mohla být zároveň ve vaší i v mé kapse?“

„Bože můj, Člověče, to nemáte oči? Nemáte mozek a neumíte myslet? Nedokážete pochopit jednoduchou skutečnost jenom proto, že se vymyká vaší nudné existenci? Přinesl jste ji sem dnes večer v kapse — a pak jsme ji poslali do minulého týdne. Sám jste to viděl. Já jsem ji tady před několika dny našel. Dal jsem si ji do kapsy. Dnes večer jsem ji sem přinesl. Tu samou minci... nebo abychom byli přesnější, pozdější segment její časově prostorové struktury, o týden opotřebovanější, o týden matnější — ale ignoranti by tomu říkali „ta samá“ mince. Přestože vlastně není o nic víc identická, než je dítě identické s člověkem, který z toho dítěte vyroste. Starší.“

Podíval jsem se na ni. „Pane doktore... pošlete mě o týden zpátky časem.“

Rozzlobeně na mě zíral. „To nepřichází v úvahu.“

„Proč ne? Nebude to s lidmi fungovat?“

„Cože? Samozřejmě, že to bude s lidmi fungovat.“

„Tak proč to nezkusíme? Nebojím se toho. A jen si představte, jak báječná věc by to byla pro mou knihu... kdybych mohl z *vlastní zkušenosti* dosvědčit, že Twitchellovo časové přemístění funguje.“

„To z vlastní zkušenosti dosvědčit *můžete*. Právě jste to viděl.“

„Viděl,“ přikývl jsem pomalu, „ale nikdo mi to nebude věřit.“

Tahle záležitost s těmi mincemi... viděl jsem to a věřím tomu. Jenže každý, kdo o tom bude jenom číst, si pomyslí, že jsem moc lehkověrný a že jste mě převezl nějakým obyčejným trikem.“

„Hrome, pane!“

„To o tom budou říkat *oni*. Nedokážou uvěřit, že jsem doopravdy viděl to, o čem vyprávím. Kdybyste mě ale poslal zpátky jen o jediný týden, pak bych mohl vyličit vlastní zkušenost...“

„Sedněte si a poslouchejte mě.“ Posadil se a zřejmě vůbec nebral na vědomí skutečnost, že pro mě už žádné místo na sezení nezbylo. „Před dávnou dobou jsem už pokusy s lidmi prováděl. A právě proto jsem se zařekl, že už to nikdy neudělám.“

„Proč? Zabilo je to?“

„Cože? Neplácejte nesmysly.“ Rozhořčeně se na mě zadívala dodal: „O tomhle v té knize psát nebudete.“

„Jak chcete, pane doktore.“

„Určité menší pokusy dokázaly, že živé organismy mohou projít časovým přemístěním bez úhony. Svěřil jsem se s tím jednomu kolegovi, mladému chlapíkovi, který učil technické kreslení a další předměty na fakultě architektury. Byl to spíš praktický technik než vědec, ale líbil se mi; zapalovalo mu to. Tenhle chlapík — nemůžu nic pokazit, když vám řeknu, jak se jmenoval: Leonard Vincent — byl celý žhavý do toho, aby to zkusil... doopravdy zkusil; chtěl podstoupit opravdu velké přemístění, pět set let. Byl jsem slaboch a dovolil jsem mu to.“

„A co se stalo pak?“

„Jak to mám vědět? Pět set let, člověče! Nikdy se nedočkám toho, abych to zjistil.“

„Myslíte si ale, že je pět set let v budoucnosti?“

„Nebo taky v minulosti. Mohl skončit v patnáctém století nebo v pětadvacátém. Obojí je naprosto stejně pravděpodobné. Hraje v tom roli neurčitost — symetrické rovnice. Občas si myslím... ale ne, to je čistě jen náhodná podobnost jmen.“

Neptal jsem se, co tím chce říct, protože najednou jsem tu podobnost viděl i já a zamrazilo mě. Pak jsem na to přestal myslet; měl jsem svoje vlastní problémy. Kromě toho to určitě nebylo nic jiného než jen náhodná podobnost — v patnáctém století se nikdo

nemohl dostat z Colorada do Itálie.

„Rozhodl jsem se ale, že už nikdy nepodlehnu pokušení. Nemělo to nic společného s vědou, nepřineslo to žádné nové poznatky. Jestli se přemístil dopředu, všechno bylo v pořádku. Jestli se ale přemístil dozadu... pak jsem možná poslal přítele na smrt mezi divochy. Nebo ho sežrala divoká zvěř.“ Nebo se možná dokonce stal „velkým bílým bohem“, pomyslel jsem si. Nechal jsem si tu myšlenku pro sebe. „Se mnou ale nemusíte užívat tak dlouhé přemístění.“

„Jestli vám to nevadí, pane, tak už o tom nebudeme mluvit.“

„Jak chcete, pane doktore.“ Nedokázal jsem toho ale nechat. „Hm, mohl bych něco navrhnout?“

„Co? Tak ven s tím.“

„Prakticky stejného výsledku bychom mohli dosáhnout obyčejnou zkouškou.“

„Co tím myslíte?“

„Kompletní provozní zkoušku, při které byste všechno udělal přesně tak, jako kdybyste chtěl přemístit živého člověka — jeho roli budu hrát já. Uděláme všechno tak, jako kdybyste mě chtěl přemístit, až do chvíle, kdy se mačká to tlačítko. Pak budu celému tomu postupu rozumět... zatím mu úplně nerozumím.“

Chvilí bručel, ale ve skutečnosti měl chuť se svou hračkou pochlubit. Zvážil mě a dal na stranu kovová závaží přesně odpovídající mým osmdesáti pěti kilogramům. „To je stejná váha, na které jsem vážil chudáka Vincenta.“

Vyrovnali jsme závaží společně na jednu stranu plošiny.

„Jaké časové souřadnice nastavíme?“ zeptal se. „Tohle divadlo režirujete vy.“

„Hm, říkal jste, že se to dá nastavit přesně?“

„To jsem říkal, pane. Pochybujete o tom?“

„Ne, to ne. Dobře, dneska je čtyřiaadvacátého května — tak řekněme, že bychom... co třeba, hm, jedenatřicet let, tři týdny, jeden den, sedm hodin, třináct minut a dvacet pět vteřin?“

„To je ubohý vtip, pane. Když jsem říkal ‚přesně‘, myslel jsem tím ‚s přesností minimálně na jednu stotisícinu‘. Nikdy jsem neměl možnost kalibrování na jednu stomilióntinu.“

„Aha. Už vidíte, pane doktore, jak důležitá je pro mě přesná zkouška, když o tom všem vím tak málo? Řekněme, že si vybereme jedenatřicet let a tři týdny. Nebo je to na vás ještě moc?“

„Naprosto ne. Maximální chyba by neměla přesahovat dvě hodiny.“ Seřídil přístroje. „Můžete zaujmout svoje místo na plošině.“

„To je všechno?“

„Ano. Totiž všechno kromě energie. Nemohl bych doopravdy takovéhle přemístění uskutečnit jen s napětím, které jsem použil pro tamty mince. Protože to ale doopravdy uskutečňovat nebudeme, nezáleží na tom.“

Vypadal jsem zklamaně a také jsem zklamaný byl. „Takže tady vlastně nemáte všechno, co je k takovému přemístění potřeba? Mluvil jste jen teoreticky?“

„Zatraceně, pane, nemluvil jsem teoreticky.“

„Jestli ale nemáte energii...“

„Když na tom tak trváte, můžu si energii opatřit. Počkejte.“ Přešel do kouta laboratoře a zdvihl telefon. Museli ho sem instalovat někdy v době, kdy byla laboratoř nová; neviděl jsem podobný telefon od chvíle, kdy mě probudili. Následoval úsečný hovor s nočním operátorem univerzitní elektrárny. Doktor Twitchell se nemusel spoléhat na vulgárnost; dokázal se obejít úplně bez ní a být přitom kousavější než většina opravdových umělců v používání jednoznačnějších slov. „Vaše názory mě ani v nejmenším nezajímají, vážený pane. Přečtěte si svoje instrukce. Kdykoli chci, mám právo disponovat veškerým zařízením. Nebo snad neumíte číst? Že bychom se zítra ráno sešli u rektora a poprosili ho, aby vám je přečetl? Aha? Tak přece umíte číst. A psát umíte taky? Nebo jsme už vaše znalosti vyčerpali? Tak si запиšte tohle — plný nouzový energetický příkon na přípojnice Thorntonovy laboratoře přesně za osm minut. Zopakujte mi to.“

Položil sluchátko do vidlice. „To jsou dneska lidi!“

Přešel k ovládací desce, provedl nějaké úpravy a čekal. Za chvíli jsem i z místa uvnitř klece, kde jsem stál, viděl, jak se dlouhé ručičky tří sad měřicích přístrojů posunuly přes číselníky a na vrcholu ovládací desky se rozsvítilo červené světélko. „Máme energii,“ oznámil.

„A co teď?“

„Nic.“

„To jsem si mohl myslet.“

„Co tím myslíte?“

„To, co říkám. Nestalo by se vůbec nic.“

„Obávám se, že vám nerozumím. Doufám, že vám nerozumím. Chtěl jsem říct, že by se nestalo vůbec nic, pokud bych nezmáčkl tenhle hlavní spínač. Kdybych to udělal, přemístil byste se přesně o jedenatřicet let a tři týdny.“

„Já ovšem stejně tvrdím, že by se nestalo nic.“

Obličej mu ztmavl. „Mám dojem, pane, že mě úmyslně urážíte.“

„Říkejte tomu, jak chcete, pane doktore. Přišel jsem sem, abych prozkoumal jistou pozoruhodnost, o které jsem slyšel. Dobře, prozkoumal jsem ji. Viděl jsem kontrolní desku, na které svítí pěkná světélka; vypadá to jako aparatura šíleného vědátora z nějakého velko filmu v chytadle. Viděl jsem zábavný trik se dvěma mincemi. Nebyl to mimochodem ani nijak zvlášť povedený trik, protože jste si ty mince sám vybral a přikázal jste mi, jak je mám označit; kterýkoliv estrádní kouzelník by si poradil lip. Slyšel jsem spoustu řečí, jenže řeči jsou laciné. To, co tvrdíte, že jste objevil, je nemožné. Mimochodem, na ministerstvu to taky dobře vědí. Vaši zprávu nikdo nikam neschoval, prostě ji založili do šanonu, kam se zakládají dopisy cvoků. Čas od času ji vytáhnou, všichni si ji přečtou a mají z toho náramnou legraci.“

Myslel jsem, že toho chudáka starého na místě raní mrtvice. Musel jsem ho ale popíchnout jediným stimulem, který mu ještě zbýval — jeho pýchou.

„Vylezte odtamtud, pane. Vylezte ven. Zpřerážím vám kosti. Holýma rukama vám zpřerážím kosti.“

Přitom, jaký s ním lomcoval vztek, by se mu to myslím bylo dokonce podařilo navzdory stáří, váze a zdravotnímu stavu. Odpověděl jsem ale: „Nemám z vás strach, tatíku. A to falešné tlačítko mi taky strach nenahání. Jen ho klidně zmáčknete.“

Podíval se na mě, pak se podíval na tlačítko, ale pořád ještě nic neudělal. Uchechl jsem se a pokračoval jsem: „Je to jen podvod, jak to hoši říkali. Twitchi, jste nafoukaný starý podvodník, naškrobená

košile. Plukovník Trushbotham měl pravdu.“

Tím jsem to zpečetil.

KAPITOLA 10

Ještě v okamžiku, kdy mačkal tlačítko, jsem se snažil na něj zavolat, aby to nedělal. Bylo však už příliš pozdě; už jsem padal. Mým posledním dojmem byla zoufalá myšlenka, že to všechno vůbec nechci podniknout. Spálil jsem za sebou všechny mosty a skoro k smrti jsem utrápil ubohého starého chlapíka, který mi ničím neublížil — a nevěděl jsem ani, kterým směrem vlastně jedu. Co bylo ještě horší, nevěděl jsem, jestli tam vůbec dorazím.

Potom jsem dopadl na zem. Myslím, že jsem nespadl z větší výšky než z jednoho metru, ale nečekal jsem to. Dopadl jsem jako hrouda a zhroutil jsem se jako pytel. Potom se někdo ozval: „Odkud jste se tady u všech všudy vzal?“

Byl to nějaký asi čtyřicetiletý muž s holou hlavou, ale dobře stavěný a štíhlý. Stál obličejem ke mně a pěsti měl zapřené v bok. Vypadal schopně a inteligentně a obličej neměl nepříjemný až na to, že to vypadalo, jako by v té chvíli měl na mě vztek.

Posadil jsem se a zjistil jsem, že sedím na žulovém šterku a borovicovém jehličí. Vedle muže stála nějaká žena — příjemná pěkná žena mladší než on. Dívala se na mě vykulenýma očima, ale nic neříkala.

„Kde to jsem?“ zeptal jsem se přihloupě. Mohl jsem se zeptat „Kdy to jsem?“, jenže to by znělo ještě hloupěji a kromě toho jsem o tom vůbec nepřemýšlel. Stačil mi jediný pohled na ně a věděl jsem, kde *nejsem* — bylo mi jasné, že to není rok 1970. A nebyl jsem už ani v roce 2001; v roce 2001 se tohle dalo vidět jedině na plážích. Takže bylo jasné, že jsem zmizel špatným směrem.

Protože ani jeden z nich na sobě neměl nic jiného než hladkou vrstvu opálení. Dokonce ani lepex ne. Zdálo se ale, že jim to stačí. Rozhodně je to nijak nepřivádělo do rozpaků.

„Tak jen popořádku,“ protestoval. „Ptal jsem se vás, jak jste se sem dostal.“ Podíval se nahoru. „Že by vám zůstal padák viset na stromě? A každopádně, co tady vůbec děláte? Na tabulích všude

kolem se píše, že je to soukromý pozemek; nemáte tady co dělat. A co má znamenat to karnevalové postrojení?”

Nezdálo se mi, že by s mým oblečením bylo něco v nepořádku — zvlášť vzhledem k tomu, jak byli oblečeni oni. Neodpověděl jsem ale. Jiná doba, jiné mravy — viděl jsem, že tady budu mít problémy.

Žena mu položila ruku na rameno. „Nech ho, Johnne,“ řekla jemně. „Myslím, že si ublížil.“

Podíval se na ni a pak zkoumavě zpátky na mě. „Ublížil jste si?”

Zkusil jsem vstát a podařilo se mi to. „Myslím, že ne. snad jen pár modřin. Hm, co je dneska za den?”

„Cože? Je přece první neděle v květnu. Myslím, že třetího května. Je to tak, Jenny?”

„Ano, drahoušku.“

„Podívejte se,“ ozval jsem se naléhavě. „Strašně jsem se praštil do hlavy. Jsem celý popletený. Co je dneska za den? Celé datum?”

„Co?”

Měl jsem zůstat zticha, dokud bych si to nezjistil někde jinde — třeba v kalendáři nebo v novinách. Chtěl sem to ale vědět hned; nevydržel jsem čekat. „Jaký je teď rok?”

„Kamaráde, to jste se tedy musel pořádně praštit. Je 1970.“ Všiml jsem si, že si znovu prohlíží moje šaty. Ulevilo se mi tak strašně, že to na mě bylo skoro moc. Podařilo se mi to, podařilo se mi to! Měl jsem ještě dost času. „Díky,“ vydechl jsem. „Hrozně moc vám děkuju. To si ani neumíte představit.“ Pořád ještě vypadal, jako by chtěl přivolat posily, takže jsem nervózně dodal: „Dostávám často zničehonic záchvaty ztráty paměti. Jednou jsem ztratil... celých pět let.“

„To tedy chápu, že to člověka dokáže vyvést z míry,“ přikývl pomalu. „Je vám už dost dobře, abyste mi mohl odpovídat?”

„Nedorážej na něj tak, drahoušku,“ odporovala mu tiše žena. „Vypadá jako slušný člověk. Myslím, že je jenom popletený.“

„To uvidíme. Tak co?”

„Už je mi dobře... teď. Předtím jsem ale byl chvíli úplně mimo.“

„No dobře. Tak jak jste se sem dostal? A proč jste takhle oblečený?”

„Abych pravdu řekl, sám pořádně nevím, jak jsem se sem dostal. A rozhodně nevím, kde vůbec jsem. Tyhle záchvaty mě vždycky popadnou úplně zčistajasna. A pokud jde o to oblečení... asi by se tomu dalo říkat osobní výstřednost. Mmm ... něco jako jste oblečení vy. Nebo spíš neoblečení.“

Podíval se na sebe a ušklíbl se. „Ano, jistě, je mi naprosto jasné, že způsob, jakým jsme já a manželka oblečení... nebo neoblečení... by za jistých okolností vyžadoval určité vysvětlení. Jenže my raději necháváme vysvětlování na vetřelcích. Rozumějte, ať už jste oblečený jakkoliv, nepatříte sem, zatímco my sem patříme — tak, jak jsme. Tohle je pozemek Denverského nudistického klubu.“

*

John a Jenny Suttonovi byli světaznalí, přátelští lidé, které nedokázalo nic vyvést z míry a kteří by klidně pozvali zemětřesení na čaj. Johnovi moje nepřesvědčivé vysvětlení očividně nestačilo a byl by mě rád podrobil křížovému výslechu, ale Jenny ho držela zpátky. Trval jsem na své historce o „záchvatech ztráty paměti“ a tvrdil jsem, že poslední, na co se dokážu upamatovat, je včerejší večer, a že jsem byl v Denveru v novém Brownově paláci. Nakonec prohlásil: „Tak dobře, je to docela zajímavé a dokonce zábavné; někdo, kdo pojedete do Boulderu, vás může vzít s sebou a tam už chytíte autobus zpátky do Denveru.“ Ještě jednou se na mě podíval. „Když vás ovšem takhle přivedu do klubovny, budou se lidé zatraceně divit.“

Podíval jsem se na sebe. Skutečnost, že jsem byl oblečený a oni ne, ve mně vyvolávala jakési neurčité nepohodlí — chci říct, že jsem měl dojem, že nejsou v nepořádku oni, ale já. „Johne ... bylo by to jednodušší, kdybych se taky svlékl?“ Ta představa mě nijak nezneklidňovala. Nikdy předtím jsem sice v žádném nudistickém táboře nebyl, protože jsem na tom neviděl nic zvláštního, ale strávil jsem s Chuckem pár víkendů v Santa Barbaře a jeden v Laguna Beachi — na pláži vypadá přirozeně holá kůže a nic jiného.

Přikývl. „To by rozhodně bylo.“

„Drahoušku,“ ozvala se Jenny, „nemohl by to být náš host?“

„Mmm... ano, to by mohl. Lásko moje jediná, běž se tak trochu projít kolem. Zamíchej se mezi lidi a pokus se jim vysvětlit, že čekáme hosta z ... odkud by to vlastně mělo být, Danny?“

„No, z Kalifornie. Z Los Angeles. Vlastně jsem opravdu odtamtud.“ Málem jsem řekl „z Velkého Los Angeles“ a uvědomil jsem si, že si budu muset dávat pozor na jazyk. „Divadla“ už zase nebyla „chytadla“.

„Z Los Angeles. Nic jiného než tohle a že se jmenuje ‚Danny‘ nepotřebuješ vědět; příjmení tady nepoužíváme, pokud ho někdo sám neřekne. Takže, miláčku, běž to rozhlásit jako něco, o čem už všichni dávno vědí. Potom asi za půl hodiny řekni, že se s námi musíš sejít u brány. Místo toho ale přijď sem. A přines mou cestovní brašnu.“

„K čemu brašnu, drahoušku?“

„Abychom schovali ten maškarní kostým. Je strašně nápadný — i pro někoho, kdo o sobě prohlašuje, že je tak výstřední jako tady Danny.“

Okamžitě jsem vstal a schoval jsem se za křoví, abych se svlékl, protože jakmile by Jenny Suttonová odešla, nezbýval by mi žádný důvod pro stydlivost. Musel jsem to udělat; nemohl jsem se svléknout a ukázat, že mám kolem pasu omotané zlato za dvacet tisíc dolarů, počítáno podle standardní ceny roku 1970, která dělala šedesát dolarů za unci. Netrvalo to dlouho, protože místo abych měl zlato několikrát omotané kolem, udělal jsem z něj obyčejný opasek hned poprvé, když jsem se chtěl vykoupat a měl jsem dost potíží s tím, jak ho dát dolů. Vyrobil jsem z něj dvojitou smyčku, kterou jsem vpředu svázel.

Když jsem měl svlečené šaty, zabalil jsem zlato do nich a snažil jsem se předstírat, že váží jen tolik, kolik by šaty vážit měly. John Sutton se na balík podíval, ale nic neřekl. Nabídl mi cigaretu — nosil je přichycené řemínkem na kotníku. Byla to značka, o které jsem nevěřil, že bych ji ještě někdy viděl.

Zamával jsem s ní ve vzduchu, ale nezapálila se, takže jsem ho nechal, aby mi ji zapálil. „Tak teď,“ řekl klidně, „když jsme sami, nevíte o něčem, co byste mi chtěl říct? Jestli se za vás mám v klubu zaručit, potřebuju přinejmenším vědět, že nebudete dělat žádné potíže.“

Potáhl jsem z cigarety a kouř mě zaškrábal v krku. „Johne, žádné potíže se mnou nebudou. To je to poslední na světě, co bych si přál.“

„Hm... to asi ano. Takže prostě záchvaty ztráty paměti?“

Zamyslel jsem se nad tím; byla to naprosto neudržitelná situace. Měl právo to vědět, ale rozhodně by mi nevěřil, kdybych řekl pravdu... alespoň já na jeho místě bych tomu nevěřil. Jenže kdyby mi uvěřil, bylo by to ještě horší; vyvolalo by to přesně takový rozruch, jakému jsem se chtěl vyhnout. Předpokládám, že kdybych byl opravdový, nefalšovaný a legitimní cestovatel časem, zabývající se vědeckým výzkumem, byl bych usiloval o publicitu, přinesl bych si s sebou nějaký nevyvratitelný důkaz a chtěl bych, aby na něm vědci prováděli zkoušky.

Jenže to tak nebylo. Byl jsem soukromý a poněkud pochybný občan, zabývající se hokuspokusem, na který jsem nechtěl nijak upozorňovat. Hledal jsem prostě svoje dveře do léta a pokud možno v tichosti.

„Johne, i kdybych vám to řekl, nevěřil byste mi.“

„Hmm ... možná ne. Stejně ale — viděl jsem, jak nějaký chlapík spadl z čistého nebe... a nedopadl tak tvrdě, aby si nějak ublížil. Má na sobě divné šaty. Neví zřejmě, kde je a co je za den. Danny, četl jsem Charlese Forta jako většina lidí. Nikdy jsem si ale nemyslel, že se s takovým případem sám setkám. Když už jsem se s ním ale setkal, nečekám, že bude vysvětlení tak jednoduché jako u nějakého karetního triku. Tak co?“

„Johne, před chvílí jste něco říkal — podle toho, jak jste to formuloval, jsem měl dojem, že jste právník.“

„Ano, to jsem. Proč?“

„Můžu vám něco říct jako důvěrné sdělení?“

„Hmm... chcete, abych vás přijal za klienta?“

„Ano, jestli tomu tak chcete říkat. Budu pravděpodobně potřebovat poradit.“

„Tak do toho, je to důvěrné.“

„Dobře. Jsem z budoucnosti. Cestování časem.“ Nějakou chvíli nic neříkal. Leželi jsme natažení na sluníčku. Já jsem tak ležel, abych se zahřál; květen je v Coloradu slunečný, ale chladný. John Sutton na

to byl zřejmě zvyklý, takže se prostě povaloval a přežvykoval borovicové jehličí.

„Máte pravdu,“ odpověděl. „Nevěřím tomu. Zůstaneme u těch ‚záchvatů‘.“

„Říkal jsem, že tomu nebudete věřit.“

Povzdechl si. „Řekněme, že tomu nechci věřit. Taky nechci věřit na duchy, na převtělování a na nic z celé té magie s mimosmyslovým vnímáním. Mám rád jednoduché věci, kterým rozumím. Myslím, že je to tak s většinou lidí. Takže moje první rada pro vás je, abyste zůstal u důvěrného sdělení. Nikde to nerozhlašujte.“

„To mi vyhovuje.“

Převalil se na bok. „Myslím si ale, že by bylo nejlepší, kdybychom tyhle šaty spálili. Najdu vám něco na sebe. Budou hořet?“

„Hm, ne zrovna nejlíp. Roztaví se.“

„Raději si zase obujte boty. Většinou tady chodíme obutí a tyhle boty ujdou. Kdyby se vás na ně někdo ptal, tak jsou vyrobené na zakázku. Zdravotní boty.“

„To je pravda, obojí.“

„Tak dobře.“ Než jsem ho mohl zarazit, začal rozbalovat moje šaty. „Kristepane!“

Bylo už příliš pozdě, tak jsem ho nechal, aby to vybalil. „Danny,“ zeptal se přiškrčeně, „je tahle věc to, na co vypadá?“

„A na co vypadá?“

„Na zlato.“

„Ano.“

„Kde jste ho sehnal?“

„Koupil jsem ho.“

Osahal si ho, vyzkoušel jeho neživou měkkost, podobnou tmelu, potom ho zdvihl. „Hrome! Danny... pořádně mě poslouchajte. Zeptám se vás na něco a dejte si zatraceně dobrý pozor, jak mi na to odpovíte. Protože nepotřebuju klienta, který by mi lhal, prostě ho nechám plavat. A taky nebudu spoluvíníkem nějakého zločinu. Tohle zlato jste získal legálně?“

„Ano.“

„Možná neznáte zákon o zlatých rezervách z roku 1968.“

„Znám. Získal jsem ho legálně. Chci ho prodat za dolary denverské mincovně.“

„Máte snad klenotnické oprávnění?“

„Ne, John, řekl jsem vám čistou pravdu, ať tomu věříte nebo ne. Tam, odkud jsem přišel, jsem to prostě zcela legálně koupil v krámě. Teď to chci co nejdřív proměnit za dolary. Víím, že zákon nedovoluje nechat si ho. Co mi můžou udělat, když ho v mincovně položím na pult a řeknu, aby ho zvážili?“

„Nic, nakonec vůbec nic... pokud se budete držet těch svých ‚záchvatů‘. Mezitím vám ale každopádně můžou pořádně znepríjemnit život.“ Podíval se na zlato. „Myslím, že byste na něj měl raději nahnout trochu hlíny.“

„Zakopat ho?“

„Tak daleko chodit nemusíte. Jestli je ale pravda to, co jste mi řekl, tak jste ho našel v horách. Tam prospektoři obvykle zlato nacházejí.“

„Hm ... jak myslíte. Nějaká ta nevinná lež mi nevadí, protože je stejně podle zákona moje.“

„Je to ale lež? Kdy jste tohle zlato viděl poprvé? Jaké je nejdřívější datum, kdy se nacházelo ve vašem vlastnictví?“

Zkusil jsem vzpomínat. Bylo to ten samý den, kdy jsem odjel z Yumy, což bylo někdy v květnu roku 2001. Tedy asi před dvěma týdny...

Ach tak,

„Když to stavíte takhle, John... tak nejdřívější datum, kdy jsem tohle zlato viděl... je dneska, třetího května 1970.“

Přikývl. „Takže jste ho našel v horách.“

*

Suttonovi v klubu zůstávali až do pondělního rána, takže jsem tam zůstal s nimi. Všichni ostatní členové klubu se chovali přátelsky, ale projevovali pozoruhodně malý zájem o moje soukromé záležitosti - menší než jakákoliv jiná skupina lidí, ve které jsem kdy byl. Později jsem zjistil, že v nudistickém klubu to patří k normálnímu slušnému chování, tehdy jsem si ale myslel, že jsou to ti nejtaktnější

a nejzdvořilejší lidé, jaké jsem kdy poznal.

John a Jenny měli vlastní chatu a já jsem spal na palandě v klubové noclehárně. Byla tam pořádná zima. Druhý den ráno mi John dal košili a džínsy. Moje vlastní šaty byly omotané kolem zlata v brašně v kufru jeho auta — byl to jaguár imperátor, což stačilo, abych věděl, že to není žádný laciný pokoutní advokát. To jsem ovšem poznal už dřív z jeho chování.

Zůstal jsem u nich přes noc a v úterý už jsem měl trochu peněz. Svoje zlato jsem už nikdy neviděl, ale během několika příštích týdnů mi John předal jeho přesnou mincovní hodnotu počítanou pro zlaté cihly s odečtením standardních honorářů oprávněných obchodníků zlatem. Víím, že nejednal přímo s mincovnou, protože mi pokaždé předával stvrzenky od obchodníků zlatem. Sám si za svoje služby nic nesrážel a nikdy se nenabídl, že mi vylíčí všechny podrobnosti.

Nezajímá jsem se o ně. Jakmile jsem zase měl hotové peníze, dal jsem se do práce. To první úterý 5. května 1970 se mnou Jenny objela město a najal jsem si malý podkrovní byt ve staré obchodní čtvrti. Nastěhoval jsem tam kreslicí stůl, pracovní stůl, armádní lůžko a prakticky nic jiného; byla tam už elektřina, plyn, tekoucí voda a toaleta, která se snadno ucpávala. Nic jiného jsem nechtěl a musel jsem si hlídat každý cent.

Kreslit starou metodou s kružítkem a příložníkem bylo únavné a promarnil jsem tak spoustu času, přičemž jsem neměl ani minutu nazbyt, takže dřív než jsem znovu zkonstruoval Flexibilního Franka, sestrojil jsem Rýsovače Ralpha. Flexibilní Frank se ovšem tentokrát změnil v Proteovského Peta — v univerzální automat, který byl zkonstruován tak, že mohl dělat prakticky všechno co člověk, pokud jeho Thorsenovy paměťové elektronky dostaly příslušné instrukce. Věděl jsem, že Proteovský Pete v takové podobě nezůstane, že se jeho potomci vyvinou v celou armádu specializovaných přístrojů, ale chtěl jsem uplatnit co možná nejširší patentové nároky.

Pro patenty se nevyžadují pracovní modely, stačí pouze výkresy a popisy. Já jsem ovšem potřeboval dobré modely, modely, které by dokonale fungovaly a které by mohl kdokoliv předvádět, protože bylo nutné, aby se tyhle modely prodávaly samy, aby prokázaly svou nespornou praktičností a neoddiskutovatelnou úsporností navrženou

pro potřeby budoucí výrobní konstrukce, že budou nejen fungovat, ale že to budou výhodné investice — patentový úřad je přeplněný vynálezy, které sice fungují, ale které jsou z obchodního hlediska bezcenné. Práce pokračovala zároveň rychle i pomalu — rychle, protože jsem přesně věděl, co dělám, a pomalu, protože jsem neměl žádnou pořádnou dílnu ani pomoc. Nakonec jsem zdráhavě zalovil ve svých cenných peněžních zásobách a pronajal jsem si pár obráběcích strojů, pak už šlo všechno líp. Pracoval jsem od snídaně až do vyčerpání, sedm dní v týdnu kromě přibližně jednoho víkendu měsíčně s Johnem a Jenny v nudistickém klubu u Boulderu. Prvního září oba moje modely správně fungovaly a byl jsem připravený začít s výkresy a popisy. Nakreslil jsem a zadal do výroby ozdobné krycí desky nastříkané zrnitým lakem pro oba modely a vnější pohyblivé součásti jsem nechal pochromovat; to byly jediné práce, které jsem zadal někomu jinému, a když jsem za ně platil, svíralo se mi srdce, ale usoudil jsem, že je to nutnost. Samozřejmě, co nejvíc jsem se snažil využít standardních součástek, které můžete objednat podle katalogu; jinak bych je byl vůbec nepostavil, a když jsem byl hotový, nebyl bych je mohl prodat. Neměl jsem ale radost, když jsem musel utrácet za objednanou vyumělkovanost.

Neměl jsem moc času na to, abych někam chodil, což bylo jen dobře. Když jsem byl jednou venku a kupoval jsem servomotor, narazil jsem na jednoho chlapíka, kterého jsem znal z Kalifornie. Oslovil mě a já jsem mu bez přemýšlení odpověděl. „Hej, Dane! Dane Davisi! To je ale náhoda, že tě tady vidím. Myslel jsem, že jsi v Mojave.“

Potřásl jsem si s ním rukou. „Jen taková krátká služební cesta. Za pár dní se vracím.“

„Já se vracím dneska odpoledne. Zavolám Milesovi a řeknu mu, že jsem tě potkal.“

Zatvářil jsem se ustaraně a taky jsem ustaraný byl. „Nedělej to, prosím tě.“

„Proč ne? Copak vy s Milesem už nejste kamarádi a nehrabete spolu prachy?“

„No ... podívej, Morte, Miles neví, že jsem tady. Měl bych být služebně v Albuquerque a pracovat pro firmu. Jenže jsem si tak

bokem zaletěl sem za jednou čistě osobní a soukromou věcí. Chápeš? S firmou to nemá nic společného. A nechce se mi to rozebírat s Milesem.“

Zatvářil se zasvěceně. „Ženská, co?“

„No... ano.“

„Je vdaná?“

„Dalo by se to tak říct.“

Šťouchl mě do žeber a zamrkal. „Je mi to jasné. Starouš Miles je pěkně puritánská duše, co? Fajn, budu tě krýt a někdy můžeš zase krýt ty mě. Je dobrá?“

S chutí bych tě přikryl hromadou hlíny, pomyslel jsem si, ty ubohá čtvrtácká troska. Mort byl ten druh ničemného obchodního cestujícího, který víc času než obcházením zákazníků stráví tím, že se snaží svádět servírky — a kromě toho zboží, kterým obchodoval, bylo stejně pochybné jako on sám — nikdy nebylo tak dobré, jak předstíralo.

Pozval jsem ho ale na skleničku, častoval jsem ho pohádkami o té „vdané ženě“, kterou jsem si vymyslel, a poslouchal jsem, když se vychloubal nepochybně stejně fiktivními milostnými historkami. Pak jsem se ho zbavil.

Při jiné příležitosti jsem se pokusil pozvat na skleničku doktora Twitchella a nepodařilo se mi to.

Posadil jsem se vedle něj u jídelního pultu v jednom drugstoru na Champa Street, pak jsem si všiml v zrcadle jeho obličeje. Prvním mým impulsem bylo zalézt pod pult a schovat se.

Potom jsem se vzpamatoval a uvědomil jsem si, že ze všech lidí žijících v roce 1970 je tím jedním, kvůli kterému si nemusím dělat ani nejmenší starosti. Nemohlo se nic stát, protože se nic nestalo ... chtěl jsem říct „nic se nestane“. Ne... pak jsem se přestal pokoušet to zformulovat a pomyslel jsem si, že jestli se někdy cestování časem rozšíří, bude si anglická mluvnice muset přidat celou řadu nových časů k popisování reflexivních situací — konjugace, ve srovnání s nimiž budou francouzské literární časy a latinské historické časy vypadat jednoduše.

Ať už to bylo jakkoliv, v minulosti, v budoucnosti nebo v něčem jiném, s Twitchellem jsem si teď nemusel lámat hlavu. Mohl jsem

být klidný.

Prohlížel jsem si jeho obličej v zrcadle a přemýšlel jsem o tom, jestli jsem se nenechal oklamat náhodnou podobností. Ale ne, Twitchell neměl tuctový obličej jako já; měl přísné, sebejisté, trochu arogantní a celkem pohledné rysy, které by se docela hodily k Diovi. Sám jsem si ten obličej pamatoval jen jako trosku, ale nemohlo o tom být pochybností — projel mnou nepříjemný pocit, když jsem si vzpomněl, jak vypadal ve stáří a jak špatně jsem se k němu zachoval. Byl bych mu to byl rád nějak vynahradil.

Twitchell si všiml, jak si ho v zrcadle prohlížím, a otočil se ke mně. „Něco se vám nelíbí?“

„Ne. Hmm ... vy jste doktor Twitchell, že ano? Z univerzity?“

„Ano, z Denverské univerzity. My se známe?“ Málem jsem se dopustil omylu, protože jsem zapomněl, že ten rok učil na městské univerzitě. Památovat si věci ve dvou směrech najednou není jednoduché. „Ne, pane doktore, ale slyšel jsem vás přednášet. Dalo by se říct, že jsem jedním z vašich obdivovatelů.“

Zkřivil ústa v polovičním úsměvu, ale nezabral. Z toho a z některých dalších znaků jsem zjistil, že se u něj ještě neobjevila zhoubná potřeba naslouchat pochlebování; v tomto věku si byl sám sebou jistý a potřeboval jen svoje vlastní uznání. „Víte jistě, že jste si mě nespletl s nějakou filmovou hvězdou?“

„Ale ne! Jste přece doktor Hubert Twitchell... ten velký fyzik?“

Znovu mu zaškubalo koutkem úst. „Řekněme prostě, že jsem fyzik. Nebo se snažím být.“

Chvilí jsme si povídali a pokoušel jsem se udržet si jeho pozornost i po tom, co dojedl sendvič. Tvrdil jsem, že by pro mě byla velká čest, kdyby mi dovolil pozvat ho na skleničku. Zavrtěl hlavou. „Skoro vůbec nepiju a rozhodně nikdy před setměním. Stejně vám ale děkuju, rád jsem vás poznal. Jestli se někdy objevíte na univerzitě, stavte se u mě v laboratoři.“

Slíbil jsem, že to udělám.

Moc věcí jsem ale v roce 1970 (tedy při svém druhém pobytu v něm) nespletl, protože jsem se tam vyznal a kromě toho většina lidí, kteří mě mohli poznat, byla v Kalifornii. Rozhodl jsem se, že kdybych potkal nějaké další známé tváře, zadívám se na ně

nechápat a rychle se jich zbavím — nechtěl jsem už riskovat.

Potíže vám ale můžou působit i maličkosti. Jako tenkrát, když jsem se přiskřípl v zipu jenom proto, že jsem si už zvykl na pohodlnější a mnohem bezpečnější leplexové švy. Hodně podobných maličkostí mi pořádně chybělo, když jsem se předtím za pouhých šest měsíců naučil považovat je za samozřejmost. Holení — musel jsem se zase začít *holit*! Jednou jsem dokonce chytil rýmu. Ten strašlivý pozůstatek minulosti byl výsledkem toho, že jsem zapomněl, že šaty se můžou v dešti promočit. Byl bych dal hodně za to, kdyby se mnou mohli být ti slavní estéti, kteří ohrnují nos nad pokrokem a žvaní o nepřekonatelných krásách minulosti — talíře, na kterých jídlo může vystydnout, košile, které je potřeba prát, koupelnová zrcadla, která se zapotí, právě když je potřebujete, nachlazené nosy, špína pod nohama a špína v plicích — zvykl jsem si už na pohodlnější život a rok 1970 byl nepřetržitou řadou drobných nepříjemností, dokud jsem si na něj znovu nezvykl.

Zvykl jsem si však stejně, jako si pes zvykne na svoje blechy. Denver v roce 1970 byl velice zvláštní město s příjemným příděchem staromódnosti; moc se mi tam zalíbilo. Ani trochu se nepodobal tomu okázalému bludišti postavenému podle Nového plánu, které jsem viděl (nebo teprve měl vidět), když jsem tam přijel (nebo teprve měl přijet) z Yumy. Stále ještě tam byly necelé dva milióny obyvatel, na ulicích ještě jezdily autobusy a jiná vozidla — ještě existovaly *ulice*; s hledáním Colfax Avenue jsem neměl potíže.

Denver si stále ještě zvykal na to, že je sídlem celonárodní vlády, a cítil se ve své roli tak trochu nesvůj jako chlapec ve svém prvním tmavém obleku. V duchu stále nostalgicky vzpomínal na vysoké boty a westernovou atmosféru, i když viděl, že je mu souzeno rozrůst se a stát se mezinárodní metropolí s velvyslanectvími a špióny a slavnými restauracemi pro labužníky. Město se improvizovaně rozrůstalo ve všech směrech, aby se do něj vešli všichni ti byrokrati, lobbisté a prostředníci, úředníci, písárky a přísluhovači; domy vyrůstaly takovým tempem, že na každé stavbě hrozilo nebezpečí, že uvnitř zdí zůstane obestavěné stádo krav. Přesto se však město zatím rozrostlo jen několik kilometrů za Auroru na východě, k Hendersonu na severu a k Littletonu na jihu — než

jste dojeli k letecké akademii, jeli jste ještě kus otevřenou krajinou. Na západě samozřejmě končilo v horách a federální úřady se zavrtávaly do tunelů v kopcích.

Denver ve své největší federální konjunktuře se mi líbil. Přesto jsem se ovšem strašlivě těšil zpátky do vlastní doby.

Vždycky to byly právě maličkosti. Krátce po tom, co jsem dostal zaměstnání u Hired Girl a mohl jsem si to dovolit, nechal jsem si kompletně spravit všechny zuby. Nečekal jsem, že bych ještě někdy musel jít k zubaři. V roce 1970 jsem ovšem neměl protikazové pilulky a tak se mi v jednom zubu udělala díra — bolestivá díra, jinak bych si toho nebyl všimal. Šel jsem tedy k zubaři. Namouduši jsem úplně zapomněl, co uvidí, až se mi podívá do úst. Zamrkal, zakroužil zrcátkem a zeptal se: „Kristepane, člověče! Kde jste chodil k zubaři?“

„Han kuhu han?“

Vyndal mi ruce z úst. „Kdo to dělal? A jak?“

„Cože? Myslíte moje zuby? To je experimentální práce, kterou dělají v... Indii.“

„A jak to dělají?“

„Jak to mám vědět?“

„Mmm ... počkejte chvíličku. Musím si z toho pořídit pár snímků.“ Začal něco připravovat na rentgenu.

„Ne, ne,“ protestoval jsem. „Jen mi vyčistěte ten řezák, něčím ho zaplňte a nechte mě jít.“

„Ale...“

„Je mi líto, doktore. Ale hrozně spěchám.“

Udělal tedy, co jsem mu řekl, jen se čas od času zastavil a díval se mi na zuby. Zaplatil jsem v hotovosti a nenechal jsem tam jméno. Nejspíš jsem mu mohl dovolit, aby si ty snímky udělal, ale zakrývání stop se už pro mě stalo reflexem. Nic jsem nemohl zkazit, kdybych ho nechal je udělat. Ničemu bych ani nepomohl, protože z rentgenu by nepoznal, jak se provádí regenerace, a já sám bych mu to říct taky nedokázal.

Není nad minulost, když chcete něco udělat. Zatímco jsem se šestnáct hodin denně potil nad Rýsovačem Ralphem a Proteovským Petem, zařídil jsem si bokem ještě něco jiného. Prostřednictvím

Johnovy právní firmy jsem si anonymně najal detektivní agenturu s pobočkami v celé zemi, aby mi zjistili Bellinu minulost. Dal jsem jim její adresu a poznávací značku a model jejího auta (protože na volantech se dají báječně snímat otisky prstů) a řekl jsem jim, že už možná tu a tam byla vdaná a že by mohla mít záznam u policie. Musel jsem rozpočet pořádně omezit; nemohl jsem si dovolit vyšetřování, o jakém se píše v knížkách.

Když se do deseti dnů neozvali, už jsem své peníze odepsal. O několik dní později však do Johnovy kanceláře dorazila tlustá obálka.

Belle se rozhodně měla k světu. Narodila se o šest let dřív, než o sobě sama prohlašovala, a než jí bylo osmnáct, byla už dvakrát vdaná. Jednou se to nepočítalo, protože ten chlapík už jednu manželku měl; pokud se z toho druhého manželství dala rozvést, agentura to nezjistila.

Od té doby byla zřejmě vdaná ještě čtyřikrát, i když v jednom případě to bylo pochybné; možná šlo jen o předstírané válečné vdovství za pomoci někoho, kdo byl mrtvý a nemohl tudíž protestovat. Jednou byla rozvedená (jako žalovaná strana) a jeden z jejích manželů byl po smrti. Za ty ostatní snad byla ještě „provdaná“.

Její policejní rejstřík byl dlouhý a zajímavý, ale odsouzená za nějaký zločin byla zřejmě jen jednou v Nebrasce a tam ji propustili na podmínku, aniž si něco odseděla. Tohle vyšlo najevo jen podle otisků prstů, protože v podmínce zmizela, změnila si jméno a sehnala si nové číslo sociálního pojištění. Agentura se ptala, jestli to má oznámit nebraským úřadům.

Řekl jsem jim, aby se neobtěžovali; byla pryč už devět let a odsouzená nebyla za nic horšího, než že dělala volavku a lákala kořeny, které pak vydírala. Přemýšlel jsem o tom, co bych udělal, kdyby šlo o prodej drog. Intuitivní rozhodnutí mají svoje háčky.

Začal jsem se s výkresy opožďovat oproti plánu, a než jsem si to stačil uvědomit, měl jsem na krku říjen. Popisy jsem měl stále ještě zformulované sotva zpoloviny, protože se musely řídit podle výkresů, a s patentovými nároky jsem ani nezačal. Ještě horší bylo, že jsem se vůbec nezabýval organizací celé té věci tak, aby z toho vůbec něco bylo; s tím jsem nemohl začít, dokud jsem neměl svou práci hotovou. Neměl jsem čas ani na to, abych navázal nějaké

kontakty. Začínal jsem mít dojem, že jsem se dopustil omylu, když jsem doktora Twitchella nepožádal, aby přístroje nastavil přinejmenším na dvaatřicet let místo jedenatřiceti let a ubohých tří týdnů; podcenil jsem čas, který jsem potřeboval, a přecenil jsem vlastní schopnosti.

Svým přátelům Suttonovým jsem svoje hračky neukazoval, ne snad proto, že bych je chtěl schovávat, ale protože jsem si nepřál spoustu řečí a zbytečných rad, dokud nebyly hotové. Poslední zářijovou sobotu jsem s nimi měl jet do klubového tábora. Protože jsem byl s prací pozadu, pracoval jsem den předtím pozdě do noci a pak mě brzy ráno vzbudilo mučivé řinčení budíku, abych se stačil oholit a byl připravený, až se pro mě zastaví. Zamáčkl jsem tu sadistickou věcičku a děkoval jsem bohu, že v roce 2001 už se lidé podobných hrůzostrašných vynálezů zbavili, potom jsem se ospale vyškrábal z postele a seběhl jsem dolů do dragstoru na rohu, abych jim zatelefonoval a vysvětlil, že nemůžu jet, protože musím pracovat.

Ozvala se Jenny. „Moc se honíš, Danny. Víkend na venkově ti udělá dobře.“

„Nejde to jinak, Jenny. Je mi líto, ale musím.“

Na druhém aparátu se ozval John. „Co je to všechno za nesmysly?“

„Musím pracovat, Johne. Prostě musím. Všechny tam ode mne pozdravuj.“

Vrátil jsem se nahoru, spálil jsem pár topinek, zpopelnil pár vajíček a zasedl zase k Rýsovači Ralphovi. O hodinu později mi tloukli na dveře. Ten víkend nejel do hor nikdo z nás; místo toho jsem jim předvedl oba své přístroje. Rýsovač Ralph na Jenny neudělal velký dojem (není to hračka pro ženskou, pokud sama není konstruktérka), ale nad Proteovským Petem nestačila vyvalovat oči. Samotné jí doma pomáhalo Děvče v domácnosti model II, takže viděla, o kolik víc práce tenhle stroj zastane.

John si ale význam Rýsovače Alpha uvědomoval. Když jsem mu ukázal, jak umím napodobit svůj podpis, prokazatelně svůj vlastní podpis tím, že mačkám klávesy (přiznávám, že jsem si to nacvičoval), zdvihl obočí. „Kamaráde, tímhle připravíš o práci tisíce kresličů.“

„Nepřipravím. V téhle zemi se rok od roku projevuje čím dál větší nedostatek konstruktérských talentů; ta moje věčička jen pomůže zaplnit prázdné místo. O generaci později ji uvidíš u každého konstruktéra a architekta v celé zemi. Budou bez ní zrovna tak ztraceni, jako by byl moderní mechanik bez elektrického nářadí.“

„Mluvíš, jako bys to věděl jistě.“

„Taky že to vím.“

Podíval se na Proteovského Peta — nařídil jsem mu, aby mi ukldil pracovní stůl — a zpátky na Rýsovače Ralpha. „Danny... někdy mám pocit, žeš mi možná říkal pravdu — víš, ten den, co jsme tě potkali.“

Pokrčil jsem rameny. „Říkej tomu třeba předvídavost ... ale vím to. Víím to jistě. Záleží na tom?“

„Asi ne. Co s těmi přístroji chceš udělat?“

Zamračil jsem se. „V tom je ten háček, Johne. Jsem dobrý konstruktér, a když to musí být, dokážu slušně zaimprovizovat jako mechanik. Nejsem ale obchodník, to už jsem dokázal. Nezabýval ses někdy patentovým právem?“

„Už jsem ti to říkal; to je práce pro specialistu.“

„Víš o někom poctivém? Kdo by se navíc pořádně vyznal v tlačení? Dospělo to do stadia, kdy někoho takového musím sehnat. A musím taky založit korporaci, která by se o to starala. A rozmyslet si, jak s financováním. Jenže nemám moc času, *strašlivě* mi chybí čas.“

„Proč?“

„Vracím se tam, odkud jsem přišel.“

Posadil se a dlouhou chvíli nic neříkal. Konečně se ozval: „Kolik času ti zbývá?“

„Hm, asi devět týdnů. Devět týdnů od příštího čtvrtka, abych byl přesný.“

Podíval se na oba přístroje a zase zpátky na mě. „Tak to bys měl raději změnit plány. Řekl bych, že máš před sebou práci spíš tak na devět měsíců. A ani pak ještě nezačneš s výrobou — když budeš mít štěstí, bude tak sotva všechno připravené.“

„To nemůžu, Johne.“

„To bych řekl, že nemůžeš.“

„Chci říct, že nemůžu svoje plány měnit. Není to v mých silách... teď už ne.“ Složil jsem hlavu do dlaní. Byl jsem k smrti unavený — spal jsem necelých pět hodin a už celou řadu dní to v průměru nebylo lepší. V tom stavu, v v kým jsem byl, jsem byl málem ochoten věřit, že je přece jen něco na všech těch řečech o „osudu“ — můžete se proti němu vzbouřit, ale nic na něm nezměníte.

Zdvihl jsem hlavu. „Vzal by sis to na starost ty?“

„Cože? Co jestli bych si vzal na starost?“

„Všechno. Já už jsem udělal, co umím.“

„To je pořádná objednávka, Dane. Mohl bych tě oškubat o všechno. To je ti přece jasné, ne? A tohle může být zlatý důl.“

„To bude, vím to.“

„Tak proč bys mi měl věřit? Raději by sis mě měl nechat jen jako svého právního zástupce, který by ti dával rady za honorář.“

Snažil jsem se přemýšlet, až mě rozbolela hlava. Už jednou jsem si přibral partnera... jenže, zatraceně, bez ohledu na to, kolikrát si spálíte prsty, *musíte* přece lidem věřit. Jinak se z vás stane poustevník v jeskyni a budete spát s jedním okem otevřeným. Člověk nikdy nemůže být stoprocentně bezpečný; už jen být naživu je hrozně nebezpečné... a nakonec smrtelně nebezpečné.

„Hrome, Johne, na tuhle otázku znáš přece odpověď sám. *Tys věřil mně*. Teď už zase potřebuju tvou pomoc. Tak co, pomůžeš mi?“

„Samozřejmě ti pomůžu,“ vložila se do řeči klidně Jenny, „i když jsem neslyšela, o čem jste se to vy dva vlastně bavili. Danny? Umí taky mýt nádobí? Všechno nádobí, co tady máš, je špinavé.“

„Cože, Jenny? Jistě, to snad umí. Ano, samozřejmě.“

„Tak mu prosím tě řekni, aby to udělal. Chtěla bych to vidět.“

„Hm, na to jsem ho ještě nenaprogramoval. Jestli chceš, tak to udělám, ale bude to trvat několik hodin, jestli to mám udělat pořádně. Potom už to bude pochopitelně umět pokaždé. Poprvé ale... rozumíš, k mytí nádobí je potřeba celá řada alternativních voleb. Je to ‚úsudková‘ práce a ne tak relativně jednoduchá činnost jako třeba zedničina nebo řízení nákladů.“

„No ne! To tedy ráda vidím, že aspoň jeden chlap rozumí domácím pracím. Slyšels, co říkal, drahoušku? Teď se ale nezdržuj a neuč ho to, Danny, udělám to sama.“ Rozhlédla se kolem sebe.

„Danny, žiješ tady jako čuně, když to mám říct slušně.“

Abych řekl pravdu, vůbec mě nenapadlo, že by Proteovský Pete mohl pracovat pro mě. Všechn čas jsem strávil tím, že jsem plánoval, jak by mohl pracovat pro ostatní a dělat to, pro co by bylo obchodní využití, učil jsem ho a sám jsem prostě shrnoval prach do kouta nebo jsem si ho vůbec nevšímal. Teď jsem ho začal učit všechny ty domácí práce, které kdysi uměl Flexibilní Frank; měl na to kapacitu, protože jsem do něj oproti Frankovi instaloval trojnásobné množství Thorsenových elektronek.

Měl jsem na to dost času, protože John se pustil do práce.

Jenny nám psala na stroji popisy a John najal patentového právníka, který nám pomáhal s formulací nároků. Nevím, jestli mu zaplatil hotově nebo jestli mu dal nějaký podíl; nikdy jsem se na to neptal. Nechal jsem všechno úplně na něm včetně rozhodování o tom, jaké budou naše podíly; mělo to nejen tu výhodu, že jsem měl čas na svou opravdovou práci, ale počítal jsem, že když bude o takových věcech rozhodovat sám, nedostane se do stejného pokušení jako Miles. A po pravdě řečeno mi na tom ani nezáleželo; peníze samy o sobě nejsou důležité. Buď byli John a Jenny takoví, za jaké jsem je považoval, nebo jsem si mohl rovnou najít nějakou jeskyni a stát se poustevníkem.

Trval jsem jen na dvou věcech. „Johne, myslím, že by se naše firma měla jmenovat ‚Aladdin Autoengineering Corporation‘.“

„Není to trochu moc honosné? Co ti vadí na ‚Davis a Sutton‘?“

„Musí to tak být, John.“

„Vážně? To ti taky říká ta tvoje předvídavost?“

„Možná, možná. Jako obchodní značku použijeme obrázek Aláddína, jak tře lampu a nad ním se objevuje džin. Zhruba to nakreslím. A ještě jedna věc: Hlavní kancelář bude muset být v Los Angeles.“

„Co? To už je trochu moc, ne? Pokud totiž chceš, abych to tam vedl já. Co ti vadí na Denveru?“

„Vůbec nic mi na Denveru nevadí, je to fajn město. Jenže to není to správné místo pro vybudování továrny. Vyber si tady dobrý pozemek a jednoho krásného dne se probudíš a zjistíš, že se přes něj převalila federální vlna a že jsi bez práce, dokud se nezařídíš někde

jinde. Kromě toho je tady málo pracovních sil, suroviny se sem vozí po pevnině, stavební materiály dostaneš jen na poločerném trhu. Zatímco Los Angeles má neomezené zásoby kvalifikovaných pracovních sil a každý den se tam hrnou další a další. Los Angeles je námořní přístav. Los Angeles je ...“

„A co smog? Nestojí to za to.“

„Se smogem tam budou brzy hotoví. Věř mi. A nevšiml sis, že Denver si už začíná vypracovávat vlastní smog?“

„Tak počkej chvíličku, Dane. Už jsi dal jasně najevo, že já budu muset celou tu věc řídit, zatímco ty zmizíš za nějakými soukromými záležitostmi. Fajn, souhlasil jsem. Měl bych ale mít aspoň nějakou možnost vybrat si pracovní podmínky.“

„Musí to tak být, Johně.“

„Dane, nikdo, kdo má všech pět pohromadě a kdo bydlí v Coloradu, se nepřestěhuje do Kalifornie. Sloužil jsem tam za války, takže to znám. Podívej se tady na Jenny, narodila se v Kalifornii a dodneška to tají a stydí se za to. Ani za nic na světě bys ji nepřinutil, aby se tam vrátila. Tady máme zimy, střídavá roční období, zdravý horský vzduch, báječné...“

Jenny zdvihla hlavu. „Ale ne, to bych zrovna netvrdila, že by mě tam nikdo nedostal.“

„Co to říkáš, drahoušku?“

Jenny do té doby poklidně pletla; nikdy nemluvila, pokud doopravdy neměla co říct. Teď položila pletení, což bylo neklamně znamení, že má co říct. „Kdybychom se tam přestěhovali, drahoušku, mohli bychom vstoupit do Oakdaleského klubu; dá se tam celý rok koupat venku. Zrovna minulý víkend jsem na to myslela, když jsem viděla, že je na bazénu v Boulderu led.“

*

Zůstal jsem tam až do večera 2. prosince 1970 — do poslední možné minuty. Byl jsem nucen půjčit si od Johna tři tisíce dolarů (ceny, které jsem platil za součástky, byly skandálně vysoké), ale nabídl jsem mu jako záruku hypotéku na akcie. Počkal, až jsem ji podepsal, pak ji roztrhal a hodil do koše. „Až se k tomu dostaneš,

vrátíš mi to.“

„To bude trvat třicet let, Johne.“

„Tak dlouho?“

Zamyslel jsem se nad tím. Nepožádal mě, abych mu vypověděl celý svůj příběh, od toho odpoledne před šesti měsíci, kdy mi upřímně řekl, že nevěří základnímu faktu — ale že se za mě v klubu stejně zaručí.

Řekl jsem mu, že podle mého názoru je čas, abych mu všechno vyprávěl. „Vzbudíme Jenny? Má právo to taky slyšet.“

„Mmm... ne. Necháme ji spát, dokud nebude opravdu čas, abys šel. Jenny je člověk, který s ničím nedělá žádné komplikace, Dane. Pokud se jí líbíš, nezáleží jí na tom, co jsi zač nebo odkud jsi přišel. Jestli ti to nevádí, řeknu jí to všechno někdy jindy.“

„Jak myslíš.“ Nechal mě všechno vypovědět a přerušoval jen tehdy, když doléval pití — mně jen zázvorovou limonádu; měl jsem dobrý důvod nepít alkohol. Když jsem došel k tomu, jak jsem přistál na tom horském úpatí u Boulderu, odmlčel jsem se. „To je všechno,“ dodal jsem. „I když v jednom jsem neměl jasno. Prohlížel jsem si tam od té doby terén a myslím, že jsem nespádl z větší výšky než z půl metru. Kdyby to staveniště pro laboratoř vybagrovali — chci říct kdyby ho měli v budoucnosti vybagrovat — do větší hloubky, pohřbilo by mě to zaživa. Nejspíš bych zabil i vás oba — pokud by to nevyhodilo do vzduchu celý okres. Nevím, co se vlastně stane, když se plochá vlnová forma promění zpátky v hmotu tam, kde už je jiná hmota.“

John dál pokuřoval.

„Tak co?“ zeptal jsem se. „Co tomu říkáš?“

„Danny, vyprávěls mi hodně o tom, jak bude vypadat Los Angeles — totiž ‚Velké Los Angeles‘. Dám ti vědět, až se přesvědčím, jak jsi byl přesný.“

„Je to přesné. Až snad na maličkosti, které si úplně nepamatuju.“

„Hmm ... rozhodně to zní logicky, jak to říkáš. Prozatím si ale myslím, že jsi ten nejsympatičtější šílenec, jakého jsem kdy viděl. Ne že bys přitom nebyl dobrý konstruktér... nebo dobrý přítel. Líbíš se mi, kamaráde. Koupím ti k vánocům novou svěrací kazajku.“

„Když to chceš brát takhle.“

„Musím to tak brát. Jediná další možnost je, že jsem sám dokonale zešilel... a to by byl pro Jenny dost problém.“ Podíval se na hodinky. „Už bychom ji asi měli vzbudit. Skalpovala by mě, kdybych tě nechal, abys odešel a nerozloučil se s ní.“

„To by mě ani nenapadlo.“

Odvezli mě na denverské mezinárodní letiště a Jenny mě u vchodu políbila na rozloučenou. Chytil jsem letadlo do Los Angeles v jedenáct hodin.

KAPITOLA 11

Příští večer, 3. prosince 1970, jsem vystoupil z taxíku jeden blok od Milesova domu; přijel jsem dost brzy, protože jsem si přesně nepamatoval, v kolik hodin jsem tam dorazil poprvé. Když jsem přicházel k domu, byla už tma, ale u chodníku jsem viděl jen jeho auto, takže jsem se vrátil asi sto metrů zpátky na místo, odkud jsem mohl příslušný kus chodníku pozorovat, a čekal jsem.

O dvě cigarety později jsem viděl, jak tam zajelo nějaké další auto, zastavilo a zhaslo reflektory. Počkal jsem ještě pár minut a pak jsem spěchal k němu. Bylo to moje vlastní auto.

Klíček jsem neměl, což ovšem nebyl žádný problém; odkáživa se mi stávalo, že jsem se až po uši zahrabal do nějakého konstrukčního problému a klíče jsem někde zapomínal, takže jsem si dávno zvykl nechávat rezervní klíček v kufru. Vytáhl jsem ho a nasedl jsem do auta. Zaparkoval jsem na mírném svahu směrem dolů, teď jsem nerozsvěcel reflektory a nestartoval motor, sjel jsem k rohu, zabočil a teprve pak zapnul motor, ale ne světla. Zaparkoval jsem v úzké uličce za Milesovým domem, kam ústila vrata jeho garáže.

Garáž byla zamčená. Podíval jsem se přes špinavé sklo a viděl jsem, že tam stojí něco přikrytého plachtou. Podle obrysů jsem poznal, že je to můj starý dobrý přítel Flexibilní Frank.

Při stavbě garážových vrat se nepočítá s tím, že by musela odolat útoku člověka vyzbrojeného montážní pákou a odhodláním — alespoň ne v jižní Kalifornii roku 1970. Trvalo to jen pár vteřin.

Rozebrat Franka na kusy, které bych dokázal odnést a nacpat do auta, zabralo mnohem víc času. Nejdřív jsem se ale přesvědčil, že moje poznámky a výkresy jsou tam, kde jsem si myslel, že budou — doopravdy tam byly, takže jsem je vytahal a hodil na podlahu auta; potom jsem se pustil do samotného Franka. Nikdo jiný nevěděl tak přesně jako já, jak je zkonstruovaný, a k uspíšení celé té záležitosti nesmírně přispěla skutečnost, že mi nijak zvlášť nezáleželo na tom, kolik nadělám škody. Přesto jsem se ovšem skoro hodinu dřel jako mezek.

Právě jsem uložil poslední kus — podvozek kolečkového křesla — do kufru auta a přiklopil jsem za ním dveře tak daleko, jak to šlo, když jsem zaslechl, že Pete začal naříkat. Proklet jsem v duchu tu dlouhou dobu, kterou mi rozebrání Franka trvalo, a pospíšil jsem si kolem garáže do zadního dvora. Pak vypukla vřava.

Sliboval jsem si, že vychutnám každou vteřinu Petova triumfu. Neviděl jsem ale nic. Zadní dveře byly otevřené a síť ve dveřích se linulo ven světlo, jenže zatímco jsem slyšel běhání a nárazy, Petův válečný pokřik, při kterém tuhla krev v žilách, a Bellino ječení, ani jednou mi neudělali tu radost, aby se objevili v mém zorném poli. Připlížil jsem se tedy k sítovým dveřím a doufal jsem, že něco z toho krveprolití uvidím.

Ty zatracené dveře byly zavřené na háček! Byla to jediná maličkost, která nešla podle plánu. Honem jsem zašmátral v kapse, zlomil jsem si nehet při otevírání nože, strčil jsem čepel dovnitř a háček jsem uvolnil tak na poslední chvíli, že jsem měl sotva čas uskočit, když Pete do sítě vletěl jako kaskadér na motocyklu do plotu.

Natáhl jsem se přes keřík růží. Nevím, jestli Miles a Belle vůbec zkusili vyběhnout za ním ven. Pochybuju o tom; na jejich místě bych to nebyl riskoval. Nevšiml jsem ti toho ale, protože jsem měl dost práce s tím, abych se sám vymotal.

Když jsem se zase postavil na nohy, zůstal jsem za keři a obešel jsem dům na stranu; chtěl jsem zmizet od těch otevřených dveří a ze světla, které z nich vycházelo. Pak mi nezbývalo nic než čekat, dokud se Pete neuklidní. V tu chvíli jsem se neodvážil na něj sáhnout a už vůbec ne zkoušet ho zdvihnout. Zním kočky.

Pokaždé, když kolem mě prošel, hledal, kudy by se dostal dovnitř, a hlasitě vyzýval nepřítele k boji, jsem na něj ale tiše zavolal: „Pete. Pojď sem, Pete. Jen klid, kamaráde, všechno je v pořádku.“

Věděl, že tam jsem, a dvakrát se na mě podíval, jinak mě ovšem ignoroval. Kočky nemají ve zvyku míchat různé věci dohromady; teď zrovna měl důležitou práci a neměl čas mazlit se s papínkem. Věděl jsem ale, že ke mně přijde, až jeho rozhořčení opadne.

Zatímco jsem seděl v podřepu a čekal, slyšel jsem, jak v jejich koupelnách teče voda, a pomyslel jsem si, že se šli dát do pořádku a mě nechali v obývacím pokoji. V tom okamžiku jsem měl strašlivou myšlenku: co by se asi stalo, kdybych se vplížil dovnitř a podřízl hrdlo svému vlastnímu bezmocnému tělu? Honem jsem ji ale zaplašil; tak zvědavý jsem zase nebyl, a i když jsou okolnosti z matematického hlediska zajímavé, sebevražda je příliš neodvolatelný experiment.

Nikdy jsem si to ale nedokázal spočítat.

Kromě toho jsem nechtěl jít dovnitř z jakéhokoliv důvodu. Mohlo se stát, že bych narazil na Milese — a nechtěl jsem mít na krku mrtvolu.

Pete se konečně zastavil přede mnou asi metr mimo dosah. „Mrrrouu?“ ozval se, čímž chtěl říct: „Pojď, vrátíme se tam a vybílíme ten lokál. Pusť se do nich shora, já je budu brát zdola.“

„Kdepak, kamaráde. Už je po legraci.“

„Oou notaaaak!“

„Je na čase jet domů, Pete. Pojď k Dannymu.“

Posadil se a začal se oblizovat. Když zdvihl hlavu, napřáhl jsem ruce a on mi skočil do náruče. „Krrrauuu?“ („Kdes byl ty, zatraceně, když ta mela začala?“)

Odnesl jsem ho zpátky do auta a položil jsem ho na sedadlo u volantu, protože nikde jinde už nezbývalo místo. Očíchal tu kupu železa na svém obvyklém místěčku a vyčítavě se ohlédl. „Budeš si mně muset sednout na klín,“ vysvětlil jsem mu. „A přestaň si vybírat.“

Když jsme vyjeli na ulici, rozsvítil jsem reflektory. Pak jsem se dal východním směrem a zamířil jsem k Velkému medvědímu jezeru

a ke skautskému táboru. Během prvních deseti minut jsem vyházel tolik kusů Franka, že Pete mohl zaujmout své právoplatné místo, což vyhovovalo líp nám oběma. Když jsem o několik kilometrů dál měl vyčištěnou celou podlahu, zastavil jsem a nacpal jsem poznámky i výkresy do kanálu. Podvozku z kolečkového křesla jsem se nezbavil, dokud jsme nebyli doopravdy v horách; potom se s překrásným zvukovým efektem skutálel do hluboké rokle.

Asi ve tři hodiny ráno jsem zajel do motelu u silnice kousek za odbočkou vedoucí ke skautskému táboru a zaplatil jsem přemrštěnou cenu za chatu — Pete málem všechno zkazil, protože vystrčil hlavu a chtěl něco poznamenat ve chvíli, kdy vyšel ven majitel.

„V kolik hodin,“ zeptal jsem se ho, „sem chodí ranní pošta z Los Angeles?“

„Helikoptéra přilétá přesně v sedm třináct.“

„Fajn. Tak mě vzbudte v sedm, ano?“

„Pane, jestli tady dokážete spát až do sedmi, tak jste lepší než já. Ale zapíšu si to.“

V osm hodin jsme už byli s Petem oba nasnídaní a já byl osprchovaný a oholený. Prohlédl jsem Peta na denním světle a došel jsem k závěru, že až na pár oděrek vyšel z bitvy bez úhony. Odhlásili jsme se z motelu a zajeli jsme na soukromou silnici k táboru. Nákladák s poštou tam zahnul právě přede mnou; vypadalo to, že ten den budu mít štěstí.

Nikdy v životě jsem neviděl tolik malých děvčat pohromadě. Motala se kolem jako koťata a v zelených uniformách vypadala všechna stejně. Ta, kolem nichž jsem procházel, se chtěla podívat na Peta, i když většina jen nesměle pokukovala a nepřibližovala se. Šel jsem do chaty s nápisem „Kancelář“, kde jsem oslovil další uniformovanou skautku, která už rozhodně nebyla žádné děvče.

Dívala se na mě patřičně podezíravě; cizí chlapi, kteří žádají povolení návštěvy malých děvčat, z nichž se právě stávají velká děvčata, by měli být vždycky považováni za podezřelé.

Vysvětlil jsem, že jsem strýček řečeného dítěte, moje jméno že je Daniel B. Davis a že pro něj mám zprávu týkající se jeho rodiny. Odpověděla prohlášením, že návštěvníci jiní než rodiče mají povolený vstup jen v doprovodu některého z rodičů a že návštěvní

hodiny stejně začínají až ve čtyři.

„Nechci jít za Fredericou na návštěvu, ale ten vzkaz jí musím předat. Je to naléhavé.“

„V tom případě ho můžete napsat a já jí ho předám, jakmile skončí s rytmickým cvičením.“

Zatvářil jsem se rozčileně (a taky jsem byl rozčilený) a řekl jsem: „To bych dělal nerad! Mnohem ohleduplnější by bylo říct to tomu dítěti osobně.“

„Nějaké úmrtí v rodině?“

„Ne tak docela. Jde ale o rodinné potíže. Je mi líto, madam, ale nesmím to říct nikomu jinému. Týká se to matky mé neteře.“

Začínala polevovat, ale pořád ještě se nerozhodla. Potom se do diskuse zapojil Pete. Nesl jsem ho tak, že seděl na mé ohnuté levé ruce, a pravou rukou jsem mu přidržoval hrudník; nechtěl jsem ho nechávat v autě a věděl jsem, že Ricky ho bude chtít vidět. Nechá se takhle nosit poměrně dlouho, teď už se ale pomalu začínal nudit. „Krrrrrr?“

Podívala se na něj a prohlásila: „To je ale chlapík. Mám doma kocoura, který vypadá, jako by s ním mohl být ze stejného vrhu.“

„To je Frederičin kocour,“ oznámil jsem jí slavnostně. „Musel jsem ho přinést s sebou, protože... prostě to jinak nešlo. Nemá se o něj kdo starat.“

„Ale ale, chudáček jeden malá!“ Poškrábala ho pod bradou, díkybohu to udělala správně a Pete to taky díkybohu akceptoval — natáhl krk, zavřel oči a zatvářil se až neslušně potěšeně. Když se mu nezalíbí počáteční chování někoho cizího, je schopen jednat s ním velice odměřeně.

Ochrámkyně mládí mi nařídila, abych se posadil ke stolu pod stromy před kanceláří. Bylo to dost daleko pro účely soukromé návštěvy, ale stále ještě v dohledu jejích ostrážitých očí. Poděkoval jsem jí a čekal jsem.

Neviděl jsem Ricky přicházet. Slyšel jsem její zavolání „Strýčku Danny!“ a ještě jedno, když jsem se otočil. „Tys přinesl Peta. To je ale báječné!“

Pete ze sebe vyrazil táhlé bublavé zamručení a přeskočil z mé náruče do její. Šikovně ho chytila, upravila si ho do polohy, kterou

má nejraději, a na několik vteřin se spolu mazlíkovali. Potom zdvihla hlavu a tiše řekla: „Strýčku Danny, jsem strašně ráda, že jsi tady.“

Nepolíbil jsem ji; vůbec jsem se jí nedotkl. Nikdy jsem si v mazlení s dětmi neliboval a Ricky sama byla děvčátko, které se s ním smiřovalo jen tehdy, když se mu nedokázalo vyhnout. Náš původní vztah, když jí ještě bylo šest let, byl založen na vzájemném uctívém respektování individualismu a osobní důstojnosti toho druhého.

Podíval jsem se ale na ni. S kostnatými koleny, šlachovitá, rychle rostoucí a ještě nezaoblená nebyla tak hezká jako kdysi, když byla ještě malé děcko. Krátké kalhoty a tričko, které měla na sobě, v kombinaci s loupajícím se opálením, škrábanci, modřinami a pochopitelným množstvím špíny jejímu ženskému šarmu nijak nepřidávaly. Byla zdrobnělým náčrtem ženy, která se z ní měla stát, hříběcí neohrabanost vyvažovaly jen její obrovské vážné oči a rozpustilá krása jejích hubených ušpiněných rysů.

Vypadala fantasticky.

„A já jsem taky strašně rád, že jsem tady,“ odpověděl jsem.

Nešikovně se pokoušela udržet Peta jednou rukou, zatímco druhou sáhla do vydouvající se kapsy krátkých kalhot. „A taky mě to překvapilo. Zrovna teď jsem od tebe dostala dopis — vyvolali mě od rozdělování pošty, ještě jsem ani neměla čas ho otevřít. Píšeš tam, že sem dneska přijedeš?“ Vytáhla ho celý pokrčený a pomačkaný, jak byl nacpaný do kapsy, která na něj byla příliš malá.

„Ne, to tam nepíšu, Ricky. Píšu tam, že odjíždím. Jenže když jsem ho odeslal, rozhodl jsem se, že se s tebou prostě musím přijít rozloučit osobně.“

Zatvářila se smutně a sklopila oči. „Odjíždíš?“

„Ano. Vysvětlím ti to, Ricky, ale je to trochu dlouhá historie. Pojď si sem sednout a já ti to všechno povím.“ Posadili jsme se proti sobě ke skládacímu stolku pod červenými borovicemi a já jsem mluvil. Pete ležel na stolku mezi námi, s předními tlapkami na pokrčeném dopise vypadal jako soška lva, propěpěvoval si tichou píseň připomínající včely v jetelovém poli a oči měl spokojeně přivřené.

Pořádně se mi ulevilo, když jsem zjistil, že Ricky už ví o tom, že se Miles oženil s Belle — nijak jsem se netěšil na to, až jí to budu

muset oznámit. Zdvihla hlavu, hned zase sklopila oči a řekla bez jakéhokoliv výrazu v obličeji: „Ano, já vím, táta mi to napsal.“

„Aha, hm.“

Zničehonic se zatvářila nasupeně a ani trochu dětsky. „Já už se tam nevrátím, Danny. Za nic na světě se tam nevrátím.“

„Ale... podívej, Rikki-tikki-tavi, vím, jak ti je. Sám o to rozhodně nestojím, aby ses tam vracela — kdyby to šlo, odvezl bych tě odtud já. Jenže jak tomu můžeš zabránit, aby ses tam vrátila? Je to tvůj táta a tobě je teprve jedenáct.“

„Nemusím se tam vracet. Není to můj opravdový táta. Přijede si pro mě babička.“

„Cože? Kdy má přijet?“

„Zítra. Musí sem dojet z Brawley. Napsala jsem jí o tom a poprosila jsem ji, jestli bych nemohla bydlet u ní, protože u táty už bydlet nechci, když je tam teď *ona*.“ Podařilo se jí do toho jednoho zájmena vložit víc pohrdání, než by to dokázal dospělý člověk nějakou nadávkou. „Babička mi odepsala, že když nechci, tak tam nemusím bydlet, protože mě nikdy neadoptoval a mou ‚zákonnou opatrovnící‘ je ona.“ Úzkostlivě zdvihla hlavu. „Je to tak, vid’? Nemůžou mě donutit?“

Zmocnil se mě obrovský pocit úlevy. Jediná věc, s níž jsem si nedokázal nijak poradit, problém, který mi celé měsíce dělal starosti, byla otázka, jak zabránit tomu, aby byla Ricky vystavena Bellinu jedovatému vlivu příští... hmh, dva roky; zdálo se, že to určitě budou asi tak dva roky. „Jestli tě neadoptoval, Ricky, tak jsem si jistý, že to tvoje babička dokáže prosadit, když na tom budete obě trvat.“ Potom jsem se zamračil a skousl jsem si ret. „Možná ale budete mít zítra trochu těžkosti. Třeba tě s ní nebudou chtít nechat odjet.“

„Jak mi v tom můžou zabránit? Prostě nasednu do auta a odjedu.“

„To není tak jednoduché, Ricky. Ti lidé, kteří tenhle tábor vedou, se musí řídit předpisy. Tvůj táta — totiž chci říct Miles — jim tě svěřil; nebudou tě chtít vrátit nikomu jinému než zase jemu.“

Vystrčila spodní ret. „Nikam s ním nepůjdu. Půjdu s babičkou.“

„Ano. Možná ti ale můžu poradit, jak si to usnadnit. Na tvém místě bych jim neříkal, že z tábora odjíždíš; řekl bych jim, že tě

babička chce vzít na projížďku — a pak už se nevracej.“

Její napětí částečně polevilo. „Tak dobře.“

„Hm... nebal si žádná zavazadla a nic takového, nebo by mohli uhodnout, co chceš udělat. Neber si s sebou žádné šaty kromě těch, které budeš mít právě na sobě. Peníze a všechno ostatní, co si chceš doopravdy nechat, si dej do kapes. Předpokládám, že tady nemáš moc věcí, o které bys nerada přišla?“

„Snad ani ne.“ Tvářila se zklamaně. „Mám úplně nové plavky.“

Jak máte vysvětlit dítěti, že jsou chvíle, kdy je prostě třeba opustit svá zavazadla? Nepodaří se vám to — vrátí se do hořícího domu, aby zachránilo panenku nebo gumového slona.

„Mmm ... Ricky, ať jim tvoje babička řekne, že tě odveze do Arrowheadu, aby ses tam s ní vykoukala... a že tě tam možná vezme na večeři do hotelu, ale před večerkou že tě přiveze zpátky. Pak si s sebou můžeš vzít plavky a ručník. Ale nic jiného. Hm, bude babička ochotná říct kvůli tobě takovou lež?“

„Asi ano. Určitě to udělá. Tvrdí, že lidé si musejí říkat malé nevinné lži, protože jinak by spolu vůbec nevydrželi. Taky ale říká, že lži se musí umět užívat a ne zneužívat.“

„Zdá se, že je rozumná. Uděláš to tak?“

„Udělám to přesně tak, Danny.“

„Fajn.“ Zdvihl jsem pomačkanou obálku. „Ricky, už jsem říkal, že musím odjet. Musím odjet na strašně dlouhou dobu.“

„Jak dlouhou?“

„Na třicet let.“

Pokud to vůbec bylo možné, vykulila oči ještě víc. V jedenácti není třicet let dlouhá doba, je to věčnost. „Je mi to líto, Ricky,“ dodal jsem, „ale musím.“

„Proč?“

Na to jsem odpovědět nedokázal. Pravdivá odpověď byla neuvěřitelná a lži nebyly k ničemu. „To by se strašně těžko vysvětlovalo, Ricky. Nedá se s tím nic dělat. Prostě musím.“ Zaváhal jsem a potom jsem dodal: „Uložím se k dlouhému spánku. Ke studenému spánku — víš, co tím myslím.“

Věděla to. Děti si na nové věci přivykají rychleji než dospělí; studený spánek byl oblíbeným námětem kreslených seriálů. Zatvářila

se vyděšeně a protestovala: „Ale, Danny, to už tě nikdy neuvidím!“

„Ale ano, uvidíš. Je to dlouhá doba, ale zase se uvidíme. A s Petem taky. Protože Pete jde se mnou; uloží se taky ke studenému spánku.“

Podívala se na Peta a vypadala ještě zoufaleji než předtím. „Ale ... Danny, proč nemůžete s Petem přijet do Brawley a bydlet s námi? To by přece bylo o hodně lepší. Pete se bude babičce líbit. A ty se jí budeš taky líbit... vždycky říká, že není nad to mít v domě chlapa.“

„Ricky... drahá Ricky... *musím*. Neztěžuj mi to, prosím tě.“ Začal jsem otevírat obálku.

Tvářila se rozzlobeně a roztrásla se jí brada. „Myslím, že s tím má něco společného ta ženská!“

„Cože? Jestli myslíš Belle, tak to tedy ne. Alespoň ne přímo.“

„Nejde do studeného spánku s tebou?“ Myslím, že jsem se otrásl. „Proboha, jen to ne! To bych raději šel do pekla.“

Zdalo se, že to Ricky trochu uklidnilo. „Víš, měla jsem na tebe kvůli ní takový vztek. Příšerně mě to rozčilovalo.“

„To je mi moc líto, Ricky. Doopravdy je mi to líto. Mělas pravdu a já jsem se mýlil. S tímhle ale nemá nic společného. Skončil jsem s ní úplně, jednou provždy a dávám ti na to svoje slovo. A teď k tomuhle.“ Zdvihl jsem certifikát na všechno, co jsem vlastnil u firmy Hired Girl. „Víš, co je tohle?“

„Ne.“

Vysvětlil jsem jí to. „Tohle ti dávám, Ricky. Protože budu tak dlouho pryč, chci, abys to měla ty.“ Zdvihl jsem papír, na který jsem napsal převod, roztrhal jsem ho a roztrhané kousky jsem strčil do kapsy; nemohl jsem riskovat a dělat to tím způsobem — pro Belle by bylo příliš snadné samostatný papír zničit a ještě jsme neměli vyhráno. Otočil jsem certifikát, prohlížel jsem si standardní převodní formulář na zadní straně a snažil jsem se vymyslet, jak to provést v Americké bance se svěřeneckým fondem pro ... „Ricky, jak se jmenuješ celým jménem?“

„Frederica Virginia. Frederica Virginia Gentryová. To přece víš.“

„Opravdu ,Gentryová‘? Myslel jsem, žes říkala, že tě Miles neadoptoval.“

„Aha! Pokud se pamatuju, byla jsem vždycky Ricky Gentryová. Ty ale myslíš moje *opravdové* jméno. To je stejné jako babiččino ... stejné jako mého opravdového táty. Heinicková. Nikdo mi tak ale neříká.“

„Teď ti tak říkat budou.“ Napsal jsem „Frederica Virginia Heinicková“ a dodal jsem: „Tyto akcie budou převedeny na její jméno v den jejích jedenadvacátých narozenin.“ Po zádech mi přitom běhal mráz — můj původní převod byl možná stejně neplatný. Začal jsem se podepisovat, když jsem si všiml, že náš strážný pes vystrkuje hlavu z kanceláře. Podíval jsem se na zápěstí a viděl jsem, že už mluvíme hodinu; začínal se mi krátit čas.

Chtěl jsem to ale mít úplně jasné. „Paní?“

„Ano?“

„Není tady náhodou někde blízko notář? Nebo musím jet do vesnice?“

„Já jsem notářka. Co potřebujete?“

„No fajn, báječně. Máte u sebe razítko?“

„Bez razítka nikam nechodím.“

Takže jsem se před jejíma očima podepsal; potom se dokonce uvolila (na základě Rickyina ujištění, že mě zná, a Petova tichého dosvědčení mé úctyhodnosti jakožto soukmenovce bratrstva milovníků koček) a použila dlouhou formulaci: „... kterého osobně znám jako výše uvedeného Daniela B. Davise ...“ Když přetiskla svůj i můj podpis razítkem, ulehčeně jsem si oddechl. Jen ať Belle zkusí najít způsob, jak tohle překroutit!

Dívala se na to zvědavě, ale nic neříkala. S vážnou tváří jsem vysvětloval: „Tragédie se nedají napravit, ale tohle pomůže. Pro vzdělání toho dítěte, víte.“

Odmítla poplatek a vrátila se do kanceláře. Otočil jsem se zpátky k Ricky a řekl jsem: „Tohle dej babičce. Vyříd' jí, aby to odnesla do pobočky Americké banky v Brawley. Všechno ostatní už zařídí oni.“ Položil jsem certifikát před ni.

Nedotkla se ho. „V tom je hodně peněz, vid'?“

„Dost. A bude to ještě víc.“

„Já je nechci.“

„Ale, Ricky, já chci, abys je měla.“

„Nechci je. *Nevezmu* si je.“ Oči se jí zalily slzami a hlas se jí začal třást. „Odcházíš navždycky a... na mně ti už vůbec nezáleží.“ Popotáhla. „Jako když ses zasnoubil s tou ženskou. Když bys mohl zrovna tak klidně vzít Peta a bydlet s babičkou a se mnou. *Nechci* ty tvoje peníze!“

„Ricky. Poslouchej mě, Ricky. Už je pozdě. I kdybych chtěl, nemohl bych si je vzít zpátky. Už jsou tvoje.“

„To je mi jedno. Ani se jich nedotknu.“ Vztáhla ruku a pohladila Peta. „Pete by neodešel a nenechal by mě tady... kdybys ho k tomu nepřinutil ty. Ted' už nebudu mít ani Peta.“

„Ricky?“ ozval jsem se nejistě. „Rikki-tikki-tavi? Chceš zase vidět Peta... a mě?“

Sotva jsem ji slyšel. „Samozřejmě, že chci. Jenže nemůžu.“

„Ale můžeš.“

„Cože? Jak to? Říkals, že se uložíš k dlouhému spánku ... třicet let, říkals.“

„A taky to udělám. Musím, Ricky. Ty ale můžeš udělat tohle. Buď hodné děvče, běž bydlet k babičce, chod' do školy — a ty peníze prostě nech, ať se množí. A až ti bude jedenadvacet — pokud nás pak ještě budeš chtít vidět — budeš mít dost peněz na to, aby ses sama uložila k dlouhému spánku. A až se vzbudíš, budu tam na tebe čekat. Budeme tam na tebe s Petem čekat oba. To ti slavnostně slibuju.“

Výraz v obličeji se jí změnil, ale neusmála se. Pořádnou chvíli o tom přemýšlela a pak se zeptala: „Opravdu tam budeš?“

„Ano. Budeme si ale muset stanovit nějaké datum. Jestli to uděláš, Ricky, udělej to přesně tak, jak ti říkám. Dohodni všechno s pojišťovnou Cosmopolitan a dej si pozor na to, aby ses ke spánku uložila v útulku Riverside v riversideském obvodu... a v žádném případě jim nezapomeň nařídit, aby tě vzbudili přesně 1. května 2001. Budu tam na tebe ten den čekat. Když budeš chtít, abych byl u toho, až poprvé otevřeš oči, budeš jim to taky muset říct, protože jinak by mi nedovolili jít dál než do čekárny — já ten útulek znám, hrozně tam se vším nadělají.“ Vytáhl jsem obálku, kterou jsem si připravil, ještě než jsem odjel z Denveru. „Nemusíš si to ani pamatovat; všechno jsem to tady pro tebe napsal. Jenom si to schovej

a o svých jedenadvacátých narozeninách se můžeš rozhodnout. Můžeš si ale být naprosto jistá, že tam na tebe budeme s Petem čekat, ať už se objevíš nebo ne.“ Položil jsem připravené instrukce na certifikát o akcích.

Myslel jsem, že už jsem ji přesvědčil, ale nedotkla se ani jednoho. Zadávala se na mě a za chvíli se zeptala: „Danny?“

„Ano, Ricky?“

Nezdvihla hlavu a mluvila tak tiše, že jsem ji sotva slyšel. Ale slyšel jsem ji. „Jestli to udělám... oženíš se se mnou?“

V uších mi zaburácel hrom a před očima se mi zatmělo. Odpověděl jsem ale klidně a mnohem hlasitěji, než mluvila ona. „Ano, Ricky. To právě chci. Proto tohle všechno dělám.“

Měl jsem už jen jednu věc, kterou jsem jí chtěl nechat — připravenou obálku, nadepsanou. „Otevřít v případě smrti Milese Gentryho“. Nic jsem jí nevysvětloval; prostě jsem jí řekl, aby si ji schovala. Obsahovala důkazy o Bellině barvitě kariéře z hlediska manželského i jinak. V rukou právníka měla zajistit, že soudní pře o jeho poslední vůli nebude žádný problém.

Potom jsem jí dal svůj školní prsten z univerzity (nic jiného jsem neměl) a řekl jsem, že je její a že jsme zasnoubení. „Bude ti moc velký, ale můžeš si ho nechat. Až se probudíš, budu pro tebe mít jiný.“

Držela ho pevně v pěsti. „Žádný jiný chtít nebudu.“

„Tak dobře. A teď už se rozluč s Petem, Ricky, musím jít. Nemůžu už čekat ani minutu.“

Objala Peta, potom ho podala zpátky mně a podívala se mi pevně do očí, i když jí po nose stékaly slzy a nechávaly za sebou čisté cestičky. „Sbohem, Danny.“

„Ne ‚sbohem‘, Ricky. Jenom ‚na shledanou‘. Budeme na tebe čekat.“

*

Když jsem se dostal zpátky do vesnice, bylo tři čtvrtě na deset. Zjistil jsem, že za pětadvacet minut odlétá helibus do centra, takže jsem vyhledal jediného obchodníka s ojetými auty a uzavřel jsem

jeden z nejrychlejších obchodů v dějinách — prodal jsem auto za polovičku toho, kolik jsem za něj mohl dostat, ale za hotové peníze okamžitě na ruku. Zbýl mi právě tak čas propašovat Peta do helibusu (nemají tam rádi kočky, kterým se při letu dělá špatně) a do Powellovy kanceláře jsme dorazili těsně po jedenácté.

Powell byl strašně rozčilený, že jsem zrušil svou úmluvu, aby pojišťovna Mutual spravovala můj majetek, a zvlášť jevil sklony uspořádat mi kázání kvůli tomu, že jsem ztratil papíry. „Nemůžu dost dobře chtít po stejném soudci, aby schválil vaše přijetí dvakrát za čtyřadvacet hodin. To je naprosto nemyslitelné.“

Zamával jsem mu před očima penězi, hotovými penězi s přesvědčivými číslicemi na nich. „Nemusíte na mě kvůli tomu hulákat, seržante. Chcete mou zakázku nebo nechcete? Jestli ne, řekněte to rovnou a já vyběhnu nahoru k Central Valley. Protože dneska mizím.“

Ještě sice soptil, ale už se vzdal. Potom protestoval kvůli prodloužení doby studeného spánku o šest měsíců a nechtěl zaručit přesné datum probuzení. „Ve smlouvách obyčejně stojí plus minus jeden měsíc s ohledem na administrativní potíže.“

„V téhle to stát nebude. V téhle smlouvě bude stát 27. dubna 2001. Je mi ale jedno, jestli bude v hlavičce napsáno ‚Mutual‘ nebo ‚Central Valley‘. Já kupuju a vy prodáváte, pane Powelle. A jestli mi neprodáte to, co chci koupit, půjdu tam, kde mi to prodají.“

Změnil smlouvu a oba jsme ji parafovali.

Přesně ve dvanáct jsem si zašel na definitivní prohlídku lékařské kontroly. Lékař se na mě podíval. „Zůstal jste střízlivý?“

„Naprosto.“

„To jsem náramně zvědavý.“ Prohlédl mě skoro stejně pečlivě jako „včera“. Konečně odložil gumové kladívko a řekl: „Překvapujete mě. Jste v mnohem lepším stavu, než jste byl včera. V neuvěřitelně lepším stavu.“

„Ani nevíte, jakou máte pravdu, doktore.“

Držel jsem Peta a uklidňoval jsem ho, když mu dávali první sedativum. Potom jsem se sám položil a nechal jsem je, aby se pustili do práce na mně. Nejspíš jsem ještě mohl jeden den počkat, nebo dokonce ještě víc, nic by se tím nezměnilo. Po pravdě řečeno jsem se

už ale zoufale těšil zpátky do roku 2001.

Asi ve čtyři hodiny odpoledne jsem s Petovou plochou hlavou na svých prsou opět spokojeně usnul.

KAPITOLA 12

Tentokrát jsem měl příjemnější sny. Jediný nepříjemný sen, na který se pamatuji, nebyl tak zlý, prostě jenom nekonečné zklamání. Byl to chladný sen, v němž jsem celý roztřesený zimou bloudil rozvětřujícími se chodbami a otevíral jsem všechny dveře, k nimž jsem přišel, s přesvědčením, že ty příští už určitě budou dveře do léta a že za nimi bude čekat Ricky. Překážel mi přitom Pete, protože mě „následoval přede mnou“ — to je ten strašlivý zvyk koček pobíhat sem a tam pod nohama lidí, kterým věří, že na ně nešlápnu a nekopnou je.

V každých dalších dveřích mi vykoukl mezi nohama, podíval se ven, zjistil, že je tam stále ještě zima, a otočil se zpátky, přičemž mě málem porazil.

Ani jeden z nás se však nevzdával přesvědčení, že příští dveře budou ty pravé.

Probudil jsem se tentokrát snadno a žádnou dezorientací jsem netrpěl — doktora dokonce trochu podráždilo, že jsem chtěl jen snídani, noviny a neměl jsem zájem o žádné povídání. Zdálo se mi, že nestojí za to vysvětlovat mu, že už to prodělávám podruhé — stejně by mi nevěřil.

Čekal na mě vzkaz od Johna, datovaný o týden dřív:

Nazdar Dane,

tak dobře, vzdávám se. Jak jsi to dokázal?

I když Jenny se mnou nesushlasí, rozhodl jsem se respektovat tvůj požadavek, abychom za tebou nechodili. Nechává tě pozdravovat a doufá, že nebude příliš dlouho trvat, než se na nás přijdeš podívat — pokusil jsem se jí vysvětlit, že nejspíš budeš mít nějakou dobu plné ruce práce. Daří se nám oběma dobře, i když já už spíš chodím tam, kde jsem dřív běhal. Jenny je ještě krásnější než bývala.

Hasta la vista, amigo,

John

P. S. Kdyby ti nestačily peníze, které přikládám, stačí zatelefonovat — máme peněz dost. Řekl bych, že se nám nevede špatně.

Přemýšlel jsem, jestli mám Johnovi zavolat, abych se s ním pozdravil a abych mu řekl o kolosální nové myšlence, která mě napadla ve spánku — vymyslel jsem přístroj, který by změnil koupání z nepříjemné povinnosti ve fantastickou rozkoš. Rozhodl jsem se však nedělat to; měl jsem dost jiných věcí na práci. Udělal jsem si tedy pár poznámek, dokud jsem to měl čerstvě v paměti, a pak jsem se chvíli vyspal s Petovou hlavou zachumlanou v podpaží. Byl bych rád, kdybych ho to dokázal odnaučit; je to sice roztomilé, ale obtěžuje mě to.

V pondělí 30. dubna jsem se nechal propustit a odjel jsem do Riverside, kde jsem si pronajal pokoj ve starém hotelu Mission. Jak se dalo předpokládat, nadělali spoustu řečí kolem toho, že mají na pokoj pustit kočku, a automatická pokojská na úplatky nereaguje, což lze stěží považovat za zdokonalení. Zástupce ředitele měl však nervové spoje přizpůsobivější — platily na něj rozumné argumenty, pokud měly správnou barvu a pěkně šustily. Nijak dobře jsem se nevyspal; byl jsem příliš rozčilený.

Druhý den v deset hodin ráno jsem se ohlásil u ředitele útulku Riverside. „Doktore Rumseyi, moje jméno je Daniel B. Davis. Máte tady v opatrování klientku, která se jmenuje Frederica Heinicková?“

„Předpokládám, že svou totožnost můžete prokázat.“

Ukázal jsem mu řidičský průkaz vydaný roku 1970 v Denveru a certifikát o propuštění z útulku Forest Lawn. Podíval se na ně i na mě a vrátil mi je. Nedočkavě jsem se zeptal: „Myslím, že má být dneska probuzená. Nenechala náhodou nějaké instrukce, které by mi dovolovaly být při tom? Nemyslím tím rutinní operace, myslím na poslední chvíli, až bude připravená pro poslední restimulativum a nabytí vědomí.“

Našpulil rty a zatvářil se důležitě. „Naše instrukce pro tuto klientku neříkají, že ji máme dneska vzbudit.“

„Ne?“ Cítil jsem se zklamaně a ublíženě.

„Ne. Její přesný požadavek je takovýhle: místo abychom ji bezpodmínečně budili dnes, přála si, abychom ji vůbec nebudili, pokud byste se tady neobjevil vy.“ Podíval se na mě a usmál se. „Musíte mít zlaté srdce, protože vaše krása za to určitě nemůže.“

Oddechl jsem si. „Díky, pane doktore.“

„Můžete počkat v hale nebo přijít později. Ještě pár hodin vás nebudeme potřebovat.“

Vrátil jsem se do haly, vzal jsem Peta a šel jsem s ním na procházku. Nechal jsem ho tam předtím v nové cestovní brašně, což se mu nijak zvlášť nelíbilo, i když jsem koupil takovou, která se jeho staré brašně co nejvíc podobala, a večer předtím jsem do ní instaloval jednosměrné okénko. Nejspíš ještě neměla tu správnou vůni.

Prošli jsme kolem „moc hezkého podniku“, ale neměl jsem hlad, přestože jsem nebyl schopen pořádně se nasnídat — Pete snědl moje vejíčka a nad drožd'ovými plátky jen ohrnul nos. O půl dvanácté jsem byl zpátky v útulku. Konečně mě nechali jít za ní.

Viděl jsem jen její obličej, tělo měla přikryté. Byla to ale moje Ricky — dospělá a vypadala jako dřímající anděl.

„Je pod vlivem posthypnotických příkazů,“ vysvětloval mi doktor Rumsey tiše. „Postavte se sem a já ji probudím. Hm, myslím, že tu kočku byste měl raději nechat venku.“

„To ne, pane doktore.“

Začal něco říkat, pak pokrčil rameny a obrátil se zpátky k pacientce. „Vzbud' se, Frederico. Vzbud' se. Musíš se teď vzbudit.“

Víčka se jí zachvěla, pak otevřela oči. Zrak jí chvíli bezcílně bloudil, pak si nás všimla a ospale se usmála. „Danny... a Pete.“ Zdvihla ruce a viděl jsem, že na levém palci má můj školní prsten z univerzity.

Pete zavrčel, skočil na postel a v extázi vítání se k ní začal lísat.

*

Doktor Rumsey chtěl, aby tam zůstala přes noc, ale Ricky o tom nechtěla ani slyšet. Objednal jsem si tedy k bráně taxi a odletěli jsme do Brawley. Rickyina babička zemřela roku 1980 a její společenské známosti se dávno vytratily, ale měla tam uskladněné nějaké věci —

především knihy. Nechal jsem je poslat k Aladdinovi na jméno Johna Suttona. Ricky byla trochu omámená všemi těmi změnami, k nimž v jejím rodném městě došlo, a nepřetržitě se mě držela za ruku, ale vůbec se jí nezmocnil ten strašlivý stesk po domově, který je největším rizikem dlouhého spánku. Chtěla jen co nejrychleji z Brawley zmizet.

Najal jsem si tedy další taxi a odletěli jsme do Yumy. Tam jsem se podepsal do okresní matriky úhledným čitelným písmem a napsal jsem tam celé své jméno „Daniel Boone Davis“, aby nemohlo být sebemenších pochybností o tom, který D. B. Davis byl autorem tohohle veledíla. O několik minut později jsem stál s její malou rukou ve své a zalykal jsem se nad slovy: „Já, Daniel, si беру tebe, Frederico... dokud nás smrt nerozdělí.“

Za družbu mi byl Pete. Svědky jsme sehnali v soudní budově.

*

Z Yumy jsme hned zase vypadli a odletěli jsme na hostinský ranč poblíž Tucsonu, kde jsme si v ústraní od hlavní budovy najali chatu, v níž nás obsluhoval vlastní Pracant Paul, takže jsme se nemuseli vůbec s nikým stýkat. Pete vybojoval monumentální bitvu s kocourem, který byl až do té doby šéfem ranče, a od té chvíle jsme ho museli držet v chatě nebo hlídat. To byl jediný nedostatek, na který si vzpomínám. Ricky se v manželství chovala, jako by ho sama vynalezla, a já — já jsem měl Ricky.

*

Už toho nezbyvá moc, co bych měl ještě dodat. Hlasováním za Rickyiny akcie Hired Girl — pořád ještě to byl největší balík akcií pohromadě — jsem odstranil McBeea do funkce „výzkumného inženýra emerita“ a jako hlavního konstruktéra jsem dosadil Chucka. John je šéfem Aladdina, ale neustále vyhrožuje, že odejde na odpočinek — naprosto směšná výhrůžka. Spolu s ním a s Jenny ovládáme celý podnik, protože si dával pozor, aby neztratil kontrolu, vydával jen přednostní akcie a rozprodával obligace. Nejsem ve

správně radě ani jedné korporace — navzájem si konkurují a já je neřídím. Konkurence je dobrá věc — Darwin to věděl správně.

Já sám jsem prostě jen „Davisova konstrukční kancelář“ — kreslárna, malá dílna a jeden starý mechanik, který si myslí, že jsem blázen, ale řídí se mými výkresy po tu nej přesnější toleranci. Když něco dokončíme, nechávám to vyrábět v licenci.

Sehnal jsem si svoje zápisky z rozhovorů s Twitchellem. Potom jsem mu napsal, sdělil jsem mu, že se mi to podařilo a že jsem se vrátil prostřednictvím studeného spánku, a lícoměrně jsem se mu omluvil za to, že jsem o něm „pochyboval“. Ptal jsem se, jestli chce vidět rukopis, až ho dokončím. Vůbec mi neodpověděl, takže počítám, že má na mě pořád ještě vztek.

Dopřavdy tu knihu ale píšu a pošlu ji do všech hlavních knihoven, i kdybych ji musel nechat vytisknout na vlastní náklady. Alespoň tolik mu dlužím. Dlužím mu mnohem víc: díky němu mám Ricky. A Peta. Ta kniha se bude jmenovat *Neopěvaný génius*.

Jenny a John vypadají, jako by měli zůstat naživu navěky. Díky geriatrii, čerstvému vzduchu, slunci, pohybu a mysli, která si nikdy s ničím nedělá starosti, je Jenny stejně hezká jako kdykoli předtím ještě ve... myslím, že jí bude třiašedesát. John se domnívá, že jsem „prostě“ jasnovidec, a odmítá se podívat na důkazy. *Jak* se mi to tedy všechno podařilo? Pokusil jsem se vysvětlit to Ricky, ale otrásl s ní, když jsem jí řekl, že zatímco jsme byli na svatební cestě, byl jsem zároveň úplně dopřavdy v Boulderu, a když jsem za ní byl na návštěvě ve skautském táboře, ležel jsem také v narkotickém opojení v údolí San Fernando.

Celá zbledla. Řekl jsem tedy: „Podívejme se na to hypoteticky. Když to bereš z matematického hlediska, je to naprosto logické. Předpokládejme, že vezmeme morče — bílé s hnědými skvrnami. Dáme ho do časové klece a pošleme ho o týden zpět. Jenže týden předtím už jsme ho tam našli, takže jsme ho dali do klece se sebou samým. Ted' tedy máme dvě morčata... i když ve skutečnosti je to jen jedno morče, protože jedno je to druhé o týden starší. Takže když jsme jedno z nich vzali a poslali ho o týden zpátky a...“

„Počkej chvíličku! Které?“

„Které? Prosím tě, vždyť nikdy neexistovalo víc než jedno.“

Pochopitelně jsme vzali to o týden mladší, protože...“

„Říkal, že existuje jen jedno. Potom jsi říkal, že jsou dvě. Potom jsi zase říkal, že ta dvě jsou jenom jedno. Chtěls ale vzít jedno z těch dvou... i když přitom existuje jen jedno...“

„Snažím se vysvětlit, jak dvě můžou být jen jedno. Když vezmeš to mladší...“

„Jak poznáš, které morče je mladší, když vypadají úplně stejně?“

„No, mohla bys třeba uříznout ocas tomu, které posíláš zpátky. Pak až by se vrátilo ...“

„Ale Danny! Taková krutost! A kromě toho morčata nemají ocas.“

Zřejmě si myslela, že to něco dokazuje. Vůbec jsem neměl zkoušet jí to vysvětlit.

Ricky ale není člověk, který by si dělal těžkou hlavu s nedůležitými věcmi. Když viděla, že jsem rozčilený, řekla tiše: „Pojď sem, drahoušku.“ Zajela mi rukou do té trochy vlasů, která mi ještě zbývá, a políbila mě. „Já tě nechci víckrát než jednou, můj nejdražší. Dva bych vás snad ani nezvládla. Řekni mi něco — jsi rád, že počkal, než vyrostu?“

Snažil jsem se dát jí co nejpřesvědčivější důkaz, že jsem.

Vysvětlení, které jsem se jí pokusil dát, ovšem nevysvětluje všechno. Něco mi ušlo, i když jsem se sám na tom kolotoči vozil a počítal jsem otáčky. Jak to, že jsem neviděl zprávu o svém vlastním propuštění? Mám na mysli to druhé v dubnu 2001, ne to v prosinci 2000. Byl bych si jí měl všimnout; byl jsem tam a seznamy jsem vždycky kontroloval. Probudili mě (podruhé) v pátek 27. dubna 2001: mělo to být příští ráno v *Timesech*. Jenže jsem to tam neviděl. Už jsem to od té doby hledal a je to tam: „D. B. Davis“ — v *Timesech* ze soboty 28. dubna 2001.

Filozoficky vzato může jeden jediný řádek tištěného textu vytvořit odlišný vesmír právě tak jistě, jako kdyby chyběl evropský kontinent. Je snad správná ta stará koncepce „rozvětřujících se časových proudů“ a „mnohonásobných vesmírů“? Přepadl jsem do jiného vesmíru — jiného, protože jsem změnil jeho uspořádání? I když jsem v něm našel Ricky a Peta? Existuje někde (nebo snad

někdy) nějaký jiný vesmír, v němž Pete naříkal, dokud neztratil naději, a pak opuštěně zmizel, aby se o sebe postaral sám? A v němž se Ricky nepodařilo utéct s babičkou, takže musela snášet Bellinu pomstychtivou zlobu?

Jedna řádka drobného tisku nestačí. Pravděpodobně jsem ten večer usnul a přehlédl jsem svoje jméno, proto jsem příští ráno noviny hodil do odpadové šachty v domnění, že jsem je dočetl. Bývám někdy roztržitý, zvlášť když myslím na práci.

Co bych byl ale dělal, kdybych si ho byl všimnul? Šel tam, potkal sám sebe — a dokonale se zbláznil? Ne, protože kdybych ho byl viděl, neudělal bych ty věci, které jsem potom udělal — tedy „potom“ z mého hlediska — a které k tomu všemu vedly. Tudíž by se to nikdy nemohlo stát tak, jak se to stalo. Kontrola spočívá v určité negativní zpětné vazbě s vestavěnou „bezpečnostní pojistkou“, protože samotná existence té tištěné řádky závisela na tom, že ji neuvidím; zjevná možnost, že bych ji byl mohl vidět, je jednou z vyloučených „nemožností“ základního obvodového schématu.

„Existuje božská síla, která formuje naše osudy, ať je sami přitesáváme do jakéhokoliv tvaru.“ Svobodná vůle i předurčení v jedné větě a obojí je pravdivé. Existuje jen *jeden* skutečný svět, s jedinou minulostí a jedinou budoucností. „Tak jako byl na počátku, jako je dnes a jako bude navždy, svět bez konce, amen.“ Jen *jeden* ... ale dost velký a komplikovaný na to, aby ve svých spojích, zpětných vazbách a bezpečnostních obvodech zahrnoval svobodnou vůli, cestování časem a všechno ostatní. V rámci daných pravidel smíte udělat cokoli ... vrátíte se ale zpátky k vlastním dveřím.

Nejsem jediný člověk, který kdy cestoval v čase. Fort zaznamenal příliš mnoho případů, které nijak jinak nelze vysvětlit, a podobně i Ambrose Bierce. A jsou tady i ty dvě dámy v trianonských zahradách. Mám také dojem, že starý doktor Twitchell tím spínačem otočil častěji, než přiznal... nemluvě o ostatních, kteří to mohli objevit v minulosti nebo v budoucnosti. Pochybuji ale o tom, že bude cestování časem někdy k něčemu dobré. V mém případě o něm věděli jen tři lidé a dva z nich mi nevěří. Cestováním v čase nic zvláštního nedokážete. Jak říkal Fort, teprve když přijde doba k postavení železnice, můžete ji postavit.

Nemůžu se ale zbavit myšlenek na Leonarda Vincenta. Byl to Leonardo da Vinci? Protloukl se nějak celým kontinentem a vrátil se s Kolumbem? Naučné slovníky uvádějí, že jeho život byl takový a takový — jenže on sám si mohl životopis trochu poopravit. Vím, jak se to dělá; i já jsem to musel částečně udělat. Itálie v patnáctém století neměla čísla sociálního pojištění, průkazy totožnosti ani otisky prstů; mohlo se mu to podařit.

Pomyslete ale na něj, jak se odloučen od všeho, na co byl zvyklý, se znalostí létání, energie a miliónu dalších věcí zoufale pokouší zobrazit je tak, aby se daly vyrobit — odsouzen k neúspěchu, protože prostě nelze dělat věci, které děláme dnes, bez celých staletí dřívější techniky, na níž můžete stavět.

Tantalos to měl jednodušší.

Přemýšlel jsem o tom, jak by se dalo z obchodního hlediska cestování časem využít, kdyby ho odtajnili — podnikat krátké skoky, stavět zařízení pro cestu zpátky, brát s sebou potřebné součástky. Jednoho dne byste však provedli svůj poslední skok a nebyli byste schopni vrátit se, protože by ještě nenastal čas k „postavení železnice“. Mohlo by vás zničit něco docela jednoduchého, třeba nějaká speciální slitina. A pak je tady to opravdu hrozné riziko, že nevíte, kterým směrem jedete. Představte si, že byste se objevili na dvoře Jindřicha VIII. s nákladem techniky určené pro pětadvacáté století. Uváznout v bezvětrí na rovníku by bylo lepší.

Ne, žádný přístroj by se neměl uvádět na trh dřív, než se vychytají všechny mouchy.

Nedělají mi ale starosti „paradoxy“ a „vyvolávání anachronismů“ — jestli ve třicátém století nějaký konstruktér opravdu ty mouchy vychytá, vybuduje odesílací stanice a pravidelnou dopravu, bude to tak proto, že velký stavitel tak vesmír zamýšlel. Dal nám oči, dvě ruce a mozek; nic, co s nimi uděláme, *nemůže* být paradox. Nepotřebuje žádné všetečky, aby prosazovali jeho zákony; ty se prosazují samy. Zázraky neexistují a slovo „anachronismus“ je sémantický nesmysl.

Filozofie mi ovšem také nedělá větší starosti než Petovi. Ať je pravda o tomto světě jakákoliv, líbí se mi tu. Našel jsem své dveře do léta a už nikdy bych necestoval časem ze strachu, že vystoupím na

špatné stanici. Můj syn to možná udělá, ale jestli ano, poradím mu, aby jel kupředu a ne zpět. „Zpět“ je jen pro výjimečné případy; budoucnost je lepší než minulost. Navzdory všem pochybovačům, romantikům a antiintelektuálům se svět neustále vyvíjí k lepšímu, protože lidský rozum, přizpůsobující se svému okolí, ho *mění* k lepšímu. Rukama... nástroji... selským rozumem, vědou a technikou.

Většina těch dlouhovýchlasých posměváčků neumí ani vzít do ruky kladivo nebo počítat na logaritmickém pravítku. Rád bych je pozval do klece doktora Twitchella a odeslal je zpátky do dvanáctého století — pak ať si tam užívají.

Na nikoho se ale nezlobím a dnešní doba se mi líbí. Až na to, že Pete stárne, trochu tloustne a nemá už tolik chuti vybírat si mladší protivníky; už příliš brzo se bude muset uložit k tomu nejdelsšímu spánku. Z celého srdce doufám, že jeho statečná malá dušička najde své dveře do léta, kde je spousta těch nejvybranějších pochoutek, kde jsou samičky přístupné a protivníci jsou roboti naprogramovaní tak, aby zuřivě bojovali, ale pokaždé prohráli, kde mají lidé přátelské klíny a nohy, o něž je možno se otírat, ale které nikdy nenakopnou.

Ricky také tloustne, ovšem jen dočasně a z mnohem příjemnějšího důvodu. Je tak ještě krásnější, ale není to pro ni nic příjemného. Pracuji už na přístrojích, které by jí to trochu ulehčily. Být ženou není právě pohodlné; něco by se s tím mělo udělat a já jsem přesvědčen, že některé věci se vyřešit dají. Je tady to nepříjemné ohýbání a bolesti v zádech — na tom už dělám a postavil jsem jí hydraulickou postel, kterou si nejspíš dám patentovat. Také by mělo být jednodušší lézt do vany a z vany, to jsem ovšem ještě nevyřešil.

Pro starouška Peta jsem postavil „kočičí koupelnu“, kterou může používat, když je špatné počasí — automatickou, samostatně se zásobující, hygienickou a bez jakéhokoliv zápachu. Pete ovšem jako správný kocour raději chodí ven a nikdy se nevzdal přesvědčení, že stačí vyzkoušet *všechny* dveře a jedny z nich určitě musí být dveře do léta.

Myslím si, že má nejspíš pravdu.

